

295
A 53

TAALKUNDIGE VRAGEN
met Bylagen
V O O R G E S T E L D
A A N D E L E D E N
V A N D E
M A A T S C H A P P Y
D E R
N E D E R L A N D S C H E L E T T E R K U N D E
T E L E Y D E N

Den 11den van Hooimaand 1775.

De Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leyden, het vervaardigen van een algemeen, omschryvend Woordenboek, ter opheldering, verdere beschaving en uitbreiding van onze Taal, tot eene van hare voornamste bezigheden genomen hebbende, volgens het Ontwerp, daar toe gemaakt, en aan alle de Leden gezonden, en by voorraad vastgesteld, op de Jaarlijksche Vergadering van den 12den van Hooimaand 1774., heeft, op die zelfde Vergadering, de Heeren VAN LELYVELD, HINLÓPEN, VANDENBERG, KLUIT, FORTMAN, KREET en VAN DEN BOSCH, welke de commissie tot het vervaardigen van dit Ontwerp bekleed hebben, verzocht een Lijst van Nederduitsehe Taalgebruiken optemaken, om dezelve aan de Leden dezer Maatschappij te voorestellen, ten einde, door voorbeelden uit de beste Schryvers, gestaafd of ontkend te worden, ingevolge het 14de punt van het gemelde Ontwerp, opdat men, onder het verzamelen van voorraad voor het Woordenboek, ook bedacht zoude zijn op het verzamelen van de noodige bouwstof, tot het opmaken van eene volledige Grammatica der Nederlandsche Tale.

Schoon het niet te verwachten is, dat zoodanig een Lijst van Taalgebruiken, van den eersten af, volkomen zijn zal, hebben echter de genoemde Heeren, uit overweging van de groote nuttigheid, welke een zoodanig Stuk doen zoude, hunne pogingen aangewend, om de zaak op de gang te helpen, en de moeite genomen, alles by-een te stellen, wat hun voorkwam van dienst te wezen, en thands nemen zy de vryheid dit Opstel van Taalkundige Vragen, ter nadere verbetering en volmaking, voortedragen aan de Leden der Maatschappij.

Eer

2   T A A L K U N D I G E   V R A G E N .

Eer wy tot de Taalkundige Vragen zelve komen, achten wy noodig te laten voorafgaan deze vier Vragen.

- I. Welke zijn de beste Nederduitſche Schriften, waaruit de Taalgebruiken moeten waargenomen en opgezameld worden?
- II. Kan de Spreektaal, in de onderscheiden ſtreken van ons Vaderland, mede in aanmerking komen, in het waarnemen en opzamelen der Taalgebruiken? En zoo ja: in hoe verre?
- III. In hoe verre moet men zich, in het opmaken der Taalregels, houden aan de Oude? in hoe verre aan de hedendaagsche Taalgebruiken? En in hoe verre moet men de verwantschapt Dialecten en de gezonde reden daarin te hulpe nemen?
- IV. In hoe verre moet de grond en wezenlyke eigenschap onzer Tale de grondslag van iedere Taalregel zijn? En tot hoe verre mag de beſchaving der Tale zich uitſtrekken in kieſchheden, ter bevordering van welluidendheid, en netter bepaling, en naauwkeuriger uitdrukking der denkbeelden?

De Leden worden verzocht deze vier Vragen in overweging te nemen, en, zoo dra het hun mogelijk is, hunne antwoorden en bedenkingen op dezelve, aan de Maatschappij, te laten toekomen, om daaruit vervolgens zulke bepalingen optemaken, welke tot een grondslag dienen kunnen, ter beantwoordinge der volgende Taalkundige Vragen.

I.

Of wy in onze Taal meer dan vijf Klinkers hebben, A, E, I, O, U: en of de Griekſche Y onder onze klinkers moet plaats gegeven worden?

II.

Of wy meer Medeklinkers hebben dan de volgende achttien: Be, die tegen Pe, De, tegen Te, Ve, tegen F, G, tegen CHi, Zed, tegen eS overſtaat, de eerſte zacht, de laaſte ſcherp, benevens Ha, Je, Ka, eL, eM, eN, eR, We?

III.

Of alle onze Klinkers onderling verwisſelen?

IV.

Welke de Medeklinkers zijn, die onderling verwisſelen?

V.

Of alle onze Klinkers, daar ze verlenging noodig hebben, tegenwoordig niet behooren verlengd te worden met huns gelyken, *zaak, ſteeg, ſchrijf, zoon, muur?*

VI.

V I.

Of het niet onnoodig is de Klinkers te verlengen, in lettergrepen, waarin de enkele Klinkers op zich zelf een volkomen lang geluid geven, *vader, zaken, dragen, vrede, zeden, leven, schryven, stryden, koning, zonen, muren, duren*, en diergelyke?

V I I.

Of het verlengen der Klinkeren met I, oudstijds, algemeen in gebruik is geweest, en of men thans nog behoort te schryven, *het hoofdbair, het meir, een manlijk oir, oirsprong, oirkonde, te huir* en diergelyke?

V I I I.

Of 'er oudstijds een vaste regel van onderscheiding zy waargenomen tusfchen de verlenging van den Klinker, door E, door I, en door zijns gelyken?

I X.

Of men den Klinker I, verlengende met zijns gelyken tot IJ, daar door niet eenen gansch anderen klank verkrijgt dan door EI?

X.

Of onze Taal, zoo wel als een enkele E, met de *εψιλον*, en een enkele O, met de *ομικρον*, ook niet heeft een dubbele E, met de *ητα*, en een dubbele O, met de *ωμεγα* der Grieken, overeenkomende?

X I.

Of niet by de beste Nederduitfche Schryveren, welke het onderscheid van EI en Y, van E en EE, van O en OO, naauwkeurig in acht genomen hebben, alle de woorden, welke in de hier achtergevoegde eerste en tweede Bylage geplaatst zijn, met alle derzelve *Composita & Derivativa*, dus onderscheidenlijk gefchreven worden, gelijk zy in die Bylagen gesteld zijn; en of daar omtrent niet eenige vaste regels kunnen gegeven worden?

X I I.

Of de AE in onze Taal den klank der Griekfche *ητα* hebbe, en gebruikt moet worden in de woorden *blaeten, waereld, paerel, gaerne* en diergelyke?

X I I I.

Of de AE thands gebruikt moet worden in zulke woorden, welke famen getrokken zijn, *versmaen*, van *versmaden*, *vergaerd*, van *vergaderd*, en diergelyke, dan of men alle zulke met de *AA* behoort te schryven?

X I V.

Of men de holle O, welke gehoord wordt in de woorden, *een, ból, gólf, gróf, gról, gebód, ból, bóp, kólf, nócb, ról, stóf, stók, slót, vós, vólk, zóg*, enz. met een klankteeken behoore te onderschei-

4 T A A L K U N D I G E V R A G E N .

scheiden van de doffe O, welke men hoort in de woorden *flom, ton, wolf, wol, schop, rond, vond, dof, enz.?*

X V .

Of de zachte letters B, D, G, sterk genoeg zijn, om woorden, in welke dezelve in 't meervoud gehoord worden, mede te sluiten: *Ik heb, wy hebben, ik had, wy hadden, ik mag, wy mogen?*

X V I .

Of de B, P, en D niet behooren geschreven te worden achter de M en N, in de woorden *bembd, ambt of ampt, thands, volgens* en diergelyke; schoon ze in de uitspraak niet gehoord worden?

X V I I .

Of het strydig is met de eigenschap onzer Tale de zachte Letters B, D, G, in dezelfde lettergreep, naast de scherpe P, T of CHi te voegen, en of men in zulk geval de zachte behoore te veranderen in scherpe, en, by voorbeeld, van *ambt* te maken *ampt*, enz.?

X V I I I .

Of men de Letter C in Nederduitsche woorden wel noodig heeft, dan tot het ondeelbaar Letterteeken CHi, overeenkomende met der Grieken χ , en by ons gebruikelijk voor een scherper Letter dan G, in *echt, schaap, schoon, mensch, aardsch, loochenen, juichen* en diergelyke?

X I X .

Of men de CHi met de F verwiselen, en onverschillig schryven kan *schacht* of *schaft*, *gracht* of *grast*, *kracht* of *kraft*, *gebecht* of *gebest*, *gekocht* of *gekost* en diergelyke?

X X .

Of men de D wel behoore te gebruiken in de woorden, *kleinder, schoonder, inwoonder, bestelder, veelderlei, aldergrootst* en diergelyke, in plaatze van *kleiner, schooner, inwooner*, enz.?

X X I .

Of de E wel behoore te worden ingelascht in de woorden *loffeljk, Goddeljk, gemakkeljk, vermakeljk*, en diergelyke, in plaatze van *loflijk, Godlijk, gemaklijk, vermaaklijk*, enz.?

X X I I .

Of men de F moet gebruiken in *ontfangen*, of met V schryven, *ontvangen*, even als *ontvouwcn, ontvonken, ontvluchten?*

X X I I I .

Of de H, schoon geen wortel-letter zijnde, maar alleen een geblaas, 't welk, in zommige tongvallen, voor deze en gene Klinkers vercischt,

T A A L K U N D I G E V R A G E N.

eischt, in andere verworpen, wordt, niet behóore in onze Letter-lijst geplaatst te worden?

X X I V.

Of het wel noodig is de H, ter verscherping, achter de G te stellen, *ghenoegbzaam, dagh* enz. en of dezelve wel te pas komt in het woord *offerbande*?

X X V.

Of men moet schryven *zaaien, maaien, groeien, bloeien, of zaaijen, maaijen, groeijen, bloeijen* en diergelyke?

X X V I.

Of wy, behalven den Klinker I, ook niet nog hebben een Medeklinker J, welke gehoord wordt in de woorden *jagen, jeugd, jong, juichen*?

X X V I I.

Of men de K wel behoort te stellen achter de G, in *jongk, langk, zangk, springkbaan, gevangkenis, afhankelijk* en diergelyke?

X X V I I I.

Of men de Letter Q in Nederduitsche woorden wel noodig heeft, en of men niet best doet te schryven *kwaad, kwist, kwellen, kwyten*, in stede van *quaad, quist* enz.?

X X I X.

Of de T wel te passe komt in de woorden *om uwent wil, zynent wege, mynent halve, opentlijk, namentlijk, ordentlijk*, enz.?

X X X.

Of de T en D niet merkletteren (*Litteræ Characteristicae*) zijn, waarmede het *imperfectum* der gelijkvloeiende werkwoorden onderscheiden wordt van het *praesens*, schoon het zakelijk deel in D of T eindigt, *ik antwoorde, ik antwoordde, ik plante, ik plantte* enz. en of het niet een noodwendig vereischte zy, de T, als een *Littera Characteristica* te behouden by de werkwoorden, in het *praesens* van den *Indicativus*, in den derden persoon van het enkelvoud, en in het *praesens* en het *imperfectum* van den *Indicativus*, *Subjunctivus*, en *Imperativus*, in den tweeden persoon van het meervoud?

X X X I.

Of de zachte Letters V en Z wel kracht genoeg hebben om een woord of Lettergreep te sluiten, schoon dezelve in het meervoud de *Derivata* gebruikt worden; of men niet best doet dezelve te verwisfe-len in de scherper Letters F en S? *hy leeft, zy leven, huis, huiszen*, enz.

TAALKUNDIGE VRAGEN.

XXXII.

Of de letter W kan weggelaten worden in de woorden *eeuw*, *leeuw*, *sneeuw*, *nieuw*, *vrouw*, *trouw* en diergelyke?

XXXIII.

Of men de letter X wel noodig heeft in Nederduitſche woorden, en of men niet beter doet te ſchryven, *naauwelijks*, *dagelijks*, *des volks*, *des rijks*, dan *naauwlijx*, *dagelijx*, *volx*, *rijx* en diergelyke?

XXXIV.

Of de letter Y wel iets anders is dan de enkele I, en of dezelve niet behoore te worden onderscheiden van de IJ, zijnde de dubbele I.

XXXV.

Of men niet behoore de Z, als een zachte letter, te gebruiken, en te ſtellen voor de W, als *zwaar*, *zwellen*, *zwindelen*, *zwoegen*, en de S, als een ſcherpe letter, te gebruiken, en te ſtellen voor de andere Medeklinkers, als *ſcherp*, *ſlaan*, *ſmaden*, *ſnyden*, *ſpannen*, *ſterk*, enz.

XXXVI.

Of men behoort eenig onderscheid van ſpelling waartenemen, in die woorden, welke van zeer onderscheiden beteekenis zijn, doch, in zommige ſtreken van ons Vaderland, denzelfden klank hebben, volgens de hier achtergevoegde IIIde Bylage.

XXXVII.

Of onduitſche woorden niet behooren geſpeld te worden op dezelfde wijs als in die taal, waaruit zy onmiddelijk tot ons gekomen zijn, *Cicero*, *Ceder*, *Cypres*, *Cores*, *Christus*, *Pharao*, *Philosooph*, *Philippus*, *Philadelphia*, *Phaeton*, *Phoebus*, *Pyrrhus*, *Phrygie*, *Quirinus*, *Theophrastus*, *Thracien*, *Xanthus*, *Xenophon*, *Oratie*, *Predikatie*, *Justitie*, *redentie*, *patientie*, *Conſcientie*, enz.?

XXXVIII.

Of men die woorden, welke wel uit andere talen ontleend zijn, doch die reeds hun burgerrecht verkregen hebben, en zoo goed als Nederduitſch geworden zijn, niet behoore te ſchryven op de Nederlandſche wyze, *ſyfer*, *ſingel*, *ſippier*, *kronijk*, *kommisſie*, *koffie*, *ſekretaris*, *jaam*, *fiks*, *glorie*, *heks*, *olifant*, *triomf*, *tee*, *troon*, en diergelyke?

XXXIX.

X X X I X.

Of niet alle de Nederduitſche Werkwoorden, geſteld in de eerſte Bylage, welke hier achter gevoegd is, by de beſte Nederduitſche Schryvers, ongelijkvloeiend, en alle de andere Werkwoorden, welke in die Bylage niet gevonden worden, gelijkvloeiend gebruikt worden?

X L.

Of onze Werkwoorden, oulings, in alle tyden en wyzen, het voorzetſel GE by zich gehad hebben, en in welke zulks by ons nog overgebleven is?

X L I.

Of onze Werkwoorden, oulings, in den *Infinitivus rectus*, zoo wel als in den *Infinitivus obliquus*, uitgongen in ENE, *ſtellene*, *drukkene*, en of hiervan nog overgebleven is ons zoo genoemd *Gerundium*, de *voortſtellene vraag*, de *aan te ſtellene koning*?

X L I I.

Of de Werkwoorden, *regenen*, *vriezen*, *doojen*, *donderen*, *blikſemen*, met recht worden geſteld onder de onperſoonlyke, gelijk *het ſpijt*, *het berouwt*, *het walgt*, enz.?

X L I I I.

Of zommige Werkwoorden een *Genitivus* beheerſchen of een *Dativus*, als daar zijn, *myner gedenken*, *ontfermen*, *ontſlaan*, als mede *het berouwt my des*?

X L I V.

Of 'er genoegzame reden is om den *Judicativus* van den *Subjunctivus* te onderſcheiden, door weglating der E, in *praef.* & *imperf.* *ik lees*, *ik ſchreef*, *ſchoon ik leze*, *ſchoon ik ſchrewe*?

X L V.

Of onze Werkwoorden, in den tweeden perſoon van het meervoud in het *imperfeet*. onverſchillig verbogen worden met ET of EN. *Gylieden ſieldet* (*ſieldt*) *hoordet* (*hoordt*) of *gylieden ſelden*, *hoorden*?

X L V I.

Of men onze Werkwoorden thands wel meer in den tweeden perſoon van het enkelvoud gebruikt, ſedert het enkelvoudig DU verwiſfeld is in het meervoudig GY, en of men dus ook in den *Imperativus* niet altijd behoort te ſchryven, *gaat heen*, *ſpreekt vry uit*, *doet dat en gy zult*, enz.?

X L V I I.

Of de Werkwoorden HANGEN, VANGEN, en GANGEN (nu *gaan*) in *imperf.* hebben *ik hong*, *vong*, *gong*, of *ik hing*, *ving*, *ging*?

X L V I I I.

Of de Werkwoorden HELPEN, STERVEN, VERWERVEN, BEDERVEN, WERPEN, in *imperf.* hebben *ik hielp*, *ſtierf*, *verwierf*, *bedierf*, *wierp*, of, *ik holp*, *ſtorf*, *worf*, *bedorf*, *worp*?

3 T A A L K U N D I G E V R A G E N .

X L I X .

Of het Werkwoord KOMEN in den *Imperativus* heeft *kom, komt, of koom, kooft, en in het praesf. van den Indic. ik koom, gy kooft, by kooft, of ik kom, gy komt, by komt, en in het praesens van den Subjunctivus, dat ik kome, dat gy kooft, dat by kome?*

L.

Of het hulpwoord WORDEN in het *praesens* van den *Indicativus* heeft *ik worde, in het imperf. ik werde, in het praeter. geworden, en in het imperf. van den Subjunctivus ik wierde?*

L I .

Of 'er reden en regelen te geven zijn van het onderscheiden gebruik van HEBBEN en ZIJN by zommige werkwoorden, *Ik heb daar na toe gewandeld, ik ben daar na toe gewandeld, het is gebleken, het heeft gebleken, en diergelyke?*

L I I .

Of het hulpwoord ZIJN, met een *participium praesens* gebruikt, *ik ben schryvende, ik was schryvende, niet iets meer dan de daad van 't werkwoord, ik schrijf, ik schreef, maar ook eenige voortdoring daarvan aanduidt?*

L I I I .

Of het Werkwoord KOMEN by ons niet, in zommige gevallen, een goed hulpwoord is, om de hagchelijkheid eener gebeurtenisse, en ook om een naderende beweging aanteduiden: *Indien by komt te stryden, by kwam te sterven, by komt lopen?*

L I V .

Of het Werkwoord GAAN by ons niet als een hulpwoord gebruikt wordt, om een afwykende beweging te kennen te geven, of den aanvang van eenige daad aanteduiden: *Hy gaat lopen, by gaat werken, by gaat zitten?*

L V .

Of het Werkwoord STAAN als een hulpwoord gebezigt wordt, om den toekomenden tijd van een daad uittedrukken. *Ik sta dat te doen, my staat niet te vrezen?*

L V I .

Of het Werkwoord LATEN, in onderscheiden beteekenissen, verbogen en onverbogen gebruikt wordt: *laten zy gaan en laat hun gaan, laten wy bidden en laat ons bidden: dan of men, het zy verzoekende, het zy aansporende, of toelatende, altijd behoore te zeggen, laat my, laat hem, laat ons, laat hen?*

L V I I .

L V I I .

Of het *participium* GELEGEN op deze wyze mag gebruikt worden: *daar ligt hem veel aangelegen, ik laat my daaraan gelegen leggen, dan of men behoore te schryven, daar is hem veel aangelegen, ik laat my daaraan gelegen zijn?*

L V I I I .

Of 'er doorgaande regelen te geven zijn, welke en hoedanige Werkwoorden den *Infinitivus rectus*, en welke den *Infinitivus obliquus* achter zich hebben. *Ik wil lopen, ik heb willen lopen, ik begeer te lopen, ik heb begeerd te lopen, Ik durf dat niet doen, of ik durf dat niet te doen?*

L I X .

Of de *Collectiva*, by ons, even als in andere talen, een werkwoord in 't meervoudig getal achter zich hebben, en men dus schryven kan, by voorbeeld, *daar is 'er die meenen?*

L X .

Of de Walsche Staarten EEREN, in *redeneeren, waardeeren*, enz. — Y, in *waardy, kleedy*, enz. — EEL, in *rondeel, tooneel*, enz. — AADJE, in *pluimaadje, boschuadje* en diergelyke, in onze tale behooren toegelaten te worden: en of men den tijd kan bepalen in welke ieder derzelve in onze taal is ingevoerd?

L X I .

Welke de hoedanigheden der woorden zijn, welke uitgaan in *SCHAP, DOM, INGE, ISSE, BAAR, LOOS, ZAAM, HAFFIG, ACHTIG*, en zulke meer: en welke verandering van zin, elk onzer achtervoegfels aan het zakelijk Deel toebrengt?

L X I I .

Welke en hoedanige veranderingen van zin de zakelyke Deelen der woorden verkrygen, door de voorvoegfels *BE, GE, VER, ER, HER, ON, ONT, WAN, OVER* en diergelyke?

L X I I I .

Of het *Articulus* DE in den *Genitivus, Dativus & Ablativus* van het meervoud 't zy met, 't zy zonder voortzetsel, moet gesteld worden, *den, aan den, van den of de, aan de, van de?*

L X I V .

Of de Geslachten der Zelfstandige Naamwoorden, van alle tyden, dezelfde zijn, welke thands gebruikt worden, en of men, uit de vorming, den uitgang en de beteekenis der woorden, doorgaande regels omtrent de Geslachten kan opmaken?

L X V .

Of wy in onze Taal een ondefcheiden *Dativus* & *Ablativus* hebben, dan of die enkel door de *Praepositiones*, AAN, DOOR, VAN en diergelyke worden uitgedrukt?

L X V I .

Of alle onze Zelfftandige Naamwoorden, oulings, den uitgang in E in den *Nominativus*, in EN in den *Genitivus* van het enkelvoud gehad hebben, en by welke woorden men thands in den *Genitivus*, *Dativus* & *Ablativus*, van het enkelvoud die E moet gebruiken?

L X V I I .

Of de Zelfftandige Naamwoorden *Man*, *Zoon*, als mede zulke, welke uitgaan in ER, in AAR, in IER, in EL, in EM, als *Vader*, *Leeraar*, *Horvenier*, *drempel*, *beginfel*, *bezem*, in alle de *Casus* van het meervoud de S achter opnemen, *Mans*, *Zoons*, *Vaders*, *Leeraars*, of de EN, *Mannen*, *Zonen*, *Vaderen*, *Leeraren*, enz.: of dat zy in het meervoud in den *Genitiv.* *Dativ.* & *Ablativ.* de EN, en in den *Nominativus*, *Accusativ.* & *Vocativ.* de S achter-op nemen.

L X V I I I .

Of de Zelfftandige Naamwoorden, uitgaande in AARD, in STER, in EN, in TJE of JE of KEN, als *dronkaard*, *fchrijfster*, *zeisfen*, *vrouw-tje*, *kalfje*, *jongfken*, niet altijd in alle de *Casus* van het meervoud de S achter-op nemen, in plaats van EN, *dronkaards*, *fchrijfsters*, *zeisfens*, *vrouwotjes*, *kalfjes*, *jongfkens*?

L X I X .

Of de Zelfftandige Naamwoorden, die op een zachte E eindigen, in alle de *Casus* van het meervoud de N achter-op nemen, of de NS? *bedde*, *bedden*, of *beddens*, *begge*, *beggen*, of *beggens*, *mudde*, *mudden*, of *muddens*?

L X X .

Of de Zelfftandige Naamwoorden, die den zachten uitgang TE hebben, in alle de *Casus* van het meervoud een N achter-op-nemen of NS? *begeerte*, *begeerten*, of *begeertens*, *behoefte*, *behoefsten*, of *behoeftens*, *gebeente*, *gebeenten*, of *gebeentens*, *gemceente*, *gemceenten*, of *gemceentens*?

L X X I .

Of de Zelfftandige Naamwoorden, *bladeren*, *raderen*, *beenderen*, *gemoedren*, *goederen*, *volkeren* het meervoud zijn van *blad*, *rad*, *been*, *gemoed*, *goed*, *volk*?

L X X I I .

Of de Zelfftandige Naamwoorden, in den *Genitivus*, *Dativ.* & *Ablativ.*, van het enkelvoud zoo welverbogen worden als zy een *Praepositio* voor-op hebben, als dat zy die niet voor-op hebben, dat is, of men fchryven mag, *de ftralen van de Zonne*, *aan Gode iets opdragen*, of dat men behoort te fchryven, *de ftralen van de Zen*, *aan God iets opdragen*, of *de ftraler der Zonne*, *Gode iets opdragen*?

LXXIII.

L X X I I I.

Of de Zelfftandige Naamwoorden van het vrouwelijk Geflacht, in den *Genitivus* van het enkelvoud, een Sachter-op mogen hebben, wanneer ze gefield zijn voor het woord, waarvan ze beheerscht worden, 't zy met, 't zy zonder *Articulus* of *Pronomen*, *moeders Zoon, mijn Zusters Dochter?*

L X X I V.

Of de Zelfftandige Naamwoorden in den *Genitivus obliquus*, mogen staan achter het Zelfftandig woord, van welk het beheerscht wordt, de *Rozen Sarons, de Psalmen Davids*, dan of men moet fchryven, *Sarons Rozen, Davids Psalmen, of de Rozen van Saron, de Psalmen van David?*

L X X V.

Of eigen Namen van vreemde talen, verbogen dan onverbogen, in onze taal gebruikt moeten worden, *de brieven Pauli, Tito, of de brieven, van Paulus, aan Titus?*

L X X V I.

Of een Zelfftandig Naamwoord, ter verklaring, of nadere omschryving, gefield wordende achter een ander Zelfftandig Naamw. niet behoore dezelfde verbuiging te hebben, als het voorgaande, *Hy heeft gediend onder dien Prins, eenen dapperen oorlogsman?*

L X X V I I.

Of de Zelfftandige Naamwoorden, welke op zich zelve staan, (*Absolute*) zonder eenig Werkwoord of Bywoord, moeten gefield worden in den *Nominativus*, of in eenen anderen naamval?

L X X V I I I.

Of 'er, in de *Declinatie* onzer Zelfftandige en Byvoeglyke Naamwoorden, enig onderscheiden gebruik is waartenemen, in den gemeenzamen, in den deftigen, en in den verheven ftijl?

L X X I X.

Of de Byvoeglyke Naamwoorden, in den *Accusativus, Dativus & Ablativus*, van het manlijk en onzydig geflacht, in het meervoud de N. achter-op nemen, gelijk zy doen in het enkelvoud?

L X X X.

Of de Byvoeglyke Naamwoorden, by den *Nomin. & Vocativ.* van het manlijk geflacht, in het enkelvoud, hunne *e* afwerpen, als zy geplaatst worden achter *een, eenig, sommig, menig, zeker*, om een gansch anderen zin aantetuiden, dan wanneer zy de *e* behouden, *een goed koning, een koning die goed regeert, een goede koning, een koning, die goed van aart is?*

L X X X I .

Of de Byvoeglyke Naamwoorden, van het onzydig geslacht, by den *Nomin.*, *Accusat.* & *Vocativ.* van het enkelvoud, altijd hunne E afwerpen, behalven als zy geplaatst worden, achter *het* of *dat*, *een zoet kind heeft een slecht stuk gedaan, het zoete kind heeft dat slechte stuk gedaan?*

L X X X I I .

Of de Byvoeglyke Naamwoorden, welke *participia passiva* zijn, en op EN uitgaan, in 't vrouwelyke geslacht de N achter-af werpen, of de E achter de N opnemen, *mijn verkore Bruid* of *verkorene?* en of deze, in het meervoud van het manlijk en onzydig geslacht, de E achter de N opnemen, *hooggeprezene mannen, voorgelezene woorden,* dan of men schryven moet, *hooggeprezen mannen, voorgelezen woorden?*

L X X X I I I .

Of de Byvoeglyke Naamwoorden, met den *Articulus DE* voorop, 't zy als een bynaam, 't zy anderszins, achter een Zelfstandig Naamw. geplaatst, behooren verbogen te worden even als dat Zelfst. Naamw. *de onderneming van onzen Willem den Eersten, de oorlogszucht van Karel den Stouten?*

L X X X I V .

Of de Byvoeglyke Naamwoorden, wanneer zy als Zelfstandige gebruikt worden, dat is, in de plaats van Zelfstandige dienen, en een ander Byvoeglijk Naamwoord by zich gedogen, niet behooren verbogen te worden, even als de Zelfstandige, en in alle de *Casus* van het meervoud de N opnemen?

L X X X V .

Of dit zelve plaats heeft in de woorden *enige, menige, etlyke, zomnige, vele, alle, andere, welke, zoodanige, deze, die gene, beide, dezelve*, en diergelyke, wanneer ze geen ander Zelfstandig Naamw. by zich hebben?

L X X X V I .

Of de Byvoeglyke Naamwoorden, wanneer zy in den dienst van een Bywoord gebruikt worden, of achter een Zelfstandig Naamwoord staan, zonder den *Articulus* voor-op te hebben, altijd onverbogen blijven?

L X X X V I I .

Of de Byvoeglyke Naamwoorden, welke van Metalen, of enige andere stof ontleend zijn, en stofflyke *Adjectiva* genoemd worden, als *gouden, zilveren, wollen, zyden, linnen*, enz. als mede zulke welke men *Gentilia* noemt, *Amsterdammer, Haarlemmer*, en diergelyke, by ons onverbuijglijk blijven door alle de *Casus*, in alle geslachten, zoo wel in 't meervoud als in 't enkelvoud?

L X X X V I I I .

L X X X V I I I.

Of het *Collectivum* AL voor den *Articulus* DE staande, altijd onverbogen blijft? *al den arbeid doen, of allen?*

L X X X I X.

Of alle de *Adjectiva participialia* den *Comparativus* & *Superlativus* aannemen, *wellevender, gedrongener?*

X C.

Of de *Adjectiva* in den *Comparativus*, eenige verbuiging aannemen, of in alle de geslachten, zoo wel in 't meervoud, als in 't enkelvoud, door alle de *Casus*, onverbogen blijven?

X C I.

Of zommige *Adjectiva* een *Genitivus* beheerschen, *der moeite waardig, des bewinds moede?*

X C I I.

Of de Voornaamwoorden, (*Pronomina*) MIJN, UW, ZIJN, ONS, enz. in den *Accusativus*, *Dativus* & *Ablativus*, van het manlijk en onzijdig geslacht, eveneens verbogen worden, in het meervoud, als in 't enkelvoud?

X C I I I.

Of het Voornaamwoord HY, in den enkelvoudigen *Accusativus*, van het vrouwelyke, en in den meervoudigen *Accusativus*, van alle geslachten, ZE heeft, *hy beminde ze, hy sloeg ze alle?*

X C I V.

Of het Voornaamwoord HY, in den meervoudigen *Dativus*, *Ablativus* & *Accusativus*, HEN heeft, dan of het moet wezen in den *Accusativus* HEN, in den *Genitivus* HUNNER, of VAN HUN, inden *Dativus* & *Ablativus* HUN?

X C V.

Of ons *Pronomen reciprocum* ZICH een verbogen Naamval van het *Pronomen* HY is? en omtrent welken tijd, en by welke gelegenheid, het in onze taal ingevoerd is, in den zin van het Latijnsche *sui, sibi, se*, als 'er een weerkeering van zin, op een voorgaand lid der rede, vereischt wordt?

X C V I.

Of men niet behoore, met onderscheid, gebruik te maken van HEM en HAAR, en ZICH? en of men onverschillig HAAR en HEUR kan bezigen, en of men kan schryven *hem zelven, voor zich zelven*, anders dan in den zin van *illum ipsum?*

X C V I I.

Of de *Pronomina relativa*, HEM, HAAR, ZIJN, welke betrekkelijk zijn op zeker voorgaand Naamwoord, behooren gesteld te worden in het zelfde geslacht, in welk dat Naamwoord *Grammaticaal* gebruikt wordt, of in dat geslacht, het welk aan de bedoelde persoon, of de beteekende zaak natuurlijk eigen is? *De Zon ment zijn paarden, niet haar paarden?*

XCVIII.

Of men niet behoore onderscheid te maken tusfchen het *Pronomen demonstrativum* U, te, en het *posseffivum* uw, tuus: *Ik heb u gefproken, ik heb uw gefprek gehoord?*

XCIX.

Of men niet behoore onderscheid te maken tusfchen het *Pronomen* ZELF, egomet, tumet, ipfemet, en het *Adjectivum* DEZELFDE, idem, eadem, idem, en het *Adverbium* ZELFS, by zelf heeft het boek gelezen, by heeft het zelfde boek gelezen, by heeft het boek zelfs gelezen?

C.

Of men ZELF en DEZELVE mag gebruiken op deze wyze, *de man en deszelfs vrouw, ik geve u dit boek om het zelve te lezen?*

CI.

Of men ons *Pronomen substantivum personale* ZELF, achter Zelfftandige Naamwoorden, zoo wel als achter de perfoonlyke Voornaamwoorden, niet behoore, even als die woorden, te verbuigen? *Ik hebben man zelven gefproken, ik heb my zelven benadeeld: dan of men het, Adverbialiter aanmerkende, in alle de Casus, onverbuiglijk laat, ik heb den man zelf gefproken, ik heb my zelf, enz.?*

CII.

Of het *Pronomen demonstrativum*, DIE, DIE, DAT, is, ea, id, gebruikt kan worden als een *relativum*, in plaatze van WELKE, WELK, qui, quæ, quod?

CIII.

Of het *Pronomen demonstrativum*, HET GENE, illud, gebruikt mag worden als een *Pronomen relativum*: *het werk 't geen ik doe is zwaar?*

CIV.

Of het overtollig en berispelyk is, DE GENE te gebruiken in deze en diergelyke fpreekwyzen, *de gene die jong zijn worden het lichtst verleid, de gene die kwaad doen, lyden straffe?*

CV.

Of het *Pronomen* DIE, DAT niet overtollig is, en behoore wegge laten te worden, in deze en diergelyke fpreekwyzen, *myne onge rechtigheden die hebben my beftreden, de Heere die zal niet wankelen?*

CVI.

Of het *Pronomen relativum* WIE, WAT, quis, quæ, quod, in den *Genitivus* van 't meervoud, in alle geflachten, heeft WIER, of VAN WIE, en of het by 't manlyke en vrouwelyke geflacht, in den zin van het *relativum* WELKE, gebruikt kan worden?

CVII.

C V I I.

Of men, in den *Genitivus*, *Dativus* & *Ablativus*, van onze *Pronomina* DIE, WIE, WELKE, door alle geslachten, *waar van*, *waar aan*, *waar door*, *daar van*, *daar aan*, *daar door*, gebruikende, niet behoore acht te geven, dat het zelve alleen plaats vindt, wanneer het *Pronomen* op een zaak ziet, en dat men op een persoon ziende, behouden moet, *van wien*, *van dien*, enz.?

C V I I I.

Of de *Pronomina*, IEDER, ELK, IEGELIJK, ELKANDER, behalven in den *Genitivus*, altijd onverbogen blyven? dan of zy in den *Dativ.*, *Accusativ.* & *Ablativ.* van het manlijk geslacht, EN achter opnemen? *Hy gaf iederen, elken mensche een gedeelte, elkanderen beminnen.*

C I X.

Of de spreekwyzen DAAR VAN DAAN, WAAR VAN DAAN, HIER VAN DAAN, in alle beteekenissen, aftekeuren zijn, en altijd vervangen moeten worden, met *van daar*, *daar van*, *van waar*, *waar van*, *van hier*, of *hier van*?

C X.

Of het ontkennend *Adverbium* EN een taaleigen der Nederlanderen zy, en of men het zelve thands nog behoore te bezigen: *ik en doe het niet*, dat is, *ik doe het volstrekt niet*?

C X I.

Of twee ontkenningen by ons bevestigen, even als by de Latynen, of des te sterker ontkennen, even als by de Grieken? *Hy zal nimmermeer noch eeuwig niet wankelen*?

C X I I.

Of onze *Adjectiva* tot *Adverbia* gemaakt worden, door het byvoegen van LIJK, *genadig*, *genadiglijk*?

C X I I I.

Of onze *Adverbia* eenige *gradus Comparationis* hebben?

C X I V.

Of de *Præpositiones*, ACHTER, BEHALVEN, BENEDEN, BENEFFENS, BINNEN, BOVEN, BUITEN, BY, GEDURENDE, LANGS, NA, NAAR, NAAST, NABY, NEVENS, OM, OMTRENT, ONDER, OP, OVER, RONTOM, SEDERT, TEGEN, TUSSEHEN, VOLGENS, VOOR, VOORBY, den *Accusativus*, en de *Præpositiones*, DOOR, MET, VAN, VOOR, UIT, ZONDER, den *Ablativus*, beheerschen, en men dus schryven moet, *ik volgde achter hen*, *ik gong met hun*, *behalven hen*, *zonder hun*, enz.?

C X V .

Of de *Præpositiones* IN en VOOR, by zommige beteekenissen, den *Accusativus*, by zommige den *Ablativus* beheerschen: *by viel in bekoo- ring, by zit in de vergaderinge, by is voor hen gestorven, ante illos, en voor hun, pro illis?*

C X V I .

Of de *Præpositiones*, BINNEN, BUITEN, een *Genitivus* beheerschen: *binnen 's huis en buiten 's lands?*

C X V I I .

Of de *Præpositiones* TE en TOT een *Genitivus* beheerschen: *te dezer ure, tot der aarde, of een Accusativus, tot hen komen, of een Dativus, tot hun? — en of men geen onderscheid behoort te maken tusfchen TE en TOT: te Leyden of tot Leyden, tusfchen TEN en TER: ten hemel, ter helle, ten ure?*

C X V I I I .

Of de *Conjunctiones*, HOE, WAT, INDIEN, HET ZY, TEN ZY, TEN WARE, SCHOON, een *Subjunctivus* beheerschen? *de vraag is hoe dit te verstaan zy, ik zal zeggen wat u te doen sta, indien dit waar zy, het zy men hem krone, ten zy men het niet dede, enz.?*

C X I X .

Of men geen onderscheid behoore te maken tusfchen ALS, *sicut*, en DAN, *quam*, en ALS te gebruiken, wanneer eene gelijkheid; maar DAN, wanneer een ongelijkheid van perfoonen of zaken is aan te wyzen, *by is zoo rijk als Croesus, by is armer dan Irus?* en of DAN niet behoore gebruikt te worden achter *een ander, geen ander, niet anders, wie anders, niemand anders, nooit anders, niet, geen, niemand, wie, nooit?*

C X X .

Of men niet behoore onderscheid te maken tusfchen ALS en TOEN, en, by voorbeeld ALS te gebruiken by het tegenwoordige en toekomstende, en TOEN by het verledene, als mede tusfchen DEWIJL, *quoniam*, TERWIJL, *dum*, DOCH, *sed*, TOCH, *certe*, NA, *post*, NAAR, *ad & secundum*, ALTOOS, *saltem*, ALTIJD, *semper*, TEGEN, TEGENS, *contra*, JEGEN, JEGENS, *erga*, en meer anderen, te vinden in de derde Bylage, hier achter?

C X X I .

Of wy niet mogen vreemde woorden gebruiken, vooral tot Kunststermen, waar voor wy geen goede Nederduitfche woorden in gebruik hebben? en of het niet gemaklyker en verstaanbaarer is, zich te bedienen van eenige Latijnsche Kunstwoorden der *Grammatica*, dan van de vertalingen in 't Neerduitfch, welke niet algemeen in zwang zijn, en in het gebruik iet anders moeten beteekenen dan zy naar de letter te kennen geven?

EERSTE B Y L A G E,

Behelzende de

NEDERDUITSCH E WERKWOORDEN,

Welke, met alle hunne *Composita*, ongelijkvloeiend
gebezigd worden.

Bakken, *pinferre*, bakte, (oulings biék) gebakken.
Bannen, *exterminare*, bande, gebannen.
Bederven, *destruere*, *corrumpere*, bedorf, bedorven.
Bedriegen, *fallere*, bedroog, (zy bedrogen) bedrogen.
Bedryven, *agere*, bedreef, (zy bedreven) bedreven.
Bedygen, *bedyen*, *proficere*, bedeed, (zy bedegen) bedegen.
Begeven, *deserere*, zie op Geven.
Beginnen, *incipere*, begon, begonnen.
Begrypen, *comprehendere*, zie op Grypen.
Beklinken, *solidescere*, beklonk, beklonken.
Belyden, *confiteri*, — zich *se sustinere*, beleed, (zy beleden) beleden.
Benyden, *invidere*, beneed, (zy beneden) of benijdde, benijd.
Bergen, *abscondere*, borg, geborgen, of bergde, gebergd.
Bersten, *rumpere*, borst, geborsten.
Bescheren. zie op Scheren.
Beschryden, *infilire in equum &c.*, beschreed, (zy beschreden) beschreden.
Betygen, *accusare*, beteed, (zy betegen) betegen.
Bevallen, *placere*, beviel, bevallen.
Bevelen, *mandare*, beval, bevelen.
Bewegen, *movere*, bewoog, bewogen, of beweegde, beweegd.
Bewyzen, *demonstrare*, bewees, (zy bewezen) bewezen.
Bezinnen, *animum advertere*, bezon, bezonnen.
Bezwyken, { *animo* } bezweek, (zy bezweken) bezweken.
Bezwyemen, { *desicere*, } bezweem, (zy bezwemen) bezwemen.
Bidden, *precari*, bad, gebeden.
Bieden, *offerre*, bood, (zy boden) geboden.
Binden, *ligare*, bond, gebonden.
Blazen, *flare*, blies, geblazen.
Blinken, *splendere*, blonk, geblonken.
Blyken, *patere*, bleek, (zy bleken) gebleken.
Blyven, *manere*, bleef, (zy bleven) gebleven.
Braden, *asfare*, bried, of braadde, gebraden.
Breken, *frangere*, brak, gebroken.
Brengeu, *adferre*, bracht, gebracht.
Brouwen, *Braxare*, brouwde, (oul. brieuw) gebrouwen.
Buigen, *fletere*, boog, (zy bogen) gebogen.
Byten, *mordere*, beet, (zy beten) gebeten.

Delven, *fodere*, dolf, gedolven.

E

Den:

Denken, *cogitare*, dacht, gedacht.
 Deugen, *valere*, dogt, gedogt.
 Dingen, *petere*, *affectari* & *licitari*, dong, gedongen.
 Doen, *facere*, deed, (zy deden) gedaan.
 Dragen, *portare*, droeg, gedragen.
 Dringen, *presfare*, drong, gedrongen.
 Drinken, *libere*, dronk, gedronken.
 Druipen, *stillare*, droop, (zy dropen) gedropen.
 Dryten, *merdam emittere*, dreet, (zy dreten) gedreten.
 Dryven, *agere*, *pellere* & *innatare* & *celare*, dreet, (zy dreven) gedreven.
 Duiken, *mergere*, dook, (zy doken) gedoken.
 Durven, *audere*, dorst, gedorst.
 Dwingen, *cogere*, dwong, gedwongen.
 Dyen, *dygen*, *volumine augeri*, deeg, (zy degen) gedegen.

Eten, *edere*, at, gegeten.

Fluiten, *fistulam inflare*, floot, (zy floten) gefloten, of fluitte, gefluit.

Gaan, *ire*, *procedere*, gong, gegaan.
 Gebieden, *jubere*, gebod, (zy geboden) geboden.
 Gelaten zich, *se gerere*, geliet, gelaten.
 Gelden, *constare*, *olim reddere*, *solvere*, gold, gegolden.
 Gelyken, *similem esse*, *placere*, & *overdr.* leek, (zy leken) geleken.
 Genezen, *sanare*, genas, genezen.
 Genieten, *frui*, genoot, (zy genoten) genoten.
 Geven, *dare*, gaf, gegeven.
 Gieten, *fundere*, goot, (zy goten) gegoten.
 Glimmen, *candere*, glom, geglommen.
 Glyden, *labi*, gleed, (zy gleden) gegleden.
 Graven, *fodere*, groef, gegraven.
 Grynen, *stere*, green, (zy grenen) gegrenen.
 Grypen, *prehendere*, greep, (zy grepen) gegrepen.

Hangen, *pendere*, hing, gehangen.
 Hebben, *habere*, had, gehad.
 Heeten, *jubere*, *nominare*, hiet, geheeten.
 Heffen, *elevare*, hief, geheven.
 Helen, *abscondere*, heelde, geheeld, (oul. hool gholen) waar van verholen.
 Helpen, *juvare*, help, geholpen.
 Houden, *tenere*, *servare*, hield, gehouden.
 Houwen, *caesim ferire*, hieuw, gehouwen.
 Hygen, *anbelare*, heeg, (zy hegen) gehegen, of hijgde gehijgd. *Al: geh. j. 70 B. 119.*
 Hyschen, *sustollere trochlea*, heesch, geheefchen, of hijschte, gehijschd.

Jagen, *pellere* & *venari*, joeg, gejagen, of jaagde, gejaagd.

Kerven, *incidere*, korf, gekorven.
 Kiezen, *eligere*, koos, (zy kozen) gekozen.

Klic-

Klieven, *findere*, kloof, (zy kloven) gekloven.
 Klimmen, *scandere*, klom, geklommen.
 Klinken, *clangere*, *tinnire*, klonk, geklonken.
 Kluiven, *rodere*, kloof, (zy kloven) gekloven.
 Knypen, *comprimere*, kneep, (zy knepen) geknepen.
 Komen, *venire*, kwam, gekomen.
 Konnen, *posse*, konde, of kost, gekonnen.
 Koopen, *emere*, kocht, gekocht.
 Krimpen, *contrahere* & *contrahi*, kromp, gekrompen.
 Kruijen, *trudere*, krooy, (zy kroyen) gekroyen.
 Kruipen, *repere*, kroop, (zy kropen) gekropen.
 Krygen, *acquirere*, kreeg, (zy kregen) gekregen.
 Kryten, *plorare*, kreet, (zy kreten) gekreten.
 Kwyten zich, *præstare* &c. kweet, (zy kweten) gekweten.
 Kyken, *videre*, keek, (zy keken) gekeken.
 Kyven, *rixari*, keef, (zy keven) gekeven.

Laden, *onerare*, laadde, (oul. loed) geladen.
 Lagchen *ridere*, lachte (oul. loeg) gelagchen.
 Laten, *omittere*, — ader) *secare venam*, liet, gelaten.
 Lezen, *legere*, las, gelezen.
 Liegen, *mentiri*, loog, (zy logen) gelogen.
 Liggen, *jacere*, lag, gelegen.
 Lopen, *currere*, liep, gelopen.
 Luiken, *claudere*, look, (zy loken) geloken.
 Lyden, *pati*, oul. *ire*, *transire*, leed, (zy leden) geleden.
 Lyken, zie Gelyken.

Malen, *molere*, maalde, (oul. moel) gemalen.
 Melken, *mulgere*, molk, gemolken.
 Meten, *metiri*, mat, gemeten.
 Moeten, *debere*, moest, gemoeten.
 Mogen, *posse* & *licere*, mocht, gemocht.
 Myden, *evitare*, meed, (zy meden) gemeden, of mijdde, gemijdd.
 Mygen, *mejere*, meeg, (zy megen) gemegen.

Nemen, *capere*, nam, genomen.
 Nygen, *inclinatum esse*, *se incurvare*, neeg, (zy negen) genegen. *Over neygen, flectere*
 Nypen, *arctare*, neep, (zy nepen) genepen. *neygde geneygd*
ffr.

Onderwinden zich, *moliri*, onderwond, onderwonden.
 Onderwyzen, *docere*, onderwees, (zy onderwezen) onderwezen.
 Ontbyten, *jentare*, ontbeet, (zy ontbeten) ontbeten.
 Ontlaten, *regelari*, ontliet, ontlaten.
 Ontluiken, *aperire*, ontlook, (zy ontloken) ontloken.
 Ontvangen, *accipere*, ontving, ontvangen.
 Overlyden, *mori*, overleed, (zy overleden) overleden.
 Overschryden, *transgredi*, overschreed, (zy overschreden) overschreden.
 Overwegen, *perpendere*, overwoog, (zy overwogen) overwogen.

Plegen, *solere*, plag, het *participium* is thands in onbruik.
 Pluizen, *vellere* &c., ploos, (zy plozen) geplozen.
 Pryzen, *laudare*, prees, (zy prezen) geprezen.

Raden, *divinare*, *consulere*, riedt, (of raadde) geraden.
 Rennen, *citatim currere*, ron, geronnen, of rende, gerend.
 Rieken en ruiken, *odorari*, rook, (zy roken) geroken.
 Roepen, *vocare*, riep, geroepen.
 Ryden, *equitare*, &c. reed, (zy reden) gereden.
 Rygen, *ligare*, reeg, (zy regen) geregen.
 Ryten, *discerpere*, reet, (zy reten) gereten.
 Ryven, *radere*, reef, (zy reven, gereven).
 Ryzen, *furgere*, rees, (zy rezen) gerezen.

Scheiden, *dividere*, scheidde (oul. schied) gescheiden.
 Schelden, *convitiari*, schold, gescholden.
 Schenden, *vitiare*, schond, geschonden.
 Schenken, *infundere*, schonk, geschonken.
 Scheppen, *formare*, *creare*, schiep, geschapen.
 Scheren, *tondere* & *intendere*, schoor, (zy schoren) geschoren.
 Schieten, *jaculari* &c., schoot, (zy schoten) geschoten.
 Schrikken, verschrikken, *trepidare*, waer van onverschrokken, *intrepidus*.
 Schryden, *varicari*, schreed, (zy schreden) geschreden.
 Schryven, *scribere*, schreef, (zy schreven) geschreven.
 Schuilen, *latitare*, school, (zy scholen) gescholen.
 Schuiven, *protudere* &c., schoof, (zy schoven) geschoven.
 Schynen, *splendere*, *videri*, scheen, (zy schenen) geschenen.
 Schyten, *pedere*, scheet, (zy scheten) gescheten.
 Slaen, *verberare*, sloeg, geslagen.
 Slapen, *dormire*, sliep, geslapen.
 Slinken, *diminuere*, *contrahi*, slonk, geslonken.
 Sluiken, *latenter ingerere*, slook, (zy sloken) gesloken.
 Sluipen, *teſto ſuggredi*, sloop, (zy slopen) gesloopen.
 Sluiten, *claudere*, sloot, (zy sloten) gesloten.
 Slypen, *acucere*, sleep, (zy slepen) geslepen.
 Slyten, *terere*, sleet, (zy sleten) gesleten.
 Smelten, *liquare*, smolt, gesmolten.
 Smyten, *projicere*, smeet, (zy smeten) gesmeten.
 Snuiten, *mungerere*, snoot, (zy snoten) gesnoten.
 Snuiven, *naribus spirare*, snoof, (zy snoven) gesnoven.
 Snyden, *ſcindere*, sneed, (zy sneden) gesneden.
 Spannen, *intendere*, spande, (oul. spoen) gespannen.
 Spinnen, *tere*, spon, gesponnen.
 Splyten, *findere*, spleet, (zy spletten) gespletten.
 Spouwen *findere*, spouwde, (oul. spieuw) gespouwen.
 Spreken, *loqui*, sprak, gesproken.
 Springen, *ſaltare*, sprong, gesprongen.
 Spruiten, *pullulare* &c., sproot, (zy sproten) gesproten.
 Spugen, spuwen, *ſpuere*, spoog, (zy spogen) gespogen.

- Spuiten *exspuere*, spoot, (zy spoten) gespoten.
 Spygen, spyen, *spuere*, speeg, (zy spegen) gespegen.
 Spytten, *spicere*, spcet, gespeten.
 Staan, *stare*, *istere* &c. stond, gestaen.
 Steken, *pungere*, stak, gestoken.
 Sterven, *mori*, storf, gestorven.
 Stelen, *furari*, stal, gestolen.
 Stinken, *putere*, stonk, gestonken.
 Stooten, *trudere*, stiet, gestooten.
 Stryden, *certare*, streed, (zy streden) gestreden.
 Stryken, *laevigare*, *radere*, *percutere*, streek, (zy streken) gestreken.
 Stuiven, *per aërem diffundi*, stooft, (zy stoven) gestoven.
 Stygen, *scandere*, fleeg, (zy flegen) gestegen.
 Styven, *amyllo subigere*, fleef, (zy steven) gesteven.

 Treden, *calcare*, trad, getreden.
 Treffen, *atingere* & *ferire*, trof, getroffen.
 Trekken, *trahere*, trok, getrokken.
 Tygen, tyen, *tendere*, *trahere*, teeg, (zy tegen) getegen.

 Vallen, *cadere*, viel, gevallen.
 Vangen, *capere*, ving, gevangen.
 Varen, *navigare*, *procedere*, *valere*, voer, gevaren.
 Vegten, *pugnare*, vocht, gevochten.
 Verbelgen, *irasci*, verbolg, verbolgen.
 Verdrieten, *tædere*, verdroot, (zy verdrotten) verdrotten.
 Verdwynen, *evanescere*, verdween, (zy verdwenen) verdwenen.
 Vergelden, *remunerari*, vergold, vergolden.
 Vergeten, *oblivisci*, vergat, vergeten.
 Verheffen, *tollere*, verhief, verheven.
 Verhelen, *abscondere*, verhoof, (zy verholen) verholen.
 Verlaten, *relinquere*, verliet, verlaten.
 Verliezen, *perdere*, verloor, (zy verloren) verloren.
 Vermeten, *remetiri*, — zich), *sibi arrogere*, vermat, vermeten.
 Verflinden, *devorare*, verflond, verflonden.
 Verwerven, *impetrare*, verworf, verworven.
 Verwyten, *exprobare*, verweet, (zy verweten) verweten.
 Verwyzen, *dammare*, verwees, (zy verwezen) verwezen.
 Verzinnen, *mente concipere*, — zich), *mente falli*, verzon, verzonnen.
 Vinden, *invenire*, vond, gevonden.
 Vlegten, *nectere*, vlocht, gevlochten.
 Vlieden, *fugere*, vlood, (zy vloden) gevloeden.
 Vliegen, *volare*, vloog, (zy vlogen) gevlogen.
 Vlieten, *fluere*, *manare*, vloot, (zy vloten) gevloten.
 Vouwen, *plicare*, vouwde, (oul. vieuw) gevouwen.
 Vragen, *interrogare*, vroeg, gevragen, of vraagde, gevraagd.
 Vreten, *edere immodice*, vrat, gevreten.

- Vriezen, *gelare*, vrees, (zy vrozen) gevrozen.
 Vryden, vryen, *procum agere*, *matrimonium petere*, *olim amare*,
 vreed, (zy vieden) gevreden, of vrijdde, gevrijd.
 Vryven. zie Wryven.
- Waayen, *flare*, woei, of waaide, gewaaid.
 Wasfen, *crescere*, wies, gewasfen.
 Wasfchen, *lavare*, wiesch, gewasfchen.
 Wegen, *librare* & *olim movere*, woog, (zy wogen) gewogen.
 Werken, *facere* *aliquid opus*, wrocht, gewrocht, nu werkte, gewerkt.
 Werpen, *projicere*, worp, geworpen.
 Werven, *conquirere*, worf, geworven.
 Weten, *scire*, wist, geweten.
 Weven, *texere*, weefde, (oul. woof) geweven.
 Wezen, *esse*, was, geweest, nu geweest.
 Winden, *glomerare*, *involvere*, wond, gewonden.
 Winnen, *vincere*, *olim colere agrum*, won, gewonnen.
 Worden, *fieri*, werd, geworden.
 Wreken, *vindicare*, wrook, (zy wroken) gewroken.
 Wringen, *torquere*, wrong, gewrongen.
 Wryven, *fricare*, wreef, (zy wreven) gewreven.
 Wyken, *cedere*, weck, (zy weken) geweken.
 Wyten, *adscribere*, *imputare*, weet, (zy weten) geweten.
 Wyzen, *monstrare*, wees, (zy wezen) geweest.
- Zenden, *mittere*, zond, gezonden.
 Zieden, *ebullire*, zood, (zy zoden) gezoden.
 Zien, *videre*, zag, gezien.
 Zingen, *cantare*, zong, gezongen.
 Zinken, *mergi*, zonk, gezonken.
 Zitten, *sedere*, zat, gezeten.
 Zoeken, *querere*, zocht, gezocht.
 Zouten, *sale condire*, zoutte, (oul. zielt) gezouten.
 Zuigen, *sugere*, zoog, (zy zogen) gezogen.
 Zuipen, *sorbere*, zoop, (zy zopen) gezopen.
 Zwelgen, *glutire*, zwolg, gezwolgen.
 Zwellen, *intumescere*, zwol, gezwollen.
 Zwemmen, *natare*, zwom, gezwommen.
 Zwenken, *inverti*, *labare*, zwonk, gezwonken.
 Zweren, *jurare* & *ulcerare*, zwoor, (zy zworen) gezworen.
 Zwerven, *vagari*, zworf, gezworven.
 Zwiygen, *tacere*, zweeg, (zy zwegen) gezwegen.
 Zwymen, *animo deficere*. zie op Bezwymen.
 Zygen, *percolare*, &c. zeege, (zy zegen) gezegen.
 Zijn, *esse*, was, geweest. oul. geweest.

TWEEDE BYLAGE,

Behelzende de

NEDERDUITSCHES WOORDEN,

Welke, met alle hunne *Composita*, onderscheidenlijk, met ei,
of y, met e, of ee, met o, of oo, geschreven worden,
en in de eerste Bylage niet te vinden zijn.

A.

Abtdy, *Abtdye, Abbatia.*
Abceelenboom, *Populus alba.*
Alleenig, *solum.*
Alreede, *jam.*
Arbeiden, *laborare.*
Armozijn, *Pannus sericus, ormozinus.*

B.

Bedelen, *mendicare.*
Bedevaart, *Peregrinatio religionis ergo.*
Bedooven, *Prunas extinguere.*
Bedoven, *Liquore & c. testus.*
Been [Beenen], *Os, Osa.*
Beer [Beeren], *Ursus & Verres.*
Beete [Beetwortel], *Beta.*
Begeeren, *petere, cupere.*
Begijn, *Virgo vestalis, vulgo be-
guina.*
Beheeren, *regere, dirigere.*
Behooren, *pertinere, oportere.*
Beiden, verbeiden, *morari, ex-
spectare.*
Beiden, *Ambo.*
Bei, beye, *Acinus.*
Beitel, *Cuneus.*
Beijaard, *Chaos.*
Beijeren, *pulsare tintinnabula*
Beklyven, *adhaerere, & concre-
scere, proficere.*
Bekoren, *placere, seducere.*
Bekozelen, *maculare.*
Beke, [Beken], *Rivulus.*
Beker, *Calix.*
Beledigen, *nocere.*
Beleid, *Directio.*
Beloken, *Occlusus, Beloken Paa-
schen, Dominica in albis.*
Beloven, *promittere.*
Beneden, *Infra.*
Benevens, *Juxta.*
Bereiden, *parare.*
Bereids, *jam.*

Berken - meijer, *Poculum faginum.*
Bescheid, *Responsum, &c.*
Bescheiden, *Discretus, moderatus.*
Bescheiden, *certum tempus alicui
praestituere.*
Besteden, *locare, impendere.*
Beter, *Melius.*
Betogen, *demonstrare.*
Beven, *tremere.*
Bever, *Fiber, Castor.*
Bezem, *Scopa.*
Bezie, bes, *Acinus, uva.*
Bezig, *Occupatus.*
Bezigen, *Uti, Frui.*
Bleeten, *Ovium instar balare.*
Bleeken [Bleiken], *pallere, can-
didare.*
Bleye, *Alburnus pisciculus.*
Bloede, *Formidolus.*
Bloot, [Bloote], *Nudus.*
Blozen, *crubescere.*
Bly, *Plumbum.*
Blyde, *Letus.*
Blijk, *Indicium.*
Bode, *Nuncius.*
Bodem, *Fundus.*
Boge, [Bogen], *Arcus.*
Bogen, *jaetare, gloriari.*
Boom, [Boomen], *Arbor.*
Boonen, [Boonen], *Faba.*
Boor, [Boren], *Terebra.*
Boos, [Booze], *malus.*
Boot, [Booten], *Scapha.*
Boter, *Butyrum.*
Breed, Breede, *Latus, amplus.*
Breiden, uitbreiden, *amplificare.*
Breiden, Breyen, *nectere, contexere.*
Breidel, *Habena.*
Brein, *Cerebrum.*
Brood, [Brooden], *Panis.*
Broos, Broze, *Fragilis.*
Broos, [Brozen], *Cothurnus.*
Bry, *Puls, pulmentum.*
Bryne, *Muria.*
Bryzel, *Mica.*

By, *Apud*.
 Bybel, *Biblia*.
 Bye, *Apes*.
 Bijster, *modum excedens, mente capius*.
 Byt, *Apertura glaciis securi facta*.

D.

Deel, [Deelen], *Pars*.
 Deelen, Deilen, *dividere*.
 Deeren, *nocere*.
 Deesem, *Fermentum*.
 Degel van de pers, *Lamina Præli*.
 Degelijk, *Probus, honestus*.
 Degen, *Pugio machæra, Ensis*.
 Deinen, *undare*.
 Deizen, Deinzen, *retro cedere, inclinari*.

Deken, *Decanus*.
 Deken, *Tegumen*.
 Deluwe, *Lividus*.
 Deze, *hic, hæc*.
 Dolen, *errare*.
 Dooden, *occidere*.
 Doof, [Doove], *surdus, extinctus*.
 Doopen, *baptizare*.
 Doos, [Doozen], *Capsula*.
 Doren, *Spina*.
 Dozijn, *Numerus duodenarius*.
 Dreigen, *minari*.
 Drevcl, *Pulsatorium*.
 Droog, [Drooge], *siccus, aridus*.
 Droomen, *somniare*.
 Dweepen, *fatuari*.
 Dweil, *Peniculus*.
 Dye, *Femur*.
 Dijk, *Agger*.

E.

Edel, *Nobilis*.
 Edik, *Acetum*.
 Eed, [Eeden], *Juramentum*.
 Eega, *Conjux legitima*.
 Eekel, *Glans*.
 Eekenboom, *Quercus*.
 Een, Eene, *Unus, Eenig, solus*.
 Eere, *Honos*.
 Eeuw, *Seculum*.
 Egel, *Echinus*.
 Ei, *Ovum*.
 Eigen, Eigendom, *Proprium*.
 Eik, *Quercus*.
 Eiland, *Insula*.
 Eindigen, *finire*.
 Eischcn, *postulare*.

Ermynen, *Pelles alpinæ, vulgo, Ar-melineæ*.
 Evel, *Prævus & malum*.
 Even, *Æquus, planus*.
 Ezcl, *Asinus*.
 F.

Feilen, falen, *errare*.
 Feilen, *tergere*.
 Femelen, *vellere, carpere linum, overdr. nugæ agere*.
 Fontein, *Fons*.
 Foolen, *ludere, illudere, attrahere*.
 Fornois, *Furnus*.
 Frevelen, *malefacere, perturbare*.
 Fryten, Fruten, *frigere*.
 Fustein, Fr. *Fustaine*.
 Fijn, Fr. *Fin*.
 Fijt, *Ulcus digitalis*.

G.

Geboren, *Natus*.
 Gebreken, *Vitia*.
 Gedogen, *pati, tolerare*.
 Geel, [Gele], *flavus*.
 Geen, [Geene], *nullus*.
 Geerne, *lubens*.
 Geefelen, *flagellare*.
 Geeuwen, *oscitare*.
 Geheel, [geheele], *totus, sanus, integer*.
 Geheim, *secretus*.
 Geil, *lascivus*.
 Geiniter, *Scintilla*.
 Geite, *Capra*.
 Gelooven, *credere*.
 Gelijk, *similis*.
 Gemeen, [gemeene], *communis, vulgaris, trivialis*.
 Gemelijk, *Morosus, diffidit*.
 Gene, *ille, iste*.
 Genceren, *pascere, nutrire*.
 Genoot, [genooten], *Socius*.
 Gepopel, *Plebs*.
 Gepijnde honig, *Mel presum*.
 Gereed, [gereede], *paratus, expeditus*.
 Gerijf, *Commodum, copia*.
 Gesmyde, *Machina fabrilis*.
 Gevel, *Frontispicium*.
 Geweide, *Viscera animalium*.
 Gewonclijk, *consuetus*.
 Goochelen, *dexteritate quadam decipere*.
 God,

God, [Goden], *Deus*.
 Gordijn, *Cortina*.
 Gote, [goten], *Canalis, tubus*.
 Greniken, *subridere, & flere puero-
 rum instar*.
 Gretig, *avidus*.
 Groot, groote, *grandis, magnus*.
 Grof, grove, *gravis*.
 Gryniken, *ringere*.
 Grijs, *os distortus, risus falsus &
 larva*.
 Grijs, *Calvus*.
 Gryzen, *horrere*.
 Gy, *vos*.
 Gijl, *Chylus*.
 Gylen, *fervere*.
 Gyzelen, *obsidem, captivum tenere*.

H.

Hammeye, *Obex*.
 Harpyen, *Harpyiæ*.
 Heden, *bodie*.
 Heelen, *sanare*.
 Heer, [Heeren], *Dominus*.
 Heet, heete, *fervidus*.
 Heide, *Ericetum*.
 Heiden, *Ethnicus*.
 Heiden, heideren, *coruscare, cla-
 rescere*.
 Heyen, *fistucare*.
 Heil, *Salus*.
 Heilig, *sanctus*.
 Heilbot, *Pasfer piscis*.
 Heimelijk, *occultus*.
 Heining, *Sepes, sepimentum*.
 Heckel, *ferreus pecten*.
 Helen, *celare, occultare*.
 Hemel, *Tegmen convexum, & cælum*.
 Henen, *illinc, hinc*.
 Hermijn, ermijn, *Mus armenicus*.
 Hertog, [Hertogen], *Dux*.
 Hevel, *Siphon*.
 Hevel, *Fermentum*.
 Hevig, *fervens, overdr. vehemens,
 iracundus*.
 Hof, [Hoven], *Villa, hortus, aula*.
 Hol, [Holen], *Cavus, caverna*.
 Honig, *Mel*.
 Hoog, hooge, *altus, sublimis*.
 Hoonen, *Probrum alicui inferre*.
 Hoopen, *accumulare*.
 Hooen, *audire*.
 Hoozen, waar van hoos, *haurire*.

Hopen, *sperare*.
 Horen, *Cornu*.
 Hoze, [Hozen], *caligæ*.
 Hy, *ille*.
 Hygen, *anbelare*.
 Hysop, *Hysopus*.

I.

Jasmijn, Fr. *Jasmin*.
 Jegens, *erga*.
 Jenever, *Juniperus*.
 Jokerig, *pruriginosus*.

K.

Kapitein, Fr. *Capitaine*.
 Karmozijn, *Carmesinum*.
 Kastelein, Fr. *Chatelain*.
 Kastyden, *castigare*.
 Keeren, *vertere & verrere*.
 Kegel, Keil, Kei, *Conus, meta, Silex*.
 Keilen, *lamellis vel filicibus aquas
 quaterere lusorie*.
 Keizel-steen, keitjes, *minimæ silices*.
 Keizer, *Imperator*.
 Keker, *Garrulus*.
 Kekereren, *balbutire*.
 Kele, [Kelen], *guttur*.
 Kemel, *Camelus*.
 Keper, *Sustentaculum, retinaculum,
 tignus &c.*
 Ketel, *Cacabus*.
 Ketelen, *titillare*.
 Keten, *Catena*.
 Kever, *Scarabeus, bruchus*.
 Klappeyen, *fabulari*.
 Kleeden, *vestire*.
 Kleen, kleene, klein, *parvus*.
 Kleenood, [Kleenooden], *Cimelium*.
 Kleinsen, *percolare*.
 Kleye, *Argilla*.
 Klepel, *Malleus tintinnabuli*.
 Kleven, *glutinare, adherere, figere*.
 Kloot, [Klooten], *Globus*.
 Klove, [Kloven], *Rima, fissura*.
 Kneden, *subigere manibus*.
 Knepel, Galgenknepel, *Furcifer*.
 Knevel, *Mystax*.
 Knevel, *Nodus, vinculum*.
 Knoopen, *nodare*.
 Knoteren, *garrere, minurire*.
 Kogel, *Globus ferreus*.
 Koken, *coquere*.

G

Ko-

- Meeuwe, *Larus, gavia*.
 Meeuwen, *felium instar vocem edere*.
 Meeze, [Meezen], *Parus*.
 Mei, *mensis Majus*.
 Meid, meisjen, *Ancilla, puella, virgo*.
 Meye, *Ramus frondosus*.
 Meinceed, *Perjurium*.
 Meinen, Meenen, *putare*.
 Meluwe, *Acarus*.
 Meluwen, *teredine exedi*.
 Menic, *Minium*.
 Menig, *multus, frequens*.
 Molen, *Mola*.
 Moor, [Moorendland], *Maurus, Mauritania*.
 Morellen, *Cerasa actia*.
 Muzijk, *Musica*.
 My, *mibi & me*.
 Mijl, *Milliarium*.
 Mymeren, *delirare*.
 Mijn, Bergmijn, *Fodina*.
 Myte, *Acarus, & oboli vilissimus genus, vulgo mita*.
 Myter, *Mitra*.
- N.
- Nadcel, [Nadeelen], *Dammum*.
 Neder, Nederig, *infra, humilis*.
 Neering, *Alimentum, overdr. Commercium*.
 Negen, *novem*.
 Neigen, *stetere, incurvare, inclinare*.
 Nete, [Neten], *Lens, ovum pediculi*.
 Netel, *Urtica*.
 Neve, [Neven], *Cognatus, nepos*.
 Nevel, *Nebula*.
 Nevens, *juxta, cum*.
 Noöd, [Nooden], *Necessitas, periculum, calamitas*.
 Noode, *invite, agre*.
 Nooden, [Noodigen], *invitare*.
 Noopen, *pungere, stimulare, tangere*.
 Noopends, *quod attinet*.
 Note, [Noten], *Nux*.
 Nijd, *Invidia*.
 Nijdnagel, Nynagel, dwangnagel, *Reduvia*.
- O.
- Olijf, *Oliva*.
 Onderhevig, *obnoxius, subjectus, asuetus*.
 Onnoozel, *innocens*.
 Ontberen, *indigere, carere*.
 Onvertogen, geen onvertogen woord, *nullum verbum immodestum*.
 Oog, [Oogen], *Oculus*.
 Oom, [Oomen], *Patruus & Avunculus*.
 Oor, [Ooren], *Auris & overdr. ansa*.
 Oordeelen, *judicare*.
 Oorloggen, *bellum gerere*.
 Oorloven, *permittere, veniam dare*.
 Openen, *aperire*.
 Oven, *Furnus, fornax*.
 Over, *trans, ultra*.
- P.
- Paleye, pleye, *Machina cruciabilis*.
 Paleis, *Aula*.
 Paradijs, *Paradisus*.
 Pasteye, Fr. *Pâté*.
 Patrijs, Pardijs, *Perdix*.
 Peer, [Peren], *Pyrum*.
 Peerel, *Margarita*.
 Peil, *Pensum, bolis, mensura designata*.
 Peinzen, peizen, *cogitare, perpendere*.
 Peis, *Pax*.
 Peisteren, Pleisteren, *stationem facere, quiescere*.
 Pekel, *Muria*.
 Pelerijn, Fr. *Pelerin*.
 Pene, [Penen], *Radix edulis*.
 Penfeel, [Penfeelen], *penicillus*.
 Peper, *Piper*.
 Persoon, [Persoonen], *Persona*.
 Peze, [Pezen], *Nervus*.
 Playeyen, Fr. *paver*.
 Plegen, raad), *consultare*.
 Pleite, *Navis oblonga & plana*.
 Pleiten, *causam dicere*.
 Pogen, *niti, conari*.
 Polysten, Fr. *polir*.
 Poleye, *Pulegium*.
 Pook, [Poken], *Pugio, pugium*.
 Poot, [Pooten], *Pes animalis*.
 Poozen, *quiescere, pausare*.
 Popelen, *tremere*.
 Popelier, *Populus arbor*.
 Porcelain, *vasa Indica, Fr. Porcelaine*.
 Postelein, *Portulaca*.
 Praktizijn, Fr. *Praticien*.
 Prediken, [Preken], *Concionari*.
 Preeuwen, *suffurari, surripere*.
 Preyen,

Freyen, *Navi obviam proficiscentes nautas alloqui.*
 Prevelen, *musitare.*
 Profijt, Fr. *profit.*
 Pryc, *Cadaver.*
 Prijs, *Pretium*, Fr. *prix.*
 Prijs, *Præda*, Fr. *prise.*
 Pyc, *Tunica.*
 Pijl, *Sagitta*, *pila.*
 Pylcr, [Fylaar], Fr. *Pilier.*
 Pijn, *Pæna*, *dolor*, *molestia*, *opera*, *labor.*
 Pijnappel, *Nux pinea.*
 Pijp, *Fistula*, *tubus.*

R.

Rammeye, *Aries*, *vēstis.*
 Rede, *Reden*, *Ratio*, *oratio*, *sermo.*
 Ree, *Cerua*, *caprea.*
 Reede, *Statio navium.*
 Reeden, *Navigia parare aut instruere.*
 Reek, [Reken], *Linca*, *series.*
 Reep, [Reepen], *Funis*, *restis.*
 Reepen, *confringere linum.*
 Reeten het vlas, *stringere linum.*
 Reusch, *dicitur de columbo admoldum salace.*
 Reuwen, *cadavera curare.*
 Reeven, *inreeven*, *inbinden het zeil.*
 Referein, Fr. *Refrain.*
 Regel, *Regula*, *ordo*, *canon*, *norma.*
 Regen, *Pluvia.*
 Reiger, *Ardea.*
 Rey, *Chorea.*
 Reiken, *tendere*, *extendere manus.*
 Rein, *mundus*, *purus.*
 Reipel, *Ligamentum.*
 Reis, *vice*, *iter*, *profectio.*
 Rekel, *Canis rusticus & homo impudens.*
 Rkenen, *computare.*
 Rete, [Reten], *Rimæ.*
 Revelen, *delirare*, *ineptire.*
 Robijn, *Rubijn*, Fr. *rubin.*
 Roke, [Roken], *hooy*, *Cumulus*, *strues fœni.*
 Rood, [Roode], *ruber.*
 Rookcn, *fumare.*
 Roomen, *delibare Cremorem.*
 Roosteren, *torrere.*
 Rooven, *rapere*, *spoliare.*
 Rosmarijn, *Rosmarinus.*

Rove, [Roven], *Crusta vulneris.*
 Roze [Rozen], *Rosa.*
 Rozijn, *Razijn*, Fr. *Raisjn.*
 Rijf, *Kastrum.*
 Ryge, *Rye*, *Ordo*, *series*, *regula.*
 Rijk, *dives & Imperium.*
 Rijm, *Rhythmus.*
 Rijm, *Rijp*, *Pruina.*
 Rijp, *maturus.*
 Rijs, *Orisa.*
 Rijs, *Ryseren*, *Sarmenta*, *virgulta.*

S.

Satijn, Fr. *Satin.*
 Saulyze, *Ificium*, Fr. *Saucise.*
 Schalmeye, *Tibia simplex*, Fr. *Chalumcau.*
 Scharlei, *horminum sativum*, *salvia romana.*
 Schedel, *Vertex capitis.*
 Scheede, *Vagina.*
 Scheef, [Scheeve], *obliquus.*
 Scheef, [Scheve], *vuil van ongehekeld vlas.*
 Scheel, [Scheele], *obliquus.*
 Scheele, *Sinciput*, *discrimen capillorum.*
 Scheelen, *discriminare*, *discernere & differre.*
 Scheiden, *dividere.*
 Schemeren, *obumbrari*, *obscurari.*
 Schenen, *Tibia.*
 Schepel, *mensure genus.*
 Schepen, *Naves.*
 Schepen, *Judex*, *vulgo Scabinus.*
 Schole, [Scholen], *Gymnasium*, *schola*, *ludus.*
 Scholen, *congregari.*
 Schoof, [Schooven], *Merges.*
 Schoon, [Schoone], *pulcher*, *purus.*
 Schoor, [Schooren], *Fulcimen.*
 Schoot, [Schooten], *Gremium.*
 Schooverzeil, *Velum majus.*
 Schote, [Schoten], *laculum.*
 Schotel, *Patina.*
 Schotig, *liberalis.*
 Schrede, *Pasfus*, *gradus.*
 Schreuwen, *vociferare*, *exclamare.*
 Schreiden, *Schreyen*, *flere*, *plorare.*
 Schroomen, *timescere.*
 Schrijnwerker, *scrinarius.*
 Sedert, *ab illo tempore*, *deinde*, *post.*
 Sledc, [Sleden], *Trabea.*

Slee-

- Sleepen, *trahere, verrere.*
 Sleeuw, *tenuis & obtusus.*
 Sletig, Sleetsch, *attritusus.*
 Sloopen, *destruere.*
 Sloop, [Sloopen], *Tegmen pulvina-
 naris.*
 Sloot, [Slooten], *Fossa palustris.*
 Slooven, [zich aflooven], *labo-
 ribus se frangere, defatigari.*
 Slot, [Sloten], *Sera, claustrum,
 & arx, castellum.*
 Slijk, *Lutum.*
 Slijm, *Mucus, mucilago.*
 Slijp, *Scobs.*
 Smeden, van Smit, *Fabri ferrarii.*
 Smeden, *cadere.*
 Smeeken, *supplicare, precari.*
 Smeeren, *illinere, ungere, overdr.
 popinari.*
 Smooken, *fumare.*
 Smoren, *vaporare & extinguere,
 suffocare.*
 Smydig, *mollis.*
 Snedig, *acutus ingenio.*
 Sneeuw, *Nix.*
 Sneven, Snevelen, *occumbere.*
 Snood, [Snoode], *pravus, astutus.*
 Speivogel, *Sannio.*
 Spelen, *ludere.*
 Spelemeyen, *apricari.*
 Spene, [Spenen], *Papilla.*
 Speten, *Hastæ, veruta, subulæ &c.*
 Spleet, [Spletten], *Rima.*
 Spoken, *larvarum ludibria proferre.*
 Spoor, [Sporen], *Calcar, & ves-
 tigiium.*
 Spreeuw, *Sturnus.*
 Spreiden, Spreyen, *spargere, ex-
 tenacere.*
 Sprook, [Sproken], *Proverbium,
 diælerium, fabula.*
 Spyke, Spye, *Spica.*
 Spyker, *Clavus ferreus.*
 Spyzen, Spyzigen, *cibare, nu-
 trire.*
 Steden, *Civitates.*
 Steeg, [Stegen], *Semita ascendens.*
 Steel, [Stelen], *Stipes, scapus, caulis.*
 Steen, [Steenen], *Lapis.*
 Stegelreep, *Stapia.*
 Steiger, *Ascensus ripæ.*
 Steil, *acclivus, præceps.*
 Stekeblind, *obcæcatus.*
 Stekel, *Stimulus.*
 Stenen, *gemere.*
 Stevel, *Ocrea.*
 Steven, voor en achter), *Prora &
 puppis.*
 Stevig, *firmus.*
 Stoken, *infigare & struere ignem.*
 Stoof, [Stoven], *Sedile pedes fo-
 vens.*
 Stoop, [Stoopen], *Poculum mu-
 jus, vulgo stopa.*
 Stooten, *trudere, tundere, pulsare,
 pinsere, offendere.*
 Storen, *turbare, perturbare.*
 Stoven, *fovere, & vaporare.*
 Streek, [Streken], *Linea, & regio
 & actiones vel dictiones ambi-
 guitate decipientes.*
 Streelen, *mulcere & palpate, adulari.*
 Strepen, *lineas ducere.*
 Streven, *nitri, moliri.*
 Streme, [Stremen], *Linea & stria
 & radius, overdr. vibex.*
 Stroo, *Stramen.*
 Stroom, [Stroomen], *Fluvius,
 cursus aquæ.*
 Stroopen, *spoliare.*
 Stroop, [Stropen], *Syropus.*
 Strijd, *acies pugna, bellum.*
 Stijf, *rigidus, durus, obstinatus.*
 Stijl, *Postica & stilus, scribendi forma.*
 Syfer, *Cipbra.*
 Sijsken, Sijsje, *Acanthis.*
- T.
- Tapijt, Fr. *Tapit.*
 Teeder, *tener, exilis, gracilis.*
 Teeken, *Signum.*
 Teen, [Teenen], *Digitus pedis.*
 Teen, [Tenen], *Vimen, virga.*
 Teeren, *Verteeren, consumere.*
 Tegel, *Tegula, later.*
 Tegen, *contra, adversum.*
 Teile, *Testa.*
 Telen, *gignere, procreare & olim
 colere agrum.*
 Temen, *nimia prolixitate verba pro-
 ferre.*
 Tepel, *Papilla.*
 Tercen, *linere pice.*
 Terpentijn, *Terebintinus.*
 Teve, *Canis femina.*
 Tevens, *pariter.*
 Tonen, *sonare.*
 Toog, [Togen], *Haustus & tractus,
 linea curva & arcus.*
- H
- Toom,

- Toom, [Toomen], *Frenum*.
 Toon, [Toonen], *Digitus pedis*.
 Toonen, *monstrare, ostendere*.
 Toorn, *Ira*.
 Tooveren, *incantare, fascinare*.
 Tooren, *Turris*.
 Trede, *Gradus*.
 Treifelen, *blandiri, ineptire*.
 Treilen, *fune navem trahere*.
 Trein, *Fr. train*.
 Troon, [Tronen], *Thronus*.
 Troonen, *illicere*.
 Trijp, *Heteromallum*.
 Tryzelen, *incernere, cribrare frumentum*.
 Twee, Tweede, *duo, secundus*.
 Twyfelen, *dubitare*.
 Twijg, *Ramus, virga, vimen, surculus*.
 Twynen, *conduplicare fila*.
 Tijd, *Tempus*.
 Tyding, *Nuntium*.
 Tijk, *Beddetijk, Culcitra*.
 Tijm, *Thymus, Fr thim*.
- V.
- Vedel, *parva lyra, pandura, fidi-cula*.
 Veder, *Pluma, penna overdr. Jerae pesfulus*.
 Vede, *Vete, Odium, similtas*.
 Veeg, [Veeg], *morti propinquus, moribundus*.
 Veen, [Vemen], *Sodalitium*.
 Vegen, *purgare, tergere, verrere, radere*.
 Veil, *Venalis*.
 Veile, *Hedera*.
 Veilig, *tutus, securus*.
 Veinnoot, [Veinnooten], *Socius*.
 Veinzen, *disfimulare*.
 Vele, *Velerlei, multum, multifarius*.
 Velen, *Vervelen, oneri esse*.
 Venijn, *Venenum, Fr. venir*.
 Verdedigen, *defendere*.
 Verleegen, *summittere, deprimere*.
 Verlegen, *sepositus & overdr. sollicitus, anxius*.
 Verloven, *promittere & devovere*.
 Verlyden, *transire, obire*.
 Vermceren, *augere*.
 Vermeyen zich), *apricari*.
- Veroveren, *vincere, capere*.
 Verpeizen, *reconciliare*.
 Vertoog, [Vertoogen], *disputatio, disertatio*.
 Verzeuwen, *laborare nausea marina*.
 Veter, *Ligula*.
 Vezel, *Fibra, festuca*.
 Viool, [Violen], *Viola flos & Phiala, & parva lyra*.
 Vlederzijn, *Arthritis*.
 Vledermuis, *Vespertilio*.
 Vlegel, *Flagellum*.
 Vleyen, *blandiri*.
 Vleisem, *Spuma lethalis*.
 Vlete, [Vleten], *rete piscatorium*.
 Vloo, *Pulex*.
 Vloot, [Vloten], *Ratis*.
 Vloot, [Vloten], *Classis*.
 Vloten, *fluctuare*.
 Vlyden, *Vlyen, accomodare*.
 Vlyme, *Scalpellum*.
 Vlijt, *Diligentia*.
 Vogel, *Avis*.
 Volen, *Veulen, Pullus*.
 Voos, [Vooze], *spongiosus, fungosus*.
 Vore, *Voren, Sulcus*.
 Voren, *Alburnus piscis*.
 Vrede, *Pax*.
 Vreeze, *Timor*.
 Vrolijk, *letus*.
 Vroom, [Vrome], *gnavus, strenuus, probus*.
 Vry, *liber*.
 Vyand, *Inimicus*.
 Vijf, *quinque*.
 Vijg, *Ficus*.
 Vijl, *Lima*.
 Vyver, *Piscarium*.
 Vyzel, *Mortarium, cochlea*.
- W.
- Weder, *contra, adversus, iterum*.
 Weeder, *Tempestas*.
 Weduwe, *Vidua*.
 Wee, *væ*.
 Weede, *Glastum, isatis*.
 Weedasch, *Cineres smegmatici*.
 Week, [Weeke], *mollis*.
 Weenen, *lugere, plorare, flere, dolere*.
 Weenig, *weinig, parum, paucus*.
 Weer,

- Weer, [Weeren], *Aries*.
 Wees, [Weezen], *Orphanus*.
 Weg, [Wegen], *Via*.
 Wei van melk, *Serum lactis*.
 Weide, *Pascua, pasuum*.
 Weide, Geweide, *exta, viscera animalium*.
 Weidsch, zwierig, *amictus fastosis vestimentis*.
 Weifelen, *vacillare, vagari*.
 Weigeren, *negare, abnuere, recusare*.
 Weiken, Weeken, *emollire, macerari*.
 Weinig, *paucus*.
 Weite, *Triticum*.
 Weke, [Weken], *Hebdomas*.
 Welig, *luxurians, vicens*.
 Wemelen, *frequentier & leviter movere*.
 Wereld, *mundus*.
 Weren, Verweren, *defendere, prohibere*.
 Wezel, *Mustela*.
 Wezen, *Status, conditio overdr. gestus, mores, vultus &c.*
 Woestyne, *Desertum*.
 Wonen, *mansionem habere, habitare*.
 Wreed, [Wreede] *austerus, acerbus, crudelis*.
 Wreeken, *extorquere*.
 Wremelen, *motitare*.
 Wrevel, Wrevelig, *morosus*.
 Wrevelen, *fricare, radere*.
 Wy, *nos*.
 Wychelen, Wichelen, *augurari*.
 Wijl, *amplus*.
 Wyders, *porro*.
 Wyden, *sacrare & initiari*.
 Wijf, *Mulier*.
 Wijk, *Vicus, regio, urbis tractus, jurisdictio, & perfugium, propugnaculum*.
 Wijl, [Wyle], *Mora, momentum, spatium temporis*.
 Wijn, *Vinum*.
 Wijs, *sapiens*.
 Wyting, *Asellus mollis*.
 Wyze, *Modus, forma*.
- Y.
- Ydel, Yl, *inanis, vacuus*.
 Yken, *mensuram & pondus in vase designare*.
- Yl, *Festinantia*.
 Ys, *Glacies*.
 Yloep, *Hysopum*.
 Yver, *Zelus*.
 Yzen, *horrore perfundi*.
 Yzer, *Ferrum*.
- Z.
- Zede, [Zeden], *Mos*.
 Zee, *Mare, olim lacus*.
 Zeef, [Zeven], *Cribrum*.
 Zeel, [Zeelen], *Funis, restis*.
 Zeem, Honigzeem, *Mel e presfis favis*.
 Zeem, Zeemeleer, *Aluta, pellis mollior, flava, mellea*.
 Zeep, Bezeepen, *lomentum, sapone lincre*.
 Zeer, Bezeeren, *dolor, vulnerari*.
 Zeever, *saliva, oris petuita, oris excrementum*.
 Zege, *Victoria, triumphus*.
 Zegel, *Sigillum*.
 Zegen, *bona precatio*.
 Zeide, *dicebat*.
 Zeil, *Velum*.
 Zeisfen, by verkorting Zein, *Secula, falx*.
 Zeker, *certus*.
 Zemel, *Furfur*.
 Zenuw, *Nervus*.
 Zetel, *Sedile, cathedra, thronus*.
 Zeven, *septem*.
 Zeverzaad, *Sanctolinum, absynthii species*.
 Zode, [Zoden], *ebullitio, portio piscium aqua coquendarum, overdr. acervulus rerum diversarum*.
 Zode, [Zoden], *Caespes, gleba*.
 Zogen, *lactare*.
 Zomer, *Aetas*.
 Zoo, *sic, tam, talis*.
 Zool, [Zolen], *Solea*.
 Zoon, [Zonen], *Filius*.
 Zoom, [Zoomen], *Fimbria*.
 Zweemen, *asimilem esse, similitudinem referre*.
 Zweep, [Zwepen], *Flagellum*.
 Zweeten, *sudare*.
 Zwegelen, *tibiis canere*.
 Zwelen het hooy, *versare faenum*.
 Zwevel, [Zwavel], *Sulphur*.
 Zweven, *vagari, fluctuari*.
 Zwezerik, *Glandula thymus*.
- H 2
- Zwijm,

Zwijn, [Zwymel], *Sopor*, *vertigo*. Zyde, Zye, Zy, *Latus*, *pagina*.
 Zwijn, *Porcus*. Zypen, Zypelen, *stillare*, *manare*, *fluere*.
 Zyde, Zye, Zy, *sericum*.

Men kan hier byvoegen de woorden welke uitgaan
 in LIJK, als, beminlijk, aandoenlijk enz.
 in LEI, als, eenerlei, allerlei, velerlei enz.
 in RY, als, avery, burglary, dweepery enz.
 in NY, als, slaverny, razerny enz.
 in EEL, als, tooneel, tooneelen, houweel, houweelen enz.
 in LOOS, als, hopeloos, hopelooze, handeloos, handelooze enz.
 in HEID, als, barmhartigheid, gerechtigheid enz. in 't meerv.
 barmhartigheden, gerechtigheden.

* * De woorden welker zakelijk deel, met twee of meer medeklinkers sluit, hebben wy niet noodig geoordeeld in deze Lijst in te voegen, om dat een ieder de zoodanige van zelfs met de dubbelde ee, en de dubbelde oo schrijft, heesch, heefche, koorts, koortsen enz.

DERDE B Y L A G E,

Behelzende

EENIGE NEDERDUITSCH E WOORDEN,

Welke, in zommige streken van ons Vaderland, denzelfden klank hebben, doch in de Spelling dus onderscheiden worden.

Altoos, <i>saltem</i> .	Altijd, <i>semper</i> .
Belyden, <i>confiteri</i> , (zich) <i>se sustinere aliqua re</i> .	Belciden, <i>deducere</i> , <i>dirigere</i> .
Beryden, <i>equo vchi</i> .	Bereiden, <i>parare</i> .
Beschryden, <i>passu pertingere</i> .	Beschreiden, <i>complorare</i> .
Blood, <i>timidus</i> .	Bloot, <i>nudus</i> .
Blye, Bly, <i>Trutina</i> , <i>statera</i> , <i>ballista</i> .	Blei, <i>Alburnus</i> , <i>piscis</i> .
Bly, <i>Plumbum</i> .	Bly, Blyde, <i>Latus</i> .
Blyken, <i>patere</i> .	Bleiken, <i>candefacere</i> .
Bol, <i>mollis</i> .	een Bol, <i>Globus</i> .
Brijn, <i>Muria</i> .	Brein, <i>Cerebrum</i> .
By, <i>apud</i> , Bye, By, <i>Apes</i> .	Bei, <i>Acinus</i> .
Doch, <i>veruntamen</i> , <i>sed</i> .	Dog, <i>Molosfus</i> , Toch, <i>certe</i> .
Dol, <i>insanus</i> .	een Dol, <i>obex remi</i> .
Gewed, <i>certatus</i> .	Gewet, <i>acutus</i> .
God, <i>Deus</i> .	Goth, <i>Gothus</i> .
Graad, <i>Gradus</i> .	Graat, <i>Spina piscis</i> .

Gijl,

- Gijl, *Chylus*.
 Hart, *Cor*.
 Hopen, *sperare*.
 Houden, *tenere*.
 Hy, *ille*.
 Kars, *Cerasum*.
 Kryten, *stere*.
 Kooper, *Emtor*.
 Lekken, *stillare*.
 Leggen, *collocare*.
 Licht, *Lux*.
 Lood, *Plumbum*.
 Ly, Lye, Lyde, *latus navis de-
presum*.
 Lyden, *pati*, *oulings ire & narrare*.
 Mild, *Liberalis*.
 My, *mibi*.
 Mynen, *sibi adsumere, suffodere*.
 Mijt, *Acarus, & oboli vilissimi genus
& sirues feni*.
 Na, *post*.
 Noch, *neque*.
 Nood, *Periculum*.
 Nygen, *inclinatum esse*.
 Ontwyden, *profanare*.
 Overlyden, *vita decedere*.
 Pond, *Libra*.
 Pry, *Cadaver*.
 Pijl, *Sagitta*.
 Rad, *Rota*.
 Rhijn, *Rhenus*.
 Rijs, *Virgulta, & oryza & virga
virilis*.
 Ryzen, *surgere*.
 Styger, *Ascensor*.
 Stijl, *Stilus, modus scribendi & postis*.
 Verlyden, *transfigere*.
 Vermeyden, *evitare*.
 Verryken zich), *se ditare*.
 Verwyden, *amplificare*.
 Vlyen, *concinnare*.
 Vond, *Inventum*.
 Vylen, *limare*.
 Wand, *Paries*.
 Wasfen, *crescere*.
 Weeder, *Tempestas*.
 Wy, *nos*.
 Wijd, *amplus*.
 Wyden, *inaugurare*.
 Y, Ya, *fluv*.
 Yk, *signum mensurae aut ponderis*.
 Geil, *lascivus*.
 Hert, *Cervus*.
 Hoopen, *accumulare*.
 Houwen, *caedere*.
 Hei, *Fistuca*. Hei, Heide, *Ericetum*.
 Kers, *Nasturtium*.
 Kreiten, *provocare, irritare*.
 Koper, *As*.
 Likken, *lambere*.
 Liggen, *jacere*.
 Ligt, *facilis & levis*.
 Loot, *Surculus*.
 Lei, Leide, Leye, *lamina*.
 Leiden, *ducere*, Leyden, *Lugdunum
Batavorum*.
 Milt, *Splen*.
 Mei, *Ramus*.
 Mei, *Mensis Majus*.
 Meinen, *putare*.
 Meid, *Puella, ancilla*.
 Naar, *ad & Secundum*.
 Nog, *adhuc*.
 Noot, *Nux*.
 Neigen, *inclinari, vergere*.
 Ontweiden, *eviscerare*.
 Overleiden, *transducere*.
 Ppnt, *Ponto*.
 Prei, *Porrus, Getbyum*.
 Peil, *Pensum & bolis ad metiendum*.
 Rat, *Mus*.
 Rein, *purus*.
 Reis, *Iter, vice*.
 Reizen, *iter facere*.
 Steiger, *Ripa praeupta*.
 Steil, *praeceptis*.
 Verleiden, *deducere*.
 Vermeyen zich), *se recreare*.
 Verreiken zich), *longius extendendo
membrum luxare*.
 Verweiden, *in alia propellere pascua*.
 Vleyen, *adulari, blandiri*.
 Vont, *Baptisterium*.
 Veilen, *venum exponere*.
 Want, *Manica, Chirotheca*.
 Wasfchen, *lavare*.
 Weder, *iterum*.
 Wei, *Serum lactis*.
 Weide, *Pratum*.
 Weiden, *exenterare*.
 Ei, *ovum*.
 Ei, *ecce! prob!*
 Eik, *Quercus*.

Zegen, *Benedictio.*Zege, *Victoria.*Zo, *transitivum.*Zy, *illa & illi.*Zy, Zyde, *Sericum & latus, & olim**Conjux.*Zijl, *Aquagium.*Zeegen, *Sagena.*Zoo, *comparativum.*Zei, Zeide, *dicebat.*Zeil, *Velum.*

A A N W I T Z I N G

van den voornamen inhoud

der

T A A L K U N D I G E V R A G E N.

I tot XXXVIII handelen over de Spelling.

XXXIX — LIX . . . . de Werkwoorden.

LX — — LXII . . . . de voor- en achtervoegfels der

Woorden.

LXIII — — . . . . het Lidwoord DE.

LXIV — LXXVIII . . . . de Zelfftandige Naamwoorden.

LXXIX — XCI . . . . de Byvoeglyke Naamwoorden.

XCII — CIX . . . . de Voornaamwoorden.

CX — — CXIII . . . . de *Adverbia.*CXIV — CXVII . . . . de *Præpositiones.*CXVIII — CXX . . . . de *Conjunctiones* enz.

CXXI — — . . . . de Kunst- termen.

295
A 53
2

ALPHABETISCHE WOORDENLYST

van de Maetschappij van Nederlandsche Letterkunde,

te LEYDEN,

gedrukt ten gebuik van hare Leden,

tot het samenstellen van een Woordenboek der Nederlandsche Taal

1787.
A - H

MIJN HEER!

*D*ewijl, op voorstel van Gecommitteerden tot het algemeen omschryvend Woordenboek der Maatschappij, in de Jaarlijkse Vergadering van 1786. besloten is, eene Alfabetische Woordenlijst uit de voorhanden zijnde excerpten te vervaardigen, en ten dienste der Leden te doen drukken, ontvangt Gy hier nevens, volgens besluit der laatst gehouden Jaarlijkse Vergadering, de reeds afgedrukte bladen dier Woordenlijst, om van dezelve zoodanig gebruik te kunnen maken, als door Gecommitteerden, in het gemelde Verslag aan de Jaarlijkse Vergadering van 1786. (te vinden in de Handel. van dien dag bl. 9.) breeder is opgegeven.

Ik ben door de Jaarlijkse Vergadering gelast, U de belangen der Maatschappij, voornaamelijk ten dezen opzichte aan te bevelen, en U uittenodigen, om, daar het verzamelen van bouwstoffen tot ons algemeen omschryvend Woordenboek, thans op eene zoo gemaklyke wyze kan worden ter uitvoer gebracht, oock zoo veel Uwe bezigheden zullen toelaten, daar aan te willen mede werken, en ingevalle gy deze Woordenlijst met eenige byvoegzels mögt hebben vermeerderd, dezelve der Maatschappij voor het houden der Jaarlijkse Vergadering toe te zenden.

Ik heb de eer my met achting te noemen

MIJN HEER!

U D. W. DIENAAR,

J. A. CLIGNETT.

LEYDEN
den van Oogstmaand
1787.

N A A M L Y S T
D E R
A U C T E U R E N,
WAAR UIT DE EXCERPTEN GETROKKEN ZIJN.

A.

<i>Ald. B.</i>	Aldegonde Byencorf.
<i>Ald. P.</i>	Aldegonde Psalmen.
<i>Ald. W. of Ald. teg. de Gd.</i>	Aldegonde wederlegging der Geestdryvers Leer,
<i>Ans.</i>	Anslo.
<i>A. v. M.</i>	A van der Mijl Slag van Lepante.
<i>Ant.</i>	Antonides.

B.

<i>B. v. Cb. Eng.</i>	Boec van de 9 Choren der Engelen.
<i>B. d. G. Tb.</i>	Boec des Gulden Throons.
<i>Bd.</i>	Bydragen.
<i>ƒ. Bod.</i>	J. Bodiger Leydsche Oorlofsdagen Amst. 1631.
<i>Br.</i>	Brederode.
<i>Br. D.</i>	Broeder Dionysius van den lofiken leven der Geehteder menschen.
<i>Bit. Ur. d. D.</i>	Bittere Ure des Doods H. S.

C.

<i>C. d. M.</i>	Conste der minnen 1568.
<i>Cb. Pf.</i>	Camphuifen Psalmen.
<i>C. Sp. of Cl. Sp.</i>	Clare Spieghele der warachtiger Christelyke Maechden.
<i>Cat. d. m. nat.</i>	Van de Cativicheyt der Menschelyker Natuur, Gent 1543.
<i>Cl. v. d. L. L.</i>	Clerk uit de lage Landen.
<i>Coornh.</i>	Coornhert.

D.

<i>D. B.</i>	Delfsche Bybel.
<i>D. H. Jud.</i>	De Haes Judas.
<i>D. H. Port.</i>	De Haes verheerlijkt en vernederd Portugal.
<i>D. R. C.</i>	Dirk Raf. Camphuizen Stichtelyke Rymen.
<i>D. S.</i>	Dirk Smits.

N A A M L I J S T

E.

E. en Ev. D.
Egl.
Efop.

Epistelen en Evangelien te Delf. by van Nuremb.
Eglantier 1617.
Efopets fabelen.

F.

F. W.
Feit.
Ferg.
Fr. W.

Franciscus de Wael.
Feitema.
Fergnut.
St. Franciscus Wijngaert.

G.

G. op K.

R. M. van Goens geschreven aantekeningen op
den Kiliaen door den Heer van Hasfelt
uitgegeven.

G. Br. P.
Gef.

G. Brands Poezy.
Geschier des Wereldsloop.

H.

Hawk. R.
Herkm. L. d. Z.
Huig.
H. v. Sc.
H. Gr.
H. D. of H. Dull.
H. v. D.
Hvl.
H. M. Cl.
H. O. d. A.

Hawkesworth Reizen rondom de Wereld.
Herkmans Lof der Zeevaart.
Huyghens.
Handvesten van Scellinchout H. S.
Hugo de Groot waarheit van den Chr. Godsdienst
H. Dullaert.
Handvesten van Dordrecht.
Hoogvliet.
Houwaert Milenus Clachte.

H. A. T.
H. Wispr.

— — Oratie der Ambassadeuren van Aerts-
hertog Matthias.
— — Antieke Tafereelen.
— — Wtsprake van den Hebreuwfchen
Ambassadeur.

H. Gel. d. W.

— — Geloop der Werelt.

H. op M.

Huydecoper op Melis Stoke.

H. Pr.

— — — — — Proeve van Taal- en Dichtkunde.

H. N. P. of Hoff. N. P.

Hofferus Nederduitsche Poemata.

H. v. E.

Handvesten van Enkhuisen.

H. v. K.

— — — — — Kenemerland.

H. v. WW.

— — — — — Westwoude.

H. v. Al.

Historie van Alexander 1491.

H. B.

Hooft Bato.

H. H.

— — — — — Historien.

H. V.

— — — — — Velzen.

H. Men.

— — — — — Menelaus.

H. H. G.

— — — — — Henrik de Grote.

H. Gr.

— — — — — Granida.

H. Gez.

— — — — — Gezangen.

H. D.

— — — — — Dichten.

H. Th. en A.

— — — — — Theseus en Ariadne.

H. Br.

— — — — — Brieven.

H. Z.

— — — — — Zangen.

D E R A U C T E U R E N.

3

J.

<i>Jonkt.</i>	Jonkty.
<i>J. D.</i>	J. de Dekker.
<i>J. d. H.</i>	J. de Haes.
<i>Jes.</i>	Jesaias.
<i>J. Fl.</i>	J. Florianus Metam.
<i>J. K.</i>	J. Hendr. Krul.
<i>J. M.</i>	Jan de Marre.
<i>J. M. 1608.</i>	Jan Moerman 1608.
<i>J. V. P.</i>	J. Vollenhove Poëzy.

K.

<i>Kantt. S. B.</i>	Kantteekeningen Staten Bybel.
<i>K. M.</i>	Karel van Mander Bucolica.
<i>K. V. WW.</i>	Keuren van Westwoude.
<i>K. v. H.</i>	—— van Hoorn. 1429.
<i>K. Wieringw.</i>	—— van de Wieringerwaard.

L.

<i>L. V.</i>	Lodewijk van Velthem.
<i>L. v. J.</i>	Leven van Jezus.

M.

<i>M. B.</i>	de Marre Batavia.
<i>M. C. C. R.</i>	M. de Castelein Const van Rhethoryken.
<i>M. Ch.</i>	Mieris Charterboek.
<i>Moon.</i>	Moonen.

O.

<i>O. of Oud. Vert. A.</i>	Oudaan Vertaalde Agrippa.
<i>O. of Oud. Vert. Ar.</i>	————— Arnobius.
<i>O. of Oud. P.</i>	——— Poezy.
<i>Oud. R.</i>	——— Roomsche Mogenheid.
<i>O. B.</i>	Oude Bybel, welken de Heer Hinlopen daar door verstaat, is by ons onbekend, 't schijnt de Delfsche niet.
<i>O. Gb. Lel.</i>	Oud getijdboek van wylen den Heer Lelyveld.

P.

<i>P.</i>	Poot.
<i>Paff.</i>	Paffenrode.
<i>Paff. W.</i>	Paffionael Winterstuk.
<i>Paff. S.</i>	——— Somerstuk.
<i>P. Gef.</i>	P. Geschier.
<i>Pel. of Pelgr.</i>	Pelgrim 1498.
<i>Pot.</i>	de Potter.
<i>P. Lucr. of T. P. P.</i>	T. P. Pers Lucretia 1624.
<i>Pr. v. Zed.</i>	Proeve van Zedepoezy.
<i>P. N.</i>	P. Nyman Strijd des Gemoeds.
<i>P. Verb.</i>	Pieter Verhoek.
<i>P. Wiel.</i>	Ph. Wielant.

4 N A A M L I J S T

R.

R.

Reidt.

S.

S.

Seghelijs van Jerufalem.

S. B.

Staten Bybel.

S. C.

Samuel Colter.

Sp.

Spiegel.

S. v. C.

Six van Chandelier.

S. v. St. B.

Sermoenen van St. Bernardus.

S. Fl.

Soen van Graaf Florens 1288.

S. K.

Schim Kruisfeften.

S. Sp.

Sachsen Spiegel.

S. v. S.

Spelen van Sinnen, Rott. 1561.

S. v. S. G.

————— Gent 1564.

S. d. Pb.

Schatkitte der Philosophen en Poeten, te Meche-
len.

Sp. d. volc.

Spiegel der volcomenheyt, Leyd. 1498.

Sc. of Schr.

Schrick.

St.

M. Stoke NB. niet de complete Excerpten
uit Stoke maar 't geen de Heer Hinlopen
op zijn Kiliaen uit dien Schrijver kortelijk
heeft aangeteekend.

T.

T. P. P.

T. P. Pers Lucretia.

Tb.

Tafelbouc. 1450.

V.

V. D:

Frederik van Dorp, Heer van Maasdam, Sticht.
Gedichten.

V. V.

Vondel Virgilius.

V. V. r.

————— in rym.

V. A. G.

————— Altaargeheimenissen.

V. O. o. k.

————— Ovidius Konst van Minnen.

V. H.

————— Ovidius Herscheppingen.

V. P.

————— Poëzy.

V. Ad.

————— Adam.

V. N.

————— Noach.

V. Mb.

————— Maagdebrieven.

V. L.

————— Lucifer.

V. J. D.

————— Joseph in Dothan.

V. Hier. of Jer.

————— Hierusalem of Jerusalem verwoest.

V. G. of Geb.

————— Gebroeders.

V. J. E.

————— Joseph in Egipte.

V. S.

————— Samion.

V. L.

————— Leeuwendalers.

V. D. B.

————— David in Ballingschap.

V. H. of Hecuba.

————— Hecuba.

V. F.

————— Faeton.

V. Cl.

————— Electra.

V. Ad.

————— Adonias.

V.

D E R A U C T E U R E N.

5

V. If.
V. Jof. in E.
V. Hipp.
V. D.
V. Sal.
Vr. C. A.
Veld.
Verb.
Verb. P.

Vondel Ifigenia in Tauris.
 ——— Jofeph. in Egypten.
 ——— Hippolytus.
 ——— Dina.
 ——— Salomon.
 Vrouwelic Cieraet van St. Agnes, Bosch 1573.
 Veldenaar. Fasciculus Temporum.
 Verhoek.
 Verhoeks Poezy.

W.

Wb.

Westerbaen.

Z.

Z. WV.
Z. N.

Zorgdrager over de Walvischvangst.
 Zeeuwfche Nachtegael.

WOORDENLIJST.

- A.** D. B. Ach! interj.
 Aa *Bosch. G. op K.*
 Aaldiersch *Sp.*
 Aallyk *H. H. geheellyk.*
 Aalman *L. V. Duitscher.*
 Aalmis *H. G. Oud. Vert. A.*
 Aalwaardery *Oud. Vert. A. Krakeeling.*
 Aalwaardig *V. D. Krakeelachtig.*
 Aalwarig *Br. S. C. Krakeelachtig.*
 Aalwarigheid *C. d. M. krakeelzucht.*
 Aalwarren *H. H.*
 Aamhygend *Oud. Vert. A.*
 Aan *V. Ad., H. D., Pass. w. S. v. C.*
     urb. H. H., V. V., V. P., H. V.
 — ende aan *Sp.*
 — naar aan *H. Ellen. S. B.*
 — of aan *Ab.*
 — noch an *St.*
 — den vierden dag *V. B.*
 — an eersten *St. B.*
 — (winnen) *V. K.*
 — (dwingen) *Sp.*
 — (verwerven) *H. H. H. v. D.*
 — (verdwynen) *P.*
 — (smoren) *H. D.*
 Aanaarden *Sp. aangeaarde wennis.*
 Aanazemen *H. V.*
 Aanbassen *O. Vert. A.*
 Aanbassen *P. Bd. H. D.*
 Aanbeden *S. Z. R. St. B., Gef. Partic.*
 Aanbegin *G. T., K. v. M.*
 Aanbelange *S. C.*
 Aanbieden *K. M., Pot.*
 Aanblaffen *Hv., Bd., J. D.*
 Aanblik *H. H.*
 Aanblikken *V. M.*
 Aanblikken *S. K.*
 Aanboden *P. G. i. e. aangeboden.*
 Aanboord *M. Ch.*
 Aanbranden *Anf., Ald. P. van yver*
     langzaam en gedurig toenemen.
 Aanbreken *V. P. van licht, dag enz.*
 Aanbrengen *V. J. D.*
 Aandacht *L. J. C., V. gedachte aan,*
     Meditatio.
 Aandenken, *Ep. en Ey., St. B.*
 Aandisfchen *Gef.*
 Aandoen *L. V., V. H. aanvallen, een*
     plaats.
 Aandringend *Oud. P.*
 Aan en daan *H. H.*
 — ende daan *H. G.*
 Aanfladderen *P.*
 Aanflakkeren *Oud. Vert. A. Accendere.*
 Aangaan *C. v. d., L. V., J. K., Sc.,*
     H. H. G., H. H., Jonkt., Gef., H.
     H., H. V., Kil., Vl. R., St., H.
     G., J. D. Bevangen, ondernemen,
     beginnen, aanvangen, Rumor maken,
     Aanzoeken.
 Aangapen *Bd.*
 Aangeboren *H. G. bosch, waarin men*
     is geboren
 Aangediend *P. G., Gef. propositus.*
 Aangeheind *Ch. Pf. Accola.*
 Aangeleid *J. K. opgelegd.*
 Aangenamig *K. M.*
 Aangepast *T. P. P. komen. te post komen.*
 Aangeronnen *J. d. M. samengyloeid.*
 Aangesevent *Oud. vert. A.*
 Aangestelt *H. G. geschikt.*
 Angestrecken *F. W. komen.*
 Aangezwayt *Oud. P.*
 Aangetaald *H. M. C. Aangesproken.*
 Aangetokkeld *Oud. Vert. A.*
 Aangeving *Traditio Ald. teg. de Gdr.*
 Aangevolg *Oud. Vert. A.*
 Aangevond *Oud. Vert. A.*
 Aangewas *K. v. M. Incrementum.*
 Aangewend *V. S.*
 Aangewennis *Oud. P.*
 Aangezicht *V. P., P.*
 Aangorden *S. v. S. G.*
 Aangrenzend *Oud. Vert. A. Aangren-*
     zende tyden.
 Aangrimmen *P.*
 Aangrynzen *V. J. J.*
 Aangryper *L. V. Omhelzer.*
 Aangroeyen *H. H.*
 Aanguygen *T. P. P.*
 Aanhaal *P. N.*
 Aanhang *Pot. Series.*
 Aanhangen *Sp.*
 Aanhechten *S. d. Ph.*
 Aanheelen *H. B.*
 Aanhygen *V. G.*
 Aanhoor *P. N.*
 Aanhouden *H. H.*
 Aanhoudende *Oud. Vert. A. Stam.*
 Aanjagen van de wind die een Schip enz.
     aanjaagt P.
 Aankaap *Z. N. Reprehensio.*
 Aankennen *H. V., R., Erkennen, aanwyzzen.*
 Aanklage *S. B.*
 Aankleffen *H. H.*
 Aankleven *S. v. S. G., S. v. S. G.*
 Aanknielen *Bd.*
 Aankomen *Subire animo L. V.*
 — — *Supervenire, S. B. S. F. W.*
 — — *Crescere, Kant. S. B.*
 — — *Accedere, C. Sp.*
 — — *Toekomen, H. G.*
 Aan (komen) *H. op M. d. i. tot by.*
 Aankomstig *K. v. M.*
 Aankruien *Oud. vert. A.*
 Aankruier *Oud. Vert. A. Minister Affeclā*
 Aanlachen *Oud. vert. A., P.*
 Aanlasfchen *Oud. vert. A.*
 Aanleggen *Instituere V. A.*
 — — *toepasfen L. V.*
 — — *Aantrekken.*
 — — *instare. Veld.*
 — — *Applicare, admovere, Sp.*
 — — *Beschuldigen H. v. D.*
 — — *Aanspreken L. L. E., Pass. W.*
 — — *d. i. Leggen aan, referro St. B.*

- Aanleggen *Adhibere*, St.
 Aanlegger. *f. Fl.*, Klager, *Eischer*.
 Aanleiden *V. P.*, Sp.
 Aanlengen *D. R. C.*, *Verschaffen*.
 Aanlyden *H. H.*
 Aanlopen *P.*
 Aanmaken NB. *verwyft tot Maeren doch dit vind ik niet.*
 Aanmacht *VI. R.*, *A. Egl.*, *Quid?*
 Aanmennen *H. K.*
 Aanmerken *Sp.*
 Aanmoedig *H. H.* Antwoord.
 Aanmoeien *H. H.* *flagitare*.
 Aanneemen *H. H.*
 Aannemen zich *Simulare R.*, *Vb.*
 Aanparen *Bd.*
 Aanpart *Viss.* (aankomende) *portio competens*
 Aanpassen *Oud. vert. A.* een zin aan.
 Aanpersen *Feito p.*
 Aanprikken *V. f. D.* *Aanprikkelen*.
 Aanquikken *H. H.* *aankweken*.
 Aanquispelen *V. L.*
 Aanranzen *Oud. Vert. A.*
 Aanrechten *V. f. C.*, *V. V. r.*, *V. f. D.*
 Aanreeksen *Oud. Vert. A.*, *aanhechten*.
 Aanreizen *St.*
 Aanrechten *A. v. M.*, *K. v. M.*
 Aanryden *St.*
 Aanroepen *H. B.*, *Vert. B.*
 Aanropen *H. v. D.*
 Aanruren *H. M. C.*
 Aanfarren *Oud. Vert. A.*
 Aanschakeling *Oud. Vert. A.*
 Aanschieten *L. V.* *Aanvallen*.
 Aanschyn *V. A.*
 Aanschou *Sc.*
 Aanschreien *V. H.*, *V. P.*, *V. S.*, *Bd.*
 Aansienbaar *H. G.* *aanzienlyk*.
 Aansichtkyn *G. T.*
 Aanslag *H. v.*
 Aanslappen *H. V.* *Slap worden*.
 Aansnoeren *V. Id.*
 Aansoeten *H. G.* *zoet worden*.
 Aanspraker *S. Sp.* *Accusator*.
 Aanspreken *H. H.*, *S. Fl.*, *Accusare*.
 Aanspannen *Eigent.*, *S. B.*
 Aansteeckstof *Oud. Vert. A.*
 Aansteken *H. Gez.*
 Aanstellen *H. G.* *instellen*.
 Aanstellen doen, ondernemen *H. G.* een Reformatie.
 Aanstendig *H. H.*
 Aanstendlyk *H. H.*
 Aanstygen *V. L.*
 Aanstoken *H.* op *M.* nu *bestoken*.
 Aanstoten *V. D. B.* *komen aanstoten*.
 Aanstouwen *D. R. C.* *aanzetten*.
 Aanstranden *V. V. r.*
 Aanstreven *Bd.*
 Aanstryden *opstryden H. G.*
 Aanstryden *V. A.*, *St.*, *H. v. D.*
 Aantalen *H. v. D.* *Vindicare*.
 Aantergen *Oud. Vert. A.*
 Aantynen *S. B.*, *Aantrekken*, *induere*.
 Aantynen *Aantichten*, ook, *toeschryven L. V.*
- Aantokken *H. H.*
 Aantokkeling *Oud. Vert. A.*
 Aantreden *V. P.*
 Aantrekken *H. Gr.* *Metaph. Induere*.
 Aantrekken een kust *V. V.*
 Aantroosten *Aanmanen H. H.*, *R.*
 Aanvaan *Aanvangen L. V.*
 Aanvallen toevallen *H.* op *M.*
 Aanvangen *Aanvaarden St. b. d. ged. thr.*
 Aanvasten *forte*, *Aanvatten*, *Aanvaarden H. v. D.*
 Aanvankelyk *Oud. vert. A.*
 Aanvangzel *Oud. Vert. A.*
 Aanranzen *H. H.*
 Aanvechten een stryd *Vb.*
 Aanvergen, *i. e.* *afvergen H. h.*, *R.*
 Aanvlam *H. H. d. Gr.*
 Aanvliegen in brand vliegen *H. Pr.*
 Aanvlyen *induere Oud. vert. A.*
 Aanvoeden *aankweken D. R. C.*, *Gef.*
 Aanvokken *Aankweken*, *Moan*.
 Anvolgen *St.*
 Aanvolger *Succesor Oud. vert. A.*
 Aanwaaijen *P.*
 Aanwedde *forte*, *Pignus H. v. D.*
 Aanwenken *V. P.*
 Aanwinnen *V. L.*, *V. N.*, *f. V. P.*
 Aanwinst *acquasitus Oud. Vert. A.*
 Aanzien *H. H.*
 Aanzien *pro simpl.* zien *C. d. M.*
 Aanzitten *Accumbere St.*
 Aanzijn *H. H. d. Gr.*
 Aanzoeken *Sollicitare C. d. M.*, *V. A.*
 Aanzoeten *De byen zoeten den slaap aan K. V. M.*
 Aanzouwing *Credo*, *Aanzetting*, *aandryving incitatio*, *incitamentum Oud. Vert. A.*
 Aanzweven *V. P.*
 Aapstaarten *interj.* ja moogen, *Gall.* a d'aures *G.* op *K.*
 Aar *Ader*, de aar laten slaan, nu *Aderlaten H. G.*
 Aard *Indolis G.* op *K.*
 Aarde *Indolis G.* op *K.*
 Aarde oefenen *landbouwen*, *terrem colere H. op M.*
 Aar *Terra Kil.*
 Aar *Vena Z. N.*
 Aar *Air Arista K. v. M.*
 Aar *Arend L. V.*
 Aarbeid z. *Arbeid*.
 Aarboger *K. v. M.*
 Aardbodem *S. B.*
 Aardig naar zyn aard *Sp.*
 Aardreef *Hiatus terrae Oud. vert. Ar.*
 Aardvelde *forte* *Aardveile hедера f. M.*
 Aardigheidje *Trekje G.* op *K.* *alwaar hy dit met een voorbeeld uit Br. bewyst, dewyl men 't voor een woord van zyn vinding had gehouden.*
 Aarne *Arend O. B.*, *Paff. Som. H.*
 Aarnste, ernst, *studium H. v. D.*
 Aars, anders *Viss.*
 Aars anders *Aars* noch *aars* als *i. e.* *evenz als G. op K.*

- Aars als aars worden, niet weeten hoe men 't heeft G. op K.
 Aarfe *Kanft.* S. B.
 Aart *Ader* K. v. M.
 Aas P. N., V. D.
 Aasgestagt foort van Aas V. D.
 Aasfen *Aasfem* H. Dicht.
 Aaszak J. M.
 Aazzen V. D.
 Abast *Albast* P. N.
 Abel *Aptus* D. B., Sc., P. Wiel., H. D., P.
 Abel *Geestig* J. D.
 Abel *Concinnus* G. op K.
 Abelheid *Geestigheid.* J. D.
 Abiegnen, Abiegneus van denrenhoud gemaakt D. B.
 Abolge *Verbolgenheid* L. V.
 Abt *Albas* plur. Abde L. V.
 Acht *Ban Hoff.* N. P.
 Achermen *Interjectio* H. O. d. A., H. M. C.
 Ach *Interj.* D. B.
 Acht van Schepenen *Vierschaar*, Vergadering van Schepenen K. v. WW.
 Achtbaar *Achtbare Wonden* V. W. H. v. D.
 Achtbaarheid *Titel van een Ambassadeur* G. op K.
 Achtbaarheid iemand doen S. B.
 Achtbaarheid nemen tot den rechte, idem quod uit achten gaan H. v. E.
 Acht dagen een week, Hebdomas K. v. H.
 Achtdalf zeven en een half. H. v. D.
 Achte *achtste* D. B., St. B.
 Achten *Schatten* C. d. M. Hier van lo-genachtig, waarachtig volgens G. op K.
 Achten niet een boon C. d. M.
 Achten op Sp., Sp. V. Z. R., S. B., D. B.
 Achten 't zelfde als roeken H. op M.
 Achten voor, houden voor A. v. M.
 Achten meenen A. v. M.
 Achten *Observare* Sp., Sp. V. Z.
 Achtende *Achtste* G. T., D. B.
 Achtendeel K. v. H.
 Achtenis H. H., V. D.
 Achtenste *achtste* D. B., K. v. H.
 Achter over St. B.
 Achter *per in achter lande*, de poort, sirate, veldje enz. L. V., Leg. St., H. v. D., M. Ch., Farg. Geb. Br. D., Cl. Sp., H. op M.
 Achter rugghe *post tergum* D. B.
 Achter na van den tyel. Seg. *Esof.*
 Achter (bier) *postea* seg.
 Achter d. i. echter *Rursus* D. B.
 Achter (van) te voren i. e. van voor tot achter D. B.
 Achterbanksnyder *persoon in de Walvischvangst*, by het afmaken van den visch Z. WW.
 Achterbate *Arreire-guarde* Sc.
 Achterblyven *Definere* D. B.
 Achterdeel Sc., V. D., H. v. D., Cl. Sp., J. Fl., H. O. d. A., H. A. T., J. D.
 Achterdeel *Detestatio* D. B.
 Achterdenken *nadenken* Gesf., G. op K.
 Achterdoen *vincere* St.
 Achterdenken *Suspitari* Sc.
 Achterduchten, bekommering Gesf.
 Achtergaan *ondergaan* L. V.
 Achtergepeyns Sc.
 Achtergesteken *Reprobus* D. B.
 Achterhalen bereiken J. K.
 Achterhalen op H. Br. Sc.
 Achterhalen bekomen J. K.
 Achterheir *Achterhoede* Sc.
 Achterjaar, Achterjaren, oude jaren Sp.
 Achterkaftel *stilo jocosu* Clunes G. op K.
 Achterklappery Oud. Vert. A.
 Achterkouzig zie *Wankost suspicax*, timidus G. op K.
 Achterlaten *Cessare* D. B.
 Achterlaten *Relinquere* J. Fl., H. O. d. A., H. A. T., Gesf., P. G.
 Achterloos voor achteloos. V. D.
 Achterlater *Defertor* D. B.
 Achterkwartier van een zwyn C. d. M.
 Achterraad *Geheime Raad* G. op K.
 Achterrugge *Substadium nu ruggesteun* G. op K.
 Achterleden *praeteritus* D. B.
 Achterliggen *minoris esse pretii* V. L., V. D., H. V.
 Achterlyn een lyn in de *Walvischvangst* gebruikt Z. WW.
 Achterpoort *Stilo jocosu* Clunes G. op K.
 Achterruggezien omzien Vb.
 Achterrugs lasteren R.
 Achterskinderen *Cognati*, affines G. op K.
 Achterspraak of Achtersprake *Detrectatio* D. B., Cl. Sp.
 Achterscharen Oud. Vert. A.
 Achterslaan *Impedire* b. d. gthr.
 Achterspreken *Kwaad spreken*, lasteren, D. B., G. T.
 Achterspreker. *Kwaadspreker*, *Lasteraar*. D. B.
 Achterste *Extremus* D. B., Pel.,
 Achterste *posteriora* D. B.
 Achterste (ten) ten laatste D. B.
 Achtersteken *Achtoorklappen* St.
 Achtersteken *Versteken*, *Verbergen* H. v. D.
 Achtersteeven Z. WW.
 Achteslaan op J. Fl.
 Achtertrekken *terugtrekken* L. V.
 Achterwaart D. B.
 Achterwaarts H. O. d. A.
 Achterwaren *Bewaren* H. op M. *Esof.*
 Achterwege op den weg, in via L. V.
 Achterwezen idem quod Achterdeel G. op Kil.
 Achthebben iets niet op iets K. v. M.
 Achterzorg *Achterdocht* H. H.
 Achterzyn *Supereffe* St. B.
 Achtiende D. B.
 Achtig *Licht*, *onkuisch* V. Gh.
 Achtig *rechterlyke ordre*, uitspraak G. op K.
 Achtig (hebben in) H. H.
 Achtig (in) nemen St. B.

W O O R D E N L I J S T.

- Achtinge hebben *Actionem habere* H. v. D.
 Acht nemen op S. B., Br.
 Achste *Octavus* D. B.
 Achtslaan iets Sp.
 Ackelik *Horribilis*; misschien hier van
 Akelig G. op K.
 Acker *Ager* D. B.
 Ackeren *Arare* D. B.
 Ackerman, plur. Ackermannen D. B.
 Acoerden (te finen) hebben tot zyn wil
 hebben Seg.
 Aconificieren kennis maken H. op M.
 Acottoen *Wambeis* H. op M.
 Acteanig voor *Actaeus* K. v. M.
 Actente L. V. quid hoc?
 Aexe Bijl. f. Fl. Esop.
 Adamant keten f. Fl.
 Ade Water Kol.
 Adeldeugd Oud. Vert. A.
 Adelen f. V. P.
 Adeler V. Ad.
 Adelheerschappy Oud. Vert. A.
 Adelsplaats *Palais* Z. N.
 Adem *Vita Manl.* D. B., S. B.
 Adem (den) in hebben D. B.
 Adem (by) de genegenheid houden H. H.
 Adem halen K. Lex.
 Ademen oorlog H. H.
 Ademgat *Luchtgat Spiraculum* D. B.
 Adempje *Windje* S. v. C.
 Ader *Spica* D. B.
 Ader Bronader f. Fl.
 Ader (een felle) tot iemand hebben Seg.
 Adere vena C. d. M.
 Aderslag *Aderlating*. Moon.
 Adinghen ook Edinghen de Stad Enghien
 in Henegouwen H. op M.
 Aeefse Bijl. Seg.
 Aeefs of Aeft, achts, acht, nu echt, ma-
 trimonium G. op K.
 Aeft O D. nu aacht, Acht, echt, ma-
 trimonium G. op K.
 Aeftzwaerd *Gladium matrimoniale* G. op K.
 Ael (een) bi de sterre hebben L. V.
 Aelmachtig *Almachtig*. G. T.
 Aelmatike voor Dalmatike zeker kleed
 H. op M.
 Aelnis *Aalmoes* Cl. Sp.
 Aelmisfe D. B.
 Aelmoesfene D. B.
 Aelwant fuik of net om paling te van-
 gen G. op K.
 Aelwezig H. Th. & A., Br. by G. op K.
 Aemachtig D. B.
 Aen Ad D. B. Esop.
 Aen (staan) i. e. op. Seg.
 Aen (vergeelyken) Gesf.
 Aen (panden) K. v. H.
 Aenbeden *Aanbidden* D. B.; C. Sp., H.
 op M., G. T.
 Aenbehagen zich aen een welgevallen heb-
 ben aan of in. G. T.
 Aenbelt *Incus* D. B., Leg.
 Aenclueycheyt *Aankleving*.
 Aende, smerte. Maerl. S. H.
 Aankomen. *Ingruere* D. B.
 Aenkomen part. D. B.
 Aendacht vulgo devotie G. T.
 Aendachtig gedachtig G. T.
 Aendachtig tot *Intentus alicui rei* D. B.
 Aendagen Pr. v. Zed.
 Aendoen met *condire aliqua re* f. D.
 Aendoen *Induere* D. B.
 Aendraghen een mantel i. e. aanhebben D. B.
 Aendrift *Infligatio* V. N., V. Verg.,
 Aendryven den wagen V. H.
 Aendwingen 't geloof doen geloven H. h.
 Aendwingen *Afferere* S. d. Ph.
 Aengaen belofte D. B.
 Aengaen *Aggredi* D. B.
 Aengaen *Attinere, Pertinere, H. O. d. A.*
 Aengaende, *Quod ad H. O. d. A.*
 Aengebeden part. D. B.
 Aengebeedt part. D. B.
 Aengebeet part. D. B.
 Aengeleit *Additus* D. B.
 Aengezicht D. B.
 Aengestrecken (komen) Gesf.
 Aengien *Machina Leg.*
 Aenghienste (de) in myn hert beperelt
 S. v. S.
 Aengloeljen V. S.,
 Aengoeden S. V. S. G. Quid?
 Aen (hangen) *Appendere* K. V. H.
 Aenhangen *Seclari* H. O. d. A.
 Aenkleven *Adhaerere* H. O. d. A., H.
 A. T.
 Aenkrygen *Verkrygen* St. B.
 Aenlame *Werktuig* H. V. D.
 Aenleg *Aanzoek* Br. D.
 Aenleggen *Applicare* D. B.
 Aenleggen *Inflare* D. B.
 Aenlichten V. P.
 Aanlokken *Allicere blandis verbis* f. Fl.
 Aenlonken V. P., V. A., V. M.
 Aenmael ex ammael i. e. moedermaal
 G. op K.
 Aenmerken tot Letten op D. B.
 Aenminnig *amabilis, forte etiam recerda-
 bilis* G. op K.
 Aennemen nemen D. B.
 Aenpiepen *Adfibilari* V. V. r.,
 Aenraken d. i. aan een vrouw, aen een hu-
 velyk raken G. op K.
 Aenranden in een goeden zin G. op K.
 Aenroeren *Aangaan, pertinere ad* S. Sp.
 Aenschennen *Aankondigen* V. V.
 Aenscheppen. Aengeschapen aangeboren
 V. L.
 Aenschieten de arcu, qui jaculatus in
 S. v. C.
 Aenschieten de haven inlopen V. V. r.
 Aenschieten, wapenen, klederen, enz.
 V. L., V. H. de gryns, van dieren.
 V. V. r., Overdr. V. H., V. L.
 Aenschouw (zich nemen) ut non Germa-
 nismus defensus a G. op K.
 Aenschouwen *Respicere ad* D. B.
 Aenschryven, aantichten, tofchryven
 H. H.

- Aenschryven iemand schuld *D. H. Jud.*
Aenschyn *Aengezicht C. Sp.*
Aenschynen iemand ze slapen niet alle dien 't aanscheen *H. H.*
Aenschyn, 't was aanschyn *Een Stopwoord, of rymwoord by de Ouden, Seg., H op M.*
Aenschouwelyk *D. B.*
Aensleggen *verwyten H. v. D.*
Aensichte *G. T., D. B.*
Aenzien tot *Respicere ad. D. B.*
Aenzien *Cernere D. B.*
Aenzien hebben op iemand *Respicere aliquem D. B.*
Aenzien, onderscheid maken *H, Wisp., H. A. T.*
Aenzien *pro aangezien J. Fl.*
Aenzien *Facies, aspectus D. B.*
Aenslaen nemen *V. N.*
Aenslaen *incipere H. Gr.*
Aensoecken *forte, verzoeken. K. v. H.*
Aenspreken *forte, Uitroepen K. v. H.*
Aenslaen naken *Instare D. B., Fr. W., C. Sp., St. B.*
Aenslaen *Aendringen Instare D. B.*
Aenslaen in Stade helpen, *St.*
Aenslaen *esse in S. v. S.*
Aenslaen *Sequi St. B.*
Aenslaen *Placere H. A. T.*
Aenslichten *Machinari S. B.*
Aensloot *Impetus D. B.*
Aenvaerden, *Aantasten, Aanvallen, Appetere D. B.*
Aenstralen *allucere V. D. B.*
Aentalen aanspreken *H. A. T.*
Aentasten *aanraken G. T.*
Aentasten *Beginnen K. v. H.*
Aentasten (niet graven noch) de doden *K. v. H.*
Aentergen *V. S., V. F., Bd., V. Ad., V. P., V. Gel.*
Aentyghen *Imputare H. O. d. A.*
Aentrouwen *connubio jungi V. V.*
Aenvaen, *aanvangen G. T.*
Aenvangen *Invadere D. B.*
Aenvang doen *petere in jure H. v. L., H. v. K., S. Fl.*
Aenvang vallen *eisch gedaan worden H. v. E.*
Aenvanghen *Comprehendere D. B.*
Aenvechten, *Aanrechting G. T.*
Aenvechten *bestryden D. B.*
Aenvaerden *Accipere H. M. C., H. A. T.*
Aenvaerden *Incipere H. O. d. A.*
Aenwentelen *Advolvi V. V.*
Aenwyten *toeschryven Ald. W.*
Aenzicht (op 't) van den kloot *d. i. op 't zien V. Ad., V. N.*
Aenzicht van een tocht *i. hoedanigheid V. L.*
Aer *certijds de maan Boxh.*
Aer *contr. ex Ader Spica. D. B.*
Aerheid nu *Arbeid A. v. M.*
Aerch *leifel H. op M.*
Aerd *Indolis, vangedierte V. N., V. L., H. P., H. op M.*
Aert der Joden *Judaei S. v. S.*
Aert hebben *V. A.*
Aerde werken, winnen *Terram colere D. B.*
Aerden *Ficilis, D. B., C. Sp.*
Aerdenpottemaker *Figulus D. B.*
Aerden *Sepelire S. C., St., H. v. D.*
Aerdsche *forte pro Aertshertog St.*
Aerdveld *hedera M. C. C. R.*
Aerdwinre *Cultor terrae D. B.*
Aerm *i. Arm pauper D. B.*
Aerminc *Pelgrim H. op M.*
Aern *Arend A. v. M.*
Aerne *Arend D. B.*
Aernst *Frequens D. B.*
Aernste *cura, diligentia D. B.*
Aernstelyk *soliciter diligenter D. B.*
Aernstig *Diligens D. B.*
Aernstig *Studiose, sollicite D. B.*
Aernstigheid *studium, industria, diligentia &c. D. B.*
Aerzelen *G. op K.*
Aeterling *G. op K.*
Aeterlingsche *basterd G. op K.*
Afgodie nu *Afgodery D. B.*
Aerselen *vluchten H. ....*
Aert *Arend H. A. T.*
Aert *Konst van 't Lat. Ars H. op M.*
Aertachtig *Aardsch D. B.*
Aertryk van Aetrike niet van 't aert-
rike *D. B.*
Aertsoen *zadel, seg.*
Aertwinre *Colonus D. B.*
Aes *Quid? L. V.*
Aesen *veeden V. P., Sp.*
Aeslak *pera seg.*
Aex *Securis D. B. Maerl. S. H. & R. B.*
Af *subst. een hooploos of eenwormig graf D. R. C.*
Af (van daar) *S. B.*
Afbeeldsel *idea O. V. A.*
Afbidden een bede *precando acquirere S. B.*
Afblyten *Metaph. C. d. M.*
Afblyven *wegblyven C. d. M.*
Afbuchten *Quid? O. v. A.*
Afbuogen *Aflopen O. v. A.*
Afborstelen *overdrachtig. Moon.*
Afbrek *H. H. nu Afbreuk.*
Afbreken *Afplukken VB.*
Afbrengen des levens. *Vermoorden Maerl. S. H.*
Afbuiscchen (een rivier) *VP.*
Afdieken de wegen *K. Wier. w.*
Afdiselen met een dissel *afhakken Z. WV.*
Afdoen *Delere D. B.*
Afdoen *Amovere, Auferre D. B.*
Afdoen *Afzetten H. v. D.*
Afdoen betalen *H. v. D.*
Afdoen *beslechten, decidere, afgedaan by den raad Jonkt*
Afdrachtig *Afdrachtige Klap H. H.*
Afdrachten worden van *verlater van Anf.*
Afdragen, *Afnemen, uitzonderen, Excipere H. op M.*
Afdragen *wegdragen, Asportare D. B.*

- Afdragen vrywaren R.
Afdragen iemand den zang *molestum esse* St.
Afdragen wegnemen, veranderen, bederven, *Corrumpere* H. op M.
Afdrieschen *Aspersen* H. H.
Afdringen O. v. A.
Afdryven *lassare pecus agendo* S. B.
Afdromen mischien 't zelfde als afdromen d. i. afdringen Sc.
Afdruk *Exemplum* Nadruk idem VP.
Afdwaan V. H. Verw., S. v. S. Maerl. S. H.
Af en aan V. If. in T.
Affuit rolpaard M. Bat.
Afgaan Afvallen, *Deficere* D. B., H. H., H. O. d. A.
Afgaan iemand iets zijn woord niet houden, *non stare pacto alicui* L. V.
Afgaan ontbreken, *Deficere* D. B.
Afgedaan *Delectus* D. B.
Afgeheid Afgeperkt Moon.
Afgehouden d. i. Afgehouden *abscisus* J. Fl.
Afgeknot d. i. gekort van Pennen gesproken M. B.
Afgeleggen Afgeleggen met den monde i. afdoen, afmaken, bewerken met den mond. L. V.
Afgelopen verwoest, *devastatus* Moon.
Afgemend van een paard Z. N.
Afgemeten S. B.
Afgeneigd afgeweken Cl. Sp.
Afgerecht Onteerd P. Lucr.
Afgeroold Ontrold. Afgerolde Vanen O. v. A.
Afgeschoren O. v. A.
Afgesineten, Afgeslagen, Afgereten. *Laniatus* Cl. Sp.
Afgesneden S. B.
Afgeslorven Gef.
Afgewaardigd met een dat afgericht op, bedreven in O. v. A.
Afgewaardigd op afgericht op O. v. A.
Afgevleescht afgeveesde beenen. d. i. vleeschloos. V. D.
Afgeweken S. B.
Afgewiept met zweepen afgeslagen O. v. A.
Afgody *Afgodery* Sp.
Afgodie *Deunctio* D. B.
Agorden iemand 't zwaard V. B.
Afgrazen *Depascere* O. v. A.
Afgryns S. v. S. R., S. V. Z. g.
Afgryzen d. i. grijzen af H. Th. en A.
Afggrond diepte zonder grond Gef.
Afggrond Onz. D. B.
Afggrondig grondeloos F. W., Cl. Sp.
Afggrondigheid G. T.
Afgunnen weigeren Sc.
Afhande (in den) van den hooche *Quid?* Sc.
Afhendig maken nu afhandig H. v. D.
Afhceelen Afzetten S. v. C.
Afhendig. Afhandig, H. O. d. A.
Afsjagen i. ontjagen V. L. V. V. r.
Afsjonst *Afgunst* H. A. T.
Afsjonstingheid *Afgunstigheid* H. A. T.
Afkeer wederkering, *reditus* Sc.
Afkeren *Afwyken*, *Declinare* D. B.
Afkeren *Avertere* D. B.
Afkerer *Afwijker*, *Afvallige* D. B.
Afkeuren *Afzonderen* V. H. Verw.
Afknerzen 't gras den Schapen toegeschreven; d. i. afbyten Z. N.
Afkoppelen afzonderen tot een hoop Sc.
Afkuffen *deo scylari* V. Jof.
Afkaatzen het tegengeworpene afkeren J. D.
Afkerven Schepen i. los maken S. v. S. gebed overtreden S. v. S. G.
Afkorten afnemen D. B.
Aflaat Onz. L. V.
Aflaatskramery O. v. A.
Aflatelyk ophoudelyk O. v. A.
Aflaten *Cessare* H. M. C.
Aflleggen *Metaphorice* V. H., V. L., St.
Aflleggen Betalen V. P., S. v. C. H. v. D.
Aflleggen een weg V. L.
Aflcibaar Sp.
Aflciding Sc.
Aflcid i. Afleiding Sc.
Aflcezen een vrat Gef.
Aflceven uitleven J. K.
Aflcygheid Mors. H. G.
Aflloop. *Aflooping*, verwoesting *devastatio* Sc.
Aflopen met lopen afmatten V. H.
Aflmaken een walvisch, kleinmaken, aan slukken kappen Z. WW.
Aflmatten O. v. A.
Aflneigen voorbygaan St. B.
Aflneigen *Afwyken* O. v. A.
Aflnemen *Vrædelgen* D. B.
Aflnemen i. opmaken, besluiten *Conjicere* H. H.
Aflnypen forte bedriegen O. v. A.
Aflpeilder van de Son *puto* afmeter. H. N. P.
Aflpollen *Aftroghelen* afstroetelen G. op K.
Aflquyten, loeten Cl. Sp.
Aflrechten *demittere* V. G.
Aflschatten geld i. tot beten opleggen, doen betalen H. H.
Aflschieten ter zee van een rivier *influere in mare* S. v. C.
Aflschieten de Zon heeft haar glans afgeschoten d. i. daar voor, de laatste reis laten zien t. w. op den jongsten dag V. Hee.
Aflschieten het harnas i. uittrekken P. Verh.
Aflschot van een zinking *Defluxus* O. v. A.
Aflcenyven een weldaad, dankweten, *acceptum referre* S. C.
Aflceroeden *Afnyden* Jeg.
Aflceroeden *Afnyden*, *afsnoeien* O. v. A.
Aflmyten *afslaan* Sc.
Aflnipperen Afgefnipperde uren Moonen
Aflnyven *Quid?* roeden op den rug afgefnijst Paff.
Aflnoeven *afnyden* S. v. S. G.

W O O R D E N L I J S T.

- Affollen *V. V. r.*, *H. Dull.*
 Afspinnen *afhandelen* *J. D.*
 Affpreken *L. V.*
 Afstaan *uitstaan* *H. H.*
 Afstal *Afstand* *H. v. D.*
 Afsteken *Schijfsel geven* *V. V. r.*
 Afstellen *Afzetten* *H. H.*
 Afstreeven *Afgestreeft* *afsterven*, *afge-
 floofd*, *afwerken*, *afgewerkt* *V. V.*
 Afstropen *detrahere* *C. d. M.*
 Afstryden *J. d. H.*, *H. V.*
 Aft, *Acht*, *Octo* *K. v. H.*
 Aftappen *graffen* *Desiccare* *O. v. A.*
 Aftcr *Achter*, *post.* *D. B.*
 Aftcr rugghe *niet* *Aftcr* *den* *ruggc* *post*
tergum *D. B.*
 Aftcrcaluheit *i. Achter kaalheid* *Calvi-
 tus in occipite* *D. B.*
 Aftcrdeel *i. Achterdeel*, *nadeel* *H. v. A.*
 Aftcrn iemand het vleesch *d. i. het*
vleesch doen verliezen *S. B.*
 Aftcr dien na dien tijd. *K. V. H.*
 Aftcrerenftaan ten Achteren zijn *H. v. D.*
 Aftcr handes *statim* *St. B.*
 Aftcr kijnt, *Achterkind* *pronepos* *K. v. H.*
 Aftcrftel *i. Achterftal* *onbetaalde* *Ren-
 ten* *H. v. D.*
 Aftcrzusterkind *H. V. D.*
 Aftouwen *Met. hekelcn* *J. D.*
 Aftooven *H. H.*
 Aftrek *Exemplum*, *Copie* *Br.*
 Aftrek *Aversatio* *H. O. d. A.*
 Aftreden *Verlaten* *H. G.*
 Aftrekker *Avertor* *L. V.*
 Aftreksel der allergeleerdste *determina-
 tie*, *forte Quintessentie* *O. v. A.*
 Aftrompen *Eblandiri* *H. H.*
 Afvechten *depugnare*, *vel* *debellari* *V.
 L.*, *V. P.*
 Afvinden *ontzeggen*, *afftaan* *Vel.* *Gh.*
 Afvorderen *Met. petere* *D. Sm.*
 Afwalteren *Afraken* *Z. W.*
 Afwasfchen *Met. C. d. M.*
 Afwater nu Opperwater het water geen
 van 't boven einde van de Rivier naar
 Zee loopt *Vel.* *Ch.*
 Afweiden *Depascere*, *devastare* *H. M. C.*
 Afweiden *Depascere* *Met. de igni* *V. H.*
 Afwendig *Afkerig* *H. H.*
 Afwerpen *Afgeworpen* *brieven* *Litterae*
interceptae *H. O. d. A.*
 Afweven *voltooien* *C. d. M.*
 Afwifschcn *O. Vert. Ar.*
 Afwyzen *abjudicare* *H. H.*
 Afwraken *Afwyken* *D. R. C.*
 Afzctten *Nederzetten* *sedare de ira* *Hoff.
 N. P.*
 Afzctten *forte* *afwyzen* *J. K.*
 Afzctten iemand de kroon *privare* *Veld.*
 Afzichtig *Al. Gr.*, *H. H.*, *O. v. A.*, *o.
 v. Ar.*
 Afzichtigheid *letykhcid*. *V. N.*, *H. H.*
 Afzien *Defpicere proprie i. e. ex alto de-
 orsum* *fpccrare* *G. Br. P.*
 Afzoeten *onaangenaam* *maken* *H. H. H.*,
Gen.
- Afzwerven *vagando lassari* *V. P.*
 Afzwiepen *Met. Castigare* *O. v. A.*
 Ager voor *Achter* *Kol.*
 Ai voor *Ae* *D. B.*
 Ay! *Ehea!* *D. B.*
 Airde *Aarde.*
 Aife gemak *Gall. aife t'onfen aife à no-
 tre aife* *S. v. S. G.*
 Aylc (zich maken) *d. i. vrolyk* *L. V.*
 Aylere *aifer* *L. V.*
 Aker *Lebes* *D. P.*
 Akelig *forte* *ab* *Ackelick* *ap. Kil. G.
 op K.*
 Akelig *Honribilis* *H. V.*, *G. Br. P.*
 Akerboom *eikenboom* *D. B.*
 Akker (gebraakte) *C. d. M.*
 Akker Gods *Kerkhof* *Moon.*
 Akkeren *Arare* *S. B.*
 Akkerer der bomen *S. B.*
 Akkerveld *Ager* *J. Fl.*
 Al *omnis totus* *D. B.*, *K. v. H.*, *C. d.
 M.*, *Ald. teg. de Gd.*
 Al *Deus* *P. G.*
 Al *abundat aliquando* *D. B.*
 Al *Additur participiis ac.* *D. B.*
 Al *licet* *D. B.*
 Al *omnino* *D. B.*
 Alaert *Ailbrecht* *H. op M.*
 Alalleen *K. M.*
 Al alleens *H. H.*
 Alarne. *Suppellez, Instrumentum* *D. B.*,
*H. v. D. Maerl. Sp. H. en R. B. Kil,
 Salaem.*
 Albedalli *i. almetal.* *D. B.*
 Albederf *scend. P. G. qui omnia Corrum-
 pit.*
 Albcwust *O. v. A. omniscius.*
 Alcuiften *actvm alchimisti, eam exer-
 cere* *Z. N.*
 Aldaar *ibi* *K. v. H.*
 Aldertier *omnigenus* *H. v. D.*
 Alderzcechst *Alderzedigst* *S. C.*
 Ald oud *Kol.*
 Aldoorzicnd *omnia videns vel pervidens*
O. v. A.
 Aldus *gedaan dusdanig, talis* *H. v. D.*
 Aldwingend *omnia domens, vincens*
S. C.
 Al door *Per totum* *D. B.*
 Aldustaan *talis* *D. B.*
 Aldustanig *zodanig, talis* *D. B.*, *T.*
 Ale *Cerivifiae genus* *L. v.*
 Al eens even eens *L. V.*
 Aleinken *St.*, *H. op M.*
 Alfje *spcctri, vel daemonum genus.*
 Al geheel *al* *St.*
 Algemeen *St. B.*
 Algoed *per omnia bonus titulus Dei.* *D.
 H. Port.*
 Alheen *forte* *ubique* *sp.*
 Alik *geheel* *S. C.*
 Al in ene *i. al aani een, geduriglijk* *H.
 op M.*
 Aling *geheel, gans* *Tb.*, *H. v. D.*
 Alyk *geheel en al* *V. N.*, *P.*
 Alle (niet) *prorsus* *Wb.*

- Alle onveranderl *Ald. teg. de Gd., K. v. H. D. B. G. J.*
 Alle veranderl. *St. B., D. B., S. B.*
 Alle geen met allen *nihil omnino D. B.*
 Alle mit allen niet *omnino nihil. D. B.*
 Allebedalle *Nihil quidquam D. B.*
 Alleen (slechts) *K. M.*
 Alleene *Adverb. S. B. Ald. teg. de Gd.*
 Alleenvorstelykheid *Monarchia O. v. A.*
 Allegaar *S. B.*
 Allegang *semper Ald. teg. de Gd., H. H.*
 Alle 's jaars *Quotannis H. Th. en A.*
 Alle daags *Quotidie H. Th. en A.*
 Alle jare *Quotannis K. v. H.*
 Alleens *pariter V. V. v. Vh. P.*
 Alleyncken *S. V. S., D. B.*
 Alleynskens *Ald. teg. de Gd.*
 Allelandsch *Allelandsche talen S. v. S.*
 Alleleens *S. v. S., J. Fl.*
 Alleynde *miseria Seg.*
 Alleman *H. M. C.*
 Allen (mit) niet *nihil omnino D. B.*
 Allen alleen *Cl. Sp.*
 Allende *elende Sp. d. Vlc., S. v. S., P. G., P. N., Gef., J. Fl.*
 Allendig *Elendig Cl. Sp., H. O. d. A., H. M. C., H. A. T., J. Fl.*
 Allendigheid *D. B., H. M. C., Cl. Sp.*
 Allendiglyk *J. Fl.*
 Allentwege *nu allerwege H. G.*
 Allene (Ene) *D. B.*
 Allenken *Paulatim D. B.*
 Alleringebondenst *continentissimus O. v. A.*
 Allerleide *Rechten S. Sp.*
 Alleroverbodigst *maxime superfluus O. v. A.*
 Allerprangst *allernauwst O. v. A.*
 Allerwegen *ubique V. D.*
 Allesins *ubique & undique D. B.*
 Alleyskens *Cl. Sp. paulatim.*
 Allezins *Omnino loco V. P.*
 Allyk *geheelyk Br, D.*
 Allykwel *Echter, tamen V. P.*
 Allinc *Maerl. S. H.*
 Allinde *Elende, miseria C. d. M.*
 Allomme *zie Alomme.*
 Allutelken *paulatim. Fr. W.*
 Al met alle *omnino St., H. op M., D. B.*
 Alomme *waar voor ook Allomme C. d. M. overal.*
 Al omme *in orbem D. B.*
 Almachtige *Subst. D. H. Port.*
 Almaengen, *Bretangen, Spangen, zyn de landen niet de inwoners H. op M.*
 Alman *Al wie omnis D. B.*
 Almeyboom *J. Fl.*
 Al niet *nihil quidquam D. B.*
 Al noch 't zelfde *als als nog H. op M.*
 Al om ende *tomme of al om en tomme per girum D. B.*
 Al over al *Ubique H. op M.*
 Al over dwers *i. over dwers H. op M.*
 Alrande *i. Alderhande H. v. D.*
 Alre afterste *i. Ailerachterste H. op M.*
 Alre godes *helighers daghe festum omnium Sanctorum K. V. H.*
 Al rene *d. i. al reine, Geheel en al H. op M.*
 Alremachtichst *potentissimus in acc. Alrenmachtichsten Br. D.*
 Als voor dan *in een Comparatie Sc. Gef.*
 Als Gelyk, *sicut, ut Br. D., K. v. H.*
 Als *exempli causa K. v. H.*
 Als *scilicet, videlicet D. B.*
 Als *Dewyl, Daar cum D. B., K. v. H.*
 Als *quam D. B.*
 Als *met een Dativus, D. B.*
 Als *voor als of V. P.*
 Als *zo H. v. D.*
 Als *(zo verre) H. H.*
 Als *en als geheel en al St.*
 Als *ende als in alle gevallen H. op M.*
 Als *nu — Als nu i. Nu — dan, of dan dan. Nu eens — dan eens. H. op M.*
 Als *nu 't zelfde als nu C. d. M., J. M. H., H., D. B.*
 Alse *D. B., K. v. H., M. Ch. 't zelfde als als.*
 Alse *Quando D. B.*
 Alse *ut sicut D. B.*
 Alse *sciere als simulac, quam primum H. op M.*
 Alsemen *i. als men H. op M.*
 Alse *vollike als simulac, quam primum L. V.*
 Alsen *nu Alsem Absinthium D. B.*
 Alsene *Absinthium D. B.*
 Alsi *i. als si H. op M.*
 Alsiere *i. als si er H. op M.*
 Alsyt *Als sy 't H. op M.*
 Alsiet *i. Als ik 't H. op M.*
 Als *ioft als of K. v. H.*
 Also *Als gelijk.*
 Also *Het ware noch also scone... dan enz. niet als H. op M.*
 Also *als Uti St., St. B.*
 Also *Alsoe vollike zo ras als, quam primum L. V.*
 Also *lang zo lang V. J. D.*
 Also *lange dat zo lang dat Fr. W.*
 Also *indien, si D. B.*
 Also *verre als indien si Fr. W. S. Sp.*
 Alsoe *particula intendendi Alsoe dicke, alsoe lanc, alsoe vaste enz. K. v. H.*
 Alsoe *verre voor zo verre K. v. H.*
 Alsoe *verre indien si K. v. H.*
 Alsoement *Alsoe men 't H. op M.*
 Als *oft Als of K. v. H.*
 Also *nochtan Ita duntaxat D. B.*
 Also *ghedaen i. hoedanig D. B.*
 Alsoe *ghedaen i. hoedanig D. B.*
 Alsoe *foodanig talis Gef.*
 Alsoen *Alsem, Absinthium S. B.*
 Also *i. Als het H. op M.*
 Al *sulc talis K. v. H. H. v. D.*
 Al *te goed optimum D. B.*
 Al *te veel Valle D. B.*
 Alke *zeer, valde Tb., D. B., O. B.*
 Alke *seer D. B.*

W O O R D E N L I J S T.

- Alte valde aliquando declinatur ut adjectivum D. B.
 Al teeneemaal voor t'eenemaal S. v. S.
 Alregader voor te gader A. A. T.
 Altehand Statim Vb., St. B.
 Altehands Statim St. B.
 Altehans Statim G. T.
 Altehants Cl. Sp.
 Altemael omnino D. B.
 Altemale omnino D. B.
 Alten voor alte een D. B.
 Altene vort zo ganschelyk voort L. V.
 Alteneen al te enemaal L. V., S. v. S.
 Alteren Ouderen Kol.
 Altory Quid? Oudenhoven Heusd. in Diplomate Ph. I. 1447.
 Altydblyvendheid sempiternitas O. Vert. Ar.
 Altoes Altyd G. D., K. v. H., Br. D.
 Altoos semper St. B.
 Altoos videtur aliquando idem quod nusquam vel ad minimum Adnotatio Di. van Wyn.
 Alven aapen ook Schimmen, Spoken Br. Ger.
 Alven laryam agere hier van 't Engelsche WW. to alfe G. op K.
 Alven Nugari, Jocari Br. Wb.
 Alver Credo idem quod Alf Larva Wb.
 Alvinne Larva femina, forte Nympha S. v. C.
 Alwaardiglyk naar waarde, pro merito V. D.
 Am Nutrius Sp., Vb.
 Am Nutrix V. Hipp., V. Verg. r.
 Amachtig deficiens D. B.
 Amachtigheid Defectio animi D. B., Cl. Sp.
 Ambacht Pagus, Districtus, regio, territorium Matth. de Nob., Boxh.
 Ambacht Slaaf, Servus Boxh.
 Ambacht Dienst officium Ambacht der miffe &c. Cl. Sp. O. Gb. Lel., Vb., Veld. G. T., H. v. D.
 Ambacht Handwerk, beroep, opificium L. V.
 Ambacht Ampt Munus H. op M. St. B., Br. D.
 Ambacht Comitatus Matth. de Nob.
 Ambachtsheer toparcha Boxh.
 Ambachtsman, Ambachtstieden Opifices, operae K. V. H.
 Ambachtstuden van den rike officiales imperii des Bisceops Villici Episcopi, qui fuere Scouten Beka, Menag. Am. J. Civ. Matth. de nobilit.
 Ambasfaat Ambassadeur J. K., Veld.
 Ambasfaat Ambassadeur Bcec. van de IX choeren der Eng. C. 1.
 Ambocht zie Ambacht.
 Amchtig St. B.
 Amy Concubinu S. Sp.
 Amyde Clathrus Pass. Som.
 Ameteste Genus Lapidum pretiosorum H. op M.
 Amve Concubina Matth. Anal. T. III. H. V. A. Maert. S. H.
 Amman i. Amptman. Officialis H. op M.
 Ammelaken Mappa, Seg.
 Amper Ampre jokkerny S. v. C.
 Amperzoet Sp.
 Ampt en Ambacht afgelegd van 't Scy-tische ambo, dienst den Prins verschuldigd Boxh.
 Ampt (ingeboren) functio naturalis, nativa H. N. P.
 Amptman Officialis H. G.
 An tot Ad. D. B.
 An stikken nu Aanstukken D. B.
 An zonder, sine H. op M., G. op K.
 Anbringen Indicare, annunciare K. v. H.
 Ancoemen Instare D. B.
 Ancomen Tegenkomen, regentrekken Occurrere, obviam ire. D. B.
 Ancste timor, metus K. v. H.
 Ande i. Ander L. V.
 Ande, Leed, yerdriet, smaad, sryt. dolor, in juria L. V., H. op M.
 Anden Spytten & per Meton. Ant. pro consequente wreken L. V. & omnino H. op M. Esop.
 Ander Indeclinabile D. B., C. d. M., K. v. H., Ald. teg. de Gd.
 Ander Declinabile K. v. H.
 Ander de volgende sequens, K. V. H.
 Ander dan niet als K. v. H., C. d. M.
 Ander Onder een ander is met malkander zich onder een ander overcendragen Ald. teg. de Gd.
 Ander by een ander rapen i. by den ander Ald. teg. de Gd.
 Ander Gy anderen, Vous autres H. Gr.
 Ander tweede, Secundus D. B., St.
 Ander ik Alter ego H. Gr., P., Sp.
 Ander voor an der K. v. H.
 Anderde tweede, secundus D. B., Ald. teg. de Gd. V. V., H., V. D. Br. D.
 Anderen, veranderen. Sp.
 Anderhalf K. v. H.
 Anders aliter H. Gr., K. v. H.
 Anders (Het is) D. B.
 Anders Practereos K. v. H.
 Anders dan, niet als K. v. H.
 Anderwaars alibi H. v. WW., H. v. D.
 Anderswaar alibi Vb., H. v. D.
 Anderszins (Eenszins of) i. op deze of gene wyze C. d. M.
 Anderwerf Secunda vice H. A. T.
 Andoen Induere D. B.
 Andolf voor Adolf L. V.
 Andwingen Stringere D. B.
 Andwoord, nemen en geven St.
 Ane Aan Cl. Sp., S. C.
 Ane zonder, sine Viss.
 Anecomen Advenire D. B.
 Aneleggghen Imponere D. B.
 Anereisen zie Anereisen.
 Anereisen aanyallen, aantasten, adoriri H. op M.
 Aneroepen Inclamare D. B.
 Ane syn Aesse K. v. H.
 Anevaen Aanvatten H. op M.
 Anevechter Aanvaller, Aggressor K. v. H.
 Angaca

- Angaen *Aggredi*, *Adoriri* D. B.
 Ange *Hamus* S. v. S.
 Angelaas *Esca Aliter* lokaas O. Vert. A.
 Angen *Verdrieten* H. H., H. V.
 Anghe bang, bennaauwd H. op M.
 Angften vrezén, bekommerd zyn timere,
sollicitum esse Sp.
 Angstvallig bekommerd *sollicitus* O. vert. A.
 Anguisse *Gallis* angoisse *Doodangst* *Agonia* L. V.
 Anhangen met *Adhaerere alicui* Br. D.
 Anker (aan) blyven H. H.
 Anker (op) leggen V. V.
 Anker (voor) ryden V. V.
 Anker (voor) op de ree zitten V. V.
 Ankeraar H. N. P.
 Ankeren *proprie* V. P., Z. WV.
 Ankeren zyn besluit H. H.
 Ankeren *Metaph.* H. H.
 Ankertakel Z. WV.
 Ankervast O. vert. A.
 Ankervast leggen ten anker leggen V. P.
 Anleggen *Aanreiken*, lastig vallen door
aanzoeken, *sollicitare* *sollicitando* mo-
lestum esse D. B.
 Anleggen *Imponere* D. B.
 Anleggen *Accumbere* Br. D.
 Annemen *Assumere* D. B.
 Annen *Giunen*, *Concedere* H. op M. *Esop.*
 Anropen i. *Aanroepen* *invocare* D. B.
 Ansicht *facies* H. op M.
 An sien *respire* D. B.
 Anstoet *Aanval* *Impetus* D. B.
 Ant i. An het *Pelgr.*
 Anteren i. hanteren L. V.
 Antfaen i. ontsaan *Accipere*, *Excipere*
 L. V.
 Antieren *Regeren* L. V.
 Antkerst *Antichrist* L. V.
 Antonys *Antonius* K. v. H.
 Antrekken der Stad i. *Aantrekken*, aan-
 vallen op de Stad. *petere urbem bello*,
oppugnare D. B.
 Antwoerde *Responsio* Vr. D. B.
 Antwoerden *Respondere* D. B.
 Anvaen *Apprehendere* D. B.
 Anvechten *Oppugnare* D. B.
 Anwerpen *Aanjagen* *injacere* D. B.
 Anxt kommer, vrees, *sollicitudo*, *metus*.
 G. T., C. d. M., Br. D., D. B.
 Anxtelic *terribilis* D. B.
 Anxtelic *vehemens* D. B., Fr. W.
 Anxtelice
 Anxteliken } *vehementer* D. B.
 Anxteliken }
 Anxtelyc }
 Anxste (in) van der doot in *Timore*
mortis H. op M.
 Anxtvoldig Br. D.
 Anxtvoudig G. T.
 Apin *Simia* D. B. *Maerl.* S. H.
 Apoteke *Apotheca*, *repositorium* D. B.,
 St. B.
 Appeelick f. habielick v. habelick v.
etiam abelick apte C. d. m.

- Appel *Pomum* D. B.
 Appel van 't gevest V. D.
 Appel garnate en van garnate D. B.
 Appelaar V. V.
 Appelrond *Pomiformis* C. d. M.
 Aptceek *Apotheca* D. B.
 Apteker *Pigmentarius* D. B.
 Apulle *fles.* *Maerl.* S. H. ook ampulle.
 Arbeid of aerbeit *Labor* C. d. M.
 Arbeid *dolor partus*, in arbeide van kinde
in dolore partus D. B.
 Arbeidelic *Difficilis* D. B.
 Arbeideliken *Molestie* St. B.
 Arbeiden *Laborare*, *molestia affici* D. B.,
 St. B.
 Arbeiden *Laborari proprie* K. v. H.
Coornh.
 Arbeidsfelig *Laboriosus* Viss.
 Archeyde i. loosheid St.
 Arch *Caliditas* H. A. T.
 Arch *Gram* *iracundus* Br. D.
 Arche *Arke* *Arca* D. C.
 Archrede *Suspicio* verstaan in archrede
in malam partem accipere seq.
 Are *Spica* D. B. pl. Arenen J. T.
 Arem voor Arm K. M.
 Arem onveranderlyk K. M.
 Aren *Aquila* D. B., J. Fl., H. op M.
Maerl. S. H.
 Arend *Aquila* S. B., *Pass.* *Som.* vb.
 Aerninc *pelgrim* *Peregrinator* St.
 Arenst nu Ernst *Studium* D. B.
 Arenste nu Ernste D. B.
 Arenstelyc nu Ernstelyk *diligenter* D. B.
 Arenstich nu Ernstig naarstig *Indu-*
strius D. B.
 Arensticheit nu Ernstigheid, naarstig-
 heid *Diligentia*.
 Argen *Bederven* *Corrumpere* H. V. D.,
 G. T.
 Argerlyk, ergerlyk H. G.
 Arghe list met arglist *Calliditas* H. A.
 T., Gef.
 Argheren *Laedere* D. B.
 Argheertigheid *Suspiciosa* O. vert. Ar.
 Arglistig loos, *callidus* O. vert. A.
 Argwanigheid *suspiciosa* Oud. P.
 Arm *miser* *Vond.* Jof. D.
 Arm van *pauper alicujus rei* H. H.
 Armartiere f. *Armetiere* d. i. diere, *vertitur*
pauperula D. B.
 Arst. *Maerl.* S. H. gebraad.
 Arstoen *Zadel* *Seg.*, H. op M.
 Asch *Cinis* *Asch* ziften in stroom en wint
 H. P.
 Asche *Cinis* K. v. H.
 Aschen *Quid?* zy ascht beschaamt haar
 rugh langs zoo een hoofdrivier S. v. C.
 Asement *Herberg.* *Diverforium* H. v. A.
 zie ook *Asiment* en *Asiment*.
 Asen lokken *Esicare* vel *inescare* *Pelg.*
Aferer, *Lokker*, vanger van *Vogelen* *Pelg.*
 Asichdoem G. op K.
 Asiment *Herberg*, *Diverforium*, D. B.
 zie ook *Asiment* en *Asiment*.

- Afing G. op K.
 Asche Cinis. K. V. H.
 Aschevylster een traag, vuig, morsig
 vrouwpersoon, ook een zottin; zo 't
 schynt, by S. C.
 Asfouwen (van) vindt men voor van
 Nasfouwen H. op M.
 Astromien Astronomus; seu potius Astro-
 logus Seg.
 Astronomyn Astronomus, seu Astrologus
 F. W., P. N.
 Asument Herberg, Diverforium D. B.
 zie ook Asement en Asiment.
 Ate Eten, Spys Citus L. V.
 Attente komt by L. V. in onderscheiden
 beteekenissen doch die alle kunnen wor-
 den gebracht tot die van attentie, 'er
 zyn drie plaatsen 2 in 't vii B. C. xix.
 en C. vi. die duister zyn, in de eer-
 ste schynt het te beteekenen de kudde,
 die des Herders attentie d. i. attentie
 is, in de 2 de attentie van Daniel;
 de 3de plaats is i. B. C. xxxviii. daar
 het schynt te beteekenen poging.
 Attere Eater Sanies D. B.
 Armazoen, vleet Uitrusting Instructio
 navis, i. e. qua navis instruitur, sive
 armatur ad piscationem in balanis Z. W. V.
 Armborst Balista D. B., Si. Oud. vert. A.
 Arm finis maris Arma Sinte Joris Bras
 de St. George, De dardanellen Hel-
 les pontus H. op M. Maerl. S. H.
 Armelyk Mijerabilis D. B.
 Armekyn, Armpjen, Brachiolum G. T.
 Armelinge Misere, Seg.
 Armen i omarmen, omhelzen, amplecti
 Br., H. Z.
 Armen armmaken. Br., Wb.
 Arm gerek Het rekken der armen G. op K.
 Arm gesynde armsieraad. S. B.
 Armheefel Dextrele D. B.
 Armel Armillum D. B.
 Armheid armoede paupertas L. V.
 Armoede indigentia G. op K.
 Armspansel Armillum Oud. v. A.
 Arre gram, toornig, iratus, iracundus
 J. Fl., Th. quae significatio in in ar-
 ren moede M. B., G. op K., O.
 Arre boos, kwaad, malus O. vert. A.
 Arfater Arts Archiater H. op M.
 Arsedie Artzeny, Remedium G. T.
 Artheutina Lat. Arceuthina Quid? D. B.
 Artseepsepe f. Artsbiscopepe of Art-
 sepepe L. V.
 Arsfeneren voor Arts spelen Medicum
 agere, Medicinam facere. O. vert. A.
 Aterling Bastard Spurius Oud. Vert. A.,
 Momm. G. op K.
 Aterlingsch Aterlingsche bastert Z. N.
 Aterlingsche dwerg Cupido. Sp. G. op K.
 Au voor Ou als onghebaue wildernissen
 d. onbebouwe, berauwen voor berou-
 wen Sc.
 Aue een aue riet aue. goet riet goet
 K. V. H.
 Aventure Casus D. B.
 Aue plaag (allerlei) O. Vert. A. Quid?
 Aue of L. V., Kol.
 Aues zyn is verkeerd zyn H. op M.
 Auescher hande i. averrechtsch hands
 H. op M.
 Auonimaal doen i. houden G. T.
 Auentueren wagen D. B.
 Auwe Pratum S. B.
 Auerecht aversum D. B.
 Auerecht averfus D. B.
 Auerechte averfus D. B.
 Auontlic Vespertinus D. B.
 Auonture Casus bi auonture forte D. B.
 ook bi auonturen Ibid.
 Aus (verkeren in) L. V. Quid?
 Ausforre Auxerre een Stad in Frankryk
 H. op M.
 Avanturier, Kwakzalver Circumforaneus
 G. op K.
 Avanturier Avanturiers zekere Engelsche
 Kooplieden G. op K.
 Aveluinigheid sordigheid sorditas Wb.
 Aven trouwen Kol.
 Aventure Casus bi aventure Casu forte
 Veld. met aventuren forte H. op M.
 Aventure Gevaar, periculum H. v. A.
 Aventure Geval, Geschiedenis, Vertel-
 ling, Historia, Narratiuncula, Fabu-
 la H. op M.
 Aventuren Wagen, tentare fortunans
 L. V., C. d. M., G. op M.
 Aver in avren naect C. h. Pf. Quid?
 An duister?
 Averecht waaien omwaaien, omverwaaien
 H. v. M.
 Averechtsch Averechtsche tyden, uit-
 komsten Adversa tempora, adversi exit-
 tus S. C., O. vert. A.
 Avescherhand i. averrechts hand H. op M.
 Averoud overoud H. V.
 Avetronk i. Afspuitfel, progenies, pro-
 les, furculus O. vert. A.
 Aviger Terebrum grande. Viss.
 Avond van ab of Nab zon. Abent het
 End van ab d. i. het end der zon of
 van den dag Boek.
 Avond (Hoge) de dag voor een Hogen
 feesdag, anders Heiligavond enz. H.
 op M.
 Avond ryst meer valt. H. G.
 Avond. des avonts Vespera Genit. Ahs.
 K. V. A.
 Avond an den avond i. tegen den avond,
 sub vesperam H. op M.
 Avonteren voor Avonturen wagen J. Fl.
 Avontkloek nu Poortklok als hy's avonts
 luid denk ik K. v. H.
 Avontuere Casus ter avantueren Mis-
 schien, forte Cl. Sp.
 Avonture sine Avonturen leggen also
 Fortuna, fors ejus ita fert. H. op M.
 Awate Excubiae vigiliae nocturnae L. V.
 Azen op H. V.

B.

- B** voor deze Letter verandert T. in D. zie T.
- Baard (in den) varen Aantasten, aanvallen Aggredi *f. D.*, *H. H.*
- Baard (in den) wryven verwyten ex probare, objicere *f. D.*
- Baard (den) spoclen, verachten, spotten Contemnere, deridere *f. D.*
- Baard Baarden d. i. walvischbaarden baleinen *Z. WW.*
- Baardanker een anker gelegd aan de Baarden der Walvischen *Z. WW.*
- Baardbyl byl, waarmede de baarden der Walvischen worden gekloofd. *Z. WW.*
- Baardklaauw een yseren instrument, by de Walvischvangst gebruikt *Z. WW.*
- Baardmaker i. Baardscheerder Tonsor *D. B.*
- Baardmes zie Mes,
- Baarschap getreed geld parata pecunia *H. H.*, *R.*
- Babel (een) met iemand bouwen, kyven jurgare *G. op K.*
- Bachten. achter. *Esop.*, *L. V.*
- Bachelaris Baccalaureus *G. op K.*
- Backersse i. Bakkerin, Bakster, Focaria Pistrix *D. B.*
- Baaksken bekertjen. *V. Ov. K. M.*, *S. v. S. G.*
- Bastant Dens molaris *D. B.*
- Baden Waschen, Lavare *V. Jo, V. Ag.*
- Baecken den weg met grond punten viam delineare punctis *H. H.*, *Sp.*
- Baecken (de) komen uit res sit nota, innotescit, *Vr. C. A.*
- Baeckentop Cacumen fagi *K. M.*
- Baeckeren Quid? in *K. WW.* ubi: dat baeckeren is vercuert op een boete van vyf ponden.
- Baeyen *K. M.*
- Baeldadicheyt *H. op M.*
- Baelgie Videtur esse Bataille Gall. Nam apud Seg. p. 7. a. dicitur onsochte ghefteken syn in baelgien noch in wieghe. Niso forte wighe dictum sit pro wieghe, nam tunc Baelgie debet esse aliquid, quod cunis jungi solet.
- Baeliuw Praefectus, cui pars regionis sub majore Praefecto demandata est, qui posterior Maerfcale dicitur. Est Synonymum tot Drosfate cui jungitur. *B. v. IX. Ch. Eng.*
- Baenroedse Hist. v. B. en Jos. Cl. u. d. *L. L.*
- Bacr i. Baring Partus *L. v. f.*
- Baerachtich Quid? *G. T.*
- Baerdemaker *WW. H. v. D.*
- Baerlyk forte Commodus, a, um *M. C. C. R.*
- Baeren Ostendere Seg.
- Baerdgie genus armaturae equo adpositum *Chron. v. VI.*
- Baerdfse genus navis bellicae *W. A.*
- Baerdfshuis *G. op K.*
- Baerdfsluis *W. A.*
- Baerfen i. Baren, parere *Sc.*
- Baerften, Baren, parere *Kat. d. M. N.*
- Baeshudich Quid? *H. op M.*
- Baete voordeel, Commodum *Sc.*
- Baetselier militum *L. V.* Bachelier Baccalaureus genus.
- Baatsuchtig sui commodi studens *S. C.*
- Bachten i. Achten aestimare *S. V. S. G.*
- Badstoofnoudor Balneator *Oud. Vert. A.*
- Badstoofmcester Balneator.
- Bage i. Bagge lapis pretiosus *C. d. M.*
- Bagelhede i. Behagelhede Egregia fortia facta (ni fallor) *L. V.*
- Bagge Gemma, lapis pretiosus *Gef.*
- Bagge Baggen saepe junguntur totis juwelen *G. op K.*
- Baget Credo *Gall.* Baguette Roede *Gef.*
- Bai rode bai i. rode wyn van 't *Sc.* Bacht venum. *Boxh.*
- Bayen i. baden, lavare *C. d. M.*, *H. O. d. A.*
- Baiert Mengelklomp Chaos *Moon.*
- Baille, bereik, bedwang. potestas *C. d. M.*
- Bailliu afgelegd van byl door *Boxh.*
- Bak Mensura quaedam *H. V. D.*
- Bak Credo balneum vel Lavacrum inder Musen back syn sinnen boeyen *K. v. M.*
- Bakbeest Moles Bakbeesten des oorlogs, myn werkse bakbeesten Credo, Moles bellicosae, moles quibus in metallis utuntur *O. vert. A.*
- Bakboord alterum ex lateribus navis, cui opponitur Stierboord *Z. WW.*
- Bake Varken Sus *L. V.*, *St.*, *H. v. D.*, *H. op M.*
- Baken (de) vertonen zich *Gef.*
- Bakermat wieg en bakermat, origo, natalis alicujus rei *O. vert. A. Moon.*
- Bakhuis ploomp aangezicht. *f. D.*
- Baks (Achter) werpen rejicere, abjicere *O. vert. A.*
- Baksken Bakjen *C. d. M.*
- Baksluik een luik aan bakboords zyde van 't Schip. *Z. WW.*
- Balch Imp. van Belgen *H. op M.*
- Baldnaad Insolentia *O. Vert. A.*
- Baldach een verbastering van Bagdat of mischien van Balbech *L. V.*
- Baldenstuk ik denk stout stuk, facinus audax *O. vert. A.*
- Balgye i. Bulg. *C. d. M.*, *H. O. d. A.*, *H. A. T.*
- Balhoorig inquietus *Oud. Vert. A.*
- Balek puto Zolder Solarium stro of riet op ten bakken hebben *K. v. H.*
- Ballangier Genus navigii *G. op K. ex Wagen.*
- Ballast Saburra. *Z. WW.*
- Baillaster *G. op K. ex Wagenar.*
- Ballichpyp mischien een Dieldelzak *Tb.*
- Balleken testiculus *O. Vert. A.*
- Balieu Baljouw. Baillif van 't Lat. Ba-julus *G. op K.*
- Balling Exsul *H. V. D.*, *K. V. H.*, *V. A.*
- Bai.

- Balling's Lands, *H. V. D.*
 Balling der Stede *K. V. H.*
 Balling Fugitivus *D. B.*
 Balling en Baliu in de *MSS.* verward.
H. op M.
 Balorig Balorig volk, is onvergenoegd,
 ongerust *V. V.*
 Balsam *G. T.*
 Balsament *i. gebalzemd D. B.*
 Balsamen Balsamen *D. B.*
 Balslager *S. d. P.*
 Balsurig Gramsturig iracunde *Oud.*
Vert. A.
 Balsum *i. Balsam Balsamum G. T.*
 Bangen *i. Bangmaken terrere S. v. S. G.*
 Banier signum bellicum, quod regis Baro-
 nes et vasalli ratione feudi in bello ge-
 rebant *H. op M., Seg.*
 Bankhaakje zie Haakje.
 Bankhachtje zie Hachtje.
 Bankmes zie Mes.
 Bankruyder Een persoon by de Walvisch-
 vangst, in 't afmaken der vischen ge-
 bruikt *Z. WW.*
 Bannen verwerpen, rejicere *C. Sp.*
 Bannen de viereschaar *G. op K. en Lamf.*
Handy v. Kenn.
 Bannier Vexillum *D. B.*
 Banreheer Baron, Baro *Veld.*
 Banwyn Wyntap, jus vendendi vini etiam
 cum immunitate vedigalis *H. V. D.*
 Baraet Bedrog, verraad, fallacia, fraus,
 traditio *L. V., Pelgr. Etop.*
 Barbaarsch ruw, wreed ferus, Crudelis
M. B.
 Barbeel zekere *Visch, piscis genus.*
 Bard *i. berd, of bord Asser Sc.*
 Barde Quid? *S. v. C pag. 62.*
 Bare zee volkomen zee *V. V.*
 Bare *i. e. ontbloot Cl. u. de L. L.*
 Barelyk De barelyke dood *Ipsissima mors*
D. H. Port.
 Baren tonen, ostendere *P. N., H. A. T.*
 Barenteert ontzet, verschrikt *Stupefactus*
St.
 Baretyc Erbarmelyk *Kol.*
 Barevoets *i. bloots voets nudo pede V. G.*
 Bargigheid Als de lucht besloten is
 brenghete bargigheydt aen *H. N. P.*
 voorr. p. 7. Quid? An be-naudheid?
 Baring Partus *Br. D.*
 Ban Rechtsgebied, Gerichtsbe-paling, ju-
 risdictio *Moou., G. op K. V. Ad., K.*
v. H.
 Ban (te) doen Bannen *H. v. WW., H.*
v. Sch., Veld., St.
 Ban (met de) toezetten Bannen *St.*
 Bander side voor b'ander side *i. b. ander*
side, by L. V.
 Banaan anders Pisfang zekere vrucht
Hawk. R.
 Bancarmborst forte bantarmborst genus
 arcus ignotum *H. op M.*
 Bancarmborst zie Bancarmborst.
 Bancboge forte idem quod Bankarmborst
D. B.
- Bancke (vleesch ter) slaen *d. i. om aan*
de bank te verkopen, openlyk in de hál
of op een andere plaats te verkopen K.
V. H.
 Bancke (te) brengen (nam. vleesch)
 is vleesch in de Hal of te koop brengen
K. v. H.
 Bancken Commessari *Br., H. Ged.*
 Bancketteren Commessari *H. A. T.*
 Banclocke Campana publica *L. V.*
 Band vinculum *Abr.*
 Band vinculum *G. T.*
 Band de voorboeg van binnen tegen de
 banden. *Z. WW.*
 Bande *i. bende S. V. L.*
 Banderic Balteus *D. B.*
 Banden Bannen *H. O. d. A.*
 Banding Misjchien Rechedag *judicium*
H. V. D.
 Bandrekel Canis vinculo adstrictus *G. op K.*
 Bandplechtig Religiofus *O. Vert. A.*
 Ban idem quod boete & cum boete *junc-*
tum H. op M., K. v. H.
 Banen An pro Baden? an pro zwemmen
An pro een weg banen: nam Cyeni, de
quibus sermo, possunt dici den weg ba-
nen natando. S. v. C.
 Barisfeel Ik denk, lederen zak, daar men
 wyn in plag te doen. Uter of ten min-
 sten een ding waarin men wyn kan
 doen. *Seg.*
 Barm Agger *G. op K.*
 Barmhertigheid Misericordia forte a Cel-
 tico barm parvus *G. op K.*
 Barmte ik meen, de afshelling van een
 dyk of hoogte, of wal: Barmte der Zo-
 men *V. H.* Barmte der Dyken *H. H.*
 Barmticheyt An pro Barmherticheyt?
S. V. S. G.
 Berne Quid significat in his verbis quae
 attribuntur *H. Vetter D. in alben-*
ghen, in quodam MS. quondam Mo-
nasterii Monichaasen: Kanic nyet
veel orbers doen ic kan doch we-
barne wezen.
 Barnen *i. branden, verbranden Combu-*
rere D. B., Seg. M. B.
 Barnen Ardere, fervere *D. B., Viss. V.*
N., H. D.
 Barnen van den wind en van de Zee *H. P.*
 Barnen in den grond tot den grond toe
 verbranden *St.*
 Barnen subit. Barning *D. B.*
 Baroen Satrapa, *D. B., G. op K.*
 Baroon Satrapa, Dux *D. B.*
 Barringhout Een stukhouts van een Schip
 zo genoemd *Z. WW.*
 Bars hard, ruuw aan een grond toegeei-
 gend *Durus, rudis, asper Oud. vert. Ar.*
 Barsigheid *Oud. vert. Ar.*
 Basche *i. de Stad Basel L. V.*
 Baselare Species cultri, seu pugeonis *H.*
op M.
 Bassen Latrare *O. B.*
 Bast Snoer *O. Gb. Lel., Huig.*

- Bast Strop laqueus *V. C. A., V. G., Bred., V. D., J. D., G. op K.*
 Bastardwoordje *G. op K.*
 Basterd (overwonnen) *Adulterinus H. G.*
 Basterd Bastardwyn mischien by *V. Hier.*
 Bastardy *V. L.*
 Basterdich *Spurius D. B.*
 Bat *i. het, potius, melius, magis H. M. C., H. O. d. A., Fr. W., V. G., C. d. M., L. V., Cl. Sp., Seg., J. Fl. Esop.*
 Bat hebben, beteren, beteryaren *L. V.*
 Bate voordeel, *Commodum H. M. C., H. A. T., S. B., Gef.*
 Bate *Auxilium Ald. teg. G., H. H., S. V. S. L. V., V. Vr. H., H. B.*
 Dating schynt toegenezen in Niet hatich, maar hatich by *S. C.*
 Baten Prodeffe *D. B., Sp., D. S., Verh., H. H., gebact zyn H. Gr.*
 Batement *Speclaculi genus G. op K.*
 Batsch *Stuursch. Bred., H. H., H. V.*
 Batsigheid *Stuurscheid. Bred.*
 Batring is bating hulp voordeel, *Oud. Vert. A.*
 Batzelyk *H. D. Stuurschlyk.*
 Baudenryke *Bouwing Sc.*
 Baxe boot *Cymba Kol.*
 Beanxt *G. T.*
 Bebaken *i. afbaken H. G.*
 Bebeeldingen. *Afbeeldon figurare Oud. Vert. A.*
 Beblaad van bladeren voorzien *H. Gr.*
 Bebloed *sanguineus bebloede wetten H. V.*
 Becoringhe verzoeking, *Tentatio D. B. Cl. Sp.*
 Becorten afdoen, beslechten, *decidere be-*
corten metten swaerde gladio rem de-
cidere H. v. M., H. op M.
 Beeringelt *Coarctatus D. B.*
 Bed lectus Bed aan een stroom toege-
 schreven *Moon.*
 Bed (gerust te) gaan op iemands zorg
scire cubitum ire confisum alienae vi-
gilantiae Moon.
 Bed (in 't) slaan iemand *Deus dicitur*
quum aliquem morbo visitat H. N. D.
 Bed Echt *Niatrimonium Met. H. G.*
 Bedacht *Excogitatus G. T.*
 Bedacht *i. bezonnen, beraden. H. Wisp.,*
H. A. T., Gef.
 Bedacht (anders) van Sinnen worden
Aliter sentire C. d. M.
 Bedadingen *Afmaken, Transfigere H. v. D.*
 Bedaken *i. Bedauwen.*
 Bedallen (niet) is niet met allen *Nilil*
penitus D. B.
 Bedampt van wyn en rozen *H. Gr.*
 Bedamt voor *Bedampt V. Jf.*
 Bedanken iemand van iets *H. Th. en A.*
 Bedaren *sedare zich sedari Sp., Por.*
 Bedaren *Active Hv., Wb.*
 Bedauwen *Irrorare P., S. v. S.*
 Bedauwen *Irrigare S. B.*
 Bedde *i. bedstede of krebbe, Cubile K. v. H.*
 Bedde (het) dekken *i. bereiden, opma-*
ken Sternere lectum C. d. M.
 Bedde - dat *O. vert. A. Quid?*
 Bebolwerken *Transl. Ce Cogitationibus*
 Bebolwerkt u gedachten *T. P. P.*
 met de handvesten der *R. Kerk Oud.*
Vert. A.
 Behorftweren *idem quid Bebolwerken*
Munire Oud. Vert. A.
 Becanden *i. bekend maken notum facere*
L. V.
 Bedd *Quid? apud L. V. p. 414.*
 Becken *i. e. bluaker. Cl. u. d. L. L.*
 Beckyn } *Meerv. Beckine. Bekken pel-*
en vis H. op M.
 Beckin }
 Beclappen *Lasteren, Calumniari Cl. Sp.*
 Beclaghinge *Querela D. B.*
 Becoelinghe nu verkoeling. *Refrigerium*
D. B.
 Becoeren *i. Bekeure ex statuto multare*
K. v. H.
 Becoeren *Verzoeken Tentari D. B.*
 Becoert *i. verzocht tentatus Br. D.*
 Becomen met wenschen waar iemand is
becomen. i. niet weten waar iemand
veryaren is. H. op M.
 Becommeren overvallen *occupare obsidere*
K. v. H.
 Becommeren hem met *d. i. zich met*
sollicitum esse de G. T.
 Becommeren *Arresteren, arresto siftero*
K. V. H.
 Becommert *Atte nuatus D. B.*
 Becommert in den lippen *incircumct-*
us labiis, zwaar van spraak D. B.
 Becommert met *Sollicitus de G. T.*
 Becoren *i. verzoeken, Tentare D. B.*
 Becoren de doot mortem *experiri L. V.*
 Beddecranck *Aeger decumbens Vb.*
 Bedden *jacere in lecto S. C.*
 Bedden *ponere in lecto. C. rnh., G. T.*
 Beddeschudding *Lectifternium O. vert. Ar.*
 Bede *i. beide. Uterque H. op M.*
 Bede *Exaltio principum Bede en tribuyt*
H. M. C., M. A. T.
 Bedestheit *simulatio. Cl. Sp. op een Be-*
destheyt per simulationem, astu Ibid.
 Bedeeldciyk bepaaldciyk *O. vert. A.*
 Bedeeling *Sc. i. verdeeling.*
 Bedeesd *O. vert. A., D. S.*
 Bedegen *Audius, promotus Gef., O. M.,*
P. N., Z. N.
 Bedekken *turi. Sc.*
 Bedelarye (gemantelde) *O. Vert. A.*
 Bedelen *i. verdeelen Sc.*
 Bedelic *Quid? L. V. p. 313.*
 Bedelf (i) *Quid? Sc.*
 Bedelve (s werelts) *S. v. S. G. (Je-*
rusalemsche) Ibid. Quid?
 Bedelven met uurde bedekken, onderdel-
 ven, terra tegere, *obruere K. v. H.*
 Bedelven *Transl. begraven, bedelven in on-*
deugden S. C.
 Bedelven bedekken *G. Br. P.*

- Beden. *i. e. bedi* daarom. *Efop.*
 Beden *i. bidden precari* D. B., L. V.,
 G. T., Sp. d. volc., Sp. v. S. V. b., St. B.
 Bedencken *i. Gedenken, herdenken remi-*
nisci D. B.
 Bedencken *Subst. voornemen propositum*
 G. T.
 Bedenklykheid O. *vert. Ar.*
 Bedenckenise *i. overdenking Meditatio*
 G. T.
 Bedenkbaar *i. bedenkyk Suspicionem pa-*
rens H. G.
 Bedenken *Overdenken remenisci* Sp.
 Bederf *behoef Commodum. Egl.*
 Bederft *Particip. van Bederven* D. B.,
 L. V.
 Bedersiffie *Bederf. Interitus* P. N.
 Bederve, *i. behoef, voordeel Commodum*
 St., Vl. R. A. E., H. op M.
 Bederven *Egere* St., T. P. P. *Efop.*
 Bederven *jesu neutro* V. H.
 Bederven *Corrumpere, V. L., P. Verb.*
 Bederven *zich aan* Bred.
 Bedesjet *Oud. Vert. A.*
 Bedeunen *zich* H. H. *Quid? Video in*
Excerpto ab D. Hinc. dici esse dictum
pro inducere, mihi videtur positum pro
zich bedienen.
 Bede Diarom *want ideo enim* L. V. *Efop.*
 Bedied *Uitleg, onderrichting Interpretatio,*
Explicatio Sp., H. G.
 Bedied *kwaad, ramp, Malum* C. d. m.
 Bediedenisse *Ald. W., D. B.*
 Bedieden *beteekenen, significare* D. B.
 Bedieden *uitleggen, Explicare, Interpre-*
tari Tanl. v. alre D. S. v. S.
 Bedieder *Interpres* D. B.
 Bedieding *Ald. W. V. D.*
 Bediersfel *Uitlegging Interpretatio* Viss.
 Bedienstigheid *Quid? Pelg.*
 Bediet *Getuigenis, Aanwyzing. testimo-*
nium, indicium Cl. Sp.
 Bedinghe *i. Bediedenis, significatio* D. B.
 Beding *Gebed, preces* L. V., G. T.,
 D. B., S. V. S. G., E. en Ev. D.,
 Cl. Sp.
 Beding (een) *doen i. een gebed doen,*
precari D. B.
 Bedyden *worden, fieri, evadere.* S. v.
 S. G., H. V. D.
 Bedyden *is bedieden significari* een woord
 dat kort zynd' veel bedydt Z. N. *nisi*
bedydt idem sit quod bediedt quod puto.
 Bedingen *pacisci* K. V. H. NB. *praet.*
 bedinghet *niet bedingen.*
 Bediffelen *transl. polire* Viss.
 Bedocht *zie Bedacht.*
 Bedodden *nu bedotten fallere, decipere*
 Viss.
 Bedommeling *Duisterheid Obscuritas*
 O. *Vert. Ar.*
 Bedommeldheid *Duisterheid Obscuritas*
 O. *Vert. Ar.*
 Bedompt *bedompte tocht des moeds* H.
 V. *Quid?*
 Bedompt *stupefactus* J. K.
- Bedonderen *verbazen, verbyfteren Ob-*
stufefacere, Moon.
 Bedonfte *Imperf. van Bederven i. behoe-*
ven. H. op M.
 Bedorfle *Imperf. van Bederven i. behoe-*
ven. H. op M.
 Bedorven *Consumtus* D. B.
 Bedoven *bedolven, begraven, sepultus*
 S. C., H. V., H. Z., J. D., J. K.
 Bedraaien. *Bedraait hen de Gedachten*
 H. V.
 Bedraaien *en bespinnen* Laat toch we-
 rels sorgh ons' finnen, Niet bedraeyen
 en bespinnen. V. D.
 Bedracht *aenbrengen* H. v. D.
 Bedragen *i. Beschuldigen Accusare* Bedra-
 gen *van misdaet enz.* D. B., K. V.
 H., Sc., V. J. D., H. H., Oud-
 vert. A.
 Bedragen *zich op* Sufientari *Veld.*
 Bedranc *i. Gedrang.* H. op M.
 Bedrang *S. B.*
 Bedrangen *S. B.*
 Bedregen *i. bedrogen* Zeg.
 Bedregen *i. bedreigd* Zeg.
 Bedregen *i. bedragen* Sc.
 Bedremmelen *Confundere* H. H.
 Bedremmeld *Mozes met zyn bedremmel-*
de tong. Oud. vert. Ag.
 Bedremmen *Paff.*
 Bedreven *i. gelegen bedreven liggen ie-*
mand aan iets H. Th. en A. *non re-*
fert. Sc.
 Bedreven *S. B. an a* Bedryven?
 Bedreven *op een werk nu in een werk*
 Z. N.
 Bedrieg *i. bedrog* D. B., *Pelgr.*
 Bedriegelyk *Valsch, falsus sparius* C. d. m.
 Bedriegenis } *Bedrog, bedriegery Dolus,*
 of } *Dceptio* G. T. D. B.
 Bedriegnis }
 Beduchten *Vrezen timere* Hoofst *Henr.,*
Oud. vert. A.
 Bedadelic *i. Duidelyk* G. T.
 Beduden *verklaren, uitleggen Interpreta-*
ri, Explicare H. op M.
 Bedudenisse *Beteekenis, significatio* D. B.
 Beduider *Tolk, Interpres* D. B.
 Beduid *Beteekenis significatio* Sp. H. D.
 Beduiden *uitleggen, Verklaren. Interpre-*
tari, Explicare D. B.
 Beduider *uitlegger, Tolk, Interpres* Sc.
 Beduidfel *Beteekenis, Significatio* V. C. A.
 Beduidzaam *overbeduidzaam* *Quid? Sc.*
 Beduisterd *tenebris obrutus, oppressus* H. G.
 Bedullen *dul maken insanum facere* H.
 op M.
 Bedwang *ontrek. Bedwang des buckens*
tops tegmen fazi K. M.
 Bedwelmd *stupefactus* C. d. M.
 Bedwang *Benaauwdheid. Anxietas* H. v.
 M. G. T.
 Bedwang *Macht, Heerschappy. Potestas,*
Imperium St.
 Bedwingen *i. Dwingen. Cogere* H. Or.
 d. A., H. op M.

- Beeclocke *Biddklok*, klok die ons tot het gebed roept *Cl. Sp.*
 Beede *i. beide Uterque D. B.*
 Beeden *Imperf. van bidden of beden Tb.*
 Beel (*rouw of*) hebben *Vr. C. A.*
 Bedriegen *fallere, Decipere D. B.*
 Bedrieging *i. Bedrog. Deceptio, fallacia D. B.*
 Bedriegnis *i. Bedrog D. B.*
 Bedrillen *i. doen drillen, of dreunen J. D.*
 Bedrillen *i. bestieren Viff.*
 Bedryf *Handel, verrichting. Sp. H. V. D.*
 Bedryf, onderhorig, rechtsgebied of ressort *H. V. D.*
 Bedryven *bestieren, waarnemen bedienen H. V. D., H. op M.*
 Bedroefenis *Bedroefing S. B.*
 Bedroefd op, niet van, om *D. B.*
 Bedroefdheid, *Bedroefing, Contritio, Desolatio D. B.*
 Bedroeven *d. i. zich bedroeven, Luge-re D. B., Sp.*
 Bedroefig *i. Droefig G. T.*
 Bedrogen *i. valsch, bedrieglyk, geveinsd. Falsus, fallax, simulatus G. T.*
 Bedropen *zich alere se suis sumtibus Viff.*
 Bedrukken *i. onderdrukken, opprimere D. B., H. M. C., H. Or. d. A., H. Ar. T. E. en Ev. D. H. V.*
 Bedrukken *Tumere D. B.*
 Bedrukkenis *i. Kwelling Cl. Sp.*
 Bedruschen (*het*) *Impetus D. B.*
 Bedruysche }
 Bedruysche }
 Bedrusche } *Impetus, Turbo, vertigo D. B.*
 Bedrusch }
 Bedruysche }
 Bedt *i. bet magis Pelgr.*
 Beeldt iemand een beeld verheffen.
 Beelde *Vr. D. B., D. G.*
 Beeld (*staande*) nu *Standbeeld Statua Oud. Vert. Ar.*
 Beeld en Beeldenis *samengevoegd Oud. Vert. A.*
 Beeldenis en Beeld *samengevoegd. Oud. Vert. A.*
 Beeldelyk *schoon, fraai formosus H. M. C.*
 Beelden *Formari G. T., Vl. R., V. L. S. B.*
 Beelden *Afbeelding G. T.*
 Beeldevattelyke *vermogenheid Oud. Vert. A. Quid?*
 Beeldkun *NB. op de B. staat op dit woord zie kun; doch op de K vind ik het woord Kunne niet, hoewel ik het vind kun zie kunne. Dit woord moet dan niet opgeplakt geworden zyn.*
 Beeldfel *T. P. P.*
 Beeldfnykonst *Ars statuaria Oud. vert. A.*
 Beeldtenisse *Oud. R. Mog.*
 Beeltenisse *S. B.*
 Been *i. e. beenen. Esop.*
 Been *Or S. B.*
 Beenen *Verbum S. v. S. G. Quid?*
 Beenen lervén *Geraamten, Sceletá S. v. C.*
 Beente *i. Gebeente St.*
 Beer *Verres te bere gaan dicitur de sua quae cupit iniria verre. NB. Auct. ex quo defuntas est locus est omissus.*
 Beerven iemand iets *hereditate quasi consequi in alicujus commodum vel incommodum S. V. S. G.*
 Beerven in *hereditatem consequi S. B.*
 Beerven *Bekomen C. d. M.*
 Beest *Bestia Onz. of Vr. D. B.*
 Beest *Bestia Z. N., Gef., C. d. M.,*
 Beest (*de*) *Spelen audacius. insolentius se gerere Gef.*
 Beette *Bestia D. B., K. v. h. Esop. Vrouw.*
 Beestigheid *J. K.*
 Beetdaad *Oud. Vert. A. Quid?*
 Beetel *i. beetel Runctina D. B.*
 Beeten *Gloriari, Superbum esse Gif., G. d. M.*
 Beeten *descendere. Esop. Maerl. S. H.*
 Becunjeurde ogen *Oud. vert. A. Quid?*
 Befamen *Verb. Neut. zyns levens heele loop doet hem voor goet besamen. NB. auctor non additur.*
 Befaald van *H. A. T.*
 Befaald (*wel*) *H. G.*
 Beperpelen *Bedriegen H. V. D.*
 Besloersen *i. met floers bedekken S. Kr.*
 Besommeld met *willens van by plechtigheden forte pro bedekt, bedolven, begraven, overstelpt tectus, obrutus inanibus & superfluis ceremoniis Oud. Vert. A.*
 Begaan door of over heen gaan *L. V.*
 Begaan in 't recht *J. V. P.*
 Begaan een loop *i. iets ondernemen ali-quid aggredi L. V.*
 Begangenheit *Sollicitudo Serm. v. St. B.*
 Beganghenisse *begaan de Lykdienst vier H. op M., Fr. W.*
 Begankenis 't *zelve als Beganghenis en Begankenis Lykdienst H. op M. en Math. Anal.*
 Begankenis *zie Begankenis.*
 Begaan sterfdag *mortem obire Vb.*
 Begaan afwachten *expectare Een Ev. D., St. B.*
 Begaan *i. bekommerd sollicitus als begaan zyn om i. begaan maken om, sollicitum esse, sollicitum facere de H. H., St. B.*
 Begaan, Begraven en *begaan iemand Seg.*
 Begaan *Celebrare H. op M., St. B., Vb.*
 Begaan een plechtigheid *obire solemnemunus H. H.*
 Begaan aanvallen, aantasten *Sc.*
 Begaan gunst, dank, *i. behalen acquirere H. H., H. B.*
 Begabbelen *i. bekabbelen Z. N.*
 Begaden met goud, slyk, drek, schelpen, slym euz. *H. op M., Gef., Z. N.*
 Be-

- Begaden *Chrare I. V.*
 Begangen *i. begaan Tb., S. C.*
 Begangkenis *Bearyf, facinus Moon.*
 Begapen *inhiare Moon.*
 Begapen *Carioje intueri S. C., V. Ld.*
 Begaren *i. Begeren L. V.*
 Begaven *dotare D. B.*
 Begaven belonen *H. A. T.*
 Begaven. begiftigen *ƒ. Fl.*
 Begaven begaven luden *forte iidem, qui*
 Begeven luden *i. e. religiofi Paff. Som.*
 Begekken bespotten *S. v. S.*
 Begelden *i. betalen D. B.*
 Begeren tot verlangen naar *O. Gb. Lel.*
 Begeren aan iemand *eijben, verzoeken*
van iemand, petere ab aliquo Br.
 Begerig *Cupidus St. Bybel.*
 Begerig croontje *K. M.*
 Begeven bezwijken, *deficere Gef.*
 Begeven tot religie, overgegeven *deditus*
religioni Sc., H. G.
 Begeven *c. datav. P. N.*
 Begeven *i. verlaten K. M., D. B., Sp.*
H. M. C. Cl. Sp.
 Begeven zich gins of daar heen *Confer-*
rese aliquo ƒ. W. N. A. T.
 Begeven luden *Geestelyken Religiofi St.,*
H. v. D. H. op M.
 Begeven zyn *i. verlaten hebben H. N. P.*
 Begheerlyck *i. begerig. H. A. T.*
 Begheernisse *D. B.*
 Begheerte *Cupido G. T.*
 Begheringhe *G. T.*
 Begieten met den monde *i. verbreiden*
L. V.
 Begieten *i. nat maken C. d. M.*
 Begieten met zulk een fap *i. op zulk*
een wijze behandelen C. d. M.
 Begift voor begaafd *S. V. S. G.*
 Begiften nu begiftigen *C. d. m.*
 Begin voor Beginsel *G. T.*
 Beginnen *Praeterit. Begonst. Begost,*
Begonde, Begon, Began. D. B. Sc.,
C. d. M., G. T., H. O. d. A., ƒ.
Fl., Cl. Sp. Gef., A. v. M.
 Beginnen Part. voor begonnen *D. B.*
 Beginnen aan *i. beginnen met C. d. M.*
 Beginsel *initium* van 't beginsle tot in
 den Steert *a principio usque ad finem*
C. d. M.
 Beglipping *Oud. vert. A., Oud. P.*
 Beglomid *leviter accensus V. D.*
 Beglozen *S. v. S. G. An Credo pro Be-*
glanzen.
 Begluren *S. Kf.*
 Begolfd *undis Cinctus.*
 Begomen Dit woord wordt in onderschet-
 den en zeer ruime betekenissen, zo dat
 men niet bepaaldelyk kan zeggen, wel-
 ken, gebruikt by *L. V.*
 Begonnen Partic. a Beginnen *D. B.*
 Begorden *Gravidam redderen, nu be-*
zwangeren P. G., H. M. C., Br.,
D. B. V. P., G. op K. qui hanc lo-
cutionem Defendit contra ƒ. Prins in
vita Aldig. qui eam habet pro ridicula.
- Begorden *Cingere nu omgorden D. B.*
 Begorden *Cingere translate, Sp., H. B.,*
S. v. S. G.
 Begoten *Besproeid, irrigatus C. d. M.*
H. op M.
 Begraasd zyn *Injanire Wb.*
 Begraasd veld *Campus Herba repletus*
Z. N.
 Begraauwen *Scherp berispen Moon.*
 Begraven *i. graven, omgraven. fodere*
D. B.
 Begraven *Sepelire S. B., D. B.*
 Begraven *Sepelire transl. Wb.*
 Begraving *verjchanfing munitio, vallum*
Sc.
 Begrimmen *Oud. P.*
 Begrynen *H. D.*
 Begryd *i. begrip ƒ. K.*
 Begrip dat iets begrypt, bevat, begrip
 des tempels *sepia templi D. B.*
 Begrip (vast) *firma ratio H. G.*
 Begrypelyc dat Gegrepen kan worden,
quod apprehendi potest G. T.
 Begrypelykheid *intelligibilias G. T.*
 Begrypelykheid *Opyvatting, Opinio. A.*
V. M.
 Begrypen grypen, aangrypen *Apprehen-*
dere, prehendere, arripere D. B. H.
op M., Cl. Sp., V. N., O. B. Vb.
 Begrypen *Rafere D. B.*
 Begrypen *Betrappen, Deprehendere D. B.*
 Begrypen *Occupare Kol.*
 Begrypen *K. v. H.*
 Begrypen *verstaan, Intelligere G. T.*
 Begrypen *Bekyven, Berispen, Corripere,*
reprehendere D. B., Pel, H. op M.,
H. O. d. A., Gef., Viff., H. H.,
H. H. G., Cl. Sp.
 Begrypen zich *L. V. ƒ. begrypen hem*
en vergaderen hem selven inwendeli-
ken.
 Begryzen *S. d. Ph.*
 Begroecien *Act. V. P.*
 Begroecien *Neut. V. Ad.*
 Begroten *i. vergoeden Compensare H. V. D.*
 Begrommeld *i. Bemorscht Oud. Vert. A.,*
Z. N.
 Begronden een brug van zwaren last
 begront den Aemstel niet *V. P.*
 Begruizen *i. bemorschen V. H., Paff.,*
V. V. r., Oud. P., Oud. Vert. A.
 Begruten *vergeiden M. C. C. R.*
 Beguichelen en belachen *H. Gr.*
 Begunzen *K. M.*
 Behaallyk *i. besmettelyk H. M. C.*
 Behaamvesten *Bevestigen. Ald. W.*
 Behaat *i. gehaut Sc.*
 Behagel fraai Een behagele rok *Tunica*
talaris D. B.
 Behagel maken *i. fraai maken, versieren*
orare D. B.
 Behagelheid *Sieraad, Cultus. D. B. cr-*
Bit. Ur. d. D.
 Behagelheid *Pracht, Pompa. D. B.*
 Behagelheid dat behaagd, genoegd, ge-
 noegen, vermaak *D. B.*

- Behagelyk fraai Behagelyke rok vestis
talaris, Behagelyk wyf mulier comta
D. B.
- Behagelykheid. Sieraad, ornatus wewe-
like behagelycheit Mundis muliebris
D. B. Cl. Sp.
- Behagen (staan in) i. behagen, bevallen,
placere C. d. M.
- Behagen nemen V. V. r.
- Behagen zich in i. vermaken zich, beha-
gen scheppen in. K. M.
- Behagen (uiterlyk) uiterlyk sieraad dat
behaagt Sc.
- Behagenheid Behagen, welbehagen. G. T.
- Behalen. Accusare, inquirere in mores
V. J. D.
- Behalen sibi acquirere S. C.
- Behangen Beladen H. D.
- Behangen Verlegen V. D.
- Behangen Befinet Cl. Sp.
- Beharingd Z. N.
- Behecht in quelling en moeite H. H.
- Beheeren Bestieren V. D.
- Beheering. Bestier, Bestiering. V. D.
- Beheet Gebod, bevel, jussus, mandatum
St., C. d. M.
- Beheet Gelofte L. V.
- Beheyninghe van den stenen Maceria
D. B.
- Beheyntheit D. B.
- Behoit Quid? L. V. p. 47.
- Behelpen i. helpen juvare G. T.
- Behelzing (geplamoote) van verscheiden
dingen Collectio variarum rerum inter
se permixtarum O. Vert. A.
- Behemstelyk i. heimelyk, Clanculum O.
Vert. A.
- Behemstig i. heimelyk Clanculum Oud.
Vert. A.
- Behend Sp., Sp. V. S., St. B.
- Behendelyk Br. D., L. V. Callide.
- Behendeliken Callide D. B.
- Behendig Adj. Loos, Astutus, Callidus
D. B., Z. N., L. V.
- Behendig Cautus D. B.
- Behendig Adverbium Vaardig, Cito G.
T., Sp., Sp. V. S. G. Veld., Pat.
- Behendig Adv. looslyk, Callide L. V.
- Behendigheid Astutia D. B., S. v. S.,
H. H. J.
- Behengenis puto pro gehengenis. L. V.
- Beherten zyn hart zetten op C. d. M.
- Beheten beloven, promittere L. V.
- Beheten Bevelen, jubere, mandare L. V.
- Beheten voorspellen, voorzeggen. Praedi-
cere L. V.
- Beheten part. ut videtur pro beginnen
nisi sit pro Bevolen. L. V.
- Beheten iets te dele tot zyn deel geven
L. V.
- Beheveld d. i. beëveld, met eenig evel
besmet late afficius H. op M.
- Behieten beloven St., H. op M.
- Behylikken door 't huwelyk bekomen matri-
monio acquirere H. V. D.
- Behilicte scen Gener. D. B.
- Behinderen i. Verhinderen, of hinderen.
Impedire. Vb., Cl. Sp., St. B., V.
Mb., V. V., Oud. Vert. A.
- Behindig voor Behendig L. V.
- Behingen Beschikken, Bestieren. Dirigere
L. V.
- Behippen Behipt met misdaad, met on-
trouw H. H., Anf.
- Behoed voorzichtig Cautus G. T., Br. D.
- Behoed Bescherming Tutela H. M. C.
- Behoedenisse. Hoede Bescherming Tutela
J. K.
- Behoeder Voogd, Beschermmer. Tutor H.
op M.
- Behoedersche Voogdes, Beschermster Tu-
trix G. T.
- Behoedheid i. behoedzaamheid Animus
cautus G. T., b. a. ged. Th
- Behoedig i. Behoedzaam Cautus G. T.
- Behoef Commodum, usus. D. B. K. v. H.
- Behoef Suppellex D. B.
- Behoeflyk necessarius Veld.
- Behoeflykheid Sc., Cl. Sp.
- Behoefst i. behoefte F. W.
- Behoefte D. B., Kantt. S. B.
- Behoefte plur. Behoefsten niet Behoef-
tens V. D.
- Behoefstig cum gen. G. T., Ald. We-
derlegging enz., St. B.
- Behoene Vrucht, fructus L. V.
- Behoeren forte pro behoeden G. T.
- Behoerlyk, dat behoort, nodig is tot
D. B.
- Behoerte i. Beurte vices bi behoerten
per vices, vicissim, D. B.
- Behoeven persen. Opus esse L. V., D.
B., J. V. P.
- Behoeven imperson Opus esse. S. V. S.
- Benoorte nu behoren Ges. Br.
- Behoud Matrimonium S. V. S.
- Behoud behuurd J. Fl.
- Behoude voor dit schyn men houde, d. i.
gunst, vriendschap te moeten lezen by
St. B. II. vj. 104. zie Huydec. I. D.
p. 449, 450.
- Behoudelyk, nu behoudens doch liever
behouden dat H. O. d. A., H. A.
T. ea lege, ut.
- Behoudelyken i. Behouden ea lege, ut,
jalyo hic vel illo Cl. Sp.
- Behouden Salyus cum Gen. rei D. B.
- Behouden lyf ende goed vita & bonis
jalyis H. op M.
- Behouden maken i. zalig, gelukkig ma-
ken servare, saluum facere, salvare
D. B., G. T.
- Behouden hebben voor 't zyne hebben
Salvum, proprium, sibi habere K. v. H.
- Behouden wederhouden Retinere D. B.
- Behouden Observare D. B.
- Behouden Obtinere D. B.
- Behouden Conservare D. B.
- Behouden Onthouden, memoria tenere D. B.
- Behouden Continere D. B.
- Behouden by 't leyen in vita Servare
S. B.

- Behouden in haar pligt *Continere* Z.
Heyns.
 Behouden *forfan* *Corrigere* Vb.
 Behouden aan *i. honden aan; buigen*
naar *Inclinare ad* D. B.
 Behoudenisse. *behoud* S. B.
 Behouder *Zaligmaker* *Servator* G. T.,
Cl. Sp.
 Behoudinge *i. behoud, behoudenis* D. B.
 Behouwen *i. behuven* *matrimonio* *acqui-*
rere C. d. m.
 Behouwen *i. gehouwen, uitgehouwen,*
Carus, gchouwen steen *Lapis politus*
 D. B.
 Behovig *i. behoevig, die behoeft, qui*
egit St. B.
 Behoevigheit *i. behoevigheid, indigentia*
 St. B.
 Behoeden *i. bewaren* *Custodire* D. B.
 Behueden *Observare* D. B.
 Behueder *Bewaarder* *Custos* D. B.
 Behuedt zyn *i. op zyn hoede zyn* *Cl. Sp.*
 Behuertheit *i. Behoetzaamheid* *Cl. Sp.*
 Behuiden *Tegere* St. B.
 Behulpe *i. hulpe* *Auxilium* G. T.
 Behulpen zyn *i. geholpen, gered zyn.*
V. Geb., H. H.
 Behulpelyk G. T.
 Behulpelykheid G. T.
 Behulpig *Sc.*
 Behuwede *foen of dochter* *Gener aut*
nurus.
 Bejaagd *verkregen, bekomen* L. V.
 Bejaard *Oud.* V. D., *Oud.* P.
 Bejag *Quaestus, acquisitio* D. B.
 Bejag doen *voordeel doen, Lucrum facere*
 C. d. M.
 Bejagt *geen men bejaagt, zoekt, naar*
streeft C. d. m., *Sp. V. f. E.*
 Bejagen *bekomen, verkrygen, nancisci,*
consequi D. B., *St., F. W.*
 Bejagen aan iemand, *niet van, consequi*
ab aliquo St.
 Bejagen *najagen* V. D.
 Bejagen *Subst. f. K.*
 Beiden *wachten* L. V., L. V. f., C.
d. M., H. op M.
 Beiden *verwachten* L. V.
 Bejegenen *ontmoeten* *Occurrere* V. L.,
 St. B.
 Beide *van meer dan twee* D. B. *Seg.,*
H. op St.
 Beide *Subst. Vertoef, uitstel, dilatio, mo-*
ra D. B.
 Beide *Uterque* *somtyds met n in pl.* K.
V. H., G. T.
 Beide *veeltyds zonder n in pl.* D. B.
 Beide *te gader* D. B.
 Bejegenen *Beantwoorden* V. Ov. H.
 Bejegenen *Aanspreken* V. Ov. H., V. P.
 Bejegenen *met gerief en hantreyking*
 H. H.
 Beyeem *en Beyem* *Bohemen* L. V.
 Beyem *zie Beyeem.*
 Beien *voor boiden dralen, Cunctari*
 C. d. M.
- Beyereroontje K. M.
 Beyrelouwen *cruydt* K. M. *Acanthus.*
 Bekennen *i. Erkennen* *Agnoscere, D. B.,*
H. op M., Ald. W., Vb., St. B.,
S. B.
 Bekennen *pro simplici* *Kennen, scire,*
noscere, cognoscere D. B., C. d. M.,
 G. T., *H. op M., Cl. Sp.*
 Bekennen *kennis nemen* D. B.
 Bekenninge *Belydenis* *Bekenninge van*
de gereformeerde religie R.
 Bekennisse *Agnitio* D. B.
 Bekennisse *Cognitio* St. B., G. T.
 Bekennen *Subst, scientia, cognitio* G. T.
 Bekennen *boete* *Handv. van H. Aalb.*
 1401.
 Bekennen in den onrechte *i. bevinden*
Hert. Aalb. priv. 1401.
 Bekennis *kennis bekomen* *Cl. Sp.*
 Bekennen *bekend maken* *H. op M.*
 Bekend staan *weten* S. V. S.
 Bekend zyn *weten* S. Sp.
 Bekend doen *notum reddere* S. v. S. G.
 Bekendzaamheid S. d. Ph.
 Beker *Poculum* *den vegen beker* *credo*
Poculum letiferum, Venenatum *Oud*
vert. A.
 Bekin *i. Beken, Bekentenis* C. d. M.
 Bekinnen *d. i. Bekennen zie Bekennen.*
 Bekyven C. d. M.
 Beitelten *buitelen* T. P. P., V. P.
 Bek *i. mond* C. d. M.
 Bekaaien *i. Bedriegen* S. v. C.
 Bekaaid *Belachen* C. d. m.
 Bekaaid *verlegen* Z. N.
 Bekallen *H. H. d. Gr.*
 Bekant *i. bykants* *Veld.*
 Bekants *i. bykante* *Fr. W.*
 Beed *Quid apud* L. V.
 Beke *Rivus* B. *op M., V. P.*
 Bekeeren *i. keren, schikken* *H. H., H.*
 V. D.
 Bekeeren *veranderen, Convertere* *muta-*
re, Oud. Vert. Ar.
 Bekeeren *voor zich bekeeren het welk*
ook somtyds wordt uitgedrukt. D. B.,
Sp. V. S., L. V. f.
 Bekeren *voor keren* D. B., *Seg. f. Fl*
 L. V.
 Bekeeren *voor zich keren* D. B.
 Bekeeren *te en in* *Mutare & Mutari in*
 D. B.
 Bekeeren *tot i. keren tot f. Fl.*
 Bekeerd worden *i. wederkeren* D. B.
 Bekeerlyk *H. H. d. Gr.*
 Beken *Confessio* H. H., S. B.
 Bekender *onderzoeker* *Bekenders vanden*
grond. H. N. P.
 Bekentyk *i. kenlyk* D. B., G. T.
 Bekennen *zien, gewaar worden merken*
 D. B.
 Beklippen *Betrappen, Deprehendere* C.
d. M., Br. Oud. Vert. A.
 Bekliffen *bemorschen, maculare* f. M.
 Beklyf *Commodum* St.
 Beklyven *Vast houden, retiners* C. d. M.
 E 2

- Beklyven *proficere* C. d. M., H. Or. d. A., S. v. S. G., S. V. S. R., J. K., Kantt. St. B.
- Beklyven *Subst.* Het Beklyven der deugd C. d. M.
- Bekoeld, een zoon van de moeder nauws *bekocht* V. D.
- Bekloeken *klock verstandig te beschouwen of betrachten* D. R. C.
- Beklonterd *bemorscht transl.* Oud vert. A.
- Beknellen *Drukken, prangen.* Oud. vert. A.
- Beknellen *omvatten, vatten* D. S.
- Beknopt H. H.
- Bekopen *vox agraria forte* befynden Oudroy van de Wierinv. 1597.
- Bekomen voor komen *Venire* D. B.
- Bekomen *Verkrygen Consequi* H. A. T.
- Bekomen i. beligen *placere* Seg., H. op M.
- Bekomen *herstellen Neut. reconvalescere* L. V.
- Bekommeren H. V. *Intricare Sic. etiam* St. B.
- Bekommeren *Arresteren Priv. van Harl. Witt. aan Hoorn* 1405.
- Bekommeren *Occupare* St. B.
- Bekyven voor bestraffen Moon.
- Bekkeneel een staalen schoed onder den helm. Lat. *Cerebellaria* H. op M.
- Beklaauwd H. H. met levering der beklaauwde Steden.
- Beklagen *Aanklagen, Beschuldigen* S. B., Sc., V. D.
- Beklassen i. bekladden P. N., H. A. T. of H. M. C.
- Bekleden S. B., *proprie Jonkt., V. V. r., V. F. Translaie.*
- — een plaats V. B.
- — den staat en 't rachtuis bekleeden en stutten V. P.
- — dankoffers. d. i. dezelve bywon V. D. in ball.
- — een feest V. Ad. in ball.
- — Disch V. Ad. in ball.
- — Het scherprecht V. L.
- — de buik der halve mane H. Hist.
- — Last V. Virg.
- — plicht V. L.
- — Bedekken Sp.
- — een veld V. V. r.
- — Behangen V. Ad.
- — met lof V. Harez.
- — met een naam V. V. r.
- Beklemmen is beklimmen H. M. C.
- Bekleven *part. a* Beklyven K. M., P. N.
- Beklieken i. bekladden of berispen, over den hekel halen S. C.
- Beklemmen *neutrum* H. H.
- — *neutro pass.* K. Lesc.
- Bekrozen *bemorscht* H. Ged., Br., V. S., S. V. C., Poot, H. V., Vl. R., Oud Vert. A. Moon.
- Bekruifen den Oceaen i. bevaren M. B.
- Bekuren achten, in waarde houden C. d. M.
- Bekusten bekeren S. V. S.
- Bekwaam aangenaam *Gratus* S. C.
- Bekwamigheid i. bekwaamheid *Gef.*
- Bekwelen *betreuren* *Gef.*, C. d. M. H. M. C.
- Belachen *Part.* Belacht niet Belachen T. P. P., K. M.
- Belachen *toelachen* K. M.
- Beladden met ladders beklemmen H. V. beleert hy 't slot.
- Beladen *bekommerd, Verlegen* in of met iets Sc., Cl. Sp., V. D. en B., H. Gr., H. H., V. P., Mb.
- Belagen *Quid?* S. V. S.
- Belaken *Wraken, af, of kwaadkeuren* H. H. p. 30.
- Belanc (na) syn iemand, i. iemand be- staan in manschap. L. V., H. op M.
- Belangen *Attingere* Vel Ch.
- Belanden aan land komen V. N. V. V. r., V. P., V. H., P., V. Ld. V. Gel.
- Belangen i. ontvangen H. Groot.
- Belanghebber *Deelgenoot, Participant, geïnteresseerde in een redery enz.* Z. WV.
- Belasting belakking, *Accusatio* O. Vert. Arn.
- Belasten *Mandare* H. Or. d. A.
- Bekommerd *solicitude* H. Hist.
- Bekommering *solicitude* V. S.
- Bekommernisse *Kantt.* St. B.
- Bekomste (zyn) eeten *Kantt.* St. B.
- Bekoord of becord met ere grote blixem *ictus fulmine* L. V.
- Bekopen *pro* Becochten *forte legendum*
- Belochten *apud* L. V.
- Bekopen *An mereri* ap. L. V.
- Bekopen boeten, betalen luere solvere J. D., H. M. C., H. A. T.
- Bekopen de dood *mortem subire* *Gef.*
- Bekoren Besoeken *tentare* L. V. O. Gb. Lel.
- Bekoren *Allicere, placere delenire* V. L.
- Bekoring Verzoeking, *tentatio* J. K.
- Bekorten, Berispen *reprehendere* L. V.
- Bekorten te veide in eenen stride een *Veldslag wagen, om de zaak te beslissen* L. V.
- Bekosten i. bekostigen *Kantt.* St. B.
- Bekouten bepraten C. d. M., *Kantt.* St. B.
- Bekrachten Landen i. met kracht ver- meesteren, dwingen, innemen *Veld.*
- Bekreunen *Cum acc. rei non* zich des be- kreunen Hv., Poot.
- Bekroeden i. bemoeien, bekreunen R.
- Bekrompen (nooit) veder Oud. P.
- Beleggen *Bekleden* D. B.
- Beleggen zyn woorden V. Jof. in E.
- Beleggen *Accusare* S. V. S.
- Beleggen *Subst.* *Obsidio* D. B.
- Belegger S., H. N. P.
- Belegging *Obsidio* D. B.

- Beleid der woorden *H. D.*
 Beleid *Subst.* Bestier *Decretio H. d. Groot.*
 Belemmerd water *Sc.*
 Beleid *part. bestierd. D. B., J. D.*
 Beleid *part. belegd obsessus D. B. H. op M.*
 Beleiden *Bestieren D. B., Ald. V. V. L., P., S. V. S., H. H., H. V. Kantt. St. B. H. d. Groot.*
 Beleider *bestierder, Dux, Gubernator D. B., J. D.*
 Beleidinge *Directio D. B.*
 Beleidinge *Onderneeming S. V. S.*
 Beleidheid *D. B. Obsidio.*
 Beleken zie Belyken *d. i. verlyken of vergelyken.*
 Belen *utrum* Blaffen, an branden *L. V.*
 Belend met byteltekeningen *H. H.*
 Belend *Subst. limes. V. D.*
 Belenden *Evadere Ald. W.*
 Belet *impedimentum* Belet doen beletten *Impedire J. D.*
 Beletterd *i. geletterd. Beletterde lieden O. Vert. A.*
 Belaten *forte* verzorgd. *V. D.*
 Beleder *i. bestierder D. B.*
 Beledere *i. bestierder D. B.*
 Beleede *forte idem, quod bely apud Romanos* gebrek, ongemak *H. V. D.*
 Beleeden *i. beleiden, bestieren, Gubernare, D. B. Serm. V. S. B.*
 Beledigen. onledig zyn, *occupatum esse in aliqua re, alicui rei vacare Br., Oud. Vert. A., Vh. P.*
 Beleefdhed, wellevendheid *G. op K.*
 Beleend, *qui in feudum accepit. feudatarius S. Sp.*
 Beleent (*krachten al te lang*) *H. N. P.*
 Beleet *i. belyd, belydenis. Confessio S. V. S. G.*
 Beleet *i. beleid, bestier, D. B.*
 Beleet *part. beleid, D. B.*
 Beleet *part. pro beleid, d. i. belegd J. Fl.*
 Belegen *part. Obsessus D. B.*
 Belegentheit *Obsidio D. B.*
 Belegerd *Obsessus V. Sul.*
 Belegd *i. belegd. Obsessus S. V. C.*
 Beleggen *imperf. Belag, ook belcide sed rarius. Part. Belegen en belegd, D. B., H. P., S. V. C., Cl. Sp., S. V. G., Oud. V. A., Kol.*
 Beleggen *bestieren D. B.*
 Beleggen nu bezetten, *occupare D. B.*
 Beletterdheid *Geleerdheid. Doctrina. O. vert. A.*
 Beleven *i. e. by myn leven zien. Gem. Sp. W., V. Geb., Sp.*
 Beleven *nakomen Cl. Sp.*
 Beleven *hepraten, overreden, betoveren H. Pr., C. d. M.*
 Belgen zich *D. B., Moon. Esop.*
 Belgenschap, Belging *Indignatio. D. B.*
 Belyden *Confiteri G. T., C. d. M.*
 Belyden *abs. pro manifestum esse Bern.*
 Belyden *Betuigen Gef.*
 Belieden *i. beleiden. D. B.*
 Belien *Contr. voor beliden Confiteri. D. B., Gef.*
 Belyken *i. verlyken of vergelyken Comparare F. W., Z. M.*
 Belippen *Bekyven G. op K.*
 Belistigen in 't net listig in 't net krygen *S. d. P.*
 Belken nu Balken of Bulken *D. B.*
 Bellekyne *Quid? Pel.*
 Bellend *Beliende Beker i. een volgeschonken beker, op welken hoven beilen van wyn of anderen drank leggen S. C.*
 Beloefde *i. belofte i. gelofte Votum D. B.*
 Beloefde, Belofte, *Pactum* Beloefte zetten, doen, maken *D. B.*
 Beloop *i. Beloop, Loop L. V. J.*
 Beloeren *i. beschouwen C. d. M.*
 Beloeven *i. beloven D. B.*
 Beloeven *i. geloven Credere D. B.*
 Belof *i. belofte, Afspraak L. V., St.*
 Belofte *Foedus* Belofte slaan, doen, aangaan, maken *zessen.*
 Belofte *testamentum D. B.*
 Belofte *Borgtocht D. B.*
 Belofte *Pactum D. B.*
 Beloftewensch *Votum Oud. Vert.*
 Belogen *T. P. P.*
 Belok *Insidiae K. M.*
 Beloken *i. Besloten D. B. S. V. S. G.*
 Beloken *paesch, Sinxen H. V. D.*
 Beloken tyden *Vacantien G. op K.*
 Beloken *Ontverfd H. D.*
 Beloken *Belokenre ogen, Clausis oculis met gesloten ogen Gen. absol. L. V.*
 Belommeraar *Epitheton van den Andoren. V. Virg. r.*
 Beloofst *Promissio S. V. S. G.*
 Beloop *i. loop. H. H.*
 Belopen *omringd Cinctus K. M., H. op M.*
 Beloven *overvallen V. D.*
 Belopen *aanvallen St.*
 Belopen. *aanhoudende vervolgd H. op M.*
 Belopen *verkrygen S. V. S. G.*
 Beloven *iemand eenigs dings i. aanbevelen, toevertrouwen D. B.*
 Beloven *Vovere D. B.*
 Beloven *Promittere H. P.*
 Beloven *iets aan zich V. P.*
 Beluien met moordgeschrei en donder van kartouwen *V. P.*
 Beluik *Geheim C. d. M.*
 Beluiken *Quid? C. d. M.*
 Beluiken *Besluiten D. B.*
 Beluipen *Beluipen en beloerd Wo.*
 Belul *Besef. S. C. V. V. r., J. D.*
 Bem voor Ben (*ik.*) *H. op M., L. V.*
 Bemanen *bezwaren, yermanen Cl. Sp.*
 Bemantelen *transl. munire H. H.*
 Bemantelen *Bewimpelen J. D.*
 Bemd *i. Beemd J. Fl.*
 Bemeten. *Afmeten F. W.*
 Bemeuzelen *Besmetten Br., H. V., Oud. Vert. A.*
 Bemoedigen *mordig zyn. Jonkt.*

- Bemoed zyn *Suspiciari Sc.*
 Bemoed worden vermoed worden, onder welke Caesar bemoed wordende, *Inter quos Caesarem esse suspicio erat Sc.*
 Bemoeid zyn in iets d. i. gemoeid Jonkt.
 Bemoeid d. i. gemoeid in iets. Sp.
 Bemoeien zich met *V. V. r.*
 Bemoeien i. verinoeien *fatigare St. B.*
 Bemoffelen de handen i. binden *H. V.*
 Bemoppelen *H. H.*
 Bemorwd i. Vermorwd. *Delinitus D. B.*
 Bemost i. Bemorscht *P. G.*
 Bemutsen zot, zinneloos maken *C. d. m.*
 Ben (du) *L. V. J.*
 Benaamwoord i. naamwoord. nomen *Oud. Vert.*
 Benaarftigen de Historie *Historiae Operam dare H. H. Gr.*
 Benaarftigd Benaarftigste toelg *Oud. Vert. A.*
 Benaauwd samengetrokken *Contractus D. B.*
 Benaauwdheid *Anxietas. H. V.*
 Benabuurde Steden i. naburige *Kantt. St. B.*
 Benachten i. overnachten *pernoctare Vb. S. v. St. B.*
 Benadeeling i. Verkorting *Oud. Vert. Ar.*
 Benagelen met de nagelen houden *Unquibus tenere. sed transl. benageit in de kluwen d. i. verward in de klawen H. V.*
 Benaren per *Syncope* (pro benaderen *Eglant.*
 Benarren, P., *V. J. D.*
 Benaute i. benaauwdheid *F. W.*
 Bend *Agmen* Benden in 't veld brengen *V. P.*
 Bendenaar *V. V. r.*
 Beneden *K. V. H.*
 Benedixie *H. op M.*
 Benellekyn Beentjen *G. T.*
 Benemen Beletten *Impedire L. V.*
 Benenen. Ontkennen, negare *recusare H. V., Br., S. C.*
 Beneveeling *Offuscatio O. Vert. Ar.*
 Bengelen kwellen *Vexare Vb.*
 Bengelmeeſter *O. Vert. A.*
 Benyden *Subst. Zelus D. B.*
 Benyder *Zelotes, Aemulator. D. B.*
 Benydersche *Aemula D. B.*
 Benieren *Quid? H. Th. en A.*
 Benippelen het gezap. *Beknibbelen D. B.*
 Benodigd *Egenus H. op M.*
 Benodigen nodig maken *H. H.*
 Benodigen noodzaken, dwingen *H. H.*
 Benoegen i. geneegen. *Sp.*
 Benogen *Quid? C. d. m.*
 Benoogd i. genoegd. *M. C. C. B.*
 Benoedzaken i. noodzaken *Oud. R. Mog.*
 Benoost leven *C. d. M.*
 Benopen *arctus H. de Groot.*
 Berou Benaauwdheid. *S. V. S.*
 Benuchteren de heugheid der gemeente i. laten bezaren *H. H.*
 Beogen beschouwen *Sp.*
 Beoorlyck voor behoerlyck *Br. D.*
 Beorzaken i. veroorzaaken, bewerken *Auctor. Oud. Vert. A.*
 Bepeilder i. peilder *H. N. P.*
 Bepeizen voor peizen *J. K.*
 Bepenzen overdenken *L. V., D. B.*
 Bepraaien i. bedekken *K. M.*
 Bepraten overreden *persuadere Kantt. St. B.*
 Beprevelen i. door geprevel betoveren, *incantare Oud. Vert. A.*
 Bepronken oppronken, Versieren *ornare J. K.*
 Bepvangen i. prangen *H. de Groot.*
 Beperrelen. nu bepaalen *gemmis ornare transl. quocunque ornatu ornare Sp., Pott.*
 Beproevinge horen van getuigen *K. V. H.*
 Bequaem vatbaar, beyattebyk *Cl. Sp.*
 Bequaem Aangenaam *Gratus, Acceptus D. B.*
 Bequame Aangenaam *Gratus, Acceptus S. V. S., B. op M.*
 Bequaemheid Aangenaemheid *Gratia D. B.*
 Bequaemlic *Acceptilis, concupiscibilis D. B.*
 Bequaemelic *Acceptilis, Gratus D. B.*
 Bequaemelycheid *Gratulatio D. B.*
 Bequaemig i. bekwaam *K. M.*
 Berderen *adj. i. van berderen Een berderen aengezicht aendoen Kantt. St. B.*
 Berecht zyn *Certierem saluum esse Moon.*
 Berechte *Exercitus, Instructus St.*
 Berecht i. Gerecht *Ferculum S. d. Ph.*
 Berechten i. onderrechten *Z. N.*
 Berechten een kamp *Quid? L. V.*
 Berechten iemand van iets i. helpen, byslaan met iets *Adjuvare aliquem aliqua re H. op M.*
 Berechten i. bestieren, *Gubernare D. B., K. V. H.*
 Berechter i. bestierder *L. V.*
 Bereden i. overreden *persuadere Reid.*
 Bereden i. bestierd *J. D.*
 Bereden i. bereiden *Parare D. B.*
 Bereden i. bereiden, (of verkrygen *parare, vel Comparare H. V.*
 Bereed i. bereid. *D. B., Zeg., Cl. Sp. V. G., H. Cr. d. A., C. d. M.*
 Bereeds *Jam. Kantt. St. B.*
 Bereid ten i. toegerust ten *praeparatus ad D. B.*
 Bereiden *Absolute voor zich bereiden. D. B.*
 Bereden *partic. voor bereid L. V. J.*
 Bereider van 't huis *Dispensator D. B.*
 Bereidzaamheid *Bereidwilligheid V. D.*
 Bereiken *Attingere V. Sal., P.,*
 Bequelen i. *Betreuren C. d. M., H. M. C., H. Wef. Amb., V. G.*
 Bequynen i. *betreuren J. D.*
 Bequecken i. *verkwikken Refocillare D. B.*
 Bequecken i. *verkwikken Refocillare.*
 Beraad *mischiin Manier L. V.*
 Beraad zyn i. van voornemen *V. N.*
 Be-

- Ber voor bernde *L. V.*
 Beraafd *Quid? V. G.*
 Beraden, iemand iets *i. berokkenen St. G. T., zeg H. op M.*
 Beraden raadgeven of misschien moed geven *Pel., C. D. M.*
 Beraden *Part. Aangemoedigd. D. B.*
 Beraden zyn dochter *Quid S. Sp.*
 Beraden zyn voornemens zyn *V. Ad. B.*
 Beraeijen *i. beraden S. V. S. G.*
 Beradenheid Wysheid *Sapientia Oud. Vert. A.*
 Beraden Rader, Raadgever *Consiliarius D. B., C. d. M.*
 Berader Burgemeester *G. op K. uit Wag. Amst.*
 Beredig bereid *paratus C. d. M.*
 Beredig *i. Consultus C. d. M., S. d. Ph., J. M.*
 Berallen *Quid? Fonkt.*
 Beramper *Auctor mali M. C. C. R.*
 Berd *pl. berderen tabulatum D. B.*
 Berd te berde brengen *i. te voorschyn. J. D.*
 Berekenen *Cum gen. L. V.*
 Bereidfel Bereiding, Toebereiding. *Cl. Sp.*
 Beren *Quid? H. V. D.*
 Berett *Quid? L. V.*
 Berespen *i. Berispen C. d. M.*
 Berg *Mons L. V., J. Fl., G. T.*
 Berg-hoog ys *K. M.*
 Berg *proprie* hoog van den berge *i. van boven H. op M.*
 Bergh *videtur Carcer Th.*
 Berg *i. berg Mons L. V. J.*
 Bergdel Bergnymp *Oud. Vert. A.*
 Bergelyn Bergjen *L. V.*
 Bergen *Imp. Bergde of Barg en berg nu meest al verbergen afsondere D. B., L. V., Sc. L. V. J.*
 Bergen Vrezen *formidare D. B.*
 Bergen Ontzetten *H. H.*
 Bergent *Quid? Veld.*
 Bericht bestier *C. d. M.*
 Berichten bestieren *Kil., V. P., St. H. V., van Loon Al. Reg.*
 Berichtig *i. onderrichting V. D.*
 Bericol Berycollus *Lapis pretiosus quidam H. op M.*
 Beryden Ballingen *est sententiam contra exules nobiles in Zelandia executioni dare H. op M.*
 Beryden *districtum aggere clausum & certo tempore a tributo immunem, hoc tempore elapso tributo subicere Trotz. Thes. Jur. publ.*
 Beryging *O. Vert. A.*
 Berille Beryllus *Lapis pretiosus.*
 Bering Circuitus *K. M.*
 Beringen *i. omringen Circuire L. V., Sc.*
 Beryken *i. ryk worden D. R. C.*
 Beryt *Quid? C. D. M.*
 Berispen *Arguere, Corripere D. B.*
 Berispen *Subst. Increpatio, Correptio D. B.*
 Berisping *Increpatio D. B., Oud. vert. Ar.*
 Berkemeier Beker *V. V.*
 Berkemeier Drinkglas *J. M.*
 Bermen Kermen *S. V. S.*
 Bermen branden *Comburere L. V., D. B., G. T., Zeg., Cl. Sp.*
 Bernenst Brandenst *Ardentissimus D. B.*
 Berninge Bernhout *St. B.*
 Beroom. Roem *Jactantia G. T.*
 Beroomelyk *Jactanter Ges.*
 Berocien met wieken *H. Zang.*
 Beroepen Vonnis van alle beroepenen *vonnesse te rechten H. V. D.*
 Beroepen twee mannen heroeopen dat si een quaet ongerechtich vonnis gewyst hebben *H. V. D.*
 Berouwigheid *J. K.*
 Berreg voor Berg *Mons D. H. Port.*
 Berrental voor Berntal *i. Brandtal, Brand-schatting Velligal. quod solvitur besti, ne heslibus flammis omnia deleat V. P.*
 Bersten uit en over nam. uit liet land-huis en over de Graffen *V. Alb.*
 Bertaansch voor Britsch, of Brittanisch *L. V.*
 Bertelmeus voor Bartholomeus *K. V. H.*
 Berucht voor vermaard in een goeden zin *H. de Groot.*
 Berucht voor befaamd in een kwaden zin *H. V. D.*
 Beruchtigd voor berucht, beruchtigd met ketteryen *H. H.*
 Beruerd *i. beweegd D. B.*
 Beruerd *i. aangedaan Commotus H. O. d. A.*
 Berueren *i. beroeren, bewegen, Movere D. B.*
 Berueren te gramschappen *i. tot gram-schap provocare ad iram D. B.*
 Berueren. *i. hem beroeren of beroerd worden moveri D. B.*
 Berueringe *i. beweging Commotio D. B.*
 Beruerlic *i. beweeglyk mobilis D. B.*
 Beroepen Berispen *H. H. de Gr.*
 Berocr. *S. V. S. G.*
 Beroeren Ontroeren *V. D.*
 Beroeren Aanroeren *G. T.*
 Beroeren *Concitare. G. T.*
 Beroerlyk Beweeglyk *notabilis D. B., H. de Groot.*
 Beroerster. Beweegster *Br. D.*
 Beroien *i. stieren S. V. S. G.*
 Berokken Moliri, *Port.*
 Berokken *partic. voor Berokt J. Fl.*
 Beroodid Arm, tot armoede vervallen *J. M., Moon. J. D.*
 Berookt beroekte beelden *sumofar Ina-gines P. G.*
 Beroven *c. gen. S. B., V. L., V. Sal. J. V. P., G. T., V. V.*
 Beroving *S. B.*
 Berounesse *L. V.*
 Berouwe *L. V.*
 Berouwen *Imp. Bericu H. op M.*
 Berouwen *Subst. voor Berouw H. Or. d. A.*

- Berouwen *poeniter* V. G.
 Berouwen *partic. voor berouwd* D. B.,
 Sc., S. V. S.
 Berouwenesfe L. V. *poenitentia*.
 Berouwenesfe D. B. *poenitentia*.
 Berouwig S. V. S., Cl. Sp.
 Bescamenisfe *Confusio* D. B., G. T.
 Bescapper *Quid* Tb.
 Bescatten. voor schatten *Veld*.
 Bescatter *Exactor* D. B., St. B.
 Bescceed *Argumentum* Sp.
 Besccheid i. bescheid J. D.
 Besccheid doen *eigenl. iemand beantwoorden, daarna iemand bescheid doen in 't drenken, op deszelfs toedrinken, wederdrinken, maar in een obfceenen zin, wordt een vrouw gezegd een mand bescheid te doen si par est ejus congressionibus veneris by Huyg. in Tryn Cornelis Klucht laudatum a G. op B.*
 Bescceydlic *decenter* G. T.
 Bescceidelic *Distincte* D. B., Ald. *Wederl.*
 Bescceeden *kvalyk veranderd in besteden* H. op M.
 Bescchemen i. overdekken, overschaduwten St. B., Fl.
 Bescceyden redelyk, nationalis G. T.
 Bescceydenheit i. verstand G. T.
 Besccheerd voor bescchoren T. P. P.
 Bescheid i. Besccheidenheit *Moderatio* H. V. D., H. Gr., H. V.
 Besccheide mannen *Arbitri* H. V. D.
 Bescchelden i. schelden, kyven D. B. C. d. M., H. N. P.,
 Bescchelden op iemand schelden C. d. M.
 Bescchelden iemand met iets i. iets verwyten, te last leggen.
 Bescceerien *forte pro* Besccheren L. V.
 Besccheren *Munere* Sp.
 Besccheren *Protegere* D. B.
 Besccheren van niet voor G. T.
 Besccherenis } *Auxilium, praesidium*
 of } D. B., Cl. Sp., Gef.
 Besccherenisfe }
 Besccheid *distinctio* Gef.
 Beruerte i. beroerte, beweging, aandoening Cl. Sp.
 Beruiken die een verrotte dood beruikt met amberluchten H., D., *Schim Sal. liefdel.*
 Beruikt *Quid?* H. V. D.
 Beruiken *idens quod* Berokken. *moliri* Jonkt.
 Beruspen i. *Berispen* Br. D.
 Berve S. Sp. *probus*.
 Bescaan *foort van een zeil* A. V. M.
 Bescachte een *rymlap* H. op M.
 Bescader een *faul* in 't *Mff. van Stok* voor Bescader H. op M.
 Bescadigen *Plucare* G. op K.
 Bescaken Ontkennen S. d. P.
 Bescaken Bescchuldigen H. V. D.
 Bescalven i. zalven D. B.
 Bescalven i. bescstryken, *linere, circum, linere*, D. B.
- Bescaten *Disponere* D. B.
 Bescchaduwten, V. Ad., H. Gr., V. V. r., V. P.
 Bescchaemd worden i. bescchaemd gemaakt worden D. B.
 Bescchaemte i. *schaemte* Sr. B.
 Bescchafften i. verschaffen *praebere* Jonkt.
 Bescamenisfe *Confusio* D. B.
 Bescamen zich *Pudere* D. B.
 Bescamen *Imperson.* D. B.
 Bescamen *Tabescere* D. B.
 Bescamenis. *Confusio* D. B.
 Besccheid kundfchap, kennis, bericht J. D.
 Bescheid Antwoord H. de Groot.
 Besccheiden *Describere* Anf.
 Besccheiden *Praefinire* Br., Ald. *Wed.*
 Besccheiden i. bepalen H. P.
 Besccheiden plaats, tyd H. P.
 Besccheiden bescluiten, oordeelen H. P.
 Besccheiden palen *Cuts trouw*.
 Besccheiden *Verdrag*, V. V. r.
 Besccheiden bedryf *Regio* H. *Hift.*
 Besccheiden *verordend* V. D.
 Besccheren *Praefinire* V. P., S. V. C. *forte etiam* V. Hipp., V. V. r., R. *Kantt. St. B., Gem. Spw.*
 Besccheren over i. bescchikken *Gem. Spw.*
 Besccherfen i. bescpotten H. V.
 Bescchetsen i. bepalen *Definire* Oud. *vert. A.*
 Bescchetzing *Bepaling* *Definitio* Oud. *Vert. A.*
 Bescchieten *Dat zyn verstant* bescchiet. *Port.*
 Bescchieten tlicht met gouden kruis en spits V. *Alt. geh.*
 Bescchieten *Vauk* Bescchiet de ogen *Somnus in oculis oboritur* V. V. r.
 Bescchieten *forte pertinere apud* L. V.
 Bescchieten *Baten, helpen, prodess, juvare* L. V.
 Bescchik i. Bescchikking, Bescstiering K. M.
 Bescchikken voor schikken D. B., V. J. D.
 Bescchynen *collustrare* met den dag V. P.
 Bescchytten i. bedriegen C. V. M.
 Bescchytten Besccheten die eesten. *Quid?* K. v. H.
 Bescchoeien tonnen *Credo pro* ontsteken *aperire dolia* V. P. *ex ante cedente pro* *Consequente vendere; hinc* Bierbescchoier *Credo, idem, qui* Biersteker, Biertapper, Bierverkoper *apud* WAGEN. *laudatum a G. op K.*
 Besccharen i. behangen bescchoren de zaak met goud laken Br.
 Bescchore *Quid?* S. V. S. G.
 Bescchot *forte* *Gespuis* S. V. S. G.
 Bescchouwing (*weidende*) *mischien* bescspiegelende *Contemplativa* Oud. *Vert. Ar.*
 Bescchoren Bescstieren C. D. M.
 Bescchoren *forte pro* bescsluiten S. V. S. G.
 Bescchouwen voor Bescchaduwten C. d. M.
 Bescchreiden i. bescchreien Cl. Sp.

- Befchreien *deplorare* S. Kr.
 Befchryden beklimmen van een paard enz. Br.
 Befchryven een paard enz. Oud. Vert. A.
 Befchryven eenen Cirkel S. B.
 Befchryven *Describere* D. B.
 Befchryven *Subst. Descriptio* D. B.
 Befchroijen *Amputare*.
 Befchudden i. befchutten, befchermen, St., *ŷ. Fl.*, H. P., D. B.
 Befchudden *Excutare* D. B.
 Befchudden *Subst. befchutting* K. M.
 Befchuddenisse H. v. D.
 Befchulden S. C. voor befchuldigen.
 Befchuldig voor befchuldigde Reus.
 Befchuldiging pro Befchuldiging H. H.
 Becedelen i. registreren H. v. D.
 Befeert is bedroefd L. V.
 Befegenen *Subst. exorcismus* G. T.
 Befeffen imperf. Befief voor Befefte C. d. M.
 Befeghelen zie Bezegelen.
 Befeghen i. Bezigen *uti*. Sr. B.
 Beferigen bedroeven *Contristari* D. B.
 Beferigen i. zeer, leed doen *Dolere* D. B.
 Befericht i. bedroefd D. B.
 Befet i. gezet L. V.
 Befet *Cordatus* D. B.
 Befet *ornatus* mit eerbaerre wandringhe ende manieren G. T.
 Befet Befette, reden, woerden, tonghe i. wys, verftandig enz. D. B. dus befette zinnen, mannen *Gef.*
 Befet i. gelegen, beftaande H. V.
 Befeten *posseſſus* G. T.
 Befeten Bevangen Sc.
 Befetheid D. B.
 Befetheid bedaardheid, wysheid Cl. Sp.
 Befetten *Constituere, ordinari, Disponere* D. B.
 Befetten i. zetten, plaatfen, leggen D. B.
 Befetten *Vulgo* Arresteren H. V. D., *Vel. Chr.*
 Befetten *occupare* Sc.
 Befetten Verhalen Zeg.
 Befetten beftieren L. V. *ŷ.*
 Befeven voor befefte *Gef.*
 Befeven i. gevoelt, gemerkt. C. d. m.
 Befeven, bekomen S. V. S. R., S. V. S. G., K. M.
 Befeven, aanvatten *Comprehendere* Zeg.
 Befich *Imper.* van Bezien L. V. D. B.
 Befyden *per pleonasmum* D. B.
 Befyden *ŷeorſim*, D. B.
 Befyden *cum gen.* V. P.
 Befyden gaen i. ter zyde van den rechten weg af. H. A. T.
 Befyden ſtellen H. A. T.
 Befiekt zyn *morbo laborare*. Serm. v. S. B.
 Befien *Imperat.* Befich. en Befie D. B., L. V.
 Befien *pro ſimplice* zien.
 Befien *Comp.* G. T.
- Befier, Piſbefier Br. nu meer Piſ bekyker *ironice Medicus*.
 Befig *necesſarius, utilis* D. B.
 Befigen *uti* D. B.
 Befigen Frui D. B.
 Befilt *inundatus* H. N. P.
 Befingelen i. omſingelen, omringen D. B., H. N. P.
 Befinnen *Excogitare* G. T.
 Befitten *poſſidere, imperf.* Befat 2^a perf. Befaeifte D. B.
 Befitten *Quid?* D. B.
 Beflaan *Occupare* V. H., V. P., P. V. V. r.
 Beflaan, Gelukken, *succedere aliter* Beflagen *vel* ſlagen V. D. B., V. V., V. L., H. V.
 Beflaan *occupare, oculis attributum* V. N.
 Beflaan in banden *Catenis includere* Verh. P.
 Beflaan het oor i. ter oren komen *ŷonkt*.
 Beflaan Gedyen Kantt. S. B.
 Beflaan i. in den ban doen H. V.
 Beflag van vee Kantt. S. B.
 Beflag (zyn) ontvangen V. Ad.
 Beflag (het) des heidendoms Oud. R. Mog.
 Beflag (een groot, een klein) V. D.
 Beflag (van groot) V. D.
 Beflag, Belaan met veel beſlaghs. V. D.
 Beflagen i. ſlagen, gelukken *succedere* *ŷ. K.*
 Beflagen mit goude enz. G. T.
 Beflapen S. B.
 Beflechten *Decidere* V. L., V. Geb., *ŷ. V. P.*
 Beflets Bezig Cl. Sp.
 Beflet voor beſlaat *Hoff.* N. P.
 Beflommeren Sp., H. H.
 Beflot (t) van Romen *Caſtellum*. Sc.
 Befloten (den) zin uit iets trekken K. M.
 Befluiten of Befluten *ſluiten, Toefluiten, opſluiten* D. B.
 Befluiten, Baten, *prodeſſe* H. op M., L. V.
 Befluiten opſluiten *recludere* D. B.
 Befloten i. gefloten. D. B.
 Befluitblaffer (oude) Register van beſluiten, Registerboeken, Reſolutieboeken Oud. Vert. A.
 Befluterinne *Beſluitſters, d. i. ſluitſter* of opſluitſter G. T.
 Befmeken i. ſmeken S. V. S.
 Befmetheid i. *Beſmetting.* Cl. Sp. D. B.
 Befmeuren i. Befmeren, Bemorſchen *ŷ. D., ŷ. Fl., H. D., S. V. S. G., Vel. R., T. P. P.*
 Befmitten i. Befmetten, *Maculare* D. B.
 Befmuren i. Befmureen, *Maculare* H. H.
 Befneden *Circumciſus* S. B.
 Befneden *translate* V. P.
 Befneden Gerechtigd, bevoegd S. Sp.
 Befneden (wel) i. wel gemaakt C. d. M.
 Befneden (ſchoon) wel gemaakt C. d. M.

- Befnedenheid van woorden *forte elegantia verborum* Oud. Vert. Ar.
 Befneeuwen, *neutr. pasf.* het hair befneeuwd *V. P.*
 Befneven sterven, *Mori C. d. M.*
 Befnyden *Circumcidere transf.* van pracht en overdaad *V. P.*
 Befnyden snoeien *putare D. B.*
 Befnydinge *Circumcisio D. B.*
 Befnoeren woorden tong *Sp.*
 Befoeten, het zoet genieten *C. d. M.*
 Befoetlen *i.* Bezoedelen *maculare H. Groot.*
 Befeken *i.* Bezoecken *d. i.* onderzoeken *Investigare D. B.*
 Befondicht *i.* zondig: Befondichde luden *D. B.*
 Beforgen bekommeren *H. de Groot.*
 Beforghet om niet over *Sollicitus de D. B.*
 Befpannen. Verfieren *Vr. C. A.*
 Befpieden, ontvangen *S. V. S.*
 Befpien *Insidiari.* bi befpien *per insidias D. B.*
 Befpigen *i.* befspogen *Fl.*
 Befpocien denklyk een drukfeil voor befproeien *C. d. M.*
 Befpogen *i.* gefpogen *D. B.*
 Befporen *i.* Befpeuren *S. V. S., Sp., H. Th. en A.*
 Befprek *Paſſum H. H.*
 Befprek *Conditio H. H.*
 Befprooid *i.* befproeid *Cl. Sp.*
 Befpreiden *V. Ad. in R., S. V. S.*
 Befpreien Beftrooien *ſ. Fl.*
 Befpreingen *i.* befprengen *Adſpergere D. B.*
 Befprekeid *i.* Befprenkeld, Befprengd *Adſperſus D. B.*
 Befpreken *Condicere V. Gel., Sr.*
 Befpreken *H. H. pacifi.*
 Befpreken *Accuſare S. Sp.*
 Befprengen *Adſpergere Sp.*
 Befprenkelen *i.* Befprengen *Adſpergere D. B.*
 Befpring *i.* Befpringing, aanval in Befpringe *in oppugnatione Sc.*
 Befpronk *i.* Befpringing, aanval *impetus, oppugnatio Sc.*
 Befstem Bezem, *Scopae Sp. V. S. For. W., S. V. C., Voff.*
 Beft (ons) *V. V. r.*
 — (zyn) *V. V. r.*
 — (uw) *V. V. r.*
 Beft. na den alre beften *G. T.*
 Beftaajen voor befteden *H. M. C. P. N.*
 Beftaan iemand *i.* aantasten, aanvallen *H. op M., L. V., Zeg.*
 Beftaan toekomen *attinere H. op M., L. V.*
 Beftaan. doen, verrichten. *L. V.*
 Beftaan. beginnen, ondernemen *St. H. M. C., H. A. T.*
 Beftaan eens dingh *i.* ondernemen *Agredi. L. V.*
- Beftaan *forte* miſtaan *vel potius* Hinderen *ita ten* beftaat niet, *idem erit quod Gall. n'importe. Zeg.*
 Beftaan hebben *i.* fttaande hebben *L. V.*
 Beftaan iemand te kampe-*i.* uitdagen te kampe *L. V.*
 Beftaden *i.* Befteden (*een werk*) *locare operam K. V. H.*
 Beftaden *i.* befteden *d. i.* ten huwelyk geven *elocare D. B.*
 Beftaden *Quid?* dat wi an malcander moghen gheveftighet ende beftadet wejen. *V. B.*
 Beftaden lichamen met zielmiſfen *puta* zielmiſfen voor de doden doen, lezen. *V. b.*
 Beftand *Impetus D. B.*
 Beftand *ſ. M. inducias.*
 Beftand *adj. par Paſſ.*
 Beftandbrenger *O. vert. A.*
 Beftanden voor Beftaan *Zeg. ubi ſumitur pro cognatione aliquem contingere.*
 Beftandig *Z. N.*
 Beftanden *pro* Beftaan *i. e.* ondernemen *L. V.*
 Beftarkheid *i.* ſterkte *D. B.*
 Beſte (zyn) doen *ſumma ope niti H. Or. d. A.*
 Beſte } (*ten*) geven *V. V., V. V. r.,*
 Beſten }
 Beftedigen *i.* Befteden *Oud. vert. Ag.*
 Beftedigen *i.* beveftigen *L. V. ſ., R.*
 Befteden uittrouwen *Elocare V. H.*
 Beftek van reden *circuitus orationis S. C.*
 Befteken *Moliri V. D. B., P., H. V.*
 Befteken beveftigen *Gef.*
 Befteken Bepalen *Br., H. Gr.*
 Beftellen in beſlag nemen *arrestio detinere Trotz. Theſ. Jur. Publ. ex Kor. van Zel.*
 Beftellen *i.* beſchikken *V. D.*
 Beftelling Laſtbrief *vulgo* Commiſſie *G. op K.*
 Beftelpen 't vuur *H. H.* met een Zee van ſtof *ſ. M.*
 Beſtomeeſter *An qui artem veterinariam exercet? Oud. Vert. A.*
 Beftemmen. goedkeuren *V. D. B., Mb.*
 Beftemmen. bezorgen, beſchikken *L. V.*
 Beſten (*tsinen*) weſen *voti Compotens eſſe L. V.*
 Beftendeniſte *forte exſequias Vb.*
 Beftendig *Potens Paſſ.*
 Beftendigen Beftendig, ſterk maken Beveftigen *V. D., Oud. Vert. A.*
 Beſterven *i.* ſterven *mori C. d. M.*
 Beſterven *dicitur de parietibus, aedificiis &c. quae ex mollibus tempore dura facta ſunt H. H.*
 Beſterfte *i.* Afterven. by beſterfte aankomen *ſucceſſionis inre obvenire Veld., H. v. D.*
 Beſtentich voor beftendig *Ald. W.*
 Beſtevenen, Bevaren *ſ. M.*

- Bestevader *Kant.* S. B.
 Bestianes *nomen cuiusdam libri Latine dicti Liber rerum* L. V.
 Bestierder van het roer *anders* Stierman H. N. P.
 Bestieren *Bedriegen, fallere* H. Or. d. A.
 Bestierheid *i.* Bestier D. B.
 Bestierrigghe *i.* bestierdster *Gubernatrix* Pel.
 Bestolpen voor Bestelpen D. R. C.
 Bestoken, Aantasten, overvallen *J. M.*
 Bestoppen *i.* stoppen, toestoppen verstoppen *Obtinere* D. B.
 Bestorten *i.* besproeien D. B.
 Bestoten *i.* stoten, *Concutere* D. B.
 Bestotinge *i.* beroering, stoting *Concusio* D. B.
 Bestouwen Bedwingen *Bestouwen* de tong St. B.
 Bestoven *oneigenl.* met venus kints jonste C. d. M. met eenig evel *J. D.*
 Bestralen met genade *V. L.* klippen met lippen. van der Burg *Poez. non satis bene, ut Videtur, Voorhoofd bestraald, met tucht en nedrigheid* T. P. P.
 Bestranden, Aankomen, overkomen *Accidere* S. V. S.
 Bestreken bywoorden *Credo, elegantiae Epitheta* K. M.
 Bestrekken *i.* verstrekken K. M.
 Bestrekken *Videtur* Betrekken L. V.
 Bestryden *part.* Bestryd voor bestreden L. V.
 Bestrekenis, Verglazing van aardenwerk *Linitio* D. B.
 Bestrikken voor verstrekken L. V., Cl. Sp.
 Bestryken langs een oppervlakte heen schieten *J. M.*
 Bestryken innemen *Occupare* Kol.
 Bestroeiën *i.* bestrooien *Gef.*
 Bestulpen voor bestelpen *V. D. B.*
 Besturen omringen *V. N., Moon.*
 Bestukt. verdoemd, vervloekt *G. op K.*
 Besturen iets *i.* boeten C. d. M., den dood *H. de Groot. Gef.*
 Bestwaren, verzwaren D. B.
 Bezwaren voor bezwangeren D. B.
 Bezwaren *i.* zwaar moeielyk vallen H. Or. d. A., H. A. T.
 Bewaaien *sensu Passivo* V. H.
 Beweraar *i.* Bezweerder *Incantator* D. B.
 Beweren *jurejurando adigere* D. B.
 Beteikenen *Significare, indicare, notare* D. B.
 Beteekenen Uitleggen *Interpretari* D. B.
 Beteikenen *i.* teekenen, aantekenen, onderteikenen, verzegelen *Signari* D. B.
 Beteikeninge Uitlegging, Verklaring, *Interpretatio.* D. B.
 Beten, afstijgen, afklimmen van een paard of wagen *H. op M., L. V.* Zeg.
 Beten *Quid?* C. d. M.
 Beteren *i.* verbeteren, beter maken *Corrigere, D. B., H. M. C., H. A. T.* H. H., *Kant.* S. B.
 Beteren Genezen *Sanare* C. d. M.
 Beterhuus setten *Quid?* K. V. H.
 Beterlic. waar dat vier scepen *beterlic* waren *Quid?* K. V. H.
 Beternesfe *i.* Beternis nu *betering, boete.* *Poenae, satisfactio* H. op M.
 Beternisfe *i.* Betering, herstelling *Reconvalescentia* *J. Fl.*
 Beteuterdheid *Trepidatio, Confusio* H. G.
 Beth 't zelfde als *Betmagis, potius, melius* D. B.
 Betyen (*laten*) *i.* laten begaan S. C., *V. Jof. in E., V. N.*
 Betyen beschuldigen, *accusare* Br.
 Betygen, beschuldigen *K. V. H., H. V. D., Oud. vert. Ar., St. C. d. M.*
 Beweren *Adjurare* D. B.
 Beweren *subst.* famenzwering *Conjuratio.*
 Beweringhe *i.* famenzwering *Conjuratio.*
 Bet beter, meer, *plus, melius, magis, potius* D. B., G. T., Sc., C. d. M., *Gef., H. de Groot, H. Gr., P., J. d. H., S. d. Ph., Pel., A. V. M.*
 Bet (*veel*) veel ligter, gemakkelijker C. d. M.
 Bet geboren *i.* beter geboren, edeler, *Nobilior* B. H. op M.
 Bet gheraecter *i.* schoner, wel gemaakter *H. op M.*
 Betaeldie *turma, acus, Multitudo* D. B.
 Betaelgie *Turma* D. B.
 Betaelge *Exercitus* H. op M.
 Betaeme *i.* dat betaemt *St., C. d. M.* een rymclap op bequame enz.
 Betaeme by de Ouden voor betaemde *H. op M.*
 Betamen, nodig zyn *V. P.*
 Betamen, passen *Decere* *Oud. P.*
 Bete *morsus* S. B., *Gef.*
 Betegening. Betichting. H. H.
 Beteekening *significatio* *Kant.* S. B.
 Beteikenaar. Uitlegger *Interpres* D. B.
 Betygen *Imp.* Betrochte, *Part.* Betycht *Sc.*
 Betogen *i.* betonen *H. de Groot.*
 Betogen Bestieren, *dirigere* D. B.
 Betomen *i.* beteugelen, bedwingen *V. H.*
 Betoteuren *i.* beteuten *H. H.*
 Betraand *i.* nat van tranen C. d. M.
 Betrachten *i.* doen *H. de Groot.*
 Betrachten met woorden *verbis exsequi* H. de Groot.
 Betrachten *i.* zien, beschouwen *A. V. M.*
 Betrachten Lof *Pot.*
 Betrapen voor betrapen *deprehendere* S. V. S., *Gef.*
 Betrapen voor Betrapen in den zin van genieten *frui* *Sp., S. V. S., C. d. M.*

- Betrappen *Deprehendere* H. D., H. O. d. A., Moon.
 Betrappen bedriegen *fallere* Pot.
 Betreden *i.* Betrappen, *deprehendere*. *Reyl.*
 Betreden pad *via trita* O. *Vert. Ar.*
 Betrekken Bestieren, *Dirigere*, *disponere* D. B.
 Betrekken *inducere* *scil. nebulis*, *Caligine* &c. *V. L.*, *Sp.*
 Betrekken, in 't recht trekken *in jus vocare* *V. D.*
 Betrekken den vrede, den pais *Kol.*
 Betrekkinge. kwaadspreking *Detractio Calumnia*, *Peigr.*
 Betrouwelyk *Confidenter* D. B. *Fr. W.*
 Betrouwca. Vermoeden *Suspitari* *V. D.* in B.
 Betrouwen *Committre fidei* *V. Sal.*, *V. J. D.*
 Betrouwen *fideri*, *confidere* H. O. d. A.
 Betrouwen *subst. fiducia* D. B., G. T., C. d. M.
 Betrouwelykheid *Credo idem quod* Betrouwen, *Betrouwing* O. *Vert. Ar.*
 Betrouwenisfe *Fiducia* D. B.
 Betrouwenisfe *Fiducia* D. B.
 Betrouwenisfe *Fiducia* D. B.
 Betterlyk *i.* Bitterlyk *amare* L. *V.*
 Betuchten *Oud. P.*
 Betugen *i.* betuigen *testibus Probare* K. *V. H.*
 Betuigen *i.* betuigen, bewyzen, *quovis modo probari* K. *V. H.*
 Betuigen nu getuigen *testimonium perhibere* S. B., *Inh. Matth. iij.*
 Betuigen met getuigen *i.* bewyzen H. *V. D.*, K. *V. H.*
 Betuinen *sepire* S. B.
 Betulband *uara ornatus* *transl. Oud. vert. A.*
 Betveilig. Betveilige middelen *Quenam?* *Oud. vert. A.*
 Betweter *Viss.*
 Betwisting *Oud. Vert. Ar.*
 Betwyffeld in twyfel getrokken H. de Groot.
 Beu zie Bo.
 Beudel *i.* Beul *Carnifex* *V. P.*, H. *Rolands Beron.*
 Beukelaar, scheld *Clypeus* Beukelaar en voorburgt der Ketteren *Oud. vert. A.*
 Beuken, kloppen, slaan S. G.
 Beuken, aanhoudend schieten met Canon op een Vest *J. M.*
 Beulachtig, Beulachtige Wellust *Oud. vert. Ar.*
 Beunaas *Wug. Amst. IX. 150. Citante G. op K.*
 Beur (te) vallen ik denk te beurt *Oud. vert. A.*
 Beuren *Levare*, *tollere* *V. J. E.*, *V. V. r.*, *Verh.*, *J. D.*
 Beuren ontvangen. H. *Ged.*, H. *v. D.*
 Beuren, wachten, tyd hebben *V. P.*
 Beur (der) tyden *vicissitudo temporum* *Oud. Vert. A.*
 Beurtenys *i.* Beurtsgewys, *d. i.* Beurtelings *vicissim* *V. Ad.*
 Beurtwisfeling *i.* *vicissitudo* *Oud. vert. A.*
 Beufel zie Beuzel.
 Beuworden *i.* zad worden, *fastidire* *Oud. vert. A.*
 Beuzel *nugae*, *ineptiae* *Ald. Wed.*
 Beuzelyk *i.* beuzelachtig *Kol.*
 Beuzelspot *Voss.*
 Beuzelmartend *forte* zich met beuzelen ophoudende *Oud. vert. A.*
 Beuzeltaal *fabulae*. *J. M.*
 Bevaan *i.* bevangen *Capere* D. B.
 Bevaan *Captus*, D. B., *Cl. Sp. J. Fl.*
 Bevaert *i.* Bedevaart H. *op M.*
 Beval *i.* bevalligheid. *Gratia* *Gef.*, *Z. N.*, *H. N. P.*
 Bevallen *i.* overvallen *V. L.*
 Bevallen *i.* vallen. K. *v. H.*
 Bevallen metter menichte der godlycken weldaden *St. B. An. gezegend?*
 Bevallen met recht. Soe wie hem daeruit beuiele H. *v. D. Explicitur ibi verheren.*
 Bevallyk *i.* bevallig H. *V.*, H. *Ged.*
 Bevang. omtrek *Circuitus* K. *v. M.*, *Oud. vert. Ar.*, *J. D.*
 Bevang. zaak, ding. *ut videtur* C. d. M.
 Bevang. Macht S. *d. Ph.*, *Gef.*
 Bevang *i.* vangst. *P. N.*
 Bevangen. Bevatten *Comprehendere* D. B., *Gef.*, *V. D.*, *K. M.*
 Bevangen innemen *occuparen* C. d. M.
 Bevangen voor vangen *Capere* C. d. M.
 Bevangen om *i.* bekommerd om *solicitus* C. d. M.
 Bevangen tot aangezet, aangedreven tot C. d. M.
 Bevangen met begeerte *Captus Cupidine.* met een Kerker. *inclusus carceri* bevangen met gekheid *Stultitiae obnoxius.* G. T.
 Bevankelyk *Capax*. D. B.
 Bevaren *i.* vervaren *Evadere* *Sc.*
 Bevaren iemand *i.* achterhalen *Asequi* H. *op M.*
 Bevatten *i.* Bevatten *percipere*, D. B.
 Bevatzaamheid *Oud. P.*
 Bevechten *i.* bestryden *oppugnari* *Sc.*
 Beveel *i.* bevel *mandatum* D. B.
 Beveelnesfe nu Beveling *Mandatum* H. *v. D.*
 Beveinsd *i.* geveinsd *Z. N.*, *S. C. J. K.*
 Beveinsdheid *i.* veinzery *Simulatio* D. B.
 Beveinsdheid *i.* Geveinsdheid S. C.
 Beveinzen. Bedekken H. *V.*
 Beveinzen. Ontveinzen H. H.
 Bevelen *Imperf.* beval *Subere*, *praecipere* D. B., S. B., beveel en beval beide *Sc.*
 Bevelen iemand te Gode *Commendare Deo*, *valedicere*. *phrasis adhuc in usu in Litteris Procerum* D. B.

- Bevelinge *Imperium* D. B.
 Bevelinge, Aanbevelinge *Commendatio* Cl. Sp.
 Bevelt *i.* Beëveld. krank, ziek *aegrotus* St., H. op M
 Beven *tremere* G. T., V. P.
 Beven *i.* een bevend, trillend geluid geven Z. N.
 Beveryn an Bever? V. V.
 Beverfchen van versch water voorzien V. D.
 Beverfchen Bedyken en beverfchen *i.* droogmaken Odr. *Wieringerw.* 1597
 Bevesten *i.* beloven *spondere* D. B.
 Bevesten *i.* Bevestigen G. T., C. d. M.
 Bevestigen *affirmare, Confirmare* G. T.
 Bevestinge *i.* bevestiging. *Affirmatio, Confirmatio.* G. T.
 Bevinden *i.* vinden Sc.
 Bevinden K. v. H.
 Bevindelyk, dat gevonden kan worden. G. T.
 Bevlyten *i.* bevlytigen K. V. M., Jonkt. S. d. Ph.
 Bevloeid *i.* welvloeiend, zoetvloeiend *suave loquens, mellifluus* H. d. Groot.
 Bevoed *Quid?* bevoeder trant? met een bevoeden trant spreken Oud. vert. A.
 Bevoeden voor Voeden V. D.
 Bevoelen voor gevoelen G. T., K. M.
 Bevoelyk *i.* gevoelig, dat men voelen kan Br. D.
 Bevolen *Fuffus.* D. B., S. B.
 Bevoogden Sp.
 Bevoorrading. Oud. vert. Ar.
 Bevoorwaarden *i.* bedingen Vr. C. A.
 Bevragen *i.* vragen, ondervragen D. B.
 Bevragen zich V. D.
 Bevreden *i.* bevryden L. V.
 Bevreden *i.* in vrede houden L. V.
 Bevreden *i.* bevredigen. Bevreden 't spel, *item componere* H. op M., D. B., V. D.
 Bevreden *i.* versterken. *munire* D. B.
 Bevredigen S. B., V. D.
 Bevrezzen *timorem incutere* S. V. S. G.
 Bevryden *i.* vry maken H. V. D., D. N.
 Bevryden *i.* door vryen bekomen C. d. M.
 Bevriezen *Act.* doen bevriezen Coornh., V. V. r.
 Bevroeden *i.* verstaan, begrypen S. V. S. G. bi bevroedene *i.* met overleg H. V. D.
 Bevrienden *i.* bemaagschappen Kantt. S. B.
 Bevroegen *Accusare* H. H.
 Bevroeien betrachten V. H.
 Bevroed *Subst.* Wysheid P. N.
 Bevrucht. Bevrucht zyn, *gravidam esse incommuni sermone non amplius in usu* sed in de kraam moeten. *Apud plebem Ultrajectinam* ik woufe bevrucht was. *quando negamus alicui aliquid.* *Aliter:* wel ja, dat kunje denken G. op K.
- Bevruchten T. P. P.
 Bewaaien C. d. M., Eglantier. D. R. C., A. V. M.
 Bewaar voor bewaring V. D.
 Bewaard *i.* versterkt *munitus* als bewaerde Stad, stede, stedekyn D. B. Bewaertste stede *urbs munitissima* Ibid.
 Bewaard voorzien *Instructus.* H. V. D.
 Bewaarlyk *i.* bewaard *Custoditus* C. d. M.
 Bewaarnisse *Custodia* D. B., Sc.
 Bewaarre *per Metathesin pro* Bewaeret *Custos* D. B.
 Bewacht met wagens *i.* beschermd H. H., H. V., S. V. S.
 Bewachten *per Metonymiam antecedentis pro consequente* Betrappen L. V.
 Bewairre *per Metathesin pro* Bewairer *i. e.* bewaeret *Custos* D. B.
 Bewald. *Vallatus* Sc.
 Bewanderen *i.* bewandelen Br.
 Bewant *i.* bewind L. V.
 Bewaren *Custodire* D. B., K. V. H. S. B., V. L.
 Bewaren van geweld *i.* beschermen tegen, bevryden van H. Gr.
 Bewaren de veldheerschappy *fungi munere ducis* H. H.
 Bewaren bestieren *regere* het klooster Vb. Het roer V. V. r. Middetoeh Ibid.
 Bewaren *i.* verzekeren H. Or. d. A.
 Bewaren *i.* waarnemen, gadeslaan *Observare* Dromen bewaren D. B.
 Bewaringe *Custodia*, D. B., S. B.
 Bewaringe *i.* wacht. *Custodia* D. B.
 Bewaringe *i.* Bescherming, *Munitio* D. B.
 Bewaringe *Observatio* D. B.
 Bewateren *aqua irrigare* S. B.
 Beween *i.* bewening *Luctus* D. B.
 Bewegen *partic.* Beweegd Cl. Sp., A. V. M., Gef., H. de Groot, Sc., F. W., H. P., Ald. Wed., Bewozen F. W.
 Bewegen Sc.
 Bewegen *Movere* H. P., Ald. Wed.
 Bewegen *sensu neutro* V. Geb.
 Bewegen Aandoen *fletere, afficere, movere* C. d. M.
 Bewegen tot *incitare ad* C. d. M.
 Bewegen *Subst.* Br. D., G. T. *ubi dicitur* een cleyn bewegen *pro re parva.*
 Beweginge *Commotio.* G. T.
 Beweiren *i.* beweren, staande houden, *Afferare, Contendere* Ald. Wed.
 Beweiren *i.* Verdedigen, *defendere* H. V.
 Beweken *i.* week, zacht maken *Mollire* G. T.
 Bewelmerie *Videtur significare* *Hariolationem* D. B.
 Bewellen *Obducere* Galant.
 Bewerd. *pro* bewerd *i. e.* bewaard *legitur apud* L. V.
 Bewerker *Practicus* Oud. vert. Ag.
 Bewerpen *i.* werpen D. B.
 Bewerpen *i.* ontwerpen, schetfen Oud. Vert. Ar., S. V. Ch., A. V. M.

- Bewerpen *i.* bestryken *oblinere b. v.* steenen, een muur enz. met Kalk bewerpen *D. B.*
 Bewerpen iemand met steenen *is* steenigen, *lapidibus abruere D. B.*
 Bewesten *Ad occidentem, eccidentem verjus H. op M.*
 Bewettigen wettigen *Herkm. L. der Zeev.*
 Beveven *i.* bedekken *V. P., O. Vert. Ar.*
 Bewezen *part. S. B.*
 Bewikkelen *i.* involvere *Ald. Wed.*
 Bewikken *Oud. P.*
 Bewilligen iemand *Concedere, Consentire alicui H. H.*
 Bewilliging *Concessio, consensus Oud. P.*
 Bewimpelen *involvere V. Jest., V. V. r., Oud. Vert. A.*
 Bewinden *Involvere D. B.*
 Bewinden zich eens dingh, *Veld., Zeg. nu onderwinden.*
 Bewinden zich her of derwaard *i.* her of derwaard willen vertrekken. *H. op M.*
 Bewyzen *i.* wyzen, aanwyzen, tonen *indicare, monstrare L. v. J. Fr. W.*
 Bewyzen *i.* betonen *praeflare Br. D.*
 Bewyzen Keuren *statuere K. V. H.*
 Bewyzen *Subst. voor Bewys Fr. W.*
 Bewyskavelen *i.* *Argumentari. Oud. vert. A.*
 Bewyskonstig. Bewyskonstige behendigheden *Oud. vert. A.*
 Bewysoplossing *Oud. vert. A.*
 Bewysen *i.* beraden *St., H. op M.*
 Bewysen gadeslaan *Curare Zeg.*
 Bewysvesten *Oud. vert. A.*
 Bewysvestiging *Oud. vert. A. en Poezy.*
 Bewysvesting *Oud. vert. Ar.*
 Bewysvinding *Oud. vert. Ar.*
 Bewonnen voor bewonden *V. D.*
 Bewonen *Staten Byh.*
 Bewoonder *Incola H. N. P.*
 Beworden (laten) *i.* begaan, handelen. *H. H.*
 Bewroegen *Accusare H. H.*
 Bewugen *i.* bewiegen *C. d. M.*
 Bewugelyk *i.* bewegelyk *C. d. M.*
 Bewustenis *i.* bewustheid *H. H.*
 Bezaad voor bezadigd *S. V. Ch.*
 Bezaanschoot aan! *spreekwys in de Walvischvangst gebruikt Z. W. V.*
 Bezaanswand: het wand, dat tot de Bezaan behoort *Z. W. V.*
 Bezaansraa *Hawsk. Z.*
 Bezaanszeil *Hawsk. V.*
 Bezaaien zyn woorden *transf. C. d. M.*
 Bezaden *S. V. S.*
 Bezadigd *i.* bedaard *H. G., H. Ged.*
 Bezadigen *i.* bedaren *J. K.*
 Bezadigen *i.* bezaaien *S. B.*
 Bezadinge *Coctus S. B.*
 Bezeeren *i.* benadeelen, krenken *J. D.*
 Bezeerigen *Contristari D. B.*
 Bezeerigd *i.* bedroefd *Contristatus D. B.*
 Bezegend voor gezegend. *H. N. P.*
 Bezegelen *sigillo munire C. V. M. St.*
 Bezegelen en beschryven zegt men niet wel maar beschryven en bezegelen *H. op M.*
 Bezegen 't zelfde eertyds, dat nu bezigen *uti H. op M.*
 Bezeggen *St.*
 Bezet. bezette jaren (van) *actate pro vediori V. D.* Bezette zinnen *animus attentus Gef.*
 Bezeten *occupatus, invasus Sc., Oud. vert. A., T. P. P.*
 Bezetenheid *V. Jf.*
 Bezetten Omringen *Sp.*
 Bezetten *addicere Kantt. D. B.*
 Bezetten somtyds belegeren *H. op M.*
 Bezetten *i.* beleggen, bestieren, bezorgen *L. V.*
 Bezeven Een rymlap zonder beteekenis *C. d. M.*
 Bezeven *i.* bezeft *C. d. M.*
 Bezichten *i.* bezien *Herkmans Z. L.*
 Bezyden zetten verachten *C. d. M.*
 Bezyden gaan Achterstaan, min geacht worden, *despici. C. d. M.*
 Bezielen *Animare H. Dullaart.*
 Bezien woorden *Considerare verba L. V.*
 Bezig nuttig, goed, *bonus, utilis L. V.*
 Bezigen *uti D. B.*
 Bezinken *Quid?* Alleen vorstelykheid, welke hy door den mond zyns ouder broeder bezinken dee *Oud. Vert. A.*
 Bezinnen *i.* bedenken, uitdenken *excogitare H. H.*
 Bezinnen overdenken, *meditari Oud. Vert. A.*
 Bezinnen beminnen, liefhebben, *deligere Kantt. S. B.*
 Bezintwisten *Oud. vert. A.*
 Bezitten *possidere D. B., J. K.*
 Bezetten een stad *Obsidere Urbem.*
 Bezitten waarheid *Locutio forensis H. V. D.*
 Bezoedelen *i.* besmetten, *Contaminare. G. Brand P.*
 Bezoeken *i.* beproeven *periculum facere Br., S. V. S., Sp.*
 Bezoeken *i.* onderzoeken *Examinare L. V.*
 Bezoeken voor straffen, *visitare i. e. punire S. B.*
 Bezoeten *i.* 't zoet, het aangenaam smaken, genieten *dulcedine frui C. D. M.*
 Bezolding *Stipendium, Merces Oud. vert. A.*
 Bezonder niet byzonder *H. H.*
 Bezonnen *solo illustrare H. G.*
 Bezouten *Z. N., J. M.*
 Bezuren *i.* het zure genieten, beproeven *C. d. M.*
 Bezwaard *i.* verlegen *S. C.*
 Bezwadden met zwadder besmetten, *janie commaculare Oud. Vert. A.*
 Be-

- Bezwalken *Obscure H. V., Verh.*
 Bezwepen met zwepen slaan *A. V. M.*
 Bezwaren *i. zwaarte, zwaarheid Gravitas S. V. Ch.*
 Bezweemen het diep *V. H.*
 Bezwieren *i. bewandelen H. V., V. Ad.*
 Bezwyk *Quid? S. V. S. Rott., S. V. S. G.*
 Bezwyken, Afvallen, verlaten. *Deficere, relinquere. H. op M. C. d. M., H. de Groot, V. H., V. S., Abr. Bd. J. de Haes, V. Ad., S. V. S., H. P.*
 Bezwyken iemand *i. minder zyn dan V. P.*
 Bezwyken zich *fac. Huet.*
 Bezwyken *cum Dat. H. H.*
 Bezwymen *deficere. Oud. Vert. Ar.*
 Bezwindeling der zinnen *Oud. R. Mog.*
 By *Apud, ad. cum Gen. Zeg.*
 By *i. naby. Prope D. B., Sc.*
 By volgens *Juxta D. B.*
 By *i. van de: Leven by vischen Vivere de piscibus Sc.*
 By *i. door per D. B., Br. D., K. V. H. H. or. d. A., C. d. M., H. V., V. P., V. N., V. L., S. V. S., St. B.*
 By ter taxatie van *K. V. H.*
 By *i. met By den meesten volghe met de meeste stemmen, nu met de meerderheid K. V. H. Birade met of op raad Ibid.*
 By van maat gebruikt *is met: bi een halven roede, bi helen en halven Vaten K. V. H.*
 By *i. op: als iets doen by zynen eed of bi eede K. V. H.*
 By *i. op in adseverandi, vel jurandi formulis Bi mire trouwe per meam fidem juro. H. op M.*
 Bylode of bylo *Adfirmandi particula Pel.*
 By *i. op boete, op straffe, op verbeurte van sub poena K. V. H., V. Ad., H. H.*
 By op, langs *Bi der see, bi der straten H. V. D., K. V. H.*
 By *i. in: Bi getale, in getale numero H. op M.*
 By den (van) van naby *J. D.*
 By dien. Nademaal. *Quoniam Ald. W.*
 By halven en heelen voor heelen en halven. *Vollenh. Kruistr.*
 By nacht *noctu K. V. H.*
 By-na *i. op-na: Bi tien hufen na, op tien huizen na K. V. H.*
 By *Coram D. B.*
 By tyden somtyds *Aliquando H. op M., Veld.*
 By Oosten, By Westen *i. ten oosten, ten westen H. op M. H. H.*
 By naast *i. naby Gef. Reid.*
 By (daar) *Quo D. B.*
 By (Hier) *per haec, inde & unde D. B.*
 By (Waar) *Waarom? Cur? D. B.*
 By (van) *i. van naby Comimus Sc.*
 By also *ea lege S. V. S. G., H. V. D.*
 By *Drome per somnium D. B.*
 By een ander rapen nu by een, by makander rapen *Congerere Ald. Wed.*
 Bible nu bybel *Vr. L. V.*
 Bybeeld *i. voorbeeld Oud. Vert. A.*
 Bybrengen *i. bedriegen. fallere. H. H., H. V., Vl. R.*
 Bidden *Precari D. B.*
 Bidden iet niet om iet *D. B. Hvl.*
 Bidden *i. gebeden doen aan 't opperwezen Hvl.*
 Bidden aan iemand *Orare ad aliquem D. B., S. V. S.*
 Bidden iemand ergens toe *i. nodigen tot. H. op M.*
 Bideen *i. verbidden Deprecari D. B.*
 Bidden *i. bydien, Propterea H. op M.*
 Biechte, *Confessu peccatarum G. T.*
 Biechte spreken *i. Biechten Confiteri Cl. Sp.*
 Biechten *i. belyden Confiteri Moon.*
 Bieden *i. aanbieden offerre. Sp., Vb., G. T., H. de Groot, V. J. L., H. v. D., L. V. C. v. M.*
 Biechten, sonde *G. T.*
 Biechter *i. Biechtvader Confessor. G. T.*
 Bidden *imperf. bede nisi potius sit a Beden idem quid Bidden L. V. J.*
 Bidden *cum Dat. L. V.*
 Bidden *i. bedelen mendicare L. V.*
 Bieden Geven *Gef.*
 Bier (brouwen te Haarlem enz.) op Hamburger bier. *K. V. H. Quid? forte Coquere cervisiam Harlemi Sc. ad modum Cervisiae Hamburgensis.*
 Bierhan, *Vestigal, quod solvitur pro venditione Cervisiae. Du Cange.*
 Biere *i. bi ere d. i. by eenre H. op M.*
 Bygaan *Quid? door te bygaens pogen. K. M.*
 Bygeblechtig *Quid? An error descriptoris pro Bygeplechtig an Bypplechtig Oud. vert. A.*
 Bigeven *i. hegeven K. V. H.*
 Bierlaer *Quid? Sp.*
 Bigeset *aperte D. B.*
 Biezend *Quid biezende bitterheid H. H.*
 Byhulp *i. medewerking Oud. vert. A.*
 Bikken *Quid? L. V. forte idem quod voortgaan.*
 Bikken *i. bekken Uitbekken, Jongen S. B.*
 Bikken *i. pikken Sp.*
 Bikken op *i. vallen op. H. H., V. V. r.*
 Bykomen *Accedere Sp.*
 Bikken. de muren breken en bikken *Zeg.*
 Bieden lof *G. T. Poot. Laudare.*
 Bieden het oor aan iemands zeggen *i. horen naar. H. de Groot.*
 Bieden eer *i. eren G. T., H. de Groot H. Gr.*
 Bieden de handen of bieden handen *i. met uitgestrekte handen om genade bidden H. op M.*
 Bieden *i. offeren Poot.*

- Bieden Antwoord *i.* antwoorden *ex Hoof-*
dis aut Vondelio
- Bieden zyn ziel voor iemand *offerre ani-*
nam, vitam pro aliquo S. V. S. G.
- Bieden zich *i.* gedragen *Witte Angelier*
1617. *H. p. 15.*
- Bieden gebed. *i.* *bidden H. Dull.*
- Bieden zyn kind de geeseling *i.* kasty-
den *Custigare Br. D.*
- Bieden den rug *i.* vluchter zie *Rug.*
- Bieden *i.* ontbieden *K. V. H.*
- Bieden de tanden aan hoogmoed *i.* de
tanden laten zien, zich aankanten
tegen *V. P.*
- Bieden oorlog *Poot.*
- Bieden goeden dag *i.* groeten *Br., Poot.*
- Bieden zegen *offerre Poot.*
- Bieden schroom *i.* doen schromen *Gef.*
- Byeenrotten *Concurrere, Coire F. M.*
- Bicen (Boek der) denkelyk voor Boek
der bien *Cl. Sp.*
- Bier *Cirivisa, Vox antiquissima G. op K.,*
K. V. H.
- Bil Billen *nates. D. B.*
- Bil: tot oren en billen toe *per totum cor-*
pus Oud. vert. A.
- Bildoor de billen lappen *obligurire*
Oud. Vert. A.
- Bil: roeren de billen *scortari Oud. Vert. A.*
- Bilde *i.* beeld *Imago C. d. M.*
- Bile Byl *Securis K. V. H.*
- Bile *i.* houden *Quid? L. V.*
- Bylemer in *Amsteland eertyds Bindel-*
mer of Bindelmerbroek *F. Rendorp*
over het Recht der Facht bl. 49.
- Bilgat *Amus D. B.*
- Bilich *Credo pro billic ef billich St. B.*
- Byliegen iet byware historien *veris histo-*
riis aliquid falsi admiscere Oud. vert. A.
- Biljoen Geld dat zyn gehalte niet heeft
Gef.
- Billen *verbum i.* op de billen slaan *Br.*
- Billen den molensteen *V. V.*
- Billiks *i.* billyk *G. T.*
- Beloken *i.* beloken, gesloten *L. V.*
- Bin *i.* binnen. *K. M., S. V. S. G.,*
H. op M.
- Bin desen *i.* binnen desen *H. op M.*
- Bynaer *i.* by na *P. N.*
- Binden *i.* binnen den *H. op M.*
- Binden *ligare G. T.*
- Binden ergens aan *Sp.*
- Binden: zo sterk dat men eenen leeuw
kan binden *L. V.*
- Binden *i.* Verbinden *V. D.*
- Binding: Men weet dat Christus de *bin-*
ding der ledematen ontlast heeft *Oud.*
vert. Ar.
- Bineden *i.* beneden *K. V. H.*
- Binen *i.* binnen *H. V. D.*
- Bynen *i.* binnen *H. v. D.*
- Bineven nu beneven *Juxta D. B.*
- Binnckas van de hexekamer *Oud. vert. A.*
- Binnen *intra K. V. H., Zeg.*
- Binnen dikwyls achter den naam van een
stad of land. *H. op M. S.*
- Binnen (Hier en) *interea D. B.*
- Binnen *intus* niet van binnen *D. B.*
- Binnen in, tusschen *D. B.*
- Binnen dat *i.* ondertusschen *interea*
C. d. M.
- Binnen dezen *i.* Terwyl *L. V.*
- Binnen dien *i.* Terwyl, in, tusschen
interea Zeg.
- Binnen dien dat *i.* Terwyl. *interea*
H. op M.
- Binnen dezen dage *hoc ipso die H.*
op M.
- Binnenbeenen *verb. obfc. Futuere G. op K.*
- Binnenkamer *S. B.*
- Binnenspel *Voff.*
- Binnensten (ter) wert *Ad interiora ver-*
fus D. B.
- Byplechtigheid *Oud. Vert. A.*
- Byfant kleinood, Juweel *forte a Gall.*
bijoux *Zeg.*
- Bifant *Quid? apud L. V.* Helm bi-
fant *apud eundem* menich bifant
quid ibi jungitur gulden storn?
Byse Gallice La bise: Noordenwind of
ook onweder, storm *Tempestas S. v. C.*
- Bifondere *Singulus D. B.*
- Bifonderlinge *St. B., Vb., Br. D.*
- Byspeel *i.* Spreekwoord, *Proverbium*
D. B.
- Byspel *i.* spreekwoord, *Proverbium*
D. B.
- Byspel *i.* fabel, vertelsel *Fabula D. B.,*
L. V.
- Byspel *i.* raadfel. *Aenigma D. B.*
- Byspel *i.* Voorbeeld, *Exemplum L. V.,*
Zeg.
- Byspreuk *i.* Voorbeeld, *Exemplum Oud.*
Vert. A.
- Bischoepdoem Bischoepdom 't wereldlyk
recht des Bischoeps *Lat. etiam Episco-*
patus H. op M.
- Bisfe *Quid? An idem quod dicimus kree-*
wel vel kreevel? Hi heft die bisfe
in den eers. Gemeene Duijsche spreekw.
Camp. 1550.
- Bystaan *Adfistere D. B.*
- Bystaanre *i.* Bystaander *Adstans D. B.*
- Bystand Onz. hulp *Auxilium Sc.*
- Bystandig *K. M., P. N.*
- Bystandig *H. H.*
- Bystandigheid *H. v. D.*
- Bisteden nu besteden *Locare opus K.*
V. H.
- Byster zeer. *Valde, Vehementer. Vend.*
Ad., H. V.
- Byster *adj. Vehemens F. Fl.*
- Byster *adj. Aberrans Moon.*
- Bysterlopen *Discurrere D. B.*
- Bysternis *Vehementia Poot.*
- Bistuyt *Quid? Bistuyt ik en ben niet*
bidrogen. *An zekerlyk? sane, utique?*
Pel.
- Bitalen *i.* betalen *solvere K. V. H.*
- Bitalinge *i.* Beraling *K. V. H.*
- Byte-bauwe *Gef. NB.* leelyk vrouw-
mensch.

- Biteken *i.* betekenis *significatio* L. V.
 Bits vinnig, *Vehemens*. V. V. Oud.
 vert. A.
 Bits *Adverb.* *Vehementer* S. C.
 Bitfig *i.* Vinnig *Vehemens* Sp. F. W., Z. N.
 Bitter *Amarus*, *acerbus* D. B.
 Bitterheid *Amaritudo*, *acerbitas* D. B.,
 G. T.
 Bitterliken *Acerbe* Br. D.
 Bytzalf N. Z., G. op K.
 Byval *i.* toeval *Casus* Oud. Vert. A.
 Byvond Oud. Vert. A.
 Bywoning G. T.
 Bywoontfel *i.* Bywoning Z. N.
 Bywoord *Epitheton* K. M.
 Byzen: Alle quade geesten siet men op
 aerryck *byzen*. *An spookten?* J. M.
Amst. 1628.
 Byzinnig *i.* eitzinnig *Amens* S. C.
 Byzitten *cohabitare*. Byzitten in overspel
i. Leven in overspel E. in Ev. D.
 Byzonder *praesertim*. *Chron. van Zeel.*
Hantv. 1551.
 Blaas *homo ineptus* S. V. S.
 Blaaskaken: iets zeggen met ronde opge-
 blazen kaken *buccas inflare* Gef.
 Blaauw *Lividus* G. T.
 Blaauwelyk (*zich*) excuzeren *zich* met
 vergezochte en niets bediedende uitvlach-
 ten en redenen *verschonen* C. d. M.
 Blaauwen *i.* blaauworden S. v. C.
 Blad *pl.* Blader D. B. *pl.* Bladeren S. B.
folium.
 Blad, tong *Lingua*, anders bladder, tonge
Sp., H. P.
 Blad *pl.* Bladen van gezaagd hout b. v.
wagenshot. op duims Bladen wagen-
 schot enz. Z. W.
 Blader, blare, puist *pustula* S. B. D. E.
 Bladder: puist *pustula* V. D.
 Blader: men heit Zeldenkoe blader ofte
 bont *si en heeft waal* een vlersken. *Pro-*
verbium, *quod tribuitur Henrico Vetter*,
rectori domus in Alberghen, in MSto
quondam Monasterii Monichausen in
velua. NB. *simile* prov. *est infra sub*
voce Blare.
 Bladen: waaijen *Ventilare* H. op M.
 Bladig K. M.
 Blafferd: aanteecken, Schuldboek *Com-*
mentarius Moon. Oud. vert. A. zyspe-
 len met blaffert en grondboek *Idem*
Ibid. de gewyde blaffert der Hebreen
Sacer Codex.
 Blayen *videtur* waaijen, *alibi* bladen H.
 op M. Zeg.
 Blayeren *i.* vroiyk zyn Zegel.
 Blak *i.* vlak H. A. T.
 Blaken *i.* Blinken S. d. Ph., H. op M.
 V. V., H. H., C. d. M.
 Blaken Verlichten, verlicht worden,
flammare H. Gr.
 Blaken *i.* branden, *Candere* C. d. M.,
 H. N. P.
 Blaken op *i.* van liefde branden op *Ar-*
dere amore in. C. d. M.
 Blaken (*branden en*) van eergierig-
 heid. Sc.
 Blakeren *i.* branden *Ardere* Gef.
 Blame *i.* *res turpis* H. O. d. A., H.
 op M.
 Blameren *i.* berespen, *reprehendere* H.
 O. d. A.
 Blank *Dupondius*, *Gall. Blanc.* G. op K.
 Blanketten *Depingere oculos* sibi D. B.
 Blanket *Stibium* D. B.
 Blare: Men hiet gheen koe blare,
 of si hebbe al wat bonts. Men hiet
 wel een koe blare die nochtans niet
 wits en heft *Gem. duit.* Spreekw.
Cump. 1550. NB. V. *simile* prover-
bium supra voce Blader.
 Blaren *i.* bladeren hebben, Blaren en
 bloejen *junguntur* K. M.
 Blas J. D.
 Blase: ick ben outhede die gereimpelde
 die blase en die guse *Quid?* *Pelgr.*
 Blave *Quid?* di blave van het ouder-
 dom Sc.
 Blazen *Imperf.* blies *Sibilare* D. B.
 Blazen *Quid?* D. B. *ubi pro* bliesen
forte legendum kliesen *Iherem.* VII.
 Blazen met trompen niet op trompen
 D. B.
 Blazen den dag K. v. H.
 Blazen de oren vol woorden *d. i.* met
achterklap, leugenen vervullen C. d. M.
 Blazing *Afflatus* J. Fl.
 Blaizen veld of kentecken, devies
Symbolum heroicum Moon., G. op K.,
 J. D.
 Blaizoenen *Verb.* iemands daden blazoe-
 nen *i.* verbreedden *fama celebrare* S. v. C.
 Bleekeren *i.* bleek worden S. v. C.
 Bleeken *luteum in* solare K. v. H.
 Bleekheid *pallor* G. T.
 Bleeuheid *Bloodheid* *Ignavia.* J. Fl.
 Bleek (*te*) gaan. *Quid?* S. C.
 Bleeken *i.* Bleeken G. T.
 Bleine *Pustula* S. V. S.
 Bleiren *Balare* C. d. M.
 Blekkende *i.* blikkende *Candere* D. B.
 Bleksenen *Fulminare* H. op M.
 Blend *Sp.*, Zeg., Gef.
 Blende S. d. Ph.
 Blendten voor een dief S. V. S.
 Blinken *i.* blinken D. B. *Imp.* blinkte.
 G. T., O. B.
 Bliken *Vibrare* D. B.
 Bles *Adj.* Grys *Canus* Pel. *nisi sit* Kaal
Calvus ut ap. Br., S. B.
 Blesse *Subst.* S. B.
 Blevten *part.* van Blyven D. B., L. V.,
 Cl. Sp., H. M. C., P. N., J. Fl.
 Bly *Plumbum* S. V. C.
 Bly *Gaudium* St.
 Bly *lactus* F. W.
 Blyde *Tormentum* D. B., H. op M.
 Blyd *lactus* C. d. M.
 Blyde *Lactus* Blyde en te gemake we-
 zen. *Lactum esse & gauderi* H. op M.
 Blyde een balans *bilanx* H. op M.

in Brabant klappen
zwaemd.

- Blyde *misfchien* Helder, *Clarus*. Hi hadde schone blyde oghen *H. v. Al.*
 Blydelyk *forte pro blykelyk errore typothetae* *J. Fl.*
 Blydschap meten *i.* beschikken *K. v. M.*
 Blic (*Sinen*) nie keren: een standvastig gelaet tonen *vultu inmoto esse* *H. op M.*
 Blic of Blyde balans *bilanx* *H. op M.*
 Blyf: einde, *finis* *Zeg., L. V.*
 Blyf *videtur* uitsel *mora* *L. V.*
 Blystede: rustplaats, peisterplaats. *Mansio* *L. v. J.*
 Blyk doen *i.* Doen blyken *C. d. M.*
 Blyk *Indicium, argumentum* *V. J. E.*
 Blik *Nictus* *Sp., S. C., G. Br., G. op K.*
 Blik op blik blikfemen *V. Ad. inb.*
 Blik (Blink of) *Br.*
 Blyken *Apparere Imperf.* blykte *pro blyk* *J. Fl. qui tamen fere eodem loco etiam habet bleek* *H. de Groot.*
 Blykigheid *i.* blykbaarheid *Evidentia.* *L. V.*
 Blikken *Micari, Coruscare, rutilare, splendere* *D. B., Pel., T. P. P., V. V. r., S. V. C.*
 Blyven *i.* Achterblyven *H. op M.*
 Blyven in iemand van iets *d. i.* aan iemand van iets verblyven *Compromittere in aliquem de aliquare* *L. V.*
 Blyven *cum part. non cum inf. v. g.* blyven doende, houdende, staande, niet doen, houden, staan enz. *D. B., H. op M., K. v. H.*
 Blyven *i.* gedaan blyven *H. op M.*
 Blyven te kort *i.* te kortfchieten *Gesch.*
 Blyven in geschil *i.* twisten *C. d. M.*
 Blyven in zyn gestichten *i.* op zyn stuk blyven *C. d. M.*
 Blyven in muiten *i.* zich stil houden *C. d. M.*
 Blyven *Subst. i.* verblyf *Mansio* *D. B.*
 Blode *ignavus* *L. V.*
 Blodig Dicht. *F. W.*
 Bloed *Sanguis* *H. V.*
 Bloed *forte pro vita vel circuitu sanguinis* *Pel.*
 Bloed *Genus* *Moon.*
 Bloed *i.* onnozel, ongeacht *J. D.*
 Bloeddorsten na de ziel van een onnozele vrouw *S. C.*
 Bloedelyk *i.* blodelyk *H. v. M.*
 Bloeden: naar 't; bloeden van den slag *V. P.*
 Blikken van een *Visch* *H. Dull.*
 Blikken *Splendor* *D. B.*
 Blikkende *nitens, candens, candidus* *D. B.*
 Blikkeren wordt alleen gebruik van 't geen bleek en slaauw van glans is *Bd., V. V. r., H. Dull., J. M.*
 Blyklyk *i.* klaarlyk *V. D.*
 Blykeme *Vr. Fulmen* *D. B.*
 Blyktanden *S. V. C.*
- Blinden: Gerucht op rotten die *geblind* zyn door de zee. *Haec verba Annotata, sed non additus est auctor.*
 Blindigheid nu blindheid *Coeccitas* *D. B.*
 Blindruiſchen: slyden, krakelen *Certare, litigare.* *H. de Groot.*
 Blink *Quid?* *Vond. Poet.*
 Blink (Een) blik van iets *Br.*
 Blinken *Imp.* Blinkte *J. Fl., D. B.*
 Blinken *Vibrare* *D. B.*
 Blinken den lippen en 't Vuur toegekend *Poet.*
 Blyven *permanere* *D. B.*
 Blyven *i.* overig blyven *reflare* *D. B.*
 Blyven *i.* verblyven *S. C.*
 Blyven borge *sic jubere* *K. V. H.*
 Bloeden *Puniri* *V. N.*
 Bloedgierig *Sanguinis Cupidus* *S. C.*
 Bloedrisfen. *Cruentare* *H. de Groot.*
 Bloedſchandig *incestuus* *Oud. Vert. A.*
 Bloedſtenendig *incestuus*. Voorb. tot den waren Godsdiens Leyd. 1749.
 Bloedſmodderige wreedheid *Oud. vert. A.*
 Bloeg *is* Bloedig. Bloegh autacr, 't bloegh ſtael *S. C.*
 Bloei-klaver *Cithisus florens* *K. N.*
 Bloeien *efflorescere* *D. B.*
 Bloeien *i.* rood zyn, bloeien als kricken *C. d. M.*
 Bloeien van voren *S. V. S.*
 Bloeiſel *i.* Bloeiſem als 't geboomte baert ſyn groenſel en bloeiſel *T. P. P.*
 Bloeiſel *i.* bloei *J. K.*
 Bloem de beste, de, waardigſte, voortreflykſte of het beste enz. *Flos* *J. M., Moon., L. V.*
 Bloem. Bloemen *flosculi nomen cujusdam libri* *L. V.*
 Bloemen *adj. florens* *Verh.*
 Bloemen *i.* verſieren, optoaien: *gebloemde* en openbare waarheid *V. V.*
 Bloemken *Flosculus*. een Bloemken des troosts. *C. d. Fl.*
 Bloeiſem Bloed, *d. i.* geſlacht, genus, familia *H. V. D.*
 Bloeiſem der Jeugd *J. K.*
 Bloet *i.* bloet *d. i.* kaal *Calvus* bloet van haren *Calvus, nudus cupillis* *D. B.*
 Bloet *i.* bloet *aperte* *L. V.*
 Bloeten *i.* ontbloten *denudare* *D. B.*
 Bloeiſen *i.* Bloeiſen, *Florare, Br. D., G. T.*
- Blok { Ketenys, } Namen van wer-
 { Kinnebaks, } tuigen by de Groen-
 { Neusjyn, } landsche Viſchery
 { Spekkarnaat, } in gebruik Zorgdr.
 { Spektakel, } Groenlandsche Viſ-
 { Takel. } chery.
- Blom of Blome *Simula* *D. B.*
 Blom *flos* *A. v. M.*
 Blomjen *Flosculus* *Vr. C. A.*
 Blommeloos: blommeloze zemel *Furfur sine simula* *S. V. S. G.*
 Bloend *Flavus* *C. d. M. de Capillo & Segete* *K. M.*

- Blond *An hebes?* haerlieders nachswaerden wierden *blont* ende ommegehouden *Schr*
- Blonkheid *Quid?* S. V. S. G.
- Bloodheid *Ignavia* L. V.
- Bloohart *i.* Bloodaart *Ignavus* V. J. *in D.*
- Bloken *Quid?* myn gebloekte lyk *Quid?* *Westerb.*
- Bloofd *i.* blozend S. C., J. K.
- Bloot *i.* Bloed *Sanguis*. G. T.
- Bloot *nudus* dat Bloot van den halse *nuda colli*. D. B.
- Bloot *sine arte, sine ornamento* H. M. C.
- Bloot *Zonderling* gebruikt H. Th. en A.
- Bloot *plane* C. d. M.
- Blote (*de*) *i.* Blootheid *nuditas* Sc.
- Blotelyk *Manifeste* H. Or. der. A.
- Bloten *i.* ontbloten, blootnaakt maken *nudare* D. B., Huyg., H. de Groot.
- Bloten *i.* ontbloten, beroven, *Spoliare* H. Or. d. A., Gf.
- Blouwen *i.* Aan *Verberare* Zeg., H. op M.
- Blozen *Transit. Pass.*
- Blozig (zoet) K. M.
- Bluede *i.* blode, *timidus* D. B.
- Bluyen *i.* bloeijen *Florere* D. B.
- Bluifteren S. V. C., Jof.
- Blusfchen: doen eindigen, wegnemen C. d. M.
- Blusfchen den honger *Gef.*, Z. N.
- Blusfchen *Extinguere* Translate *Verh.*, V. J. *in Doh.*, H. H., Coornh., Kant. S. B., S. V. S. R., S. V. S. G., Vl. Rb.
- Blusfching *transl.* van schulden, des geloofs *i.* betaling, vernietiging. H. Hist.
- Blusfen *niet* blusfchen fchryven L. V., Z. N., Gf.
- Blutfe Druk of holligheid H. P. Wordt onderscheiden van Buil door Moon., V. Altaergeh.
- Blutfen *Jungitur* tō breken H. H.
- Blutfen *mischien* breken V. Hier., Anflo.
- Blutfen, Drukken kneuzen Moon.
- Blatte *Homo stolidus* *Westerb.*
- Bo of beu *vox nauseam significans vel fastidium* Beu van Boekeweikoecken Sp.
- Bobbel *bullae* *Gef.*, J. Fl., H. H.
- Bobbelen *i.* opzwellen als een bobbel T. P. P.
- Bobbelmoedig *Oud. vert. A.* Alexander die van zelf genoeg bobbelmoedig was *i.* oplygend, heethoofdig.
- Bobbelmoedigheid *Opyliegenheid.* *Oud. vert. A.*
- Bocheus *i.* gebocheld *Gibbosus* St.
- Bocht *Septum, Cubite* H. Ged.
- Bocht *Omwenteling, inclinatio* H. H.
- Bochten *Wild woestlopen* Br.
- Bochten *Sepire* Cats Tr.
- Bochtig *properans* H. Ged.
- Bochtfochten Br.
- Bod (ryzen ter hoogsten) *Al summum fastigium exeli* V. D.
- Bode *nuncius, internuncius* C. d. M.
- Bode *Apparitor* K. v. H., H. v. D.
- Bode (Gewaarde) *i.* gemachtigde bode H. v. D.
- Bodelen *i.* Doodflaan *Occidere* H. op M., L. V.
- Bodelo *Nomen yici Halma* Ton. d. Ned.
- Bodem, grond *solum* H. v. D.
- Bodem *fandus* Bodem der hand 't hol der hand D. B.
- Bodenbrood *id quod detur ei, qui aafert lactum nuncium.* *Westerbaan pro co dicit boombrood non tamen vitiofe pro boonbrood.*
- Boeg *i.* buit by L. V.
- Boef by de ouden voor behoef H. op M., L. V.
- Boef *Nebulo, veterator* H. N. P.
- Boefte *i.* Boevery *stellionatus, vafritia*. S. C.
- Boeg voorfte gedeelte van het Schip Z. Wv.
- Boegaard *i.* Boomgaard, of Bogaard *Arboretum* H. op M.
- Boegen *i.* stevenen, zyn steven wenden, reizen *Navigare*. J. M.
- Boegfeeren een woord van de zeilkunst. Hauk. R. Z. Wv.
- Boegfeertouw zeker fchepstouw Z. Wv.
- Boei een fchepstuwig A. v. M., *Paludanus* *Oudh. en Natuurk. Verh.* 1776.
- Boei *Compes* Vr. C. A., V. L., V. D.
- Boeien *Compes* & *translate* *Carcer*. Sp.
- Boeien *Verbum* V. D.
- Boeier *Genus navigii* *Gef.*
- Bock: Aker van een beuk glans *faginea* *Viff.*
- Bock *i.* bok *Hircus* L. V.
- Bock *Liber Manl. of onz.* D. B., G. T.
- Bock *Manl. Gefch.*
- Bock (gefchreven in 't) myns herten d. i. in myn hert C. d. M.
- Bock (zyn) open doen *i.* zyne geheimen vertellen V. Gh.
- Bockhouder *i.* die 't beftier eener redery heeft Z. Wv.
- Bockmeyfter *An auctor, Scriptor?* Vb.
- Bockftaaf: Drukletter Moon.
- Boel *i.* Byzit *Concubina* D. B., H. Pr., H. V., *Vond. N.*, J. de Haes.
- Boel Minnaar *Amafius* C. d. M. H., pr., B., V. V., T., P. P.
- Boel *i.* broeder *Schraffert.* *Harderv.*
- Boeladje *scortatio.* *Oud. Vert. A.*
- Boelding *i.* boelfcheiding *judicium familiae Ercifcundae* *Keur. van Westwoude* M. S.
- Boele *Concubina* D. B.
- Boelen *scortari* Br. D., Reid.
- Boeler *scortator, Adulter* H. Pr.
- Boelery *Scortatio, Adulterium* T. P. P.
- Boelerinne *Meretrix, Adultera* *Oud. Vert. A.*
- Boelfchap *i.* boel *Amafius* Br. H. pr.

- Boefſchap *i.* boel *Meretrix, adultera, V. S., V. Joann., Ald. B., H. Pr.*
 Boefſchap (*in*) leven *ſcortari Br.*
 Boen *i.* Boom *Arbor Onz. D. B.*
 Boemachtig *i.* boomachtig *Nemorofus D. B.*
 Boen *pro* Bon. Wtermaten *boen d. i.* bon *wtermaten* goed. *Bon gallice* Goed *S. V. S.*
 Boenen *i.* Bologne, *Bononia H. op M.*
 Boer: een teiken in de hoogte, een ſein, een leuze in de hoogte *ſignum elevatum H. op M.*
 Boerachtig *i.* boerſch *rusticus H. M. C.*
 Boerd of boerde *by de ouden 't zelfde als nu* boert, boerte *Focus, Pel., F. W., H. op M.*
 Boerdelyk *nu* boertelyk of boertachtig *Focus. Cl. Sp.*
 Boerden *nu* boerten *locari Cl. Sp.*
 Boerderen *idem quod* Boerden *nu* Boerten *Pel.*
 Boeren *i.* 't werk van een boer verrichten, Landbouwen *Agrum Colere Sch.*
 Boeren *i.* beuren *d. i.* gebeuren overkomen *Br. D.*
 Boeren *i.* beuren *d. i.* opbeuren *Br. D.*
 Boerig *i.* ryk *Dives K. M.*
 Broerne *i.* Borne *d. i.* Bron *fons. G. T.*
 Boerſe *Sportulum D. B.*
 Boert *i.* geboorte *St.*
 Boert *i.* boord rand, *Margo D. B.*
 Boert an die arme *i.* Arming *Dextrale D. B.*
 Boert eertyds boerd, kortswyl, jok, *jocus F. D., H. op M.*
 Boerte *i.* beurt *Vices. D. B.*
 Boerten en jokken *junguntur Moon.*
 Boertery *H. N. P., Oud. Vert. A.*
 Boefelyk *i.* bofelyk *inique D. B.*
 Boeslyk *i.* Booslyk *inique D. B.*
 Boet *poena K. V. H., Zsg.*
 Boet *i.* boete, boetvaardigheid *G. T. D. R. C.*
 Boet *i.* boeting, verbetering, *Emendatio C. d. M.*
 Boet *i.* genezing *Curatio D. B.*
 Boete *poena, multa H. V. D., K. V. H.*
 Boete (Banne en) *K. v. H.*
 Boete *i.* bate *Mieris Charterb., L. V., P. N.*
 Boeten *i.* boete doen *G. T.*
 Boeten 't vuur *Sp., V. M., V. V. r., Ant. i.* aanſteken.
 Boeten *i.* betalen *Solvere F. V. P.*
 Boeten den laſt des hongers *S. V. C.* Hongersnood *Sp.* Schade *recus.* Elen-digheid *H. Dull. Krak H. H., u* druk-kig hert *S. V. S. G.* Smerte *ibid.* Spracter *Ibid. Weſterb.* Droefheid enz. den Luſt. *H. Or. d. A.* onze ziel *H. de Groot*
 Boetereding) *Quid? in Handv. van Her- & log Aalbr. 1401. MS. &*
 Boeterede *van. Gr. Willem 1404.*
 Boefſchap & boeting *G. T., Bit. U. d. D.*
- Boeſſe *i.* Boeting *S. V. S.*
 Boeſſen *S. V. C.*
 Boeſſemaker *Scurra, Kantt. S. B.*
 Boeverye: Guitery *K. V. H., H. Wts.*
 Boevery *ſtellicatus F. D.*
 Boezem *Sinus*: e winden hebben haren boezem uitgeblazen *Oud. vert. A.*
 Boezem (uit een vollen) van Stoffe *Oud. vert. A.*
 Boezem (een) van werkſtof *Oud. vert. A.*
 Boezem (ontegentrevende) worſtelen *Oud. vert. A.*
 Boſſen van boven neder *Dejicere H. V.*
 Boſſet *Quid? Tb.*
 Boge *Arcus K. V. H., S. B.*
 Boge *Vr. Sch.*
 Bogen *i.* buigen *inclinare P. N., F. W.*
 Bogen *Quid? ſi (Maria)* begonde in bogen te werken *Tb.*
 Boget *Quid? het roeren der bogetten Gef.*
 Boba: iedel geſchreeuw *F. D.*
 Bogger *Canuedus S. B. Deut. XXIII. Oud. vert. A.*
 Boy *i.* boei. *Compes D. B.*
 Boik *i.* boek *Liber D. B.*
 Boytinge *videtur Commercium St. B.*
 Bok *Hircus* Bok van geiten *i.* geiten-bok *D. B.*
 Bokelaar *i.* Beukelaar. *Peltor, Scutum D. B.*
 Boker *i.* Beuker, Beukhamer *D. B.*
 Bokken *Incurvare D. B.*
 Bokkende gaan, komen *D. B.*
 Bokoerin *Quid? Oud. Vert. Ar.*
 Bol om 't koorn te breken *L. V.*
 Bolkraan *Quid? ſyde Pellenpurper bol-kraen tweern en vlas Tb.*
 Bollaard *Quid? M. C. C. R.*
 Bollen (te kort) *i.* te kort ſchieten *Sc., Gef.*
 Bollen *i.* Vermaak doen, vermaken *Im-perf. dat bolt my F. D.*
 Bollikvanger. Ballikvangers *py Z W.*
 Bolluden *verb. puto eſſe 't hoofd ſtorten en dus 't hoofd doen luiden niſi ſit quod nobis ſuiſeboilen Pel.*
 Bolſter *Cortex O. V. Agrippa.*
 Bolwerk *Munitio D. B., K. v. H.*
 Bolwerk *Machina D. B.*
 Bom, Trommel *Tympanum Cl. Sp.*
 Bommen *Verb. een hol geluid maken als dat van een bom. Een vol vat en bont niet Volſ.*
 Bond *Fascis Vb.*
 Bond *foedus Mikroen Land. 1554. f. 12. u 156.*
 Bondekyn *nu* Bondeltjen *Fasciculus D. B.*
 Bondeloos *invitus Ald. B.*
 Bondigenoot *Socius, foederatus S. B.*
 Bondig *ſolidus Oud. P.*
 Bone *ſaba K. V. H.*
 Bone: loten iemand met brieven of met bonen *aliquem eligere Chartulis vel fabis.* vallen iemand iets met bonen *Contingere alicui aliquid forte ſabarum K. V. H.*

- Bonge *Tympanum* D. B.
 Bonk *Moles* Oud. *Vert. A.*, *V. D.*
 Bonse *Mensura quaedam* Oud. *Goudsch. Chr.*
 Bontheid *pellis variegata* D. B.
 Boodschapbrenger *Nuncius*, *internuncius*, *Gabriel* de hemelsche bootschapbrenger G. T.
 Boof voor boven K. M.
 Boog. *arcus*. veel pezen tot zyn boog hebben, veel meisjes teffens vryen C. d. M.
 Boog hebben van overdaad H. *Ged.*
 Boogen i. buigen *flectere* *J. Tib.*, C.
 Boogen van: roemen op. H. H. *afgekeurd* H. Pr.
 Boogzaam, Boegzaam Sp.
 Book i. bock *Liber* D. B. NB. *manl. of Onz.*
 Boombrood zie *Bodenbrood*.
 Boom *Arbor* S. B., H. V.
 Boom *translate* *stamboom stirps* Hv.
 Boom i. hout *lignum* Boom des cruycen *Lignum crucis* Cl. Sp.
 Boom een zeker werktuig Z. *Wv.*
 Boomwollig i. van boomwol *Cotoneus* K. M.
 Boon *fabia*. achten niet een boon *nauci*, *focci facere* C. d. M. *J. D.*
 Boonbloem. C. d. M.
 Boord i. rand *margo* *Manl. D. B.*, V. C. A., Z. *Wv.*
 Boord (wenden over) *Despirare* S. V. S. G.
 Boord: keren ten boorde, zich wegpakken K. M.
 Boord: *Cholera*, *Morbi genus* *Onz. Oud. Vert. A.*
 Boorden *Verb. i.* den boord bekleden bezetten, versieren H. *Dull.*, H. H. V. V. r.
 Boorden: aan boord klampen *Velius* Cl. van *Hoorn*.
 Boorg *Adj. Quid?* S. V. S. G.
 Booren verkorten, benadelen *Paff.*
 Boortendag i. geboortendag *dies natalis* K. M.
 Boordvol *ad marginem usque plenus* Hv.
 Boos *Malus* S. B.
 Boosaardig *Malitia* Oud. *Vert. A.*
 Boosdaad *Malificium* H. H.
 Boosdader i. Boosdoender *Maleficus*. H. de Groot, Oud. *Vert. A.*
 Boosdadig: *sceleratus* H. de Groot.
 Booslyk *inique* D. B.
 Booslike *inique* D. B.
 Boosten by verkorting voor *Beoosten ad Orientem* H. op M.
 Boot onz. *Cymba* A. v. M., Z. N. *Voss. Verisimiliter etiam ap Ges. qui habet met den boot.*
 Boot *pertinet etiam ad mundum muliebrem*. Een vrouwlyk halsfieraad Oud. *Vert. A.*
 Bootken *Cymbula* Sc.
 Bootse *Facetiae* Ald. w., *Coornh.*
- Bootse Bult of buil *Tuber* C. d. M.
 Bootsemakery (bitse) Oud. *Vert. A.*
 Bootsens *ingere ex cera vel alia molli materia* V. *Jof.*
 Bootsens i. nabootsens *imitari* T. P. P.
 Bootsens: veinsens. gebootste blyfchap *fecta, simulata laetitia* H. H.
 Bootsens: kluchten op toonelen T. P. P.
 Bootsens en herbootsens Oud. *Vert. A.*
 Bootsfery *imitatio* Oud. *Vert. A.*
 Bootseus a Gall. *Bousfu* i. Gebocheld. *Gibbosus* H. op M.
 Bootsmaker *Mimus, Pantomimus* H. A. T.
 Bord plur. Borderen *Affer* D. B.
 Bord (een) in de kelder maken, *Quid?* Z. N.
 Bord i. rand, boord, *margo* L. V.
 Bord des bergs i. voet des bergs *radix montis* L. V.
 Bord *videtur* Ruk een haastige wind die met eenen bordt terstondt 't water comt beroeren *J. F. nisi* met eenen bordt *fit, id quid apud Hoofdium*, op een bordt? *quod, nisi fallor est Cito, subito.*
 Bord i. verkeer-schaakbord H. op M.
 Borde (te) komen i. *eigenl.* te spelen komen daarna te voorschyn komen H. op M.
 Borde (te) brengen *eigenl.* te spele brengen daarna te voorschyn brengen H. op M.
 Borde i. last G. T., St. B., *Liber onus Charitatum* 1476; *Gen. Spr.*
 Bordeel *Lupanar* D. B.
 Bordeel *Delubrum puta tale in quo est Lupanar* D. B.
 Bordeel (zyn dochter zetten in 't) *prostituere filiam* D. B.
 Bordeelvrouwe *Prostitulum* D. B.
 Bordure i. Borduursel *Caelatura, Sculptura* D. B.
 Borduur i. Borduursel V. D.
 Bore i. niet of gantsch niet. Bore goed i. gantsch niet goed enz. H. op M., L. V.
 Borenes voor gheboernesfe geen goed *Nederd.* H. op M.
 Borg *Castellum, Praesidium* D. B. *Difert a Vesten Aceoord van Westyriest. met Gr. Florus* 1288. MS.
 Borg een zeker touw, 't welk men aen den Sleper van een kor heeft. R. *Paludanus Oudh. en Natuurk. Verh.* Z. *Wv.*
 Borg *fidejussor* St., K. v. H.
 Borg, Borgen nemen van. *satis dationem accipere pro* K. v. H. Borg blyven *fide jubere, satisdare*. Borg zetten. *Idem.* Borg zetten voor *satisdare pro*. Borg zyn *fidejussorem esse*. Borg worden *fidejussorem fieri* K. v. H. op borgen iemand uit geven i. op borgtocht loslaten ontsaan H. op M.
 Borgelkyn Borgen *parvum Castellum* Tr.
 Borgemeester, Borganmeester, en Borgmeester *Promiscue usurpata* H. V. D.

- Borgen is borgen, verborgen, *Abcondere P. N., f. Fl.*
 Borgen i. Crediet geven, *Credere, si dem alicujus sequi H. Or. d. A. Gef.*
 Borger *Civis. Quid Borger der zee? utrum piscis? an Nauta? Translate A. H. Ned. Poemata.*
 Borgermeester, Borgemeester, Borgemeester *promiscue usurpantur H. V. D.*
 Borgmeester, Borgemeester, en Borgmeester *promiscue usurpantur. H. V. D.*
 Borgsloep i. een sloep, die in de Walvischvangst wordt gebruikt, om in geval van verlies der eene sloep, dezelve tot waarborg te hebben *Z. Wv.*
 Born i. born fons *K. M.; H. de Groot, V. D.*
 Born i. Water *Aqua D. B., Zeg. V. V., Coornh., H. Pr.*
 Borne i. water *Aqua D. B., Zeg. H. Pr.*
 Borne i. Bron *Fons L. V.*
 Bornen i. branden *Urere D. B., Kol.*
 Borre i. bron *Fons, forte etiam Put Puteus aut simpliciter Aqua L. V.*
 Bors Beer *Br., f. K.*
 Borse i. Beurs *Marsupium S. B., H. H.*
 Borsfekruid *Herba quaedam A. V. M.*
 Borsfe Menschenmoorders *Quid? An Barsche, an Forfche? O. Vert. A.*
 Borst *Pectus G. T.*
 Borst (Kort ter) i. Kortborstig *Gef.*
 Borst i. Jong borst *Juvenis Moon.*
 Borsten (te) v. geborsten *H. op M.*
 Borstlap *Fascis pectoralis D. B.*
 Borstlap van een schip i. een bekleding van yser voor aan de Groenlandsche schepen *Z. Wv.*
 Borstweer i. borstwering, *quod pectus defendit, aut servat, munitio f. M.*
 Bortelen *tumultuari Br.*
 Bortelen Woeden, *furere Br.*
 Bortelen allerley lasterreden *effundere omnes Calumnias Kantt. S. B.*
 Bortelen gelyk de fonteynen *Bullire. S. B.*
 Bortelen Water i. uitgeven, uitbortelen *S. B.*
 Bosch *Silva Sc.*
 Bosch *Silva Manl. Gef.*
 Bosfchaaldie *Saltus D. B.*
 Bosfche *Lucus D. B.*
 Bosfchere: Eigenaar van een Bosch *Pel.*
 Bosfen i. Boezem *Sinus D. B.*
 Boskalkyn i. boschjen *Sylvula Pel.*
 Bosmen *forte pro bosunen L. V.*
 Bosfene *forte pro bosogne L. V.*
 Bosfen: uitstoten *Expellere S. C.*
 Bostel beter Borstel *Voff.*
 Boswonder *Adj. Oud. Vert. A.*
 Bot een tuig in de fcheepsvaart gebruikt *Z. Wv.*
 Bot (op een) fchielyk, terftond *subito, statim H. H.*
 Bot (geven) *indulgere D. S., H. V.*
 Bot adverb. geheel *intotum f. D.*
 Bot (te) lopen i. tenietlopen in *nihilum abire Oud. Vert. A.*
 Boteram: geboterd brood *K. M.*
 Botermate (Recht der) *H. V. D.*
 Botlyk *K. M.*
 Botte i. been *Os Reid.*
 Bottekroes: onbeschaafd mensch *Voff.*
 Bottemuilen i. tot een botmuil maken *Z. N.*
 Botten i. bedriegen *fallere Bred., Ald. B.*
 Botter i. boter *Butyrum K. V. H.*
 Bottigheid (opgezette) *videtur opgepronkte bottigheid Gef.*
 Bottinge *Tributi genus Handy. van Kinn., M. Ch.*
 Bou en welgerynde taal *K. M.*
 Boud *Audax D. B., L. V., H. M. C., Br. D.*
 Boud verwaand *Arroganter f. D.*
 Boud *Audacter L. V., H. V., S. V. S. G.*
 Boudelyk *Audacter H. Or. d. A.*
 Bourendicht *sic vocantur Bucolica Virgilii K. M.*
 Boufvel i. gebou *aedificium H. N. P.*
 Bouvalligheid i. *Vetustas aedificii ruinam nuntians Oud. Vert. A.*
 Bouwe i. Oogst *Messis D. B.*
 Bouwe i. gebouw *Aedificium G. T.*
 Bouwen, een vrouwen kleding *Cyclex H. Z., f. D.*
 Bouwen *Aedificare* een grafftede uit den grond *HV.*
 Bouwen i. landbouwen *Colere agrum Fr. W.*
 Bouwen *Pingere V. P.*
 Bouwere *Submonitio ad operas seu Corveias faciendas. Du Cange.*
 Bouwery i. Landbouwery *Agricultura D. B.*
 Bouwvel i. gebouw *f. D.*
 Bouwzwier i. fraaiheid der bouwkunst *Elegantia Architecturae Oud. Vert. A.*
 Boven *supra D. B., K. V. H.*
 Boven tegen *contra. K. v. H., H. v. D., f. K.*
 Boven i. over *super D. B.*
 Boven i. onder *Inter D. B.*
 Boven i. meer dan *Supra D. B., C. d. M.*
 Bovengaan nu te boven gaan *St. B., Br. D., D. B. G. T.*
 Boven zyn i. te boven zyn *Superiorem esse D. B.*
 Boven (zyn) iets *Praeesse alicui rei D. B.*
 Boven (te) zyn toenemen, de overhand nemen of hebben *Praevalere. D. B.*
 Bovenzweven i. te bovengaan *Superiorem esse D. R. C.*
 Boven (van) tot boven a *summo usque ad summum D. B.*
 Bovendek 't opperste gedeelte van 't Schip. *Z. Wv.*

- Bovenhou, fryk spek af en boven hou
fryk spek. Geroep in de Walvisch-
vangst, by 't afmaken van den visch
gebruiklyk Z. Wv.
- Braadspit: een Scheepstuig Z. Wv.
- Braakmaand Junius Byb. 1400. MS.
- Braakfel i. breuk hinc grondbraakfel
Chron. van Zeel Antw. 1551.
- Braam *Vepres* bramen en doemen *Ve-
pres & spinnae* D. B.
- Braauw der leeraren braauw *Videtur In-
vidia*, Oud. Vert. A.
- Braauwen een woord by de Scheepstim-
merluiden bekend. Hawk. R.
- Brabbeling H. H.
- Bracht voor gebracht L. V.
- Brade i. Gebraad *Astatura* D. B.
- Braden Imperf. Bried niet Braadde *As-
jare* D. B.
- Bradery Oud. Vert. A.
- Bradwo forte Braauw Oud. Vert. A.
- Brageren i. Pronken J. D., G. op K
- Braggeren *Superbere* H. A. T., H. M. C.
- Braggeren i. Pronken, Praien S. v. C.
C. d. M.
- Braggoen. de Bragoenen doet men fac-
ken. *Quid? Westerb.*
- Brak: foort van Jachthond *Gesch.*, Moon.
- Brake i. Braakland *Novale* C. d. M.,
Z. N.
- Brake *Lubatum* L. V.
- Brake i. Breuk *Gef.*
- Braken vlas i. 't vlas uit de schel of bast
doen *Voff.*
- Braken: myne oghen braken ghelyc een
stier *Quid? Pel.*
- Braken niet zyne klaauwen. wordt van
den leeuw gezegd by L. V.
- Braken nu nachtbraken *Frangere mem-
bra vigiliis*, *Fraxare* H. op M., V.
Hier., Moonen.
- Braken (Waken en) Cl. Sp.
- Braken. *sensu neutro* Bersten *rumpi*,
Disrumpi H. op M.
- Brallen S. v. C., H. G., V. P., H. Cr.
H. Dull. Z. N., T. P. P., D. H.
Port. zie over dit woord H. Pr. en Bd.
- Branche de brance: verkeert. an de kans
verkeert? C. d. M.
- Branche i. Tak *Gall.* Branche M. C.
C. R.
- Brand. *Incendium* D. B., K. V. H.,
H. O. d. Amb.
- Brand. Leveren den brande *igni tradere*
Incendere D. B. maken met sinen viere
K. v. H. *incendium excitare igne suo*.
Ibid. komen tot den brande *Accurrere*
ad incendium extinguendi. Ibid. om.
Ancte des brandes *metu incendii* Ibid.
- Brandkeren *Ignem arcere* Ibid. Wa-
pen ten brande brengen? *Quid? An ad-
ferre Arma ad extinguendum, an ad*
excitandum ignem, an armatum ad
incendium accedere? Ibid. Quitfen
ten brande *Credo esse kwetzen* by of
door den brand *Ibid.* Om nood van
- brande *propter calamitatem incendii*
ibid Ontteken den brand *accendere*
Incendia H. Or. d. A.
- Brand *Uredo* D. B.
- Brand *Larus niger* *Avis species* L. V.
- Brand *Gladius* H. op M., Zeg.
- Brandachtigheid *Combustio* D. B.
- Branden i. verbranden *Comburare* D. B.
- Branden (een fitfel int vel doen) *Gef.*
- Branden *Ardere* De Markt brandt d. i.
de huizen daar opstaande; zo ook worden
de luiden gezegd te branden d. i. hunne
goederen H. op M.
- Branden en blaken van eergierigheid *Sc.*
- Branden en blakeren *abf. Gef.*
- Branden tot kwade begeerten S. V. S.
- Brander Een oorlogschip, dat in vuur
gezet word om andere Schepen in brand
te steken J. M.
- Brandig K. M.
- Branding Een scuimende zee tegens rots
of strand bruischende J. M.
- Brandleder *scalae*, quibus in incendio
extinguendo utimur K. v. H.
- Brandmerken *Signate notare* transl. Oud.
Vert. Ar.
- Brandofferen *Offerre Deo in holocaustum*
D. B.
- Brandfchat *Tributum*, quod solvitur hosti
pro redimendo pago, vel urbe ab incen-
dio H. H.
- Brandfchatten verb. i. Brandfchat of
brandfchatting afvorderen H. M. C.
- Brandfchatting *idem* quod Brandfchat
H. H.
- Brandflicht i. Brandflichting *Incendium*
P. N.
- Brandvogelken *Larus*, vocatur etiam *Sim-
pliciter* Brand D. B.
- Brandwacht Z. Wv. op de brandwacht
zenden, uitzenden, liggen: de brand-
wacht uitstellen *Ibid.*
- Bras i. hoop. *Kiliano* *Commixtio*, *Con-
fusio*, *Commixtum* *Chaos* *Gef.*, J. D.
- Bras (Ben mas en) en tas van vloek-
wanschapenheden Voorber. tot den wa-
ren Goasdiens Leyd. 1749. l. 7.
- Bras een Scheepstuig Z. Groenl. *Voff.*
- Braspenning *Tuffis* G. op K.
- Braspenningen (ouwe) Zweten *Quid?*
Oud. Vert. A.
- Braspil Een Scheepstuig *Armamentum*
navis R. *Paludanus* Oudh. en Natuurk.
Verh. 1^e Stuk.
- Brassen i. smullen, teren H. A. T.,
Vond. V., J. D., C. d. M.
- Braauwe *Supercilium* Jonkt.
- Braauwen *est Supercilium contrahere*. hinc
u barsch-gebraauwde wyzen *mores*
arrogantes & superciliosos Jonkt.
- Bravade H. N. P.
- Breden i. breedte *Latitudo* D. B.
- Breden i. breedmaken, uitbreiden *Di-
latare* D. B., H. de Groot.
- Breden *Augere* St.
- Breed *Latus* D. B., K. v. H., L. v. J.
Breed

- Breed *i.* ruim, groot *Amplus, magnus* met de breedste verbasteringen *Oud. Vert. A.*
- Breedheid *i.* breedte *Latitudo D. B.*
- Breedten *cum dupl. E Dilatare D. B.*
- Breedten *videtur esse bereeden parere H. v. M.*
- Breedweidenheid *Oud. Vert. A. en R. Mog.*
- Breem *i.* Braam *rubus Cl. Sp.*
- Breems *Bruchus Z. WV.*
- Breeuwstoel een Schepstuig *Z. WV.*
- Breedel *i.* Toom *Frenum Zeg., Gem. Spw.*
- Breidel (een) iemand leggen, *Coercere aliquem K. Lescaille.*
- Breidelen *frenare L. V.*
- Breiden *i.* uitbreiden *Dilatate D. B., K. M., L. V.*
- Breiden *absolute* voor zich breiden *d. i. uitbreiden. L. V.*
- Breiden *i.* bereiden *parare H. Gr., Sp., H. V.*
- Breiden vereenigen *Westerb. Ged.*
- Breiden helpen *O. Gb. Leb.*
- Breiden in een doolhof *Westerb. Ged.*
- Breinloos *Cerebro carens, Cerebro privatus. G. op K.*
- Breke *i.* gebrek *Penuria D. B.*
- Breken *imperf.* brok niet brak *K. M. Frangere.*
- Breken *i.* ontbreken of gebreken *indigere D. B., A. V. M.*
- Breken *i.* Afbreken *D. B., S. B., K. v. H., H. op M.*
- Breken *Verb. neut. d. i.* gebroken worden *finiri St.*
- Breken *i.* bezwyken *Deficere D. B., H. op M.*
- Breken in *Irrumpere D. B.*
- Breken *i.* verbreken, overtreden schenden *b. v. gebod breken Transgredi D. B., H. A. T., H. op M., H. v. D. ubi de violatione arresti hoc verbum usurpatur. H. G. van Velzen de voorwaarde aan iemand breken i. non servare.*
- Breken zyne krachten in ontucht *Debilitare vires suas impudicitia Oud. Vert. A.*
- Breken zich tot *i.* zich geweanen aan *C. d. M.*
- Bremstig *Ardens. Br.*
- Bremmen *Hinnire S. C.*
- Bremse *i.* Kever *D. B.*
- Brengen. *Ferre, adferre D. B., K. v. H.,* Wapen ten brande *i. tot den brand. Ibid.* Brieven op sinen poerter *Ibid.* Vleesch te banke *Ibid.* goed te huis *Ibid.*
- Brengen der voor op der aerde *D. B.*
- Brengen *Nunciare V. L.*
- Brengen *i.* aanbrenge *Afferre J. V. P.*
- Brengen van lyf ter dood *H. Henr. de Gr., om goed, lyf en eere Idem Hip., om landen en luiden Idem Ibid. occi-*
- dere, bonis, vita & honore spoliare, terra & hominibus privari.*
- Brengen iemand om 't lyf *vita privare Gef.*
- Brengen omhals *translat. doorbrengen Gef.*
- Brengen in 't net *i.* verstrikken *L. V.*
- Brengen voor zich eenige hope *Oud. Vert. Ar.*
- Bres, scheur, opening van een dykbreuk *J. M.*
- Brespit een Scheepstuig *Z. WV.*
- Breten Hy wil hem al breten voor 't onvertellen *d. i. hy sopt hem. Gem. Spw.*
- Brett forte *Caput* ick hebbe een quaden steen an 't brett. Hy sit boven an 't brett *Gem Spw.*
- Breuk *i.* boete *multa, poena S. C.*
- Breukel *adj.* broosch, zwak *Infirmus Oud. Vert. A.*
- Breuken *i.* misdoen aan iets *H. V. D.* tegens iemand *Ibid.* jegens iemand *Priv. van Hert. Aelbr. aan Hoorn 1404.*
- Bridorp zie Brieden.
- Bry *polenta D. B.*
- Brieden beteekende eertyls Brouwen *Hier van waarfchynlyk Briedorp of Bridorp een dorp in Zeeland.*
- Briedorp zie Brieden.
- Brief *bref vox antiquissima G. op K.*
- Brief van verscheiden zie Verscheiden.
- Brief (een) dichten *is zekerlyk opstellen.*
- Brief *Brieve* brenghen op sinen poerter *afferre litteras contra, adversus viros suos K. V. H.* Loten met brieven of met bonen *nu met besloten billietten kiezen Ibid.* Wiet valt met neghen brieven *d. i. dus verkoren word Ibid.*
- Briefelyk *i.* duidelyk *C. d. M.*
- Briefschen toegeschreven aan den Leeuw *D. B. Sc., f. Fl. L. V.* aan drakenkoppen *V. P.* aan een spook des Afgronds en met brullen *samen gevoegd. Id. Ibid.* aan een paard *Id. Ld., J. Bod. aan den wilden ezel D. B.*
- Briefselken *Mica Gef.*
- Brieven *Verb.* melden *S. V. & forsan* kennis krygen *S. V. S. G.*
- Bryn *i.* pekkel *Maria Gef. NB. ibi legitur Bryne.*
- Bril of brille (zonder) door de vingeren zien *i.* Oogluiken *Connivere C. d. M.*
- Bril kyken *Quid? Hooft zangen.*
- Brillen verkopen *i.* Bedriegen, misleiden *Decipere Cl. Sp.*
- Brillen *verb.* een bril gebruiken, door een bril zien *Z. N., & ex eo G. op K.*
- Broeden *proprie ovis incubare & deinde parere & ingenere proferre* Broeijen *scribit pro eo Vondel. in N. & Virg.*
- Broeden *i.* voorttelen, fokken vee. Sic paarden broeden *i.* paarden telen *Pel.*

- Broeder zyns Vader Kint en synre Moeder, *by de oude Dichters* een volle broeder, *of*, zo men ook zeide, vleeschelyke Broeder, *of* Broeder beide van Vader en van Moeder *frater germanus*. Broeder van Vader en niet van Moeder *i* halve Broeder van Vaders zyde, *frater Consanguineus*. Broeder niet van den Vader maar van de Moeder *i* halve Broeder van Moeders zyde. *Frater uterinus* H. op M.
- Broederschap *Fraternitas, Collegium* V. D.
- Broedzeug van ongehoorde listen. *Jonkt.*
- Broeien *i*. broeden *Vond. N. & V.* *ƒ. D.*
- Broeinst *nidus in quo avis ovis suis incumbit.* V. V.
- Broek *proprie Bracha*, Broeken *transl.* 't manlyk geslacht *sexus masculinus*, *eo sensu opponuntur* Doeken aut Keur-
sen, *femininus sexus* G. op K.
- Broek Palus D. B.
- Broekachtig *Palustris* D. B.
- Broekachtig Broeds, Geil, amoureux, *vox fida ab Hugenio*, *ut videtur* G. op K.
- Broekland *Terra palustris* Veld., Oud. Vert. A.
- Broeklede 't zelfde als Breukelen *nomen proprium pag.* H. op M.
- Broekrieme Lumban D. B.
- Broesch *i*. Broesch, *Fragilis* D. B., Br. D.
- Broesfen *i*. Bruischen *fremere* S. V. C.
- Broesfen *cum fremitu erumpere* H. H.
- Brillen iemand *i*. bedwingen, een bril op den neus zetten. G. op K.
- Bringen *i* brengen *Cl. Sp.*, H. M. C.
- Bryne *i*. Gal, *fel. C. d. M. huc etiam refero* Bryn Pekel *quod Lelyveld ex Geschiedt Pekel explicat. Sed Bryne ibid sine dubio etiam significat fel.*
- Bryfchen *rugire* D. B.
- Briffen *puto esse verberare* Br.
- Brittur *vorat dikwyls by den Wapenrok gevoegd*, *schynt niet veel te verschillen van Gherlande* H. op M.
- Bryzel (niet een) *i*. niet een zier, niets S. V. C.
- Bryzel nu verbryzelen *Comminuere* D. B. *ubi* Briffelen in stucken *Comminuere in frustra.* S. B. V. D. *in ball.* H. D., V. D.
- Bryzen *i*. bryzelen *Comminuere* S. V. C.
- Brocht *i*. gebrocht *part. a* Brengen, P. N., Cl. Sp.
- Brodekyn *i*. broedeken, Broodjen, *parvus panis* D. D., H. op M.
- Broedgryns *Quid?* zullen wy met broedgryzen de nersfens instampen, Oud. Vert. A.
- Broedronken voor Brooddronken *Viss.*
- Broech, broesch L. V.
- Broed de jongen van een Vogel. H. op M.
- Broed *i*. gebroed S. V. S., Oud. Vert. A.
- Broed *i*. brood *Panis* K. V. H.
- Brok 't zelfde als Broek Palus D. B.
- Broke *multa, poena.* op iemand te zeggen hebben. *Handy. van Hert. Aelbr.* 1401. *aan Drecht*, 1404. *aan Hoorn.* iemand aantyen *Priv. van Hert. Aelbr. aan Hoorn.* 1404. Aanspreken binnen 's Jaars *Handv. van Gr. Willem* 1406. *M. S. Berechren Priv. van Hert. Aelbr.* 1404.
- Broken (te) *i*. gebroken *of* verbroken H. op M.
- Brogig *i*. misdadig G. T.
- Brokkel *i*. breeikbaar, brosch, brokkelig *Moon.*
- Brokken by inbrokken, infschieten *Moon.*
- Brommen een zwaar geluid geven *V. L., V. P., V. Hier., V. Ag., V. V. r., Anslo, Ant., V. F., De Potter.*
- Brommen (uit) *sterk uitgesproken worden van de waarheid.* H. D. een lied bromt H. D., V. P. zwarm van byen H. D. *Transitive* S. K.
- Brommen *i*. pochen *ƒ. M.*
- Bronken *i*. Pronken, trotseeren L. V.
- Brood panis D. B., G. T.
- Broodbiddende *Mendicus* D. B.
- Brooddronken, dartel *petulans* *Moon.*
- Broodgeld H. V. D.
- Broodheer *Veld.*
- Broodkland *i*. Broekland *Palus* D. B.
- Broos *Colinus* *Vond. Virg.*
- Broesch *fragilis* Cl. Sp.
- Broffen *Vexare* Puff.
- Brou *i*. braauw, wenkbrauw *supercilium* L. V.
- Broute *i*. Brouwfel H. de Groot *Inl. tot de Holl. Rechtsgel.*
- Brouwen *Cerevisiam coquere* K. V. H.
- Brouwen bier op Hamburger bier *An in den smaak van? Puto Ergo Haarlemmer Hamburger* K. V. H.
- Brouwen *transl. Machinari plerumque de mali Machinatione* H. Or. d. A. *Hin. moeite op moeite brouwen* V. L. bedekte lagen brouwen *ƒ. D.*
- Brucghe *Vet. Pons.* Brugge H. op M.
- Bruchus *Vox Latina* D. B.
- Brudegom *Sponsus* Br. D., K. V. H.
- Bruden *Utrum sponsam facere ut sit* Bruiden? *An detrudere ut sit* Bruiden? L. V.
- Brueder *Frater* Cl. Sp.
- Bruedere *Frater* Cl. Sp.
- Bruederlicheit *i*. broederlykheid, broederlyke liefde *Amor fraternus* D. B.
- Breurlyk *i*. broederlyk *fraternus* Cl. Sp.
- Bruid *Sponsa* L. V.
- Bruidpand D. B.
- Bruiken *i*. gebruik *Steunfel-bruik* Sp.
- Bruikeloos *i*. zonder gebruik H. de Groot.
- Bruiken *i*. gebruiken *uti* Sp., Coornh. H. de Groot.
- Bruikleening *mutuum* Oud. Vert. A.
- Bruikweer *i*. Hoeve, Hoffsteden *Prædium* H. Hift.

- Bruiloften *i.* bruilofthouden *V. Ad.*
 Bruilofskoets *is* Bruilofsbed *Moon.*
 Bruiloftocht *Quid?* *Ald. B.*
 Bruiſchee en baren *conjuncta de homini*
V. H., van een Zwaan gebruikt V.
Ad. in b. van menſchen enz. V. P.,
 van tranen *H. D., de bruiſende*
 Orant *V. P. om de bergen bruiſed*
H. D. tronſtive, ut viditur.; Den
Wind toegeſchreyen V. Joſ. in 't Hof,
H. D. Brassen, bruiſen, brallen,
 brommen *conjungit Br.* Brullen en
 bruiſen *H. H. de Homine divite V. F.,*
 bruiſen van toren *V. Alb.* Bruiſ-
 ſchen, ſnuiven en manen ſchudden
 van een Paard *H. V. Ergo Bruiſ-*
 ſchen ſignificat *in genere fremere.*
 Bruken *i.* gebruiken of gebruiken *ali D. B.*
 Bruikinge *i.* gebruiken *Uſus D. B.*
 Brullen den Stier toegekend? *M. Amſt-*
 1608. N°. 28. den Leeuw *H. D.*
 Brullofte *i.* Bruilof *Nuptiae D. B.*
 Brulocht *i.* Bruilof *Nuptiae D. B.,*
L. V. J. De brulocht doen Celebra-
re nuptias D. B., H. op M.
 Bruncerd *i.* gebrunſeerd *D. B.*
 Bruneren *Polire D. B.*
 Brusck., woest, *ferox. V. N., V. Aldo-*
nias, H. H.; H. Z. Moon.
 Brusckelyk onbezonnen *Oud. Vert. Ar.*
 Braud, bruid *Sponsa K. V. H. Br. D.*
 Bruidpand en Bruidpand *Arrhabo D. B.*
 Bruuschen *i.* Bruiſſchen *Rugire D. B.*
 Bucht *An buit?* *apud J. D.*
 Buerck *An boer?* *Sachſ. Sp. 8. ubi*
agitur de equite qui necit i. e. uxu
rem ducit de dochter van een buerik
 of eyghen man.
 Buerluiden & Landtluiden *permutantur*
K. V. H. An ergo Buerluiden Ruſti-
ci, Coloni V. H. op M. Stoke.
 Beurrecht *judicium ruſticum?* aut *judi-*
cium Pagi quod a Buren i. e. posses-
soribus agrorum habebatur! forte idem
quod hodie rure vocetur Buurſpraak
Convocatio proprietariorum agrorum ad
ſve ambacht Handv. van Gr. Will. 2406.
M. S. dicitur etiam Buurſtemming.
 Buete *i.* genczing *Madela.*
 Buſſeltjon *genus veſtimenti ruſticorum*
 & *nautarum Z. WV.*
 Buſſet *Onz. H. A. T., Gef., V. D.*
 Buidelen *Triticum cribro excernere K. i. S. B.*
 Buigen *Imp. boegde Part. gebuycht Incli-*
nare D. B. gebogen Sc. Oud. Vert. Ar.
 Buigrede *Quid?* *An ratio, argumentum,*
quod animos ſlectit? Oud. Vert. A.
 Buyen *i.* onweren *Verb. K. Leſcaill*
 Bulge Baar, Golf *Unda Th.*
 Bulgioen *i.* Bouillon *H. op M.*
 Bulrighede *Gibboſus H. op M.*
 Bulte *Gibbas D. B.*
 Bultzak *Calceitra Z. WV.*
 Bunder een ſtuk lants van een zekere
 maat *jugerum Sc., J. D.*
 Burg *Baſtellum, Arx D. B.*
 Burg *Civitas Matth. de nobilitate.*
 Burgrecht *jue arcis aedificandae S. Sp.*
 Burgſloot *i.* Stadsſloot *fossa Civitatis*
K. V. H.
 Burgtaal. Borgtocht *Cautio Reyd.*
 Burgwal *i.* Stadswal *vallum Civitatis*
K. V. H.
 Bus *Acinus D. B.*
 Bafaan Bazuin *D. B.*
 Busch *i.* Bosch *Silva Sc.*
 Buſſche *Silva, Lucur D. B.*
 Buſſchut *i.* Buſſchutter *A. V. M.*
 Buſſel *Buſſelen en vuurmuſfaarden Oud.*
Vert. A. An Buſſelen Tukkeboſſchen?
 Buſſelken *i.* Buſſchjen *Fasciculus H. Hiſt.*
 Buten *i.* buiten *Extru. Br. D., K. V. H.*
 Buten *i.* buiten *praeter H. op M.*
 Buik *i.* romp *Truncus reg. H. op M.*
 Buiken *verb. ventri ingerere Vl. R. 1*
 Buinſch, buinſche *Quid?* *Sp.*
 Buis *Sophon V. D.*
 Buis een zeker *Vaartuijg Gefch.*
 Buiten *Verb. rapere V. V. r., H. H.*
H. Ged. Kant. S. B., Viſſ.
 Buiten, *Extra M. S. C. Nann. f. 633*
 Buiten uitwendig, *Externe St. B.*
 Buitekans *lucrum, commodum non ſpe-*
ratum, inexpectatum Sp.
 Buitenkreiſſche dingen *Quid?* *Oud.*
Vert. A.
 Buitenlands *Suburbanum D. B.*
 Buitenlaſt *buitenluſten der lichte Vrou-*
 wen *J. K.*
 Buitenommeforten *Circumfundere St. B.*
 Buitonſpoorch *i.* buitensporig *nimius,*
nimis magnus H. V.
 Buitenweegſch *Avius H. B.*
 Buizen, drinken, zuipen, *bibre Potare S. C.*
 Buk *i.* Bok *Hoedus D. B., G. T.*
 Buke *i.* buik, romp, *venter uterus,*
truncus D. B.
 Bukelkyn *i.* Buikjen. *Ventriculus G. T.*
 Bulderen *Rugire; erugire de homine fu-*
rente D. B. de imbre J. K. de tem-
peſtate Oud. Vert. A. de fortuna H. Gr.
 Bule *Quid?* *L. V.*
 Buten *i.* buiten *d. i. zonder, buiten*
 weten van *K. V. H.*
 Buter *i.* buten der *H. op M.*
 Buter buert *i.* buiten'hoord *H. op M.*
 Buts *Bult tuber Cl. Sp.*
 Butsadj. Butſel *Bullebakken Oud. Vert. Ar.*
 Butter *i.* boter *Butyrum D. B., K. V. H.*
 Buuk *i.* romp *truncus D. B.*
 NB. Buuk *in D. B. Tſaias xij. ſi en*
 ſullen niet ontfermen des kinder-
 kyn die den buuk ſughen. *Haec*
in vulgata exprimentur his verbis:
non miſerabuntur lactantibus ute-
ris. Vertendum igitur erat ſi en ſul-
 len niet ontfermen den ſoogen-
 den Vrouwen Buuk *igitur hic*
nen poteſt eſſe borſt. Sed verſio
Belgica nullum habet ſenſum.
 Buur *An boer?* *St.*
 Buur *vicinus De gemeene buren ſunt*
communes incolae, vel vicini K. V. H.
 Buurboomgaard *Sp.*
 Buurralig *i.* Vriendelyk *Sp.*
Finis Litteras B.

C.

- C.** *In c. non in k. voces terminantur v. g. kerc non kerk K. V. H., D. B., St. &c. &c.*
- Cabinet Onz. Gef.
- Cabuysse een Spyskas *Penus jungitur τῷ spinde idem hy heft voor die cabuysse of spinde cranc gelegen. Gem. Spw.*
- Cadet Cadetten *Quid? ubi junguntur τῷ Princeen. Princeen ende grooten Cadetten f. Fl.*
- Cael *i. naakt tot in den caelen grond H. G. d. A.*
- Caent (*In*) *by de ouden ik en kan 't H. op M.*
- Caerken *i. Goede vriendin, waerde vriendin Cara amica Gall. Chere, ma Chere Cl. Sp.*
- Caes hebben *Quid? L. V.*
- Caf *palea Pel.*
- Choers } *Quid? van daar fant hi mi en } ic Caluers en daar na heet icse calhoersine Pel. NB. lo.*
- Calhoersine } *quitur avaritia.*
- Calachtig *Clamofis D. B.*
- Calaigne *An Gallicum Calange? H. O. d. A.*
- Calcedonie een zeker Edel gesteente *Calcedonius H. op M.*
- Calf *vitulus, pl. Caluer en Calveren. D. B., H. O. d. A.*
- Calfdragen *dicitur de vacca quae est gravis da minc met kalf zyn, kalven moeten D. B.*
- Calf seghenen *Quid? H. O. d. A.*
- Calf jong der hinde *Hinnulus D. B.*
- Callen *vocare. Maerl. S. H.*
- Callen narrare *Maerl. S. H.*
- Callen Confabulari *D. B., Br. D. Zeg. L. V.*
- Callent *i. kalachtig D. B.*
- Callinghe *Hist. van Gr. v. B. Bit. U. d. D.*
- Calomne *i. kolom, pilaar Dl. Sp., f. Fl.*
- Calu *i. kaal Calvus D. B.*
- Caluaert *i. kaalkop, Calvus D. B.*
- Caluheit *i. kaalheid Calvities D. B.*
- Caluwe *i. kaal Calvus D. B.*
- Camer *Cubiculum K. V. H.*
- Camerik Dorp by Woerden in 't Lat. *belachlyk overgezet Cadmavorum regio, sedes H. op M.*
- Camerier nu Kamenier *Pedissequa D. B. Zeg. H. op M.*
- Camerkyn *Coenaculum D. B.*
- Cammecaet *scutulata forte nostrum Camelot D. B.*
- Camore (zo als een) *H. op M.*
- Campactelic *Campestris D. B.*
- Campaedic *Campus D. B.*
- Campioen Kampvechter *Propugnatur H. op M.*
- Camplys, gevecht *Zeg.*
- Campvelt *f. Fl.*
- Camuus *Plat van neus H. op M.*
- Cancelier *Scriba D. B.*
- Canesie *Capittel van Canoniken Capitulum Canoniorum H. op M.*
- Cancelieren *i. wankelen, waggelen H. op M.*
- Cant *is zyde, latus, K. V. H.*
- Capitone *i. Capitoool Capitolium L. V.*
- Capittel *i. Capitoool Capitolium L. V.*
- Capitoneum *i. Capitoool Capitolium L. V.*
- Capitone *i. Capitoool Capitolium L. V.*
- Capittel *i. Bestrafing nam. die men in 't Capittel van 't Klooster ondergaat Cl. Sp.*
- Capitulaer *Capitularium H. op M.*
- Caproen *Capitinn D. B.*
- Cardel } *of propugnaculum D. B.*
- Cardeel }
- Carnacioen *Incarnatio zo wel de dag als 't jaar H. op M.*
- Cartel } *of propugnaculum D. B.*
- Carteel }
- Castangiere *Castanea H. op M.*
- Castelen in Spangien maken. *Droemdy of maectu casteelen in Spaengien. Pel.*
- Castiden *i. kastyden Castigare Br. D.*
- Castien *i. Kastyden Br. D.*
- Castyng *i. Kastyding, Castigatio Br. D.*
- Castume *i. Costume. Mos na Costume rive D. B.*
- Castiement *Quid? An Castiement Kastyding H. O. d. A.*
- Catyf *Miser D. B.*
- Catyvig *Miser f. Fl.*
- Catuicheit *Aerumna, Miseria D. B.*
- Catuich *Miser D. B.*
- Catwyk *Belachlyk verklaard Wyk der Quaden H. op M.*
- Cartelieren *Quid? Zeg.*
- Cauaengie *Videur significare Rudea, vel reliquiae urbis aut aedificiorum, sic narratur de Troja nihil superesse nisi sommighe oude cauaengien ende grauen f. Fl.*
- Ceder plur. *Cederen Cedrus S. B.*
- Cedripen *l. van Ceder. Cedrinus D. B.*
- Ceedze *i. Troon Solium D. B.*
- Celdeure *Fanua Cellulae Cl. Sp.*
- Celle huisjen, kluis *Cella Cl. Sp.*
- Cemo *Quid? L. V.*
- Cenakele *Betkamer Coenaculum Cl. Sp.*
- Cepere *Quid? L. V.*
- Certejn *zekerlyk Certe D. B.*
- Cesoen *Quid? L. V.*
- Ch *mutatur in gh quando Syllaba augetur ut a Dach, Daghe V. V. H.*
- Ch en f *in sommige woorden onverschillig gebruikt als zacht en zaft, kracht en kraft, Bruloft en Brulocht zoo ook doch zelden Gicht, voor Gift H. op M., D. B.*
- Charitate *Caritas Cl. S.*
- Chashyen nu Keien *Lapides, saxa. Scriverius Toetst.*
- Chense, Cense, Schatteng *Conf. St. H. op M.*
- L 2 Cher-

- Chercher (een bediende by de Administratie der Gemeene middelen in Holland gebruikt) wil de Heer van Goens niet afleggen van 't Fr. Chercher; maar van 't Eng. Searker, dewyl deze bedienden ook in Eng. in die zaak worden gebruikt. G. op K. NB. is ook een bediende der Admiraliteiten.
- Chier (goede) maaken, aandoen Sc. J. Fl.
- Chimeloes } Naamen van een zeker water
en } H. op M.
- Chineloos }
- Cyboric. Myn waerdste Eyborie C. d. M.
- Cier (tot.) gedydt de rykdom zwaer H. V.
- Cier-gierig V. C. A.
- Cieract Ornamentum H. M. C.
- Cyerheit Cultus, ornatus, species D. B., E. en Ev. D., St. B. Chron. van Zeel. 1551., Cl. Sp.
- Cierig Z. N.
- Cierlyk leven d. i. prachtig Coornhert.
- Cynsbaar tolplichtig Tributarius J. M.
- Cierfelken Kantt. S. R.
- Cirkelen verb. Cirkelen naar 't graf A. H. N. P.
- Cyster sistrum D. B.
- Cypau (zyn) maken Quid? An geschreeuw L. V.
- Cyrogriil Choecogalus D. B.
- Cytoekre Psalta D. B.
- Cytrole Cithara D. B.
- Clachtig zyn i. klagen H. A. T.
- Clacr perspicuus, manifestus D. B. H. O. d. A.
- Clacr. zuiver purus G. T.
- Clacr gesterde hemel J. Fl.
- Clacrhheit Candor D. B.
- Clacrhheit, Claritas D. B.
- Clacrhheit Verschyning, Illustratio D. B.
- Clacrlieke i. oprecht, Sinceriter D. B.
- Claghe i. klachte, Querela, Querimonia D. B.
- Claghen over en op iemand K. V. H.
- Clagede woorden i. klagende woorden Br. D.
- Claghinghe i. klachte Querimonia D. B.
- Clappye, mulier garrula Cl. Sp.
- Clappen i. praaten, garrire H. O. d. A.
- Clappent i. kalachtig Loquax D. B.
- Clappende (staan) i. staan klappen Cl. Sp.
- Clapperye houden i. klappen, praten Cl. Sp.
- Clappinghe i. praatzucht Loquacitas D. B.
- Clareit i. sterke drank, Sicera D. B.
- Claren is klaar, licht, dag worden Dilucefere D. B.
- Cleden i. een kleed aantrekken, aandoen induere vestem D. B., G. T.
- Cleeden i. bekleden, vestire, tegere D. B.
- Cleden en reden Vestire & ornare, instruere Cl. Sp.
- Cleet Vestis pl. Cleder frequentius quam Clederen a Cleden K. V. H., D. B., G. T.
- Cleet, Gordijn, Voorhangsel Velum G. T.
- Cleedhuys i. Voorhof, Vestibulum D. B.
- Cleen, Pervus, Modicus, pauius D. B. H. op M.
- Cleen oft groot nullatenus, Zeg.
- Cleen, gering Zeg.
- Cleen en smai i. gering en klein Zeg.
- Cleenlic tantillum D. B.
- Cleiaerde Terra argillosa D. B.
- Cleyen die eesten ik denk met klei bestryken sic etiam met horden welgecleyet utrumque in L. V. V.
- Clein weinig, paucus D. B.
- Clein parvus, modicus, jungitur etiam Deminutivis D. B.
- Clein Subtilis D. B. Esop.
- Clein micken parvi pendere. duacken parvum videri D. B.
- Cleine, weinig parum H. op M.
- Cleynheit i. geringheid humilitas D. B.
- Cleinicheit id. quod Cleynheit H. A. T.
- Cleynoot Aliquid de Suppellecte vertetur in D. B.
- Cleynoot pl. Cleynoten res preteosae Br. D.
- Cleinschilt pelta D. B.
- Cleynsen Colare D. B.
- Clenodekyn i. een fraai, raar, weergaloos stuk H. op M.
- Cleppen wanneer die beeclocke clept Cl. Sp.
- Clerc } Geleerde Vir Doctus Zeg.
Clerck } H. M. Cl., H. A. T. H.
Clerke } op M.
- Clerc voor Schryver of Secretaris, zoo ik moen. Nature dede soucken haren clerc Aristoteles Pel.
- Clergesse, geleerde Vrouw H. op M.
- Clergie, geleerdheid H. op M. H. M. C.
- Clergie Latijn, Clergie leren Latijn leren H. op M.
- Clervas i. Clervaux H. op M.
- Climmen scandere K. V. H.
- Clynckant Quid crygt Clynckanten indien ghy eedt veur noene M. C. C. R.
- Clincke pessulum D. B.
- Clinke (de) trecken van een bleide. H. op M.
- Clincket portula Zeg.
- Cliftere i. vezel. Cl. Sp.
- Clit Lappa D. B.
- Clock een Vrouwerok Cl. Sp.
- Cloeck i. Dapper, Sterk, fortis strenuus H. A. T.
- Cloccheyt, Loosheid Calliditas G. T.
- Cloeclic industrie D. B.
- Cloeuën i. kloven Dissicare D. B.
- Clont i. klomp Massa D. B.
- Cloppen pulsare G. T.
- Cloppen palpitare G. T.
- Clouwken Glomus J. Fl.
- Cluyfenersse i. Kluizenares Cl. Sp.
- Cluppel Fustis D. B.
- Cluppel. iets vlieden als de hond van den cluppele Cl. Sp.

- Clute, kluit, klomp van druiven, vygen enz. *Massa D. B., M. C. C. R.*
 Cnape *i. knaap puer, Juvenis H. op M.*
 Cnapelkint *i. jongetjen, ut puto. Zeg.*
 Cocrodille *i. Crokodil Crocodillus D. B.*
 Coddighe *Quid? Pelgr.*
 Coey *i. Koe Bos., Vacca D. B.*
 Coey *i. kooi of Schaapskooi Caula D. B.*
 Coeyen feuer *Caula D. B.*
 Coel *i. bedaard Sedatus H. A. T.*
 Coelhof *i. koolhof moestuin Hortus D. B.*
 Coemen *i. komen Venire D. B.*
 Coen } *Audax D. B., Br. D. M. NB. po-*
 of } *teriori loco in malo sensu pro no-*
 } *stro onbeschaamd, asurant*
 Coene } *H. O. D. A.*
 Coendelik *Audacter Pel.*
 Coenheit *Audacia D. B., B. D. G. Th.*
 Coenlycken *Audacter Cl. Sp.*
 Coep broet *i. brood dat men op den koop bakt panis venalis. K. V. H.*
 Coepman *i. koopman pl. Coepmannen Mercator D. B., K. V. H. ubi pl.*
 Coeplude aut Coepmanne *in Limburg by H. op M.*
 Coepvaerdich. Coepvaerdighe goede, *pu- to koopmanschappen K. V. H.*
 Coer 't Choor *een gedeelte der Kerk K. V. H.*
 Coern *i. koorn Frumentum D. B.*
 Coert *i. koord Linea D. B.*
 Coet *porcellus kiliaan.*
 Coetse stratam *NB. du biste ghegaen op dyns Vaders hedde ende du besmettest syne coetse de Rubeno D. B. distinguitur igitur inter bedde & Coetse.*
 Coffer *Cophinus D. B.*
 Cogghe *Triremis magna D. B.*
 Cogghe (Heeren) *H. op M. ubi multa de voce Cogghe.*
 Cogschuld *Census genus Mieris Charib.*
 Coy *Caula D. B.*
 Coysse *ornamentum Clpei, ut videtur. H. op M.*
 Coil *i. koel Tb.*
 Cokentrys *Basilisk Regilus D. B., Pel.*
 Cokentrise *i. Basilisk D. B.*
 Coman *i. koopman pl. Comanne D. B.*
 Cool *Carbo K. V. H.*
 Colf of } *Clava H. op M., Peigr.*
 Colve }
 Comanscap *Mercatura, Negotiatio D. B.*
 Comanscap verkoping, *Venditio D. B.*
 Comanscaper *Negotiator D. B.*
 Comanscapman *Negotiator plur Coman-*
 scaplude *D. B.*
 Comate *i. Cometa L. V.*
 Comen *venire. Imperat Com. niet Coom D. B., H. op M., H. A. T., K. V. H.*
 Comen iemand *i. tot iemand D. B.*
 Comen *futurum esse. die nu syn ende namaels comen moghen i. e. mogen zyn K. V. H.*
 Comen *Com ad Verbaliter imperf. quam 2^a perf. Quaemt Gebeuren Evenire D. B., H. op M.*
 Comen te recht, *venire in iudicium, ju-*
dicio se sistere tot een branden adcur-
rere ad ignem exstinguendum. tot Hoer-
ne over 't lant i. te Hoorn aanlanden
van buten dunen Credo; ex mari ap-
pellere. Comen uit den scepondom i.
afgaan als schepen K. V. H.
 Comen op iemand *i. overvallen Super.*
venire D. B.
 Comen halen *Arcessere D. B.*
 Comen ter vergaderinghe *in Concione*
venire D. B.
 Comen ter doot *Mori D. B.*
 Comen minus addire. *rade die nu syn en-*
de namaels comen moghen d. i. raden
zullen worden K. V. H.
 Comen *subst. in syn comen nu in zyn*
opkomen, in zyn bloei L. V.
 Comen *partic. d. i. gekomen D. B., Cl.*
Sp., J. Fl., H. op M.
 Comenschap *i. koopmanschap Nering*
Cl. Sp.
 Comenscaper *i. koopman, Negotiator D. B.*
 Commanderen *nu recommanderen Com-*
mandare J. Fl.
 Commer behoefdigheid, *Armoede ege-*
stas, pauperies D. B.
 Commeren gaen *commeren tot der ryc-*
ker ed elder lieden huysen i. aldaar
als met uwe Commeren verkeren Com-
pere & Commere Gall. proprie suscep-
tores baptisimi deinde Amici vel Amicae
familiares Cl. Sp.
 Commaenge } *Videtur poni pro Cohorte;*
 en } *agmine, exercitu forte*
 } *sive Commaenge & deser-*
 } *comangen sunt sui com-*
 } *munis zyne gemeenen. L. V.*
 Comange }
 Compas *plecta D. B.*
 Compeer *Gevader proprie suscep tor bap-*
tisimi deinde etiam amicus familiaris
nichten en neuen gheuayeren en com-
peren Cl. Sp.
 Compleet (te) *tyt als, juist op dien tyd*
als Cl. Sp.
 Comste *adventus D. B.*
 Conseneie *i. Conscientie H. op M.*
 Condigen *i. verkondigen Annunciare B.*
D. G. Th., H. A. T.
 Condmaken *i. bekendnaken. notum fa-*
cere D. B.
 Condt *i. bekend notum D. B., Condt*
maken notum facere D. B.
 Confessor } *Qui religionem Christianam*
 of } *publice confessus est. H.*
 Confessor } *op M.*
 Conftiert *i. geconfyt Tb.*
 Confuus *subst. confusio D. B.*
 Cininc *Rex. D. B.*
 Conincrone *Corona Regia H. op M.*
 Coninelic here *i. een schoon machtig*
Leger H. op M.
 Conincginne *Regina D. B.*
 M

- Conne *Genus, sexus* H. op M.
 Connen Imperf. conste. *scire, posse* D.
 B., Cl. Sp., H. op M.
 Conninc Rex D. B.
 Conroot H. op M.
 Const i. kennis *scientia* M. in Vr. D. B.
 Conste *scientia, sapientia, intellectus* D.
 B., H. op M.
 Consticheit *scientia* D. B.
 Constume nu Gostume, sede, met welk
 woord het wordt gevoegd, gelyk Con-
 stume en sede L. V.
 Contentemet om'trym voor Contentement
 L. V.
 Conterfeyten *Pingere* Pe.
 Contoir i. comptoir H. M. Cl.
 Contrie i. troost *Consolatum* L. V.
 Convent i. klooster *Transl. 's Werelts*
convent H. A. T.
 Cooc nu Koek *Libum pl. Coken* D. B.
 Coop i. kop *Caput* f. Fl.
 Coopman *Mercator pl. Coopmannen* D.
 B.
 Copen een zekere maat. Een tarche but-
 ters is acht cop K. V. H.
 Copen emere. Copen beesten, lant, hu-
 singhe of erve, beeste, goet op den
 vrienmarc *Part. ghecoft, copen* Vo-
 gel *omnia ex* K. V. H.
 Coper K. V. H. NB. *non additur utrum*
entor, an aes. significetur.
 Coperen i. van koper *Aeneus* D. B.
 Coperwerker nu koperlager *faber aera-*
rius D. B.
 Coppe Spinne of spinneweb *Aranea* f.
 Fl.
 Corbeel *Luquear* D. B.
 Coreel Tichelsteen, Later D. B.
 Core nu keur *statutum* Corenmaken *sta-*
tuta facere K. V. H.
 Corf crater D. B.
 Corfgen i. korfjen *Corbiculus* D. B.
 Cornelys *Cornelius* K. V. H.
 Corre Cadaver D. B.
 Corfoen de loop *fluor alvi* H. op M.
 Cort brevis D. B.
 Cort water *Aqua brevis* D. B. NB. in no-
 stra *versione* wateren der Verkwikkin-
 gen.
 Corte wyn tappen K. V. H. forte ge-
 meenen wyn.
 Cort i. in binnen kort *brevi* H. op M.
 Cort (te) doen i. verkorten, *dammum*
facere. afferre H. A. T.
 Cortelic } i. in 't kort, binnen
 Cortelyck } kort *brevi* H. V. Al.,
 Cortelyke } Zeg.
 Cortelick na i. kort daar na *brevi post.*
 H. op M.
 Cortine i. Gordyn, voorhangsel, *velum*
 D. B., H. op M.
 Cortelinghe na *brevi post.* H. op M.
 Corten i. kort of korter maken D. B.,
 H. op M.
 Cortmen *Quid? Pel.*
 Cortoyfcolve *species Clavae* H. op M.

- Corts binnen kort Cl. Sp., H. op M.
 Coffem of Wraddel een kwabbe aan den
 hals van een stier f. Fl.
 Cost *Victus Caret plurali* K. V. H.
 Cost *Impensa, sumtus* D. B.
 Costel nu koitelyk, *pretiosus* D. B.
 Costen *Constare* H. M. Cl.
 Convenagse i. conventie L. V.
 Couleur i. kleur onz. f. Fl.
 Cous *calceus* D. B.
 Couter vomer D. B.
 Couelkyn kleine Covel Zeg.
 Covent *paetum* H. M.
 Covent Vergadering *conventus* H. op M.
 Covent Klooster *Monasterium* H. op M.
 Couvertuer }
 of } Bedekfel, *tegumentum* Zeg.
 Couverture }
 Courtiferen praten H. Or. d. A.
 Coustyme i. Costume *Mos, Consuetudo*
 H. A. T.
 Couvreren i. bekomen, *Lancisci* H. A. T.
 Couwe i. koude *Frigus* Cl., Sp.
 Co. en Cox. verkortingen van Coninc en
 Conx H. op M.
 Cracht vis cracht doen i. geweld doen
vim facere uit crachte *credo pro* mit
 crachte vi bi crachte *idem* D. B.
 Cracht vis, *significatio* D. B.
 Cracht ligt aan *praestantia est in* L. V.
 Craeg Hoofd *Caput* Zeg.
 Craeybeken } dubbelen vossenden noch
 of } *craeybeken* of *craeybek-*
 Craeybekken } ken K. V. H.
 Craft of Crafte i. Cracht *Vis* D. B.
 Craghen een aal *Quid? Gem. Sp.* H. op M.
 Crayeren i. uitroepen D. B.
 Crayeren *Quid? An* geloven? *An* craye-
 ren *schreeuwen, L. V.*
 Crayieren, schreeuwen Cl. Sp.
 Craken *Crepitare* in 't water vallen eer
 men 't ys hoort craken in *Calamita-*
tem incidere, antequam praevideris
 H. Wtsp.
 Cramen nu opkramen gaen cramen d. i.
 gaan opkramen, verhuizen L. V.
 Cranc zwak *infirmus, inbecillus* D. B.,
 Br. D., Cl. Sp., H. op M.
 Cranc. gering, slecht Zeg., H. M. Cl.,
 H. A. T.
 Cranken nu krenken *Infirmare* D. B. Pelgr.
 Crancken *absolute infirmari* D. B.
 Crancheyt zwakheid *infirmas* Cl. Sp.
 Crauwel *Fiscinnula* D. B.
 Creng Cadaver D. B., K. V. H.
 Crepel *Claudus*, crepel met beide syne
 voeten *Claudus utroque pede* D. B.
 Crielen *Edullire* D. B.
 Cryghen *Bellare* H. M. Cl.
 Crych Geschreeuw, gekrysch H. op M.
 Crystelen fremere D. B., Cl. Sp. Cryst-
 selen metten tanden, en de rannen op
 een crystelen fremere *Dentibus.*
 Crysteling fremitus *dentium* Bit. U. D. D.
 Cryt *Circulus 's werelds* Cryt *orbis terrarum*
 H. Or. d. A., H. A. T.

- Cryt frydperk Zeg., H. A. T., H. op M.
 Crimpen *i. minuere* H. Or. d. A.
 Crincken, krenken H. M. C., H. A. T.
 Crisdom zalving *Unctio* Cl. Sp.
 Cryfelen Fremere D. B.
 Crifolite *i. Chryfolithus* H. op M.
 Chryfout *An idem, quod Crifolithus?* Puto II. op M.
 Cryten *increpare* D. B.
 Crocht Campus M. C. C. R.
 Crock een ſcheldnaam Zeg.
 Croendie Cadaver D. B.
 Croenge Cadaver D. B., Pel.
 Croengye Cadaver D. B.
 Croeninge *i. klachte* H. V. D.
 Croes-Crater D. B.
 Cromme *i. kromte* II. op M., Goudſch Cronykjen p. 12.
 Crommen *i. buigen* *Incurvare* D. B.
 Crone Corona Manl. D. B.
 Crongie Cadaver D. B.
 Croon Nummus quidam H. Weſpr.
 Crootſe Crots Ornamentum Episcopale Pelgr.
 Croppe van den ſtrote *Vesicula gutturiſ* D. B.
 Crouwen Prurigo D. B.
 Crucen *Imperj.* cruife nu kruiffigen, *in cruce* agere D. B.
 Crudenaer Pigmentarius D. B.
 Cruyt *i. Aroma* D. B.
 Crune, *i. kruin* *Vertex* H. op M.
 Crunen *i. kruinen* *d. i. kruine ſcheren* Clercmaken H. op M.
 Cruifen hem *d. i. zich tekenen met het kruis ter kruiftocht* H. op M.
 Cruſinge *i. kruisvaart* L. V.
 Cruut (groen) *Legumen*, Welrukent, Cruut *Aroma* D. B.
 Cudde Grex Onz. of Vr. C. A.
 Cudde ſchape agmen D. B.
 Cuere *i. keure* H. op M.
 Cuers *i. keurs* of keurslyf Cl.
 Cume *Vix* D. B. Zeg. H. op M.
 Cupiere gracht, *ſoffa* L. V.
 Cure en wrede Curen ſunt keuren *ſtatuta, leges ap.* H. Or. d. A., en H. M. C.
 Curiekyn een kleed dat men over den halsberg trok H. op M.
 Curioosheyt koſtelykheid Cl. Sp.
 Cuſſen *pulvinar pl.* Cuſſenen D. B.
 Cuſſen *ofculari* aan den mond D. B., H. op M.
 Cuſſen *ſubſt.* kus *ofculum* H. Or. B. d. A.
 Cuuſch *i. kuiſch* Br. D.
- Finis Litterae C.
- D.
- D.** voor d verandert in t als Dattu voor dat du totti *i. tot di* G. T.
 Db voor tb. tbvroes P. N.
- D voor p verandert in t. opten ſelven dach Ch. K. V. H.
 Des verandert in ts tferem, tsgraven voor des Heren, des Graven K. V. H.
 Dl voor het l Dlant, Dlicht voor het land, het licht H. op M.
 Daadeloos H. H.
 Daadvaardig Sp.
 Daadzaamheden *realitates* Oud. Vert. Ar.
 Daal *i. het Dalen* H. Gr.
 Daalbark een zeker Vuartuig Z. W.
 Daalwerpen *i. Nederwerpen* S. C.
 Daalzien *i. Nederzien* S. C.
 Dae *i. riet* H. op M.
 Dae *in caſu abliquo dake* D. B.
 Dachreyſe D. B. G. Th.
 Dachvaart *i. iter* ſegh.
 Dachvaarden (met cleyne) ſchrieck.
 Dachvaart *i. proelium* ſchrieck L. V.
 Dachvaart *i. dagreize* L. V.
 Dachvaert *i. gang* Pelgr.
 Dachvaert lants *i. jugerum terrae.*
 Dade *i. dadel* L. V.
 Daden L. V. NB. Le Long explicat doden.
 Dadig Ald. W.
 Dadigheyt en kracht des Woords Godes Ald. W.
 Dading *i. verdragen* V. D.
 Dadingen *i. verdrag* V. D. H. H.
 Daecken *Quid?* S. V. S. G.
 Daed *i. daet gy, deed gy* H. op M.
 Dael *i. dal* B. D. G. Th.
 Daen (van) unde D. B., Paſſ. S. Stuk, Sp., S. V. S.
 Daen *i. unde* D. B.
 Daer pleonaſtice K. V. H.
 Daer *poſt perſonam* K. V. H.
 Daer *ibi, ibidem* K. V. H.
 Daer te voren *abundat quandoque* S. V. S. G. 1564.
 Daer heen S. V. S.
 Daer toe tot hem D. B.
 Daer van S. V. St. B.
 Daeromme *i. daer mede* *Vaderb.*
 Daer er of re S. V. St. B.
 Daerheen *Vaderb.*
 Daer en boven H. van Dord.
 Daer van *wiezs* S. V. St. B.
 Daer een *i. eo* K. V. H.
 Daer van *i. waar voor* K. V. H.
 Daer beneden *i. eo minus* K. V. H.
 Daar bi *cum eo* K. V. H.
 Daer boven *eo plus* K. V. H.
 Daer en binnen K. V. H.
 Daer nu er *Particula expletiva* D. B., K. V. H., *pleonaſtice* K. V. H. *poſt perſonam* K. V. H.
 Daer by D. B.
 Daer toe *Quo* D. B.
 Daer toe *i. derwaarts, daarna toe* B, D. G. Th.
 Daer (tot) *ad eum locum* D. B.
 Daer (van) *Inde* D. B.
 Daer boven *Inſuper* D. B.
 Daer na dat *poſtquam* D. B.

- Daer en tusfchen *interea* Gef.
 Daer ifter *cum plur* Cl. Sp.
 Daer mede *cum eo* K. V. H.
 Daer na *postea* K. V. H.
 Daer na voert *postea* inde K. V. H.
 Daerne *i. daer en* H. op M.
 Daer of *inde* K. V. H.
 Daerom want *i. omdat* B. D. G. Th.
 Daerom dat *circum* D. B.
 Daerom dat *i. op dat* B. D. G. Th.
 Daerop wt fyn *i. daer op uit* zyn.
 Daertoe zyn best doen Cl. Sp.
 Daertoe *i. daarenboven* K. V. H.
 Daervoor K. V. H.
 Daetftu *i. deed of dede* gy H. op M.
 Daetelick *i. terftond* V. V.
 Dag de St. Byb. overal dagh.
 Dag (*dien*) al *i. toto illo die* K. V. H.,
elcs daghes singulis diebus, quo-
tidie D. B. fdaghes *i. des daghes per*
diem.
 Dag fetten *i. diem constituere* D. B.
 Dag malkander fetten *i. plaats beteke-*
nen J. Fl.
 Dag (*den eenen*) den anderen na *i. dag*
aan dag, dagelyks H. op M.
 Dag oeffenen S. V. St. B.
 Dag houden des hi innekome S. Sp. St.
 Dag (*binnen finen*) fterven S. Sp. St.
 Dag (*maken*) van doet veten te fonnen.
 Dag leggen van dien dat de fticken worden
 geveft. St.
 Dag verwaren Stoke.
 Dag nemen aan iets *i. uitftel* H. H.
 Dag (*in menigen*) *i. in langen tyd* L.
 V.
 Dag gekomen zyn op haren daghen nu
 op hare jaren C. d. M.
 Dag (*kwade*) L. V.
 Dag die dach blafen K. V. H.
 Dag des morgens voor dat die wachter
 den dach blaest K. V. H.
 Dag den quaet dader enen dach van
 rechten legghen K. V. H.
 Dag iemand ballinc wifen tot eweghen
 daghen K. V. H.
 Dag der betalinghe K. V. H.
 Dag enen van defen daghen K. V. H.
 Dag in den daghe is 's daags in die D. B.
 Dag van parlemente fetten *i. een tyd van*
vrede te maken L. V.
 Dag van glorie V. Poez.
 Dag van Engelen V. P.
 Dag hebben fyn dagh *i. mondig zyn* H.
 v. Dordr.
 Dag houden om te vrienfcape te komen
 St.
 Dage dies H. v. D.
 Dage (*zetten zyn goed te*) *mifchien op*
wocker zetten L. V.
 Dagen ik bid u laetfe gaan oft zal 'er
 anders dagen J. K.
 gen *i. dralen* L. V.
 Daghe (*alre Godes heyligers*) K. V. H.
 Daghe (*opten*) *i. toen het dag was* H.
 op M.
 Daghes *i. by dag* Nachts by nacht H. op
 M.
 Daghen *i. dag zyn* H. D., C. D. M.
 Daghen een lant poeter die tgherecht
 gedacht wort van een poeter tot dien
 hufe daer hi fyn poertrecht bewaert
i. e. domicilium citandi & extandi
 habet K. V. H.
 Dageraad of Dagheraet *diluculum, auro-*
ra H. op M. H. Gr.
 Dageraert O. B. Cl. Sp. D. B.
 Daglooner *Mercenarius* S. B.
 Dagsterre of Dachtsterre *i. V. L. D. B.*
 Dair *i. daar* D. B.
 Dairom *i. daarom ideo* H. op M.
 Dair toe *i. eo* S. Fr. W.
 Dakfchaar een dakfchaar zweeren *Quid?*
 H. V.
 Dal (*laten in 't*) *i. laten liggen op den*
grond H. op M.
 Dal *vallis pl.* Dallen nu dalen D. B.
 Dalewaerd (*te*) springen *i. naar bene-*
den springen L. V.
 Dale (*op-*) *i. op en neder springen* H.
 op M.
 Dalen *i. minderen* H. op M.
 Dalen *i. nederdalen, descendere* S. V. C.
 H. V. Idem H.
 Dalen ftoomen die uit alle oorden da-
 len H. H.
 Dalen *Activum* voor doen dalen S. V. C.
Cat. der mensch. nat. S. B. Sp. S. V.
 S. D. B.
 Dalewaerd (*ten*) lopen *i. naar beneden*
 C. d. M.
 Damasten *i. van damast, in der fteden*
van fluweelen damasten clederen Cl.,
 Sp.
 Damifeel *i. een jong heer die nog geen*
knaap of fchildknaap is, in 't Fransch da-
moifcau Segh.
 Dan *i. quam* post compar. C. D. M., Cl.
 Sp., H. de Groot A. V. M., K. V. H.
 Dan (*niemand ander*) K. V. H.
 Dan (*niemand anders*) K. V. H.
 Dan *i. quam* B. D. G. Th., C. D. M.
 Dan (*niemand*) *i. nemo quam* C. d. M.
 Dan *i. maar maer de een is ftom* K. V.
 H.
 Dan *i. tunc* K. V. H., H. op M.
 Dan *i. silva, nemus.*
 Dan voort K. V. H.
 Dan *i. daan* H. op M.
 Dan *i. dat en* H. op M.
 Dan *i. dan dat* Segh.
 Dan hi *i. dan dat hi feggeh.*
 Dan *i. behalven achter een Compat en*
niemant, nooit, ander. anders, Huy-
dec. Pr.
 Dan voor dan vindt men ook als S. V. St. R.
 Dan voort K. V. H.
 Dan (*van*) voort.
 Dank *gratia* D. B.
 Dank gelden D. B.
 Dank doen redderen *agere* D. B.
 Dank (*te dancke*) *en te love offeren* pre.
 Dank

- Danke (God) *Formula respondentis ad Salutationem B. D. G. Th.*
 Danke nu ten goede *C. D. M.*
 Dankbaer van *i.* wegens, om *Gratus ab, propter S. V. S., K. M.*
 Dankbarig *Sp.*
 Dankberlik *Gratuitus*, Dancberlike of-ferhande *D. B.*
 Dankelic *i.* dankbaer, *Gratus B. D. G. Th. D. B.*
 Dankelik Dankslyke koste *i.* zoen offer *hestra pacifica D. B.*
 Dankelyk avidus *Visf. Zinn.*
 Dankelyk *i.* aangenaam *Gratus C. d. M.*
 Dankelikheid *i.* Dankbaarheid *D. B.*
 Dankeloos *i.* ondankbaar *Ƴ. D.*
 Danken van *i.* voor *pro O. Gb. Lel. S. d. Ph., S. V. S. Zeg. sine van cum gemetro rei B. D. G. Th.*
 Danken dancket en danck by de ouden voor dankede *H. op M.*
 Dankhert an dankbaarheid *Sp.*
 Dankhertig *S. C.*
 Dankig *K. M.*
 Dankfchuldigheid *Oud. Vert. A.*
 Dankwilligheid *i.* dankvaardigheid *H. V.*
 Dans *sultator C. d. M., H. de Groot transl. de stelbis ten danse wesen C. d. M. e. ergo Mast.*
 Dans (den) leiden *Chorum ducere Ƴ. Fl.*
 Dants voor dans *C. d. M. ubi ten dantse Ergo Mast.*
 Dansen saltare *transl. de rebus inanimatoris & de creaturis irrationabilibus A. V. M.*
 Dant of dante *stulta, inepta Factu v. d. Violeere door P. de Herpenen, S. d. Ph. Ƴ. D., Z. N. Die om de wante, trouwt een dante slecht.*
 Dapper *i.* vehemens *Oud. R.*
 Dapper zeer, valde, vehementer *Oud. R., Oud. Vert. A. Z. N., H. H.*
 Dapper veel *i.* zeer veel *Oud. Vert. A.*
 Dapperlik vehementer *Ƴ. D.*
 Dapperlike vehementer *L. V.*
 Daren *i.* deren *Dolere L. V.*
 Daren voor daar hem *H. op M.*
 Daren voor deren nu durven andere *H. Gr., V. L.*
 Darrink een soort van slyk, waaruit men in Zeeland eertyds zout brandde smal-
 lig. *Chr. van Zeel., Gergon.*
 Dart *i.* daer des, nu daar het *H. op M.*
 Dart *Oud. Vert. A.*
 Dartelaardy *Oud. Vert. A.*
 Dartelevele *Oud. Vert. A.*
 Dertigste *tricesimus* het dertigste *i.* een plichtigste dienst van de ziel van een overleden op den dertigsten dag na de begravenis. *St. H. op M.*
 Darwaart *eo D. B.*
- Das (na) na dat of daarna een zynlap *L. V.*
 Das *i.* des niet dat *H. op M.*
 Dat *Art. nu* het *D. B., Vb. St.*
 Dat *Gen.* dies *L. V. Abl. dien D. B.*
 Der *i.* als, wanneer *Quando, Quum L. V.*
 Dat voor zo of zo als *K. M.*
 Dat betrekkelek sot een voorgaande woord zonder onderscheid van geslacht of getal *D. B.*
 Dat voor om dat *d. i.* op dat *ut D. B.*
 Dat in een verzoek of bede *D. B.*
 Dat voor dat 't of dat het gemeen by *St., H. op M.*
 Dat (om) dat *i.* daarom dat *propter eo quod H. op M.*
 Dat *aliquando abundat K. V. H.*
 Dat voor daar dat was *i.* daar was *Vb.*
 Dat voor omdat, want, *quia, quoniam St.*
 Dat per *emphasin D. V.* Dat heet eerst *enz. V. P., V. L., H. V.*
 Dat aartig gebruikt by *V. N.*
 Dat (alzo) *adeo ut K. V. H.*
 Dat naeste jaar lang *duranti anno proximo K. V. H.*
 Dat heen *eo V. Vr.*
 Dat 's u voor *Pott.*
 Dat (ten sy) *st K. V. H.*
 Dat (ten ware) *nisi K. V. H.*
 Dat (ten waare) *usque dum K. V. H.*
 Dat *ut K. V. H.*
 Dat voor *antequam K. V. H.*
 Dat (waar dat Sake) *si accedat ut K. V. H.*
 Dat (waar) *ubi K. V. H.*
 Dat waar ghelyk of *quasi si K. V. H.*
 Dat (waert) *si K. V. H.*
 Datelyk *statim V. V.*
 Daten *i.* datum dagtekening *V. D.*
 Dathi *i.* dat hi *H. op M.*
 Darten *i.* dat hem en somtyds dat den *H. op M.*
 Datter . . . . . soe en *enz., i.* Indien dat zo en *enz. B. D. G. Th.*
 Datty *i.* dat hy *H. op M.*
 Datti *i.* dat die *D. B.*
 Dattu *i.* dat du, dat gy.
 Daveren *i.* beven, of kloppen *tremere, polpitare V. D.*
 Daveren *vibrare hastam Ƴ. Fl.*
 Dauwen *Transit P., S. V. S. G.*
 Dauwen *Neutr. S. V. S.*
 De *Art. gen des fem. der Diat en Asc. den des per Apostl. s etiam ts pro des ut tieren pro des Heeren des pro dien K. V. H., L. V., V. H., V. D. B., V. V. Coorh. K. M., H. op M.*
 De herhaald voor een koppelwoord *V. H.*
 De voor die *Sp., Vb., B. d. G. Th., D. B.*

- De voor die, *qui* nooit den in *Art.* by *St. H.* op *M.*
 De of die overgeslagen en diergelyke spreekwys, hadde een broeder enz. *H.* op *M.*
 De ontbreekt *K. V. H.*
 De sommigen *V. A. G., H. Pr., Chron. van Zeel. Han. Wk. Br. S. V. S.* de deze *Coorh.* de die *Fr. W., S. V. St. B.* de onenige *S. V. S. G.* de een alfulke *i.* Jongelinge *Vb.* de eenhoorn *Vb.*
 Decanier nu Deken *decanus D. B.*
 Dedet *i.* dedit het *H.* op *M.*
 Dedi *i.* deed hi *d. i.* dede hi *L. V.*
 Dedingen *i.* verdragen *Transfigere paci- sci Veld.*
 Deeg kwaad deega *i.* ongezond *Moen.*
 Deeghebben *i.* genoeg, vermaak hebben *J. K.*
 Deeglykheid *H. B.*
 Deel *pars aliquando pl.* deel *D. B.*
 Deel (*Hulf dat*) *dimidia pars D. B.*
 Deel (*en*) ende en deel *partem Scl.*
 Deel (*een*) *i.* de helft by *St. H.* op *M.*
 Deel (*een*) *rides Aliquantum temporis D. B.*
 Deel (voor - en achter) *H. Th. en A.*
 Deel (tot vallen) in *fortem venire D. B.*
 Deel dragen *i.* toebrengen *H. D.*
 Deele (*te*) geven *St. L. V.*
 Deele (*te*) worden *K. M.*
 Deele (*te twee*) schieten *d. i.* van twee kastelen, dat is, dat dezelve anderhalven schout van een leggen *H. op M.*
 Deel een zeker plank waar van de *Composita* quard deel, spek, goet- deel *Z. W. V.*
 Deelachtig met iemand van iets *D. B.*
 Deelachtig aan iets *S. V. C.*
 Deelachtig van *H. Gr.*
 Deelen *i.* verdeelen *dividere D. B.*
 Deelen *i.* scheiden, een scheiding maaken *D. B.*
 Deelen van iets *i.* deelhebben van *H. D., S. V. S. G., V. V.*
 Deelen aan iets *i.* deel hebben *Feit.*
 Deelen prys *i.* uit deelen *S. V. S. G.*
 Deelen *i.* deelachtig zyn *participare S. V. S. G., V. F., S. V. S.*
 Deelen in iets deel hebben en *V. Ad.*
 Deelen geven, mededeelen *Br. H. Gr.*
 Deelinge *i.* deel *pars delinge* aan die hofstede hebben *K. V. H.*
 Deemsterheid *i.* duisternis *D. B.*
 Deemsternisse duisternis *D. B. M. C. C. R.*
 Deeu *i.* de hem of die hem *H. op M.*
 Deer *Miseria Vb. Rb.*
 Deeren *i.* nadeel doen *C. d. M.*
 Deeren laedere *nocere Cl. Dativo D. B.*
 Deeren *i.* leed, smert doen *C. D. M. H. op M.*
 Deeren iemand met laedere *aliquem ali- cui V. H.*
 Deeren smerten *misereri V. L., P. N.*
 Deeren zich iemand *V. D. B.*
 Deerlikheid *i.* elendigheit *Miseria Cl. Sp.*
 Deerne *i.* dienstmaagd *fanula ancilla D. B., B. d. G. Th., Pass. W., L. v. J.*
 Deerne *An ira? L. V.*
 Deerne *i.* Maagde *L. V. J.*
 Dees *i.* die des *H. op M.*
 Dees voor de's of de des *H. op M.*
 Dectmi *i.* die het my *H. op M.*
 Deft *i.* deftig *H. Gr.*
 Deghe *i.* deeg *Molafarinacea* te deghen georeven *i.* tot deeg ge. maakt in *mo- lam farinaceam veductus B. D. G. Th.*
 Dege (*te*) *i.* goed of voor goed *H. H., kunst S. B' Ald. B.*
 Deges hetzelfde als te dege *Sp.*
 Degelyk goed, degelyker, beter *J. Fl., J. D.*
 Degen (*te*) *i.* degelyk *J. D.*
 Degen Held *Heros Zeg.*
 Degen te niete *i.* Sterven zonder kinde- ren *H. op M.*
 Deger kwalyk, slecht de last is u deger vergaan *J, K.*
 Deilen *S. B. B. D. G. Th.*
 Deilsem *i.* deelzel, *quod distribuitur in- ter plures B. D. G. Th.*
 Deimsterig *i.* duisterachtig *obscurus S. V. S. G.*
 Dein *i.* das *Dama H. Gel. d. W.*
 Dein *avarus S. V. C.*
 Deiren *i.* bejammeren, beklagen *idem quod deeren H. M. C., etiam deeren.*
 Deerlyk *i.* deerlyk *H. A. T.*
 Deizen zie deizen.
 Deizen niet delzen *retrudere L. V. Sc. H. M. C., H. N. P., V. Sal., V. L., Oud. Vert. Ar. H. D.*
 Dek gedeelte van een schip *huere* bo- vendek, onderdek enz. *Z. W. V.*
 Dekbalk een zekere balk in een schip *Z. W. V.*
 Deken dak *A. S. Motth.*
 Deker een zeker getal van huynen waarby men dezelve verkoopt *Ve- lius Cloorn van H. V. D.*
 Dekken een huis *K. V. H.*
 Dekken *i.* bedekken *C. d. M., H. op M.*
 Dekken voor bedekken *zonderling ge- bruik H. D.*
 Dekken 't bedde zie Bedde.
 Dekkenisse *i.* dekking *O. Gh. Lel.*
 Declareren, verklaren *Cl. M.*
 Dekfel *operculum* niet afgeschoren dek- fel *O.*
 Dekfel *i.* voorwendfel *Praetentus H. O. d. A.*

- Delaye uitsfel *Delatio Cl. Sp.*
 Delf niet delft *K. v. H.*
 Delikaat *delicatus H. op M.*
 Deltic *i. vermaak delikaat by de Guden H. op M., L. V.*
 Dell. *i. dal Vallis L. V., H. D., H. II.*
 Dellinge *i. dal Convallis D. B., J. Fl. J. D.*
 Delmereren *i. bevryden Deliberare, Liberare L. V.*
 Delu (een) wezen *Quid? Oud. Vert. A.*
 Delven *i. bedelven, begraven L. V. V. N.*
 Demmen de graften *i. dempen H. H.*
 Demoedigen *i. verootmoedigen, Reid. Kantt. S. B.*
 Dempnen *i. 't oog beminnen H. Dull.*
 Dempnen euvelheden, zonder *S. K.*
 Dempnen helluari, hy stempt en dempt *Wb.*
 Dempner van drnk *i. troosten, of wegnemen S. C.*
 Dempig goede moeder *dempigh kind Gef.*
 Dempig paard *Gef.*
 Dene *i. somtyds die heu H. op M.*
 Denken *i. danken videri D. B.*
 Denken *i. overdenken H. op M.*
 Denken (zich) laten *i. dunken laten S. C.*
 Der *i. daar L. V.*
 Derde *tertius K. V. H.*
 Derdehand een werktuig in de walvischvangst zo genoemd *S. V. S.*
 Derder (mynder ik) *i. ik met myn twee, of wy met ons drie wy drie J. Fl.*
 Derdewerven *i. ten derden male Cl. Sp.*
 Dere *Gen. Fem. gen. van die L. V.*
 Dere *i. die 'er H. op M.*
 Dersbrood *Panis azymus D. B.*
 Derren nu derven, *Audere Imp. dorste of dorste ook doft het laatste mischien een seil D. B., L. V., Zag. J. Fl., A. V. M., Cl. Sp., K. M., Sc.*
 Derri *i. modder limus Oud. Vert. A.*
 Derten *Quid? ic en bin niet lekker of derien Gem. Spw.*
 De tien *tredecim dertien groot K. V. H.*
 Dertienavend *i. drie Koningen avond 5. January H. op M.*
 Dertiendag } Drie Koningen dag of 6 en } January als zynde de 7 dag }
 Dertjendedag } na C. geb. H. op M., H. V.
 Dertiente *accimus tertius D. B.*
 Dertientyd *obscurum quid H. H.*
 Dertigoudigheit *videtur sensu quodam peculiari poni de tempore qua mulier post mortem viri sorte, lugere debet B. D. B.*
 Dervebrood *Panis azymus D. B.*
 Dervepannekook *Lagana azyma D. B.*
- Derven ontberren *Imp. dorst Carere cum Gen. D. B., C. d. M., B. D. G. Th.*
 Derven *i. behoeven, moeten behoren Oportere Cl. Sp. C. d. M., H. O. d. A., Htspr., H. A. T.*
 Derven mogen, kunnen, posse *Cl. Sp.*
 Derven van *Abstinere ab D. B.*
 Derven audere *Imperf. Vb.*
 Derven audere *Perf. Gef.*
 Dervenbrood *Panis azymus D. B.*
 Dervenkook *Panis azymus D. B.*
 Dervinge *Abstinencia D. B.*
 Dervoegen *eo modo Sc.*
 Derwaart niet derwaarts *illuc. D. B.*
 Des *i. daartoe daar by V. D.*
 Des *i. daarvan H. H.*
 Des niet te meer *i. des is niet te min Oud. Vert. A.*
 Des niet *i. zo niet sin minus Sp.*
 Des (ten besten) zy konden *quam optime poterant H. H.*
 Des voor dat of dat *D. B.*
 Des *i. tot dat H. op M.*
 Dese zie deze.
 Desi *i. de si d. i. dien zy H. op M.*
 Destrueren *destruere H. op M.*
 Determinatie bepaling *Oud. Vert. A.*
 Deuchtig *i. deugdig gewonnen K. M.*
 Deuchtfamich *i. deugdfamig S. d. Ph.*
 Deugd *i. goed, deugd doen i. goed doen H. A. T., Gef. Sp.*
 Deugd en ere bewyzen *V. D. B.*
 Deugd (uit) van *i. uit krachte, uit 't hooft H. H.*
 Deugdig *i. deugdzaam Gef.*
 Deugdig van leven *P. N.*
 Deugdig *i. waar verus V. P.*
 Deugdzamig *idem quod deugdig P. N.*
 Deugen *valere Gef. H. H.*
 Deugnetig *Oud. Vert. A.*
 Deun *Subst. klucht, ik salder een deun mede sien te kryghen, al soude me berouwen G. op. K. uit Nofsmans Hans van Tongen.*
 Deun *Adj. i. na Wb.*
 Deun *i. nauw, naauwkeurig S. C.*
 Deunen *focari H. H.*
 Deunen *Cantare H. H.*
 Deunheid *Avaritia H. H., H. V.*
 Deuninge *i. dreuninge Kantt. S. B.*
 Deur *i. door Per. A. v. M.*
 Deuraard met klip en rots *H. op M. uit Merwede.*
 Deureten *partic. deurgegeten St.*
 Deurevoeren *i. doordryven Sc.*
 Deurgedregen *i. doorgedragen Sc.*
 Deurglas *i. wynglas Cl. Sp.*
 Deurglout in jaloufy *C. d. M.*
 Deurklóving den getallen *Oud. Vert. A.*
 Deurquetfen *pervulnerare Cl. Sp.*
 Deurrinklínken de bordelen *effringere fores generum, propinare Oud. Vert. A.*

- Deurrotfen land en zee *i.* door reizen
Peragraré Oud. Vert. A.
- Deurfchynende fterre *i.* helderblinkende
Cl. Sp. pelluade.
- Deurflaan *i.* doorbrengen *H. M. C.*
- Deurflaan *percutiendo penetrare H. O. d. A.*
- Deurftryken *i.* doorhalen, berifpen
Oud. Vert. A.
- Deutrokken *i.* doortrapt, loos door
trokken kwant, teeken *Homo vafer,*
callidus machinationis T. P. P.
- Deurvroykt met den galm van liefdens
adem *H. V.*
- Deurwaaien *transitive Ans.*
- Deurwerpen *i.* doorfteken *Sc.*
- Deus here of here God, Deus heere,
Ag Deus, Deus God, Deus Nomine
God uitroeping by onze oude Dichters
H. op M., Zeg.
- Deufig bedwelmd *Cl. Sp.*
- Deufig *stupidus Cats.*
- Devyn (*pensen in fyn*) *i.* by zich zel-
ven denken *L. V.*
- Devocie *H. op M.*
- Deze pron. *hie subst. positum en pl de-*
fe niet defen zelf in Acc.
- Deze en gins zyde *hic & illic H. H.*
- Dezen (*binnen*) zie binnen.
- Dy *adhaeret verbo quid tunc te abjicit*
feldy voor fult dy J. Fl.
- Di *i. du tu E. V.*
- Dy *i. u D. R. C.*
- Diamant vatten in het goud van eenen
klaauw *V. P.*
- Diamantig *Z. N.*
- Dicht gefneeten met een bulpees *V.*
S.
- Dicht wel by een gedwongen *K. V. H.*
- Dichten carmen pangere *L. V.*
- Dichten *Subst. gedicht Carmen L. V.*
- Dichten verhalen *Zeg.*
- Dichten *comminisci L. V. J.*
- Dichten een brief met bevende handen
i. fchryven J. Fl.
- Dichtpanneel anderen Tafereel *Voorb.*
tot d. war. Gods.
- Dichtfel (*Poetifche*) *J. M.*
- Dick } *Saepe Veld. H. V. D., B.*
en } *d. G. Th., D. B., Br.*
- Dicke } *K. V., H., H. op M.,*
- Dicker } *Kol., Cl. Sp., S. d. Ph.,*
- Comp } *Jof. in E., V. Hipp. H.*
ook } *de Gr., S. V. S. G.*
- Dickere }
- Dicken *saepe H. op M.*
- Dickent *saepe S. V. S. G., B. D. B.*
B. G. Th.
- Dicks (*zo*) *K. M.*
- Dyden voor deeden dyden tot *St, V.*
Sal.
- Diderik beter diderik *H. op M.*
- Die en dye *Subst. Trifybab. femur D.*
B.
- Die *articulus declinabilis D. B., L. V.*
K. V. H.
- Die of dys *monosyllabum articulus nu-*
de wordt veelal niet gedeclieerd L.
V., K. V. H.
- Die pronon. *vel qui veelal niet gedecli-*
neerd D. B., L. V., K. V. H.
- Die pronomen *relativ qui gedeclieerd D.*
B., L. V., K. V. H., C. d. M.,
B. d. G. Th., J. Fl., K. M.
- Die is *D. B.*
- Die *iste ille D. B.*
- Die dat *is qui K. V. H.*
- Die eenige *pro eenige Pelg.*
- Die gene *illa qui D. B.*
- Die *he Quid? Br. D. ik denk voor dies*
fi waar van zy.
- Die en die *K. M.*
- Die *aliquando abundat K. V. H.*
- Die waren voor dit waren *St.*
- Dieden *i.* duiden *Br.*
- Dieden voor kwaad of goed *H. Gr.*
- Dieden helpen, baten *St. H. op M.*
- Diederik *fchryft men beter dan diderik.*
H. op M.
- Diedewyn *nomen proprium Lat. Lheo-*
duinus H. op M.
- Diefschnaken *i.* wysmaken *H. H.*
- Dief Fur *K. V. H., H. V. D.*
- Dief *Maleficus in genere Zeg.*
- Dief iemand aanzeggen *aliquem furti*
accusare H. V. D. K. V. H. maken
i. bewyzen aliquem furti convincere
H. V. D. dief blyven, verklaard
worden voor een dief H. V. D.
- Dief *i.* diefte of dievery *furtum D.*
B.
- Dieflyk *i.* op een diefachtige wyze
door een dieftal *furto D. B. H.,*
M. C., V. D. B.
- Diefsch *i.* diefvchtig *K. M., V. D.*
B. H. de Groot.
- Diefte nu dievery *Furtum. D. B. St.*
Sp., V. P., B. D. G. Th., P. N.
- Dien *i.* deeden *Contr. L. V.*
- Dien voor die hem *Zeg.*
- Diene *i.* by *M. S. altyd die hem al-*
leen dien hem H. op M.
- Diene *d. i.* die hem moet nooit *geschei-*
den wrden en die ne H. op M.
- Dienen *servire dienen iemand te dan-*
ke i, om niet St.
- Dienen schoon voor ogen iemand *valsche*
bedienen of met een valsche fchetel
St.
- Dienen de foeltjes uit de fchoenen *T.*
P. P.
- Dienen *i.* voordeelig zyn te pas koo-
men *V. L.*
- Dienen *i.* ftrekken tot *V. Ad.*
- Dieners *atrum dienaars an Dienares?*
Gef.
- Diennk *i.* dienaar *D. B.*
- Diennre *i.* dienaar *D. B., V. L.*
- Dienst } *plicht Officium D. B. dienst*
of } *doen Officio fungi D.*
- Dienfte } *B.*
- Dienst

- Dienst *Ministerium* D. B. G. Th.
 Oud. Vert. A.
 Dienst (den) Gods Bestaan zie be-
 staan.
 Dienst dragen i. bewyzen.
 Dienst vervolgens aan i. verzoeken
 van Veld.
 Dienst nemen van iemand; i. deszelfs
 dienst gebruiken B. D. G. Th.
 Dienst (te en in) zyn i. tot dienst
 zyn D. B.
 Dienftachtig i. gedienschtig *officiosus* Cl.
 Sp.
 Dienftachtigheid dienstbaarheid en ge-
 dienstigheid Br. D. B., Cl. Sp.
 Dienstbaar i. gedienschtig *Officiosus* C.
 d. M.
 Dienstbezitting Oud. Vert. A.
 Dienstboei i. dienstbode dienaar *servus*
 C. d. M.
 Dienstdeerne i. dienstmaagd *Ancillae*
 D. B., Oud. Vert. A.
 Dienstelyk *servilis* D. B.
 Dienstig i. gedienschtig *officiosus* Gef.
 Dienstigheid H. Z.
 Dienstjongkwyf D. B. *Ancilla*.
 Dienstknapp *vernaculus* D. B.
 Dienstluiden *Servi* D. B.
 Dienstmaerto i. dienstmaagd NB. hier
 worden wy verwezen naar Maarten,
 doch op de M vond ik het woord
 Maerten niet. enz.
 Dienstman *Vasallus* St.
 Dienstwyf i. dienstmaagd *Ancilla* D.
 B.
 Diep *profundus* D. R. C.
 Diepdringende Oud. Vert. A.
 Diepekamer i. binnenkamer D. R.
 C.
 Diepgehaalde zuchten T. P. P.
 Diepgeschaard staal T. P. P.
 Diepgezochte loosheid T. P. P.
 Diepheid i. diepte, afgrond *Bara-*
thrum D. B.
 Diepspiegeling Oud. Vert. A.
 Dier i. hoer, venusdier, G. op K.
 Dier Adj. i. duur, kostbaar *Carus*,
pretiosus H. op M.
 Dier i. die'er D. B., H. op M.
 Diere i. die er H. op M.
 Diergedoopte wol Oud. Vert. A.
 Dierste i. de ierste d. i. de eerste H.
 op M.
 Dierlyk *efusmodi* Kantt. S. B.
 Dierwyle *Interea* Tb.
 Dies *Cusus* Gen. Mast. Neut ab die uti
 wies a wie L. V., H. op M.
 Dies voor die's d. i. die des H. op
 M.
 Dies i. dit of dus D. B.
 Dies i. des K. M.
 Dies te bet eo melius aut eo magis S.
 V. S.
 Dieffel Kantt. S. B.
 Diet volk Kol., Zeg., H. op M.
 Diet i. die het L. V.
- Diet de uno homine Zeg.
 Dietsmaken i. wysmaken H. Gr.
 Diesch i. duitsch L. V.
 Dierelyk i. rasch, snel C. d. M.
 Die wile i. terwyl *dam* H. op M.
 Diggel i. stuk aan diggelen of aan
 scherven slaan den spaarpot d. i.
 aan stukken *Viss. Sinnep.*
 Dyk agger dyk uitsteken nu dorstle-
 ken St. gelackten dyk wyzen i. een
 dyk by de schouwing afkeuren H. V.
 D.
 Dyckaedre nu dykagie H. V. D.
 Dyn fem. dine pl. dienen tuus twe
 diene niet dine twe D. B., Cl. Sp.
 L. V.
 Dyssendag dies *Martis* H. N. P.
 Dystdag dies *Martis* Cl. Sp.
 Dik *Densus* D. B.
 Dik van de lucht *Hawd. R., Z. W. V.*
 Dikbuikte Rykschryvers Oud. Vert.
 A.
 Diken of dyken i. dyken maken ag-
 geres *struere* H. op M.
 Dyken schade d. i. herstellen *resarcire*
damnum J. V. P.
 Dikgeheude muren D. H. Port.
 Dikgezwollen Z. N.
 Dikheid *densitas* D. B.
 Dikken i. dik zyn of dikworden St.
 Dikken i. dikmaken het ylen dik den
 weg d. i. maakt den wech dik of lie-
 dichter vol H. H.
 Dikkoppigheid (twistgerige) Oud. Ver.
 A.
 Dikspekkig vleesch d. H. Port.
 Dikte i. dikheid *densitas* D. B.
 Dikwyl saepe D. B.
 Dikwylscher H. H.
 Dikwil saepe St. D. B.
 Dille *puella* C. d. M.
 Dille (Neuedille) *Quid?* Sp.
 Dille *Hapsche dillen An puellae?* Oud.
 Vert. A.
 Dille *Herba quaedam* V. D. uti sine
 dubio etiam in illo vulgari hy sal
 noch al in die dille schyten Gem.
 Spw. v. Camp.
 Din i. dun L. V.
 Dinderste i. de onderste d. i. de on-
 derste H. op M.
 Ding *res, negotium, meestal* Vr. C. A.
 minst enz. ook in pl. meest niet on-
 derscheiden van 't Sing. D. B., K.
 v. H., St.
 Ding aliquando *subintelligitur* dese drie
 subintellige dingen D. B.
 Ding (rabbauts) by M. S. H. op
 M.
 Ding (om dezer) i. daarom, om deze
 dingen D. B.
 Ding (vuil) *res foeda* D. B.
 Ding (klein) geringe zaak D. B.
 Ding (goeder) zyn i. welvergenoegd
 Fr. W.
 Ding i. gezeg, gepraa van dingen
 zeg-

- zeggen prater, zo ook geding H. op M.
 Ding voor geding in deze Composita.
 Ding Banding H. V. D. Jurisdictio.
 Ding Balding i. geding over een boedel-
 keur van Westw. M. S., H. V. K.
 Ding Poortersgeding H. V. D. & V. d.
 Ding Graafgeding H. V. K.
 Ding Vyfding H. V. K.
 Ding Hofding H. V. K.
 Dingbank rechtbank L. V.
 Dingbanke rechtbank Vierschaar Cl. Sp.
 Dinge i. ding L. V.
 Dingen schynt kwalijk gelezen te worden
 voor dwingen of dringen L. V.
 Dingen i. zeggen, praten dicere H.
 op M.
 Dingen Licitari C. d. M., Coenh.
 Dingen om L. V.
 Dingen naar Vr. C. A.
 Dingen eer honorem affectare Sp.
 Dingen een geding H. V. K.
 Dingen (een) voor een ding K. M.
 Dingetronc Tribunes D. B.
 Dinghuis rechthuis Consistorium. D.
 B. Cl. Sp.
 Dingstoring G. op K. uit Weg.
 Dingspel H. H.
 Dinken i. denken H. M. C.
 Dinken i. dunken D. B., Shr.
 Dinken wezen niet te wezen D. B.
 Dinkenesse i. gedachtenis L. V.
 Dinne videtar scriptum pro dume duin
 L. V.
 Dinxdage dies Martis K. V. H.
 Dirk een foort van touw aan een
 schip Hawk. R.
 Disch i. tafel Mensa Ges.
 Dischgenood i. genode aan den disch
 rogatus ad mensam V. D.
 Disciplyn geesteling disciplyn nemen
 geestelen B. d. G. Th.
 Disponteren C. d. M.
 Disschen i. opdisschen disschen den
 hoorn ter tafel V. H.
 Dissenier anders decanneer en dekenier
 decurio D. B.
 Distel carduus H. Gr.
 Disterberen schynt te zyn disturberen
 L. V.
 Dit hoe Gen. dies D. B.
 Dit was 't dat V. P.
 Dit voor deze d. v. dat is myn God
 is dit dauid niet? D. B.
 Dit betreklyk tot een voorgaand woord
 en meervoud D. B.
 Ditte voor dit H. H.
 Diuyn (houden hem an het) Quid?
 L. V.
 Dobbel i. geveinsd H. O. d. A.
 Dobbelduidig Ambiguus H. V.
 Dobbelen alea ludere K. V. H.
 Dobben fluctuare nisi fallor Ges.
 Dobberen fluctuare Oud. Vert. A.
 Doblen i. dobbelen L. V.
 Dobbervreugd i. onbestendige vreugde
 J. M. Batavia.
 Doch tamen D. B., B. d. G. Th.
 Doch i. toch H. Gr.
 Doch i. doe Imperf. ab doen D. B.
 Dochde i. deugd Vb.
 Dochte i. ducht, vrees H. op M.
 Dochter filia pl. aliquando etiam doch-
 ter K. V. H. D. B., Cl. Sp.
 Dode mortuus K. V. H.
 Doden occidere C. d. M., S. B.
 Doden i. doden hem of dodenze H.
 op M.
 Doden door dorst S. B.
 Doden de bevredenghe H. H.
 Doden eelmanster H. V.
 Doden achteloosheid Sp.
 Doden wiens swieren om haar hoofd
 de Wyngaardsranken doen Paffen-
 rode.
 doder Necator D. B.
 Doe nu toen tunc D. B., H. Gr., S.
 V. St. B. B. d. G. Th.
 Doe (van) ex tunc D. B.
 Dochde i. deugd Vaderboek B. d. G.
 Th.
 Doechdelic i. deugdelyk Br. D. B.
 Doecht i. deugd, goedheid D. B.
 Doeden i. doden. L. V., H. op M.
 Doef en dwas stultus Vb.
 Doegende mannen Viri idonei M. Ch.
 Doeghet virtus D. B., H. op M.
 Doek doeken sexus muliebris G. op K.
 Doeken verb. bedriegen G. op K.
 Doekelkyn doekjen B. d. G. Th.
 Doeksken Cl. Sp.
 Doel Scopus H. H.
 Doel voor dool of doling L. V.
 Doelen i. dolen D. B.
 Doelpunt Oud. P.
 Doelwit Oud. P.
 Doemen iudicium heer van Aesdom A-
 zingdom, maagdom H. op K.
 Doemeling damnatus H. D.
 Doemen iudicare S. V. S. G.
 Doemsdag dies iudicii D. B.
 Doemzucht Voorber, tot den Waaren
 Gods.
 Doen nu toen D. B., Cl. Sp., H.
 M. C.
 Doen facere Imperf. dade, en dede
 Imperat doch D. B., L. V., K.
 V. H.
 Doen ik en doe i. ik en doe niet D.
 B.
 Doen in dit doende pro dit doende
 L. V. J.
 Doen aan i. toevoegen tot Appanere
 D. B.
 Doen (van) hebben i. nodig hebben
 D. B., H. Gr.
 Doen (van) hebben met een vrouwe
 i. te doen hebben Schr.
 Doen (te) hebben van i. nodig heb-
 ben D. B., K. V. H.
 Doen geheween i. weenen D. B.

- Doen (te) hebben met *addito vel omisso* natuurlie Coire D. B.
 Doen (te) zvn *cum gen.* nodighebben D. B.
 Doen kersten i. dopen Zeg.
 Doen redder raad enz. i. ridder maaken enz. Zeg. H. op M.
 Doen van i. afkeren, afwenden van D. B.
 Doen of te doen waar *forte si qua ratione fieri possit* K. V. H.
 Doen i. bezorgen *curari* doen aanzeggen, doen een weete doen beteren K. V. H.
 Doen nood van weder *kwaad zyn* K. V. H.
 Doen i. bedryven doen boeveren. doen nering K. V. H.
 Doen onscouden i. ontschuldigen K. V. H.
 Doen op woeker *senori dare* S. B.
 Doen *simpliciter* op woeker doen H. Gr. Int. Haw. R.
 Doen iemand ter aarde i. begraven P., H. V., Zeg.
 Doen uitvaart i. begraven Vb.
 Doen reizen voor een landpoorten K. V. H.
 Doen rekeninge K. V. H.
 Doen zaken, dat tot enigherhande recht droeghe K. V. H.
 Doen schennis i. schenden Sp.
 Doen schade, roof, brand op iemand St., S. V. St. B.
 Doen vromigheid i. dapperheid St.
 Doen zyn einde i. sterven St.
 Doen iemand trooft S. V. St. B.
 Doen iemand zwaar i. zwaar vallen lastig zyn St.
 Doen 't land onder zyn mogendheid i. macht St.
 Doen 't gelaat met schalkheid H. V.
 Doen van i. wegreimen H. Gr.
 Doen i. zyn H. V.
 Doen i. helpen in niet doen, niet helpen St.
 Doen bekend i. bekendmaken S. V. S. G.
 Doen i. geven Coornh., H. Or. d. A. antwoorde ghedaen heeft de laatste.
 Doen i. offeren *facere* letterlyk overgezet. D. B.
 Doen i. vieren *Celebrare* D. B.
 Doen hem ter, muur, ter weer treflike, i. zich ter muur, ter neer treflyk gedragen D. B.
 Doen hand of handen aan iemand nu slaan aan D. B.
 Doen *Agere* als doen viantlic, manlic *agere hostiliter. viriliter* D. B.
 Doen iet te iet i. toedoen, by doen by of tot u D. B.
 Doen onder sine machte i. onderwerpen *subjugare* D. B.
 Doen des i. dat of dit doen an des hic est. gen. an des pro dat D. B. G. Th.
 Doen hem met iemand *se adjungere* *allicui socium* D. B.
 Doen kan de beteekenis aannemen van elk voorgaand woord b. v. wie word bespot also ik doe d. e. als ik bespot word. D. B.
 Doen het hem te voren i. het andere voordoen H. op M.
 Doen te weten i. doen weten, bekend maken K. V. H.
 Doen i. volbrengen; uitvoeren D. B.
 Doen ontfermhertigheid, belofte, zeer, onkuishheid, iemand in de kerker, enz. D. B.
 Doen i. dienst. nut *usus* D. B.
 Doen i. staat van hopen doene, van gevangene doene St., H. H.
 Doen (weduwen) i. weduwlyke staat *viduitas* D. B.
 Doender i. die doet Kantt. S. B.
 Doent i. gewoonte f. K.
 Doente Oud. Vert. A.
 Doepfel i. doopsel, doop *Baptisma* B. d. G. Th.
 Doer *subst.* deur *janua* C. d. M.
 Doer *praep.* door de *duratione temporis* twee daghen *doer d' o. lang* D. B.
 Doer i. door d. i. om *propter* Zege.
 Doerbodelen *Confodere* D. B.
 Doerdringen *Penetrare* B. d. G. Th.
 Doere i. door deur zie doer.
 Doergaen *pertransire* D. B.
 Doergaten i. doorgraven *Fodere* D. B.
 Doergaten (het) *subst.* *Percussura* D. B.
 Doergeschikt (wel) bene *dispositus* B. D. G. Th.
 Doergoten *Perfusus* D. B.
 Doergraven het hert met enen seerpen steen *Transfodere* B. d. G. Th.
 Doerheiligen *persanctificare* B. d. G. Th.
 Doerlichten i. doorschynen B. d. G. Th.
 Doerlieden i. doorgaad *transire* D. B.
 Doerluchten *illustrare* B. d. G. Th.
 Doerluchterinne i. doorluchtigmaakster B. d. G. Th.
 Doerluden *personari* D. B.
 Doernagelen i. met nagels vast hechten D. B.
 Doerquellen *perverexare* B. d. G. Th.
 Doerrukken D. B.
 Doerschieten huizen K. V. H. foe en en moctmen ghen huus doerschieten.
 Doerschenig *perspicuus* D. B.
 Doerschoert i. doorscheurd verscheurd B. d. G. Th.
 Doerslagen i. doornageld B. d. G. Th.
 Doersleken *pertusus* D. B.
 Doervaren i. doortrekken *peragrari* D. B.
 Doerverwet met bloed B. d. G. Th.
 Doer

- Doerwachter *i.* deurwachter *janitor* D. B.
 Doerwander *i.* doorwandelen D. B.
 Doorwanderen *i.* doorwandelen D. B.
 Doerwarder *i.* deurwaarder *janitor* D. B.
 Doet *i.* dood *d.* *i.* gedood *mortuus* H. op M.
 Doetflach *i.* doodslag K. V. H.
 Doetflacht *i.* doodslah *caedes* D. B.
 Dof gemoed Oud. P.
 Dof in hoop en vrees H. V.
 Doeven *i.* doven *insanire* L. V.
 Dog hond H. N. P., Gef.
 Doft an ondiepte? *zich* neerzetten op de doften, op de bank en doften ontstreckt 'er V. Vr.
 Dogheden *i.* deugd *virtus* Vb., H. op M.
 Dogheden *i.* kracht H. op M.
 Doghen *i.* lyden *pati.* D. B., Pel H. Gr., Sp., H. V. St.
 Doghen *i.* duchten *timere* Vb.
 Doghen nu deugen, goed, bekwaam zyn *hmp.* dochte L. V., H. op M.
 Dogentachtigheid St.
 Dogenlike *i.* deugdelyk Vb.
 Doirduwen *i.* doorduwen *fuffodere* D. B.
 Doke *i.* doek *pannus* D. B.
 Dokken *i.* overgeven, te voorschijnbrengen *promere* gouden schyven *dokken* Pr.
 Dol furens, *furiosus* Oud. Vert. A.
 Dolaghe *verago* D. B.
 Dolen *deviare*, *errare* D. B., S. B.
 Dolen *cum dat pers. in cuius damnum quis errat* f. D.
 Dolende stede *praesidium* D. B.
 Doleren *i.* klagen C. d. M.
 Doling error D. B. Oud. Vert. A.
 Dolkes *infans* Sp.
 Dom *Quid?* eterne deur den voorgaande *dom* Sc. An. *demensum ut ep. Kil.*
 Dom *stupidus* Gem. Spreekwoorde *Campan.*
 Domen *i.* doemen *judicare* D. B.
 Domen *i.* doemen veroordeele Zeg.
 Domen *Quid ap L. V.*
 Dominatressen *dominatrix* C. d. M.
 Dommelen *Miscere* Hvl., V. Ad. K. Lescael., H. Ged., *Anflo* Oud. Vert. A.
 Dommelen Z. N. *non addito quo sensu.*
 Dommelweek *Quaenam?* K. V. H. *se* ven moet niemant onlust maken.
 Dommigheid (*deffe*) Oud. Vert. A.
 Domp *i.* damp *Vapor* D. B. Oud. Ver. A., Z. N., Gef. f. D.
 Dompn *i.* dompelen *mergere* H. Gr.
 Dompig *i.* dampig *dompige* asch H. Gr.
 Don *i.* doen *misfchien* een drukfeil Br.
 Donder K. M.
 Donderkrak *i.* donderslag Oud. Ver. A.
- Donderkruid *i.* buschkruid H. N. P.
 Donderpadde hy zwelt als een donderpadden, Oud. Vert. A.
 Donken *i.* dunken L. V.
 Donken *i.* donker L. V.
 Donker *tenebrosus*, *obscurus* D. B., Oud. Vert. A., V. V. r.
 Donkerachtig *tenebricosus* D. B.
 Donkerbleekheid *albor* D. B.
 Donkeren *i.* verduistren *tenebescere* D. B.
 Donnerdag *i.* donderdag H. V. D.
 Donren *i.* donderen *tonare* D. B.
 Dons schim *kruisg.*
 Donst van het meel *Kantr.* S. B.
 Doobeenderen *Schr.*
 Dood *Mors* M. en Vr. C. A. en B. d. G. Th.
 Dood (*de*) bezuren *Gef.*
 Dood (*de*) bekopen *Gef.*
 Dood (*ter*) slaan *Occidere* D. B.
 Dood (*ter*) komen *occidere* D. B.
 Dood (*ter*) ad *internecionem* D. B.
 Dood (*gedaan worden totter*) *dele vel usque ad internecionem* D. B.
 Dood *mortuus* D. B.
 Dood *i.* gedood *interfectus* H. op M.
 Dood verslegen *i.* doodgeslagen H. op M.
 Dood *i.* doof *dode colo* *i.* dove *ko* le *Carbo* D. B.
 Doodlik en sterflik B. d. G. Th.
 Doodmaken ontcrven *exheredare* H. Gr.
 Doodslaan *interficere* D. B.
 Doodslaanre *i.* doodslage *Homicida* D. B.
 Doodslag *homicidium*, *Caedes* D. B.
 Doodslag met vonnis leggende aenbrengen *Handy.* van Gr. *Willam.*
 Doodslacht *interfectio* D. B.
 Doodslagen *i.* doodgeslaagen Sc.
 Doodslacht *Maul.* D. B.
 Doodstad *locus*, *quo quis moritur* St.
 Doodstroom *zekere tyd van het watergetyde* *Zeevaart* *Leyd.*
 Doodverf V. N.
 Doodverwig Oud. Vert. A.
 Doodwaart (*ter*) gaan f. M.
 Dool *i.* doolhof *Labyrinthus* Verh. P.
 Doolachtig van wegen f. Fl.
 Doolcompas D. R. C.
 Doernlep *i.* doodneep *Gef.*
 Doopselen *Baptismus* Cl. Sp.
 Door } *Dwaas*, L. V., *Zeg.*, C. d. of } *M.* *get.* B. d. G. Th.
 Dore } *Stultus.*
 Door *in de beteekenis van hun als in* doorgaan *d.* *i.* heengaan *Gef.*
 Door *praep.* *Coornh.*
 Door om *propter* H. V. D., H. op M.
 Door door sine lieve, door sine minne *d.* *i.* om zyn liefde, om zyn min H. op M.

- Doorbalken doorbalkte schepen *H. V. D.*
 Doordelven *transl.* doorzoeken, onderzoeken *variis locis Oud. Vert. A. en Ar.*
 Doordommelen *G. op K. uit Huigens.*
 Doordrenken doordrinkt in konst *Oud. Vert. A.*
 Doordrift *V. P.*
 Doordruipen wegsluipen *J. M.*
 Doordrylen *an* doordrillen, pylon die het hart doordrylen *S. C. Opinor.*
 Doordrocht *Oud. Vert. A.*
 Doordruipen wegsluipen *J. M.*
 Doorduisterd doorduisterde bewysoeffeningen *Oud. Vert. A.*
 Doorenwering der woorden *Oud. Vert. A.*
 Dooreten *peresufus Gef.*
 Doorgaan *peneterare Cl. Sp.*
 Doorgaan doorgaan met iets *V. J. D.*
 Doorgeleden *i.* doorgegaan *part. a* lyden gaan *H. Gr.*
 Doorgeten *i.* doorgaan naam van een zwaard dat door 't lichaam gesproken *T. P. P.*
 Doorgloeien ontvonken *S. V. S. G.*
 Doorgloed in jalosie *C. d. M.*
 Doorgroeven *i.* doorzoeken *Sp.*
 Doorgroeven doorboren, doorsteken *perforare transl. de luctu H. N. P.*
 Doorheid *i.* dwaasheid *Stultitia Sp., Viss. Zinnep.*
 Doorheldere reden *Oud. Vert. A.*
 Doorhelderheid *Oud. Vert. A.*
 Doorhoven *Part.* doorkerft. *P. N.*
 Doorhoven *Neotropoff. S. V. S.*
 Doorkleinderen *i.* doormengen *intermiscere Oud. Vert. A.*
 Doorknagen doorknagend verderf des levens en der zeden *Oud. Vert. A.*
 Doorkneden zyne redenen met *enz. intermiscere Oud. Vert. A.*
 Doorkneffelen de beginselen en uiteinde van Ryken *Oud. Vert. A.*
 Doorknietelen den hemel, den diepdoordringende *enz. Oud. Vert. A.*
 Doorknocht *i.* doorknoopt, door vlochten *C. d. M.*
 Doorknocht (*leden wel*) en wel besneden *Gef.*
 Doorkropenheid *Oud. Vert. A.*
 Doorkruiffen der lucht den Vogelen toegeschreven *Metaph. a naribus quibus Moon.*
 Doorkruiffen een woestinge *i.* in dezelve omdwalen *J. M.*
 Doorkundig der giften *peritissimus terrenorum Oud. Vert. A.*
 Doorlyk *i.* dwaaslyk *stulte Coornh.*
 Doorlyt pascha *Misroen Londen.*
 Doorlopen *part.* dat hem 't hert was deurlopen end' vol van vreugd *Z. N.*
 Doorlopen iemand met een lancet *i.* doorsteken *J. Fl.*
 Doorluchtigheid *claritas Oud. Vert. A.*
 Doorluisteren *perlustrare S. V. S. G.*
 Doornaid doornaaide troggelary, schalkheids bedriegeryen, valsheden *Oud. Vert. A.*
 Doornageld *i.* met kogels doorschoten van schepen *J. M.*
 Doornbeier *i.* doornbos *A. v. M.*
 Doornemen *i.* doorhalen, doorstryken *Oud. Vert. A.*
 Doornestelde woorden *Oud. Vert. A.*
 Doornuffeld meer doornuffeld dan de knoop van Gordius *Oud. Vert. A.*
 Doorpynen *i.* doorpynigen *Schim Kf.*
 Doorploegd (*Lyf*) met geeffels *H. N. P.*
 Doorpogen *Quid? C. d. M.*
 Doorschenig doorschenige zon *Oud. Vert. A.*
 Doorschieten *Transfigere C. d. M.*
 Doorschiffen der kleuren. *Oud. Vert. A.*
 Doorschyn *Adj. H. Dicht.*
 Doorschilderd (*al*) *K. M.*
 Doorschoeren *i.* doorscheuren *S. d. Ph.*
 Doorschouwige ingeefting *Oud. Vert. A.*
 Doorschryven nu doorhalen, doorstryken, uit doen *delere H. V. D.*
 Doorslag een weeftuig *J. Fl.*
 Doorsmaken *S. C.*
 Doorsnyden 't hart gelyk een vyl *C. d. M.*
 Doorspyzen *S. d. Ph.*
 Doorspliffen *i.* verdeelen *Oud. Vert. A.*
 Doorsporrelen *i.* doorworstelen doorkomen *Oud. Vert. A.*
 Doorstaan (*laten*) op Gods genaden *H. H.*
 Doorsteken *Clanculum struere machinare Reid.*
 Doorstikken met een vossen schalkheid *Oud. Vert. A.*
 Doorstralen *i.* doorschieten *V. V. r.*
 Doorstrepn *i.* verscheuren *J. M.*
 Doortygen *par.* doortogen *i.* doortrekken *G. W., H. Or. d. A.*
 Doortrapt bedrog en veinzery *J. D.*
 Doorvechten *St.*
 Doorvlechten van onlichaamlyke zaken vermengen, tusfchen, mengen *permiscere, intermiscere, omiscere Oud. Vert. A.*
 Doorvliegen voor innemen, bevangen *invadere S. V. S.*
 Doorvliegen voor deurvlechten *C. d. M.*
 Doorwaden *i.* doorworstelen doorstaan *H. op. M.*
 Doorwanderen *i.* doorwandelen *T. P. P.*
 Doorwormd (*lang vermolzenden*) *Oud. Vert. A.*

- Doorworpen *Schr.*
 Doorwrochtelyk *Oud. Vert. A.*
 Doorwroeten de wetten van 't Land
Vijch. Zennep.
 Doorzenuwd met de II. Schrift *Oud.*
Vert. A.
 Doorzichtigende leermeefters *speculativi*
Oud. Vert. A.
 Doorzichtig doorzichtigte overwegingen
Oud. Vert. A.
 Doorzichtigd in iets *i. ervaren in Oud.*
Vert. A.
 Doorzichtigten *i. doorzien Oud. Vert.*
A.
 Doorzichtigheid (*verhelderde*) *Oud.*
Vert. A.
 Doorzienig *P. N.*
 Doorzult *Oud. Vert. A.*
 Dootlaghe *verago D. B.*
 Dopinge *Baptismus B. D. G. Th.*
 Dop kleed met goude *doppen Schim.*
Kruiff. doppen met diamant Anf.
 Dop beflag flitzen fcharp van dop *H.*
Velz.
 Doppen *S. B.*
 Doppen muur van diamant *gedopt met*
levend goud H. Velz.
 Dopfel *i. doopfel Cl. Sp.*
 Dor *i. door om, propter H. op M.*
 Dorbuken *L. V.*
 Dorde *i. derde Tertius D. B.*
 Dore *i. deure, janua K. V. H., Sp.*
der yolcom.
 Dore (*iemand zyn*) onthangen, neder-
 hangen, toezetten, panden bieden,
enz. K. V. H.
 Dore *i. door per B. D. G. Th.*
 Dorigaten *i. doorboren Perforare D. B.*
 Dorelieden *i. doorgaan transfire L. V.,*
D. B.
 Dorentore *i. door en door St., H. op*
M.
 Dorefneden *i. doorsnyden B. D. G.*
Th.
 Dorewaeyen *i. doorwaaien D. B.*
 Dormte *Quid? daer was cloester reve-*
ter, dormte, kerke, capittelen fir-
merir Pelgr.
 Dorp *Pagus, vicus D. B., K. V. H.*
 Dorp *Suburbanum D. B.*
 Dorp *Villa D. B.*
 Dorpelijk *i. boos, kwaad, fchandelyk*
Malus, improbus, turpis H. V. D.
 Dorper *i. Boer Ruflicus.*
 Dorper tegen vry en edel *overflaande is*
onedel St.
 Dorpere woorden *verba acerba H. op*
M.
 Dorperheid *eigenl. Boersch - onbe-*
fchaamdheid, daarna fchandelykheid,
verfoeilykheid St., H. V. D., H.
op M., Vijf. Zeg.
 Dorperlijk *i. fchandelyk, affchuwe-*
lyk turpis; abominabilis L. V., H.
v. Al. Zeg.

Dorpernie 't zelfde als dorperheid *L.*
V., Zeg.

Dorperlijk *i. dorperlijk P. N.*

Dorre *aridus B. D. G. Th.*

Dorren *i. durven imp. dorste Audere*
L. V. J., B. D., G. Th., Zeg.,
Chr. van Zeel. Hawk. R. J. Fl.

Doorrigheid *i. dorheid Sc.*

Dors *i. de ors het paard H. op M.*

Dors *i. dor des H. op M.*

Dorfcherie *i. het dorfchen Fritura D.*
B.

Dorshvloer *Area D. B.*

Dorst *Sitis Manl. B. D. G. Th., P.*
N., Gef. J. Fl.

Dorst onttéken *fitim excitare Gef.*

Dorst (*den*) verlegen *i. lefchen Gef.*

Dorst verflaan *i. lefchen J. Fl.*

Dorste (*in fine*) ghelaact *B. D. G.*
Th.

Dorstebloed *i. bloeddoflige J. D.*

Dorsten *i. dorst hebben fitire Imperf.*
cum dat. perf. D. B. Sc.

Dorsten *i. dorst lyden Sp.*

Dorsten iets niet naar iets *Gef. Hoofst*
Ach. in Polyz.

Dorthiende *e. dertiende D. B.*

Dortien *i. dertien D. B.*

Dortig *i. dertig D. B.*

Dortveriegghe *Quid? Pel. deze is daar*
de Jonkvrouw, die het bed der Moni-
ken maakt.

Dorven *i. durven Audere V. Geb.*

Dorven *i. derven, misten Carere H.*
op M.

Dorven *i. behoeven egere H. op M.*

Dorvijs *i. dorf dy des H. op M.*

Dorwig *seem K. M.*

Dos *Manl. kleding J. D.*

Doffen kleden *Westerh., Sp., H. Dull.*
Schim kruiff. met doen gedoft forte
dons Sp.

Doft een fcheepstuig *Z. W. V.*

Dotten *i. bedotten bedriegen V. D. B.*

Dou ros *D. B.*

Dove *furdus S. B.*

Doven *eigenl. doofworden daarna fui-*
rebollen, al verder dol uitzinnig zyn
St., L. V., H. op M.

Doven ver- of uitdoven *V. P., V.*
L., Paleizen in asch V. P.

Dovende hond *puto dollé hond L. V.*

Douwe *Ros D. B.*

Douwen ros *demittere D. B.*

Dra *statim V. V.*

Draad *filum draad der H. letteren Oud.*
Vert. A.

Draad in zwier des aanzichts *Oud.*
Vert. A.

Draagfterige *i. draagfter Pelgr.*

Draai (*ronde*) *Gyrus, circulus Oud.*
Vert. A.

Draai in 't hoofd *vertigo Gef.*

Draai trek *K. M.*

Draaiachtigheid *Vertigo D. B.*

Draai-

- Draaibomen *verb. i.* sluiten, verhinderen den weg van mogendheid *H. B.*
 Draaic eersien *verb. proprie* met den eers draaien *transl. trotsch*, hovaardig zyn *V. L.* Zinnep.
 Draaien op vertere in *Schr.*
 Draaien te *i.* keren, wenden te, of naar *C. d. M.*
 Draaien op iets *Transl. V. L.*
 Draaien om een kroon draai om zyn handen, hoofd *d. i.* versieren *K. M.*
 Draariom! een zeker geroep by 't afmaken *d. i.* het aanstikken kappen vaneen walvisch *Z. W. V.*
 Draal (naar langem) *post longam moram Sc.*
 Draam geacht als *dramen S. V. S.*
 Drabbelen *i.* dribbelen *S. C.*
 Drabbelen *i.* zwemmen *S. V. S., Oud. Vert. A.*
 Drabbig 't rebel *H. H. V. V. Oud. Vert. A.*
 Dracht *quod gestum est St.*
 Dracht *conceptus D. B., Cl. Sp.*
 Dracht *foetus D. B.*
 Drachte zie dracht.
 Dracht *i.* kleding. *vestitus V. D. B.*
 Dracht van menig jaar *i.* oogst *Messis.*
 Dracht *Mores S. V. S.*
 Drachtbaarheid *foecunditas Poot.*
 Drachtelijk *i.* vruchtbaar, *uber D. B.*
 Drachtig *i.* vruchtbaar, *uber, fertilis D. B., Oud. Vert. A.*
 Drachtig *i.* zwanger, *foetus, B. D., G. Th.*
 Drachtig zyn *Parturire D. B.*
 Drachtigheid *i.* vruchtbaarheid *ubertas D. B.*
 Dracc *imperf. Cujus verbi L. V.*
 Draf *i.* loop *Curfus V. L.* Zennep.
 Draf *i.* droefem *fen. J. M.*
 Dragbaar *i.* vruchtbaar *H. N. P.*
 Drageling *gezwindium Oud. Vert. A.*
 Dragen *ferre Imp. droog en droeg D. B. Sc., K. V. H.*
 Dragen brengen *B. D., G. Th.*
 Dragen verlangen naar *Reyd.*
 Dragen een zoon of dochter iemand *i.* baren *St.*
 Dragen hoogmoed op *i.* trosch zyn op *Sp.*
 Dragen verlof tot *i.* geven *H. H.*
 Dragen vriendschap nu toedragen *H. H.*
 Dragen liefde, brand *cum Dat. perf. nu toedragen H. H.*
 Dragen min op iemand *anders tot ferre alicui amorem H. Gr.*
 Dragen iemand *i.* begunstigen *favere alicui H. H.*
 Dragen zyde *i.* zyde, party houden of volgen *V. P., V. D. B.*
 Dragen dracht *Comportare aggerem D. B.*
 Dragen zich *i.* gedragen *H. M. C., H. A. T., V. L.*
 Dragen iemand liefde, trouw, haat, enz. *H. Or. d. A., goed affectu en inclinatie H. Or. d. A. haat H. A. T. d. i. toedragen.*
 Dragen iemand goeden wille *d. i.* toedragen *Zeg. H. Or. d. A.*
 Dragen kinder *i.* kinderen voortbrengen *D. B.*
 Dragen overcindscheppe *i.* getuigenis dragen *D. B.*
 Dragen van een weg is leiden de weg draagt te *i.* leidt naar *D. B.*
 Dragen zyn eigen pak *H. A. T.*
 Dragen met *i.* iemand begunstigen *stare ab aliquo H. op M.*
 Dragen verkonde en *Orconscap testimonium ferre K. V. H.*
 Dragen tuuch *ferre testimonium perhibere testimonium S. Sp.*
 Dragen tot *pertinere, referri ad K. V. H.*
 Dragen tot eenigher hande recht *K. V. H.*
 Dragen iemand op zyn hals *omnimodo alicui favere V. Dina.*
 Dragen zo jaren *i.* zoo veel jaren oud zyn *de Poiter.*
 Dragen tot *i.* aanleiding geven tot *L. V. J.*
 Dralaard *i.* talmer *Pel. V. L.* Zennep.
 Dralen vertoeven *i.* talmen *Cunctari Moon. J. M.*
 Dralen op iets *i.* staan blyven om nader te bezien *H. D.*
 Drang *subst.* een op een gedrongen hoop *Poot, H. Gr., H. H.*
 Drang *Adj.* dringend *drange smert Br. drange hoop i. dichte hoop Br. dranghe nood Br. het is er drang en drok H. V.*
 Drank *potus K. V. H.*
 Dranker *i.* drinker, dronkaard *Potator. D. B., Lib. Caritatem Mff.*
 Dras doorweekt, modderig *J. M.*
 Draven (lopen en) wild, lichtvaardig gaan *opponitur enim rō cerbaar gaan B. D. G. Th.*
 Dragen overdrachtelyk van een schip *H. de Gr.*
 Draven ergens hoog op *i.* trotsch zyn op *V. P.*
 Draven recht op *i.* zyn weg nemen recht op *V. P.*
 Draven voorby *transl. i.* te boven gaan *V. L.*
 Draven naar iemands zweepen wil *i.* naar iemands pypen dansen, naar iemands zin leven *V. L.*
 Draven voor *i.* voorgaan *V. Ad.*
 Drecht *i.* overtocht *Trajectum Oud. Vert. A.*
 Drechttaakje *Quid? Oud. Vert. A.*
 Drechtbaarheid *i.* vruchtbaarheid *Fertilitas J. D.*
 Dreef een gedreven kudde of drift *Oud. Vert. A.*

- Dreef (op zyn) zyn gesteld zyn zo als men behoort gesteld te zyn *H. Gez. J. D.*
- Dreigen *i.* dreigen *Minari Sc., H. op M.*
- Dregge zeker scheeptuig *Hawk. R. Z. W. V.*
- Dreigdromen *Verb. Quid?* raakt heel aan droomen, die dreygh-droom *D. R. C.*
- Dreigen *Minari D. B.*
- Dreigen iets te doen voorzeggende dat iets geschieden zal *V. N.*
- Dreigen iemand aan den hals *d. i.* den dood *H. H.*
- Dreiging *Comminatio B. D., G. Th.*
- Drek onz *stercus L. V.*
- Drekraming *Conjectura ex stercorivel excrementis nisi intelligat oppositum* *Oud. Vert. A.*
- Drekvensch (*Pesnunfig en*) *Oud. Vert. A.*
- Drenken *i.* verdrinken *sensu neutro V. P., J. K.*
- Drenken *i.* drenken laten *V. D.*
- Drenken (uit) *extinguere H. Gez.*
- Drem *Credo* vochtig onder 't Stadhuis daar de plaatse *drem* en besloten was *Velius Hoorn.*
- Dretfore *Quid? L. V.*
- Dreumelen *subsilire G. op K. Br.'s Liodeboek.*
- Dreuele *An Mediastinus. Servus ut op Kil?* geeft haar haren dreuele *M. C. C. R.*
- Dreutsch spijtig, bits steurschen *dreuts Anflo G. op K. Br.*
- Dry *i.* drie *Tres V. P., J. D., S. B.*
- Dryaanzichtig *qui tres habet facies K. M.*
- Drieduizentigen *i.* drieduizend *J. Fl.*
- Driegen *i.* dryven, *minari cogere, agere de pecore D. B.*
- Driegen *i.* dreigen *Minari L. V., Sp. S. C., Z. N.*
- Driemale *ter K. V. H.*
- Driefchen en driefen *verschilt niet veel van dreigen S. C., Br., H. Velz., V. P., H. H., H. Ged.*
- Driestig vand *Quid? Gef.*
- Driestigheid woestheid *H. H.*
- Driestrikt *tripartitus* het driestukte geschichtboek *Historia tripartita Oud. Vert. A.*
- Drie viertien nachten *i.* zes weken *H. V. D.*
- Drievoudigen *Triplicare D. B.*
- Drift *Motus animi* wuft bewege drift *Oud. Vert. A.*
- Drift *impetus* drift van winden *Oud. Vert. A.*
- Drift of drifte *Argentum H. B. Moon.*
- Driftig die of dat dryft *V. N., V. D.*
- Driftigheid *i.* drift *affectus animo Gef.*
- Dryftig *vehemens, impetuosus* dat die begheerte gheweldig en dryftich wort *Sp. d. Vol. M. S.*
- Drillen *i.* bewegen *moveri S. C., Z. N., H. Gr.*
- Dringen *Imperf. olim dranc urgere D. B., H. H., J. K.*
- Dringend oordeel *Oud. Vert. A.*
- Drinken *Imperf. olim dranc bibere D. B.*
- Drinken dronken *chriari D. B.*
- Drinken *i.* te drinken geven *D. B.*
- Drinken Ikarus liet zyn naam drinken aan zoutstromend kristal *S. V. S.*
- Drinken fraai aan verscheiden zaken toegeschreven en overdrachtelyk gebruikt *V. J. D., S. V. S., V. P., H. de Gr. H. Pr.*
- Drinken drooken aan een leven lozen zaak toegeschreven *V. P., H. Pr.*
- Drinken voor verdrinken by *St. H. op M.*
- Drinklag *i.* drinkgelag *Oud. Vert. A.*
- Dryftuk *Ludi genus Oud. Vert. A.*
- Dryven *i.* bedryven *Committere l. v. onkuiseheid, genoegen, vreugd, wellust, boosheid, dorperheid, zaken, spotternij, ween, blijdschap, wraak, toorn, enz. D. B., P. N. St., Gef.*
- Dryven gelaat *i.* vertonen *Zeg.*
- Dryven en trekken *sinem* moet tot eenige daad *B. D. G. Th.*
- Dryven *agere K. V. H., dus ook b. v. een speer, paarden V. H.*
- Dryven oorlog kryg *i.* voeren *H. Or. d. A. H. H.*
- Dryven *i.* gedreven worden *Agī myn ziel dryft van vreugd enz. V. D., S. V. S., V. P., V. L.*
- Dryven liggen *situm esse S. V. S.*
- Dryven af en aan *huc & illuc agi S. V. S.*
- Dryven van Wyn *i.* nat zyn stromen van wyn *V. V.*
- Dryven op *i.* afhangen van, bewegen worden door *V. P., V. Hipp., V. D. B.*
- Dryven *i.* voeren *b. v. een geschil, wapenpleit, pracht, 't bemind, processen, klap, Ald. W., H. H., Gef. V. II.*
- Dryven woorden *i.* voeren *C. d. M.*
- Dryven tweedracht *i.* stoken *H. H.*
- Dryven bewysredenen, Godsdiens *i.* verdedigen, beweren, *defendere acciter Ald. W., Oud. Vert. Ar.*
- Dryven *i.* randryven, aansporen *H. Gr., H. D.*
- Dryven *efficere V. Husch., H. V. S. V. S.*
- Dryven iemands zaken *i.* bestiere *Gef.*
- Drobbelen *i.* droppelen *Herkmans Lof der Zeev.*
- Droecheden het woord *Effeminate* waar door in de *vulgata* Schand jongens worden verstaan, zit den *Schryver D. B.*

- Droef *i.* droevig *lugubris* D. B., K. M.
 Droef *i.* bedroefd *tristis* D. B.
 Droefaardige leugenen Oud. Vert. A.
 Droefblyde *Quid?* Z. N.
 Droefelijke *triste* B. d. G. Th.
 Droeffenisse *tristitia* S. B.
 Droefheid *tristitia* L. V.
 Droefheid *tristitia* *γ.* Fl. NB. Manl.
 Droefheid maken *i.* rouw bedryven
γ. Fl.
 Droeflyke H. H.
 Droeg *i.* droog *aridus* D. B.
 Droegen *ficcare* K. V. H.
 Droegheid *i.* het droge *arida* ook droog-
 te *siccitas* D. B.
 Droelen *i.* bedriegen *fallere* H. H.,
 H. Zang.
 Dromen *i.* dromen *somniare* Pelgr.
 Droefem *fax* Oud. Vert. A.
 Droefem (*Menschen van God vergeten*)
 verachtste *droefem* der menschen,
 des volks Oud. Vert. A.
 Droeven *i.* bedroeven, bedroefd zyn
moerere D. B.
 Drog *i.* bedrog *ficus* Br.
 Drog *i.* bedriegen A. V. M., S. C.
 Drog *i.* droge, drogen, genesmiddel
 H. H., Br., Verh., Oud. Vert. A.
γ. D.
 Drogbereiding *pharmacia* Oud. Vert.
 A.
 Drogen *ficcare* K. V. H.
 Droggig vergiftende of droggige ma-
 gia Oud. Vert. A.
 Droglicht drog en dwaallicht V. P.
 Drogmenger *Pharmacuticus* Oud. Vert.
 A.
 Drogwinkel drogist of Apothekerswin-
 kel *pharmacopolium* Oud. Vert. A.
 Drogwinkeltuig Oud. Vert. A.
 Drog *i.* volhandig, *occupatus* V. V.
r., *γ.* V. P., Veld. G. Br. P.
 Drokheid volhandigheid V. V., H. H.
 Drollig grappig afgeleid van 't Ysland-
 sche drolles of Deensche Troll Z.
 W. V.
 Drom dromgaren S. V. S. G.
 Dromen *forte idem quod drommen* drin-
 gen S. V. S. G. zie op afgedroomt.
 Dromen zich *somniare* C. d. M.
 Dromen *imperson. cum dat personae* B.
 d. G. Th.
 Dromedaris *dromedarius* D. B.
 Drommel drom *turba. agmen* V. L.,
 H. Velz., Voorber. tot den Waaren
 Godsd.
 Drommen een drom maken H. H.,
 V. V.
 Dromt *i.* drom *Agmen* Oud. Vert. A.
 Dronken *i.* drinken voor hem of zich
 dronken drinken *inebriare* D. B.
 Dronkenachtig *ebrius* D. B.
 Dronkesnorste *Quid? utrum ebrius an*
ebria? Gef.
 Dronkig *i.* dronken *ebrius* St. Br., H.
 N. P.
- Droog *ficcus* S. B.
 Droog enkel, eenvoudig *simplex* dus
 ten avondmaal gaan uit drooge ge-
 woonte om dat men 't anderen ziet
 doen Cl. Sp.
 Droom *somnium*, bi drome sien, *videre*
per somnium, drome houden *somnia*
observare D. B.
 Droom in drooms doene zyne *i.* dro-
 men *somniare* L. V.
 Droombeduider *i.* uitlegger Oud. Vert.
 A.
 Droomziftery Oud. Vert. A.
 Dropel *i.* druppel *Gutta* St., B. D.
 G. Th.
 Droppen *i.* druipen *transitiv.* voorlaten
 druipen H. Gr.
 Droppen druipen *neutr.* voor heen,
 weg, afdruipen V. N.
 Droppen, afvallen van vruchten V. N.
 V. *γ.* D.
 Droppen uit de hand *i.* vallen uit de
 hand H. Ged.
 Droschvloer *i.* dorschvloer D. B.
 Drosen *Quid?* S. V. S. G.
 Drossate nu droft, drossaard *praepositus*
 D. B.
 Drossate of bacliu boec der neglien choe-
 ren der Enghelen C. I. de voce
Thorkelini analecta noruefica cit. G.
 op K.
 Drogen *i.* droeven absolute voor hem
 of zich bedroeven *moerere* D. B.
 Drovig *i.* droevig *tristis* Br. D. H.
 Drubbelen trippelen H. op M.
 Drues *i.* droes *simus* D. B.
 Druesem *i.* droesem *faex* D. B.
 Druilen *i.* treurig, droefgeestig zya
 H. N. P.
 Druilen (gaan) met een treurig ge-
 laat gaan S. V. S.
 Druilorig Oud. Vert. A.
 Druiftige grootsche nar Br.
 Druifchen, zich met geweld verzetten
 tegen *γ.* M.
 Druipen door de vingeren *sensim elabi,*
consumi, de facultatibus Oud. Vert.
 A.
 Druipstaarten den wolf *cauda subna-*
tes demissa, abire Moon.
 Druiftigheid fierheid Br.
 Druizen *i.* geraasmaken *streper* H. M.
 Druk, leed, droefheid, Moeror, *tristi-*
tia, druk stelpen, wegnemen gene-
 zen 't zelfde C. d. M.
 Drukkelyk *i.* droeviglyk Sc
 Drukken *artem typographicam exercere*
 Gef.
 Drukker *i.* boekdrukker *typographus*
 Gef.
 Drukker (grote) of hoekman een
 scheepstuig Hawk R.
 Drukkig *i.* droevig *tristis* C. d. M.,
 H. M. C., V. Hipp.
 Drullen *Quid?* M. C. C. R.
- Druuk-
Q

- Drumpeljuffer pannelikfter, fleepdeken
G. op K. uit Nozeman.
- Drupen *i.* druipen *Imp.* druipende en
droop *Part.* gedropen *stillare D.*
B.
- Druffaet *idem quod* droffate *St. H. V.*
D.
- Drut *fdelis Menage Orig. de la Lan-*
gue de France.
- Duim *men plagt eertijds den duim op-*
te fteken tot bevesting eener zaak,
hier van duimpje op G. op K. uit
Nozem.
- Duimen *verbum Sp.*
- Duin *Pr. indiduum nisi de duin Set.*
pl. pro de duinen V. D.
- Duin (*by*) en dyken *Z. N.*
- Duinmaaijer een gerechtigde tot de
Konynen jagt *Moan.*
- Duijfe *concubina Keyl Antig. eest.*
- Duize *i.* duizing *C. d. M.*
- Duifentich *i.* duizend duifentich en
duifentich *i.* oneindig *Cl. Sp.*
- Duiffelachtig hoofd *H. N. P.*
- Duift en dons *Westerb.*
- Duift *i.* duizend mille *Gef., P. N.*
- Duift en duizend (*in*) duchten *i.* in
duizend en duizend vrezzen *Z. N.*
- Duifter zwartachtig *i.* van een donke-
ren kleur *Cl. Sp.*
- Duifterachtig *Sc.*
- Duifteren *i.* duifter worden *S. C.*
- Duifteren *i.* verduifteren *Gef.*
- Duifterwerk *Oud. P.*
- Duit *moneta parva aerea hinc een hant*
vol witte duyten i. e. pecunia L. V.
- Duytfchen *i.* verduytfchen *Proh. des D.*
B.
- Duiveljager *i.* tovenaer *S. C.*
- Duivelin *Gef.*
- Duizend *pl.* duizende *in subst. geno-*
men duizenden *d. H. Port.*
- Duizendhoofdig voorber. tot den waren
Godsd.
- Duker *mergiés D. B.*
- Duks *fafpe K. M.*
- Dul *infanus Gef., H. Gr., H. Ged.*
- Dulden *i.* lyden *V. D.*
- Dulden met iemand *i.* geduld hebben
met *velit Chr. V. H.*
- Duldig *t.* geduldig *J. K.*
- Duldigen *i.* dulden *tolerare Oud. Vert.*
A.
- Dullen *i.* dul *zyn H. op M.*
- Dullen aan iets onbedachtelyk en dwaas
aan iets doen *H. op M.*
- Dulligheid *i.* dulheid *furor. Sc.*
- Dume *i.* duim *pollex D. B.*
- Dume (*tal optien*) hebben *posse St.*
- Dune *i.* duin *K. V. H.*
- Dungezaadheid *raritas Oud. Vert. A.*
- Dunken *i.* miffchien denken *dare L.*
V. J.
- Dunken *videri D. B., L. V., K. V.*
H.
- Dunken *personaliter H. N. P.*
- Dunnen *extenuare.*
- Duren bestaan, bestand *zyn H. op M.*
- Durendal naam van Roelands zwaard
febynt niet anders te zyn dan door
en al daar tusfchen gevoegd H. op
M.
- Durven behoeven *Imp.* dorfde en dor-
fte *St., J. Fl.*
- Dus *ita, adeo, tam D. B.*
- Dus *i.* fomtyds hierom *H. op M.*
- Duecht *i.* deugd *virtus D. B., Br. D.*
- Duecht *i.* kracht *Cl. Sp.*
- Dueghet *i.* deugd *d. i.* kracht *virtus*
Tb.
- Duen ? doen *D. B.*
- Deunken *Quid?* laat ons heimelyk een
duenken bedryven *J. Fl.*
- Duerbaar *pratiofus B. D. G. Th. D. B.*
ibi etiam invenitur duerbare cruyden
Aromata.
- Duerbaer *speciofus D. B.*
- Dueren vertoeven *i.* zich ophouden
blyven *Morari, manere D. B.*
- Dueren, by de hand *zyn, niet ont-*
breken *suppetere, non deficere H. op*
M.
- Duerig *S. B.*
- Dueren *i.* durven, *audere H. op M.*
- Duerfteken *i.* doorfteken *H. op M.*
- Duerftralen *i.* fteken van een muggefteek
H. op M.
- Duikelen duikelende *visch. Poot.*
- Duiken *verb. Imperf.* duikte en dook,
partio. gedoken *subfidere J. Fl. S.*
V. S.
- Duiken zwichten *C. d. M., H. Or. d.*
A., V. H.
- Duiken wyken *S. V. S.*
- Duiken *act,* indompelen *inmer goede*
G. op K. uit van Merwede.
- Dulker *merges J. Fl.*
- Duyl *Quid?* *zyn duy* en niet bedekte
grond? *ein Merwedens klaren.*
- Duyl? *het is immers niet froom? mer-*
wede, citante G. op K.
- Duim (*de fchrift op zyn*) uitleggen *i.*
zeer in dezelve bedreven *zyn Z. N.*
- Duim (*de waereld op zyn*) draaien *i.*
alles naar zyn hand fteffen *H. M.*
C.
- Druust drift, geweld *St., L. V.,*
H. op M.
- Druusteliken *impetuofe Br. D.*
- Druusting *impetus D. B.*
- Druve *i.* druive *Manl. Botrus D. B.*
- Druvig *l.* droevig *trifis* van niet om
iets *D. B.*
- Druwen *i.* dreigen *Gem. Spw.*
- Du tu *vel praecedent.*
- Du tu achter dat en achter een werk-
woord wordt met dezelve faamgetrok-
ken als dattu, gaafstu, welstu, wou-
destu, *'t welk nooit moet worden ge-*
fcheiden en dat tu, gaets tu, wils
tu enz. H. op M.

- Duarts nachts kufften, duarts doen, uitleggen, duarts nachts rechtspreken *K. V. W., W.*
 Dubbel *i.* tweevoudig *duplex C. d. M.*
 Dubbelduidig *ambiguus Oud. Vert. A.*
 Dubbelen uitschryven, affchryven vulgo copieren *H. H.*
 Dubbelleren *i.* verdubbelen *uplicare D. B., D. H. Port.*
 Dubbelen twyfel en dubitare *Gef. S. V. S., Cl. Sp.*
 Ducht of duchte *i.* vrees *timor St. V. Zeg., Sp. St. S. V. S. G., Sp.* ducht van niet voor *Zeg.* ducht hebben *Timere L. V., Zeg.*
 Ducht (*ons*) wel goet *i.* dunkt *Th.*
 Duchten *i.* vrez en *timere C. d. M.*
 Duchten (*het*) *i.* vrez en *C. d. M.*
 Duchtig vreeslyk *S. B.*
 Dus zo *V. H.*
 Dus of dus gekleed *Oud. Vert. A.*
 Dusch voor dus *ita K. M. videtur error typographicus.*
 Dus een *K. M. ubi een abundat.*
 Dusdaan nu dusdanig *D. B.*
 Dusent *i.* duizend *D. B.*
 Dusent here *i.* heer over duizend *Chiliarcha D. B.*
 Dusentig *i.* duizend somtyds met dusent *verwifeld D. B.*
 Dusentigheer heer over duizend *Chiliarcha D. B.*
 Dusgedaan *i.* dusdanig *D. B. L. V.*
 Dusk dults diepe wysheid in de landbouw *Oud. Vert. A.*
 Duske (*met*) dusken rapport *S. V. S.*
 Duske duske Lansyknechts wie fou om duske vreught doot willen syn Nozem. lichte klaarije *G. op K., quo confit duske foris esse deuse vel dese.*
 Duftaen *i.* dusdanig *talis D. B., St. H. op M.*
 Duftanig *i.* dusdanig *D. B.*
 Dut oneigenl. *S. C., J. D.*
 Dutton half slapen *D. B.*
 Dutton oneigenl. *Sp., H. d. Gr.*
 Duve, duif *columba D. B.*
 Duvel *diabolus D. B.*
 Duvel een vreeslyk mensch *H. op M.*
 Duurbaar *i.* duurzaam *Sp.*
 Duwagere *Quid? C. d. M., ubi amator dicit amicae quod illa perpetuo maneat zyn Clergesse zyn duwagere en dominatresse.*
 Duwarie *An Dos? D. B.*
 Duwen *premere D. B.*
 Duwen 't van de wal *Herkman Lof der Zeevaart.*
 Duwier of duwiere spelunca *Antrum D. B., Zeg. forte etiam in S. V. S.*
 Duwier schynt een tuin of warande te zyn *P. N., C. d. M.*
 Dwaal of dwale *Mappa K. V. H., Cl. Sp. Coornh., H. op M. Zeg.*
 Dwaal *i.* dwaling *error. J. K.*
 Dwaalstreek *G. op K. uit Br.*
 Dwaalzinnig *D. R. C.*
 Dwaan wasfchen *lavare Imperf. dwoeg Part. gedwongen D. B., L. V. Tb., Zeg., Ald. W. Coornh. O. B., Pelgr.*
 Dwaastlufelyk *D. R. C.*
 Dwalen *errare S. B.*
 Dwalen figuurlyk voor 't verwandelen van een schaduw *Mun.*
 Dwalen ongelukkig werden of zyn *C. d. M.*
 Dwalig stappen *K. M.*
 Dwalig *Viff. Zinnep.*
 Dwange *coactio Br. D.*
 Dwang en moordtrouwant *Voorbereid. tot den w. Godsd.*
 Dwankelyk *i.* met dwang *H. d. Gr.*
 Dwarelig draaien *Viff. Zinnep.*
 Dwalen heen en weër slinger en *J. M.*
 Dwars dwars gelaat, wrevelig en dwars zie dwars betonen, fluurs en dwars *J. K. dwars en sribbelig van zinnen T. P. P.*
 Dwarsdriftig *Oud. Vert. A.*
 Dwarsbomen *adversari Moon.*
 Dwaze *S. B.*
 D'water voor het water *J. Fl.*
 Dwee *i.* dweeg *H. Zang.*
 Dweeg *i.* zacht *mollis Ald. W.*
 Dweeglyk *i.* zachtelyk *H. H.*
 Dweers *i.* dwers *S. V. S.*
 Dweers en *i.* dwers doorsnyden of door kruisen *Sc.*
 Dweers en iemand *i.* dwarsbomen *Sc.*
 Dweel komt van 't oude dwaal dit van dwaan *H. op M.*
 Dwelk voor 't welk *P. N.*
 Dwepery *fanatismus Oud. Vert. A.*
 Dwerk voon 't werk *P. N.*
 Dwerlen door een slinger en *T. P. P.*
 Dwerrelen *i.* zwieren, rollen *H. Gr. G. Br. P.*
 Dwars *adversus* een dwers lot *foris adversa C. d. M.*
 Dwarsnacht *spatium 24 horarum J. Fl. Sp.*
 Dwesten *i.* twisten of stryven *L. V.*
 Dwynen *i.* verdwynen *evanescere S. V. S., V. H. Coornh., H. op M.*
 Dwingelandery *V. P.*
 Dwingen *Imp. olim dwanc nu dwong Premere, Impellere D. B., Cl. Sp. Vb.*
 Dwingen *cogere Br. D.*
 Dwingen *verovere vincere V. P.*
 Dwingen zyn grys hair met den helm *Canicium galea premere Sc.*
 Dwingen zyn crachten ten werk *C. d. M.*
 Dwingen droefheid met gezang *K. M.*
 Dwinger *extractor D. B.*

Dwingemark een opkoper die de Ederkauwen *ruminare* D. B., St. D. markt dwingt G. op K. B.

Finis Litterae D.

Litter E.

E. in j verandert zie J.
 E voor bekennen d. i. beklimmen enz. H. M. C.
 E tussehen r en een volgende mede kliniker ingevoegd D. H. Port.
 Echdis i. hagedis *lacerta* Oud. Vert. A.
 Echel *sanguisuga* D. B.
 Echt *matrimonium* in echt fetten i. getrouwd zyn S. Sp.
 Echt i. voorts H. op M.
 Echt i. echter d. i. achter H. op M. L. V.
 Echt *postea* Zeg., L. V., H. op M.
 Echt somtyds een rymlap L. V., H. op M.
 Echt (nu en) nu en hier na H. op M.
 Echt i. ban *proscriptio* in des keisers echt staen S. Sp.
 Echte (onder) zyn *Quid?* St. D. B.
 Echte i. gehuuwde man *Reigersb.* Chr. v. Z.
 Echtelik *legitimus* echtelike trouw B. D. G. Th.
 Echtelingen ik denk echtgenoten Oud. Vert. A.
 Echter i. wederom *rursus* echter en echter *iterum* & *iterum* D. B.
 Echter i. ook *quoque* D. B.
 Echter *ad haec* D. B.
 Echter *postea* D. B.
 Echter *huma* V. L., jonkfv. D. B. H. H., H. Velz. Sp. H. op M.
 Echtgemaal *conjux* H. d. Gr.
 Echtgenoot voor echtgenood V. D.
 Echteisse i. haagdis *lacerta* J. Fl.
 Echtschap i. huwelyk, echt *matrimonium* echtschap in zetten *instituire matrimonium* Br. D. scheiden, *solvere matrimonium* S. Sp. *sic etiam* echtschap *variis locis* H. op M. B. D. G. Th.
 Ede i. eed *jusjurandum* D. B.
 Ede (recht van) *jusjurandum* D. B.
 Edeldom *nobilitas ipsi nobiles* Oud. Vert. A.
 Edelik i. treffelyk B. D. G. Th.
 Edeliken i. treffelyk B. D. G. Th.
 Edelgrootmans Oud. Vert. A.
 Edelyk *nobiliter* D. B.
 Edere klyf *hedera* D. B.
 Edeljongen Gef.

Ee wordt somtyds voor een enkel e geschreven in woorden, die anders met ei worden geschreven als teeken anders teiken, beeden voor beiden enz. D. B., Sc.
 Ee i. wet nood breekt ee *Gem. Spw.*
 Ee i. tyd L. V.
 Ee i. echt *matrimonium* Br.
 Eebendig i. echtbondig A. V. M.
 Eebreuk i. echtbreuk A. V. M., H. Ged.
 Eechenisse *inguen ni fallor* J. Fl.
 Eed *jusjurandum* C. d. M. eed iemand doen *jusjurandum alicui praestare* Moon.
 Eed staven *jusjurandum praestare* gestaafds eeds *praestato jurejurando* H. V. D.
 Eed bi eede i. met eede *jurejurando* K. V. H.
 Eeden onder eed brengen i. nemen K. V. H.
 Eek wyn *acetum* S. C.
 Eeklaar V. V.
 Eel i. edel *nobilis* H. M. C.
 Eellendigheid *miseria* B. D. G. Th.
 Eelt *callum* Sp.
 Eeman *maritus* S. V. C.
 Eemant i. iemand *aliquis* S. Sp.
 Een *articulus*, & *numerus Cardinalis* D. B., K. M.
 Een *mutatur* in en *quando cum praecedenti adjectivo cohaeret* b. v. zo zwaren zaak voor zo zwaar een zaak K. M.
 Een i. alleen, eenig D. B.
 Een *sin* eene S. B.
 Een *quaedam* D. B., H. op M.
 Een zulk een Sp.
 Een de hoogste wellust D. R. C.
 Een *idem* met lyf en goed op een schip zetten H. H.
 Een (voor) eerst i. voor eerst *Regd.*
 Een (zonder) i. op eene N. B.
 Een wordt dikwyls uitgelaten b. v. 't is ewelyk gebod, ewelyk macht, einde nemen die en sal niet gebreken D. B.
 Een ygelyk *Quisquis* S. D.
 Een en een i. een voor een Zeg., D. B.
 Eene (vergaderen in) i. by eenvergaderen D. B.
 Eenaardig i. van den zelfden aard *ejusdem generis* J. K.
 Eenderhande *quidam* Cl. Sp.
 Eendrachtelyk *unanimiter* K. V. H., D. B.
 Eeneling ik denk een eenig kind V. D.
 Eener i. iemand *aliquis* J. K.
 Eenerhande zekere *quidam, quaedam, quoddam* Vb.
 Enerlei S. B.
 Eng geboren *unigenitus* D. B.

- Eenhertig *Candidus Sp.*
 Eenig *quidem K. M.*
 Eenig *i. eenzaam Vaderb.*
 Eenigheid *i. eenzaamheid Cl. Sp.*
 Eenige *i. genootfchap, maatschappy, Societas H. V. D.*
 Eenkel, ynkel *S. V. S. S.*
 Eenkelen *van de ftem zo fraai geinkeld dat de toon van ieder woord gelyk een duizend fcheen S. V. C.*
 Eenlyk *i. eenzaam S. C.*
 Eenmoedig *unanimus V. P.*
 Eenogen om fchat *Sp.*
 Eenpaarlyk *frequens.*
 Eenpaarlyk *jugis affiduus D. B.*
 Eenpaarlyk *jugiter D. B.*
 Eenpaarlyke *jugis D. B.*
 Eenpaarlyke *jugiter D. B.*
 Eenpaarlyken *jugiter D. B.*
 Eenpaarlykheid *Frequentia, affiduitas D. B.*
 Eenparelyk *i. eenparig unanims H. d. Gr.*
 Eenrehande zekere, *quidem D. B.*
 Eenrinsch *incertum quid & forte vitium apud Br. in 't Muartje G. op K.*
 Eenrinfzig *Br. Argen.*
 Eenzints *Br. Arg. Sp.*
 Eens en andermaal *H. H.*
 Eens en een zelvig *i. even gemakke-lyk H. op M.*
 Eens jaars voor eens, op een zekeren tyd *aliquando, quondam Pel.*
 Eenfedel *i. eynfetel en Vb.*
 Eenftemmig *i. eenparig unanims H. d. Gr., Oud. Vert. A.*
 Eenzins of anderszins *i. op deze of gene wyze hoc vel illo modo C. d. M.*
 Eentramping *Oud. Vert. A.*
 Eenvorme *Vox obscura in K. van West-woude M. S.*
 Eenwaerede *H. V. D. Quid?*
 Eenwillig *i. eigenzinning B. D. G. Th.*
 Eenzaam voor eensgezind *Gef.*
 Eenzilige ega *G. Brandt P.*
 Eer *i. voor Ante Zeg.*
 Eer als eer *d. i. als voor, certyds ante K. M.*
 Eer in lange, lang voor dat, *Calyn.*
 Eer iet lank *i. binnen kort S. V. S.*
 Eer nog achter *i. voor noch na Zeg.*
 Eer tyd *i. voor den tyd D. B., Zeg.*
 Eer honor eer aandoen *honorem praestare.*
 Eerbaar *honestus B. D. G. Th.*
 Eerbaarlyk *misfchien voor oorbaarlyk want 'er staat Cl. Sp. utili effet homiri &c.*
 Eerbewegen *(met openbaar) Oud. Vert. A.*
 Eerbewyfsens van den opperften koning en vorst *Oud. Vert. A.*
 Eerbiedelyke ogen *S. C.*
 Eer bieden *honorem offerre H. d. Gr.*
 Eerdig *i. aardig nu aartig H. N. P.*
 Eerdig *subst. qui honorat, Culter Z. N.*
 Eerdoen *i. eerbied bewyzen Colere Honorem praestare D. B.*
 Eerdom *Oud. Vert. A.*
 Eere Honor *D. B.*
 Eere *(met) bewieroken V. P.*
 Eere iemand fpreken *Laudare Sp.*
 Eeren *i. arare S. Sp.*
 Eeren prys *Herbaegenus A. V. M.*
 Eergier *Vb.*
 Eerkavelen *Sehr.*
 Eerkriegelheid *Ambitio H. H.*
 Eerlyk *Honestus D. B., Schr.*
 Eerlyk *Honorificus, Splendidus D. B.*
 Eerlyk *Adverb. statelyk honorifice.*
 Eerlyk *verschild dikwils niet van Heerlyk H. op M.*
 Eerlyk *i. fatfoenlyk G. op K. uit Br.*
 Eerlyk *i. lelyk V. J. in Dat.*
 Eerloos *(luifter-loos in) Oud. Vert. A.*
 Eermaals *i. voormaals S. B.*
 Eernst } *i. ernst B. D. G. Th., Vb., en } S. B., H. V. D.*
 Eernste }
 Eernstelyk *S. B.*
 Eernster *magis ferius B. D. G. Th.*
 Eernftig *Servus B. D. G. Th., S. B.*
 Erren zich *crefci Zeg.*
 Eerfaam *Venerabilis D. B.*
 Eerfaam *Honorabilis D. B.*
 Eerfaam *Honestus H. M. C.*
 Eerfaamheid *Honorificentia Honestas D. B.*
 Eerfamig *i. eerbaar, Honestus Br., D. B., Cl. Sp.*
 Eerfellen nu aarzelen *Viffch, Zinnep.*
 Eerfeling nu aarzeling *H. N. P.*
 Eerft *Primus D. B., Vb., St.*
 Eerft *i. voor de eerfte reizze Prima vice K. V. II.*
 Eerftaat *diaeta Oud. Vert. A.*
 Eerftmaatsche geneeskunst *Medicina diaetetica Oud. Vert. A.*
 Eerftat zweren, houden *S. Sp. in rechten eerftaat zweeren H. V. D.*
 Eeuwelyk *S. B., H. Gr.*
 Eeuwigen de gefchiedeniften der dingen *H. V. D.*
 Eewe *i. wet Lex J. Fl.*
 Effen *aequus Aequalis, Justus D. B.*
 Effen *(een ftel en) leven Gef.*
 Effen *Aequae D. B.*
 Effen fprake *i. zonder pronk Gef.*
 Effen *i. te paffen V. D.*
 Effen *i. naauwlyks V. J. E.*
 Effenen *i. vereffenen, by leggen L. V.*
 Effenheid *i. Aequitas D. B.*
 Effeninge *i. vereffening L. V.*
 Efter *i. echter B. D. G. Th.*
 R Egeen

- Egeen *i.* geen *nullus* H. A. T.
 Egele *i.* egel zeker *Dier* Cl. Sp.
 Egge *rostrum* K. M.
 Egge *incertum quid sit* S. V. S.
 Egge de snede of scherpte van een
 zwaard *Zeg.* H. op M.
 Eggig *i.* stomp, *obtusus* D. B., S.
 B.
 Egipteland *Aegyptus* Hoogyl.
 Ei vindt men dikwils voar e of ee als
 seinden voor senden, deinken voor
 denken, meester voor maeſter D. B.
 Ei ovum *pl.* eier D. B., T. P. P.
 Eerste (de) *primus* V. V.
 Eersten *i.* eerst St. Br.
 Eersten (en bennen den) K. V. H.
 Eerst (als hi) mochte, *ubi primum*
liceret St.
 Eerstelitsvrede K. V. H.
 Eersterling voor eersteling.
 Eerstegeboren } Recht van Eerst ge-
 en } boren *jus primogeni-*
 Eerstgeboren } *turae* D. B.
 Eeritmaal Oud. Vert. A.
 Eertydsch *Antiquus* eertydsche gegant-
 ten Oud. Vert. A.
 Eertnote *i.* aardnoot, aardakar *naxter-*
rae, *Geans terrae* H. op M.
 Eertsch *i.* aardsch *terrenus* Cl. Sp. L.
 V., B. D. G. Th.
 Eervergeten Oud. Vert. A.
 Eerwaardig Oud. Vert. A.
 Eerwaardige toespreking *Br. i. e. re-*
verentialis allocutio.
 Eerwaardigheid *reverentia* H. | Or. d.
 A.
 Eerzuchtige manieren Oud. Vert. A.
 Ees *i.* aas *esoh* H. N. P.
 Eest een foort van oven, waarop men
 iets droogt K. V. H.
 Eest *i.* ees't d. *i.* is 't H. op M., Cl.
 Sp.
 Eest *i.* eerst S. d. Ph.
 Eestler des gelooves *estler* Aristoteles in
 't hellsche *estlere* S. V. S. G. Quid?
 Eeten zyn hart H. H.
 Eetyker Oud. Vert. A.
 Eilafen *Ah!* H. M. C.
 Eilieve! *Quaeso!* V. D.
 Eind *i.* punt *Zeg.*
 Eind een stuk hout Z. Wv.
 Einde K. V. H., D. B., B. D. G.
 Th.
 Einde doen van iets nu maken *finem*
alicujus rei facere. niet een einde D.
 B.
 Einde nemen niet een einde *finem ac-*
cipere D. B.
 Eind *i.* eend *Anas* K. V. H.
 Eindelyk *definitivus* Hooft *Polyx.*
 Eindelyk *definitivus* Tandem *Gef.*
 Eindelings *i.* eindelyk *Tandem* *Gef.*
 Eindelste Oud. Vert. A.
 Einden *Finire* H. M. C., C. d. M.
 Einden aan niet met iets C. d. M.
- Eintelyk *finalis* nu eindelyk *Br. D.*
 Einwig een tweegevecht of liever een
 die tegen zyn schaduw vecht, staat
 over tegen volkwyg, veldslag H. op
 M.
 Eischelik *horribilis* D. B.
 Eischelykheid *Horror* D. B.
 Eischen *petere* D. B., K. V. H., B.
 D. G. Th., S. V. S. G., Sp.
 Eischen iemand iets niet van *Petere*
aliquid ab aliquo D. B., K. V. H.,
 S. V. S. G.
 Eischen aan iemand niet van D. B.,
 B. D. G. Th.
 Eischen ontbreken *Verhoek.*
 Eischenen *i.* eischen *Br. D.*
 Eischinge *petitio* *Br. D.*
 Eich *Aliquis* M. C. C. R.
 Eide rynt by de Oude op ede H. op
 M.
 Eigen *Proprius* D. B., K. V. H.
 Eigenmaken *i.* onderwerpen D. B.
 Eigenbate nu eigenbaet H. A. T.
 Eigenbehaaglyk eigenbehaaglyke mal-
 ligheid *Φιλαντος κοκοφροσυνη* *Narcis-*
sea stultitia ex interpretatione G. op
 K.
 Eigendom *i.* dienstbaarheid *Servitus*
 D. B.
 Eigendom *pro* eigenschap *Qualitas pro-*
prietatis *Gef.*
 Eigendom *proprietatis* eigendom zich toe-
 ichryven *proprietatem sibi attribue-*
re H. H.
 Eigendunkenheid Sp.
 Eigendunkig S. B.
 Eigenen *i.* toe-eigenen, opdragen *Dice-*
re Vollenh. P.
 Eigenen voor zich Sp., H. N. P.
 Eigenen aan iemand *i.* toeweyzen V.
Ad. dicere H. d. Gr.
 Eigenhorig *i.* onderwerpen *Moon.*
 Eigenknecht, slaaf *Servus* D. B.
 Eigenman *i.* slaaf, *servus* S. Sp. H. V.
 D.
 Eigenschap *i.* eigendom *Proprietas* V.
 D. B.
 Eigenzinnig vernuft *Vr. C. A.*
 Eigyn *i.* eigen H. op M.
 Eik *Vr. Quercus* K. M.
 Eilaas! H. M. C., H. A. T.
 Eilacen! *Ah!* Cl. Sp.
 Eiland een land boven 't water verhe-
 ven en door water omringt *Palus*
d. Oudh. en Nat. Verh.
 Eifelik *Horribilis* D. B., H. op M.
 Eifen *Horrere* eifen hem L. V., D.
 B.
 Eislyk *horribilis* D. B.
 Eischelik *horribilis* D. B.
 Eischen *petere* iemand iet, niet van.
 Ekel glans H. M. C.
 El *i.* anders D. B., M. C. C. R.,
Pelgr. H. Or. d. A., H. A. T., Sc.
 C. d. M., L. V., Sp. K. M.

- El *i.* elders *K. M.*
 Elder *i.* uier, *uber.* Coornh. *Egl.*, *A.*
V. M.
 Elderwaart *i.* naarelders *alio*, *in alium*
locum V. Jof. D.
 Elf *undecim K. V. H.*
 Elffchuite *Navigii genus Priv. Rhemel.*
Wilh. II.
 Elfste *undecimus S. V. S.*
 Elfte *undecimus D. B.*
 Elger, een vischtuig *Oud. Vert. A.*
 Elk *onveranderlyk en met een verbum*
plur. D. B., K. V. H.
 Elk *veranderlyk en met een verbum*
plur. D. B., K. V. H.
 Elk *omnis D. B.*
 Elke tyd *Sp.*
 Elks dags *K. V. H., H. V. D., D.*
B.
 Elks 'sjaars *H. V. D.*
 Eiken vyftig man *S. B.*
 Elk den ander *alter alterum*, *niet elkan-*
der D. B.
 Elk met anderen *i.* met elkanderen *H.*
op M.
 Elke *i.* elk *B. D. G. Th.*
 Elkerlyke *i.* iegelyk *Zeg. Belg. S. V. S.*
G., H. M. C.
 Elkerlike *singulus*, *quisque D. B.*
 Ellende *Miseria B. D. G. Th.*
 Ellende *Exilium*, *exclii locus Vb.*
 Ellendig balling *exsul. St., D. B.*
 Ellendigheid *Calamitas D. B.*
 Ellewaart *Alibi H. d. Gr.*
 Ellweken *Verh. P.*
 Elp *Ebur Poot.*
 Elpendier *i.* oliefant *Elephas H. op M.*
 Elre *i.* elders *L. V., D. B.*
 Elfen *Subula D. B.*
 Elwaarts. heen *alio H. Ged.*
 Emer *navigii genus*, *Cymba*, *Schapha*
H. op M.
 Emer *Certe H. V. D.*
 Emmer *i.* immer *semper H. op M.*
 Emmer *semper L. V.*
 Emmer *Augusta semper Augusta H. op*
M.
 Emmer *omnino D. B.*
 Emmer *Certe H. V. D.*
 Emmer *immo*, *maxime Kol., Cat. des*
menech. nat. St.
 Emmer *i.* *fitula K. V. H.*
 Emmeren *i.* amber *Electrum J. Fl.*
 Emmermeer *semper H. V. D., D. B.*
 Emmermeer *i.* voorts *ultra D. B.*
 Emmermere *semper D. B., L. V.*
 Emmertois *semper S. V. S. G.*
 En *dictio enclitica verbis adhaerens pro*
hem vel hen als bewaerten voor be-
waert hem, straffen voor straf hem
enz. B. D. G. Th. J. Fl., Zeg.
 En *negativum met niet, niemand enz.*
K. V. H., H. Or. d. A., D. B.
 En *negativum sine niet enz. B. D. G. Th.*
K. V. H., Br. D., St., Sp. S. V. S. G.
S. V. S., Sp. H. O. d. A., H. de
Gr. statie der Viol. V. A. G., Gef.
Zeg. C. d. M., K. M., L. V.
 En *Abundat in affirmatione B. D. G.*
Th., K. V. H., J. Fl., Ald. W.,
H. Gr., Sp. Tauler vola alae H.
N. P.
 En *post twyffelen St., S. V. S.*
 En *negativum voor aan in vragen en*
hebt gy enz. H. Gr.
 En *post mer d. i.* maar *mer enen en*
ghenen H. V. D.
 En *si i.* 't en *zy nisi L. V.*
 En *Elliptice pro ten zy K. V. H., J.*
Fl. L. V., Pass. Sem.
 En geen *nullus D. B.*
 En geen en niet *by een gevoegd Cl.*
Sp.
 En *si (het) nisi K. V. H.*
 En *si (hi) nisi sit K. V. H.*
 En wel bi hem *i.* 't en ware *by of*
hem d. i. door hunne toelatinge *H.*
op M.
 En weg wezen *Abeffe H. op M.*
 En *saterdage enz.* voor *zaterdag of op*
zaterdag enz. H. op M.
 En hadde gedaan *i.* 't en ware *H. op*
M.
 En *schreven de Ouden niet dan by ver-*
zinning, voor ende, maar altyd en
H. op M.
 Ende & hoewel *de Ouden nooit daer*
voor en schreven, schynt het echter by
hen vel eens als en uitgesproken te
zyn A. V. M.
 En of ende & *D. B., K. V. H., L.*
V. St.
 En (*Mer*) *vel sed & etiam D. B.*
 En of ende *tusfchen twee verba finitiva*
in plaats van een infinitivus met te ach-
ter verb. finitiv. b. v. hi lach en
sliep d. i. hy lag te slapen, fat en
weende d. i. zat te weenen D.
B.
 En de voor ende *hy of zy b. v. ende*
spraken voor ende zy spraken Zeg.
 En (*paar*) *paar nu paar aan paar*
Gef.
 End' *pro ende & K. M.*
 Ende *finis* doen *finen ende i.* *sterven*
mori H. op M.
 Ende (*op zyn*) *liggen Agonizare S. c.*
 Endel *stalen en endelen in de strimen*
setten H. V. D.
 Endeling *i.* eindelyk *Tandem V. D.*
B.
 Enden *i.* einden *finire H. Or. d. A.,*
Sp., D. Smids Boels.
 Enc *allene niet ne unus quidem D. B.*
 Enge *Augustus H. op M.*
 Engelyk *dat tot een engel behoort An-*
gelicus D. B.
 Engelroede *J. Fl.*
 Engelsch *dat tot de Engelen behoort*
Angelicus Br. D., S. B.

- Engelsch dat de engelschen overgaat
Anglicanus K. V. H.
- Engen *i.* vernauwen *Augustus reddere* H. H.
- Engien, vernuft, *ingenium* P. N.
- Engiene *i.* sterkte *Munitio* D. B.
- Engienen *machinae bellicae* Sc.
- Engier *videtur esse telum mortiferum*
Quaetspreken is een engier daar een
syn gebueren mede quetsi ter doot toe
Pelgr.
- Englenrot (het) *Cohors Angelorum*
Voorber. tot den v, Godsd.
- Enig *i.* een *unus* D. B., K. V. H.
- Enig *i.* iemand, *aliquis quidam* D. B.
K. V. H.
- Enig *solitarius* D. B.
- Enig *i.* allen *solus, unicus* D. B.
- Eenige niet enige *nonnulla* D. B.
- Enigheid *solitudo* D. B.
- Eninge *i.* vereenige *unio* B. D. G.
Th.
- Enigerhande K. V. H.
- Ennen *Quid?* S. V. S.
- Enneste *Finis* S. V. S.
- Ens *i.* en is H. op M.
- Entelic *i.* geheel en al *Prorsus* B, D.
G. Th.
- Enterloper *Quid?* er wordt gezegd dat
tot wering van alle enterlopers nie-
mand eenige Equipage op de vangst
mag doen dan onder directie Z. Wy.
- Enteer *i.* endier H. op M.
- Epylencia *i.* epilipsia H. op M.
- Er verandert door letter verzetting in re-
gelyk in eenre voor eener enz. L.
V., St. D. B., Br. D.
- Er is er *i.* er zyn, velen bleven 'er
en velen bleef 'er beide goed duitsch
en altyd geweest, doch 't enkely. van
onds gemeener H. op M.
- Er is de *pluribus* D. B.
- Er wordt met den 3den pers. van 't Im-
perfect. in een gesmolten als; hebber,
heeter, deder, malceter, Hadder,
quamr zonder onderscheid van pl. of
sing H. op M., K. V. H.
- racht *i.* geacht H. N. P.
- Eraut *Praeco* D. B.
- Erdichten *i.* verdichten, verzinnen H.
H.
- Ere voor eenre Gen. f, G. sing. van
een L. V., D. B.
- Erbarmen zich iemand Sp.
- Erbarmen *Absolute* H. d. Gr.
- Erbieder *i.* aanbieden H. H.
- Erde *i.* aarde *Terra* H. op M.
- Erden *i.* aarden *Terreus, fctilis*.
- Erduchten *i.* duchten *Timere* H. H.
- Ere Honor B. D., G. Th.
- Ere hebben iemand en eren *Honore*
dignum ducere aliquem D. B.
- Ere houden iemand in eren, *Aliquem*
honeste habere B. D. G. Th.
- Ere doen *Honorare* D. B.
- Ere te eren *inhonorem* B. D. G. Th.
- Erechtigen *Quid?* L. V.
- Eren *Honorare* L. V.
- Eren *honestare* D. B.
- Eren verheerlyken *Glorificari* D. B.
- Eren *i.* ploegen S. Sp., D. B.
- Eren *i.* verkopen *aereus* Sc.
- Erf *i.* hoeve *Fundus* K. M.
- Erf en have *distincta* St.
- Erf *i.* eigendom *proprietas* St.
- Erf (gevecht) *opponitur* Lun St.
- Erf hebben in erve in *proprietate ha-
bere* S, V. S. G.
- Erf geven in erven *dare in proprium
usum* St.
- Erf nemen *heres fieri* S. Sp.
- Erf heffen *heres fieri* S. Sp.
- Erfachtig *Hereditarius* D. B.
- Erfachtigmaken *Hereditare* D, B.
- Erfachtigheid *Hereditas* D. B.
- Erfenisfen *Hereditas Vr. S. B.*
- Erfelykheid *i.* vast goed H. V.
D.
- Erfgeer *heres* Sp.
- Erfgenaam *heres* H. V. D.
- Erfgenaam Vr. haec *heres* B. D. G.
Th.
- Erfgenoet *heres* D. B.
- Erfgenoot *heres* D. B.
- Erflikheid geschillen van erflicheden
Credo lites de rebus soli Sc.
- Erflikheid hebben tot erflikheid *heredi-
tare* D. B.
- Erfnaam *heres* S. Sp., Veld., H. V.
D.
- Erfpacht Oud. Vert. A.
- Erge B. D. G. Th.
- Ergen *i.* ergens *alicubi* K. M.
- Ergent *usquam* D. B.
- Erinneren *in memoriam revocare* H.
P., G. Br. P.
- Erkauanwen *ruminare* V. V.
- Erkennen dankbaar zyn H. de Groot
Inl.
- Erland *i.* ierland *hibernia* L. V.
- Erbestier *ballistarius* H. op M.
- Erliggen H. V.
- Ermeye *gall. Armee, exercitus* C. d.
M.
- Ernemen zich *sesustentare* H. H. V.
V. r.
- Ernemen *i.* hernemen *repetere* Sc.
- Ernering *i.* kostwinning V. D. B.
- Ernise *i.* misnoegen, gramschap H.
op M.
- Ernst *i.* begeeste Sp.
- Ernstachtig Oud. R. Mog.
- Ernstig *i.* begerig Sp.
- Erre *proprie* droevig, deinde toornig,
grammig *Tristis, iratus* D. B., L.
V., Zeg. C. d. M., Pass., J. Fl.,
H. op M.
- Ersse *i.* hersenen *Cerebrum* H. op M.
- Ersti. eerst Vb.
- Erstaden *i.* herstellen *restituere*. Keyd.
Ersta-

- Erfstadinge *i.* herstelling *restitutio* Reyd.
 Ertferen *Quid?* Z. N.
 Ervaren *i.* *ervarenis experientia* H. d. Gr.
 Ervaren *i.* ondervinden *experiri* Br., S. V. C., V. Hipp., V. V. r., J. D.
 Ervarenheid (hoge) Oud. Vert. A.
 Ervare *haereditas* S. B.
 Erve (gegeven tot enen enigen) B. D. G. Th.
 Erve *aria* Vb. en Onz. K. V. H.
 Erve *fundus, possessori, soli.* erve aan spreken *vindicare fundum*, houden met seven tuuch *possidere testimonium vel juramentum septem testium*, houden ten suin tuuch *idem* ontugthen *abjudicare testibus*, overgeven *cedere*, quytshelden *remittere* zyn erve zyn, *proprium esse* K. V. H.
 Erverchtigheid *hereditas* D. B.
 Erveloos S. Sp.
 Erven reden van iets *Gef.*
 Erven een straf over iets *accipere poenam pro* T. P. P.
 Erven *i.* bezorgen *Procurare* C. d. M.
 Erven *i.* deel hebben in C. d. M.
 Erven *haereditas* D. B., S. Sp.
 Erven nalaten *relinquere* V. P., Coornh. V. geb. J. Sp.
 Erven op by erfenis komen of geen op *Transf.* van vyandschap V. H.
 Erven, genieten *frui* H. Gr. Poot.
 Erven tot God in deezer leere S. V. S. G.
 Erven door Chr. dood aan 't leven pryselyk S. v. S. G.
 Erven op *i.* by erfenis gaan op. *hereditario jure devolvi* H. d. Gr.
 Erven iemand aan *i.* deel geven aan, NB. Hier van geeft engeland in S. V. S. G., St., *Handv. van Gr. Wil.* II. M. C.
 Erven *incertum, utrum verbum an Nom. pl. ab erf vel erve* H. A. T.
 Ervoelen *i.* geraakt zyn H. H.
 Ervoelenis gevoeligheid H. H.
 Ervoeliglyk *i.* gevoeliglyk H. H.
 Erweeld *i.* verkoren Oud. Vert. A.
 Erwelen *i.* verkiezen *eligere* Oud. Vert. A.
 Esmeraud *Manl. smaragdus* H. de Gr.
 Esp een soort van kolf van Espenhout S. V. S.
 Estrikt stuppe D. B.
 Eten *imperf.* at *2de perf. aet, 2de praef. aliquando et pro ut eden* D. B., S. B., H. op M. B. D. G. Th.
 Eten Coorn. D. B.
 Etcelyke *i.* eenige S. B.
 Etterbuyl *Gef.*
 En door *letterverzetting* somtyds ue b. v. gheuegen voor gheuegen D. B.
 Euangusch voor euangelisch *euangelicus* V. D.
- Eucl *malum* B. D. G. Th.
 Eucl ziekte *morbis* Zeg, D. B.
 Eucl moed *i.* kwaadaartige, gramme moed Zeg.
 Euen *i.* eggen L. V.
 Euenkurften *i.* *Proximus* D. B.
 Euenmaand *september* L. V.
 Eunjter H. H., H. Br., *Wiss. Zinnep.*
 Eur *i.* uier uber K. M.
 Euvel velde *fonkt. Superl. euvelst* H. Br.
 Euvel *malum. Schim Kruyff.*
 Euvel (het is zo niet) *non magni momenti est* *fonkt.*
 Euvel moed in euvelmoed *i.* in vyandelyken moed J. M.
 Euvelneming Oud. Vert. A.
 Evel ziekte *Morbis A. V. M., St., Moon.*
 Evel *malum* V. P., V. J. E. V. V. r.
 Evel *malus animus* H. Ged.
 Eveldaad *facinus* V. Hipp.
 Evleceens *i.* *evenceens eodem modo, perinde* H. Th. en A.
 Evleceens (ai) *i.* al *evenceens eodem modo, perinde* J. Fl.
 Even *avena* K. M.
 Evenbedeeling Oud. Vert. A.
 Evene *pleine* S. B.
 Evening *i.* evenaring *Aemulatio* Oud. Vert. A.
 Evenmatig *i.* gelykvormig *Aequales* Moon.
 Evenouderen gelyken in jaren Moon.
 Evental der stemmen V. Jf.
 Ever, wild zwyn *Aper* H. v. Al.; Oud. Vert. A.
 Everzwyn *i.* wildzwyn *Aper* Oud. Vert. A.
 Ewe *i.* wet *Lex* L. v. J., D. B., G. Th., V. Gbr. O. Lel. S. B.; *Epefe* D. B., H. op M.
 Ewe *Quid?* Veld.
 Eweg lopen, werpen, zyn Vb.
 Ewelik } *Aeternus* D. B., S. B., O.
 en } Gb. Lel. tot in ewelik in
 Ewelyk } *Sempiternum* D. B.
 Ewelike *perpetuo* D. B.
 Ewelike en ewelik in *Sempiternum* D. B.
 Ewelike tot ewelik in *sempiternum* D. B.
 Eweliken (tot in den) *usque in sempiternum* D. B.
 Eweliken (tot in) in *sempiternum* D. B.
 Ewig *perpetuus* D. B., K. V. H., B. D. G. Th.
 Ewig (in 't) in *sempiternum* D. B.
 Ewigheid *i.* eeuw *Aevum* D. B.
 Ereyse H. V. D.
 Exciteren *Excitare* H. op M.
 Exempel *i.* voorbeeld *Exemplum* L. V., B., D. G. Th.
- S Exem-

Exempeldraagster *D. D. G. Th.*
 Exempeldragerinne *B. D. G. Th.*
 Exempelgever *B. D. G. Th.*
 Expeindig mischien 't zelfde als expedict *H. M. C.*

Finis Litterae E.

Littiras F.

Fabelklap *narratio fabulosa Sc.*
 Fabulere *i. beuzelen Viss. Zinnip.*
 Fael *i. feil error V. D.*
 Faelge *i. bedrog Frans. L. V.*
 Faelgeren *i. ontbreken deficere Sp., S. V. S. G., S. B.*
 Faelgien *i. bedriegen decipere Zeg.*
 Faelgieren, missen *i. ontberen Carere M. C. C. R., L. V.*
 Faelgreep *error. Br.*
 Faelgrypen, mistasten *Sp.*
 Faelge *Far. D. B.*
 Faelgryping *i. mistasting Sp.*
 Fageel *Quid? L. V.*
 Fakken *i. grypen H. H.*
 Falen, mischhebben, dwalen *falli Gef.*
 Falen *i. misfen ontbreken H. Or. d. A., H. M. C., V. V., H. H., V. J. D., C. d. M. S. V. S., S. V. S. G.*
 Falen *i. ontgaan S. V. S. G.*
 Falen van *S. V. S. G.*
 Falen *i. bankroet gaan foro cedere Put.*
 Falen *transitive C. d. M., S. V. S. St. S. G.*
 Falievouden *i. vleien Gef.*
 Falievouwen *H. H., Oud. Vert. A.*
 Falievouwer *i. vleier Adulator Oud. Vert. A.*
 Fartazeren *animo fingere D. R. C.*
 Fardiel *Onus Zeg. Pel.*
 Fasen *Quid? S. V. S. G.*
 Fatering, fabel, beuzelary *fabula Inu-gae J. Fl., Oud. Vert. A.*
 Faulse-breen faulle braie een woord van de Vesting *bouwkunst H. N. P.*
 Faufamblantig *i. valschelyk, bedrieglyk C. d. M.*
 Fecht *flumen Mieris Ch.*
 Fieks slecht een loos vrouwspersoon *Mala & callida Mulier J. K., Oud. Vert. A.*
 Fiel *i. viel voor vedel H. N. P.*
 Fien *non obscura verosimiliter pro fyn L. V.*
 Fiest of fieso *Fistum L. V., T. P. P., H. M. C.*

Fiestbaarheid *Oud. Vert. A.*
 Fieste iemand doen *i. vriendschap betonen J. Fl.*
 Feestelik *Celeber D. B.*
 Feestelike dag dies festus *D. B.*
 Feestelyken *i. plechtiglyk rite Br. D.*
 Feeste *i. feest vieren Festum celebrare D. B.*
 Feilsplinter *Voorb. tot den W. Codsd.*
 Feyt daad, bedryf *Factum H. Or. d. A., H. M. C., H. A. T., J. D.*
 Feldadig *S. V. S. P. N.*
 Felheid *i. bitterheid, wreedheid Acerbitas Crudelitas D. B., H. op M.*
 Fellyk *Atrox. C. d. M.*
 Fellyk *Ferociter D. B.*
 Feloni *i. ontrouw tegen den Leenheer H. de Gr.*
 Femelachtig *Oud. Vert. A.*
 't Fenisoen *i. het venisoen omdat de V met F saamsneltende scherper van klank wordt D. B.*
 't Ferlies *i. het verlies v met f in een sneltende scherper van klank wordende D. B.*
 Fents een woord van de Muziek *Gef.*
 Fermerie *i. infirmerie zeker huis H. op M.*
 Ferneys nu fornuis *Fornix D. B.*
 't Feronwaerden *i. het veronwaarden, v met 't saamsneltende scherper van klank wordende D. B.*
 't Feestelen *i. het verstolen v met f saamsneltende scherper van klank wordende D. B.*
 Fertel *videtur idem esse quod Arke D. B.*
 Fertoen *species Monetae H. V. D.*
 Fesikken *garrive Westerb.*
 Festeren *i. onthalen Convivio accipere H. op M.*
 Festeren een jonkvrouw *i. oppassen, eren, dienen Colere C. d. M.*
 Festering *i. eerbewyzing van beelden reliquien enz. cultus religiosus Oud. Vert. A.*
 Festoen *i. loofwerk J. M.*
 Fy woord van afkeer *fy wezen Gef.*
 Fy (J en) woorden van uitroeping van verwondering en afkeer hiervan noch J noch zy zeggen over iemands kleding *enz. Cl. Sp.*
 Fiel *Nebulo Gef., J. K.*
 Frelsch *i. stel of stilachtig D. R. C.*
 Fier *i. moedig St, D. B.*
 Fier *i. trotsch H. A. T.*
 't Fier *i. het vier v met f saamsneltende worden scherper van klank D. B.*
 't Fierde *i. het vierde v met f saamsneltende worden scherper van klank D. B.*
 Fierig *i. fier Z. N.*
 Fierschier *i. vierschaar H. M. C.*
 Fierce *i. fierheid H. Dul.*

- Fiertre een ras met Reliquen van heiligen van 't Lat. *Feretrum* H. op M., St.
- Fiertuyten *Virtutes* Sch. du P. N.
- Fige i vyge H. op M.
- Figuur *Figura* B. D. G. Th.
- Fyn zeer valde S. B.
- Fyn *Mundus*, *Purus* D. B.
- Fyn i. schoon *ŷ* M.
- Fyn *Egregius*, *Ironice* K. M.
- Fyn (liefslyk en) H. N. P.
- Fyne prophetie Sc.
- Fynman *Homo probus* G. op K. uit H. *Fyntje* Cornel.
- Fyn, einde, *Finis*, *Zeg.*, H. Or. d. A.
- Fyn doen sterven *plerumque de malo exitu, unde plerumque additur quaden fyn doen infelici morte mori* *Zeg* St. H. op M.
- Fyn (dits de) dit is 't slot. H. op M.
- Fiks i. wil, fiks bedreven in de zaak D. H.
- Fynaard S. V. S. G.
- Fynen i. fyn maken S. V. C.
- Fineren i. eindigen *finem facere* L. V.
- 't Fingheriine i. het vingerlene dewyl v met F in een smeltende, scherper van klank wordt D. B.
- Firmere zieken huis anders infermerie (zie boven *Fermerie*) Pelgr.
- Fis 't vrouwen gesicht . . . een ichadelyck *fis*. *Quid?* S. d. Ph.
- Fiesieren *Quid?* An *Fugere* L. V.
- Fistel *Fistula* fistel van een vlieg H. N. P.
- Fistel (een) in 't vel branden *Gef.*
- Fyten i. fy zeggen *ŷ* D.
- Flaauwen i. flauw maken S. V. S.
- Flaauwen i. flauw worden V. P., V. *ŷef* in E., Sp., H. Z., H. H. S. V. S.
- Flabberen II. *Ged.*
- Flakkeren i. flikkeren *Hol. recht* V. V. r., V. P.
- Flakkeren i. blakeren *Oad. Vert. A.*
- Flappen (de) der bergen *Oud. Vert. A.*
- Flapper een flapkan *Viss. Zinnep.*
- Flard kleinder yschetsen in tegenstelling van yseelden Z. W. V.
- Flaasgaard, *ŷugum* D. B.
- Flatteerder i. vlier H. A. T.
- Flaauwigheid i. flautheid Sc.
- Flibbe een soort van vrouwen kleed G. op K. in *Huig Tryntje Bur.*
- Fledderen i. trantelen S. V. C.
- Fledderig i. nat, natterig, morzig *Puffenr. H. Ged.*
- Fleersch, slecht vroumensch *ŷ. Bod.*
- Fleeuwery ydelheit van fleeuwery vol wint S. V. C.
- Flemen i. vleien *Westerb. Ged.*
- Flemery i. vleierey V. D.
- 't Flysch i. het vleesch v met f saamsmeltende scherp, en van klank wordende D. B.
- Flensfen i. in de *Walvischv.* den gevangen visch in stukken kappen Z. W. V.
- Flensfen van een scheuren, van een ryten H. H.
- Flensgat een plaatsch en 't ruim van een *Walvischvanger*, waar de stukken van den gekapten of geslensden visch over boord worden gearbeid Z. W.
- Fleeschluikje een luikje aan een *Walvischvanger* waar door 't gekapte spek in 't ruim wordt geworpen Z. W. V.
- Flenschwerk i. het flenschen of kappen der *Walvischen* Z. W. V.
- Flerecyd ('t) *Gef.*
- Fletsfen i. vleien *Adulari* H. M. C.
- Fleur i. bloei *flos* Sc.
- Flout i. fluit *Fistula* D. B.
- Fly i. fel *ŷonkt.*
- Flieunen i. het zelfde als flieuen vleien *Oud. Vert. A.*
- Flikkeren word gezegd van al wat gloeiend is, als van de maan *Poot* V. V. van een visch H. D. van een beukelaar V. V. r. van een slang V. V. r. van ogen H. D. van een gouden tak V. V. r. flikkeren en blikkeren.
- Flinking *Oud. Vert. A.*
- Flitsch i. werpspies *jaculum* *ŷ. D.*
- Flits i. pyl *Moon.*
- Flitschfluweel *Voorb. tot de w. Gd.*
- Flitsstong *Voorb. tot den w. Gd.*
- Fletteren schubbekens en fitteren S. B.
- Flodderen i. door nat of modder waden H. H., *Oud. Vert. A.*, *Puff.*
- Flodderen *transl. fluctuari* H. H.
- Floddering *fluctuatio* H. H.
- Foccx ik denk voor fluks S. V. S.
- Floer i. fleur *floc* C. d. M.
- Floers H. *Velf.* H. D.
- Floersch K. *Lescaille.*
- Floes } en } is floers of floersch *Gef.*
- Flosch }
- Floyt i. fluit *fistula* D. B.
- Flonkeren *scintillare* H. D.
- Flonkerig T. P. P.
- Fokker i. devens *ŷof. in 't H. ŷ. D.*
- Fokkerust een deel van 't zeiltuig daar de fok op rust Z. W. V.
- Folteren i. pynigen H. H.
- 't Fole voor het volk dewyl v met f saamsmeltende scherper van klank word. D. B.
- Folen i. matten afmatten *Oud. Vert. A. H. H. Moon.*
- Foolje foelie H. N. P.
- Folterknellig *Oud. Vert. A.*

- Fonk (de) Turba in de fonk zyn turbari Z. N., H. H.
 Fonderisse Fundatrix L. V.
 Fonkeren i. fonkeren Egl.
 Fontein Onz. Fons A. V. M.
 Fontaine Vr, Fons. S. B.
 't Fonnisse i. het vonnes dewyl de v met t samensmeltende scherper van klank worden D. B.
 't Fonnisse i. het vondesse de v met t samensmeltende worden scherper van klank D. B.
 Fontein i. fonteinwater of enkelyk water gelyk born voor water C. d. M.
 Foortse geweld gall. force Cl. Sp.
 Fornays Fornix D. B.
 Forresni i. verraad Legg. Fref.
 Foreest niet altyd het zelfde als bosch sommige bosschen geen forcesten geen bosschen enz. H. op M.
 Foreest en bosch samengevoegd Zeg.
 Foreest, woud Zeg. J. D.
 Forestier niet alleen bosch wachter saltuarius, maar ook vorst, heer Princeps, dominus Veld., H. op M.
 Fortse kracht, dapperheid C. d. M.
 Fortse i. geweld H. Wjpr.
 Fortse non fortse nochtans... ick sal 't avanturen denk ik dat is alhoewel ik geen fortse heb enz. J. Fl.
 Fortsies i. kist mischien ook kast reizak, valies H. op M.
 Forme Forma versieren nader mensche-lijker formen. Fingere humana forma H. op M.
 Fosseide gracht Fossa St., L. V., H. op M.
 Fraaigevoegde ring H. Gr.
 Frandie i. Fimbria D. B.
 Frangi Fimbria D. B.
 Frank i. liber vry en franck H. A. T.
 Freda multa, quae pendebatur domino pro violata pace Charterb. van Vriest. Voorr.
 Fregat een soort van schip J. M.
 Frenesie Phrenesis H. op M.
 Freni i. franje Fembree J. Fl.
 Flotsen An vlein? flofsende tonge H. M. C.
 Flou i. flauw C. d. M.
 Flouwen i. flauwen of verflauwen H. M. C., H. Or. d. Amb. H. A. T.
 Fleure i. fleur, bloem Flos C. d. M.
 Fluim Cl. Sp.
 Fluister schemerlicht of flauwe glans Viss. Zinnep.
 Fluit bedrog Fallacia Gef.
 Fluit zeker schip J. M. Gef.
 Fluiten een lied Z. N.
 Fluiten drinken Gef.
 Fluks Agilis H. Ach. en Pelgr. H. H.
 Fluks i. vlugs S. V. C.
 Fluks cito zo fluks H. Velz.
 Flume i. stroomen, Flumen L. V.
 Flus statim V. Hipp.
 Fluweelbloem Species floris A. V. M.
 Fluwelen i. van fluweel Cl. Sp. in fluwele ledigheid opgetrokken Oud. Vert. A.
 Fluwyne pulvini theca S. V. C.
 Fnuiken eigenl. kortwieken overdr. de krachten benemen, verzwakken H. Velz., Oud. Vert. A. J. M.
 Foeien i. foci zeggen J. D.
 Foelen i. roven, plunderen H. H.
 Foerbendy scelus Veld.
 Fok zeker zeil A. V. M.
 Fokken iemand by de oren ducere.
 Fokken voorttelen H. H.
 Fokken passen Decere Ald. B.
 Freren zyn minderbroederen Francis-kanen H. op M.
 Fries-oortjen nummi genus wedden om een fries-oortjen G. op K. uit No-teman.
 Frisch klederen noch te frisch, noch gheclyk Quid? B. D. G. Th.
 Fryten Quid? S. B.
 Froyeel vygen idem ac coppel vigen forte H. V. D.
 Froyten i. fruiten Torrere D. B.
 Froytenaar Quid? H. V. D.
 Frons plica schem. kruisgez.
 Fronfelig voorhoofd J. K.
 Fronsing 't gelaat schem. Sal. Eusdel.
 Fronsneuzen verbum An de neus op- trekken? J. D.
 Frost i. vorst Gelu S. V. C.
 Funne i. siet sordida, vilis mulier G. op K. uit Huygh. Lec. Fyntje Cornelis, en Nofeman lichte Klaartje.
 Fust i. vuist pugnus K. V. H.
 Futfelen i. moeite doen H. D.

Finis Littrae F.

Litterae G.

G heeft twee onderscheiden klanken; in 't begin van een woord of greep zacht by de Ouden uitgedrukt door gh aan 't einde scherp en zwemends naar k, by de ouden uitgedrukt door cg by dezelyen geen woord, dat in g uitgaat, of 'er gaat een c voor H. op M.

G rymt dikwils op v by de Ouden als plegen op leven H. op M.
 Gaaf i. geheel, ongeschonden V. D.
 Gaayi.echtgenoot, vrouw Conjux H. d. Gr.
 Gaay

- Gaay *i.* behagelyk *H. Gr. M. C. C. R.*
 Gaaien *i.* paaren *sociare H. H.*
 Gaaiken wyfjen *de homine V. G.*
 Gaaiken wyfjen *de avibus J. Fl., K. Lescaille.*
 Gaaitje *i.* wyfjen *de avibus K. Lescaille.*
 Gaal *Oud. Vert. A.*
 Gaan *in prim. perf. pl. Imper.* gaan we niet gaan wi *D. B., K. V. H.*
 Gaan *incertum quid sit op St* in detolre gaan.
 Gaan henen *Abire. formula redientis sed plerumque inviti V. L.*
 Gaan gebeuren *fieri Poot.*
 Gaan te na *i.* verkorten, te kort doen *V. Dina.*
 Gaan te na aen *i.* verkorten, te kort doen aan, in *Bred.*
 Gaan genezen *Il. D.*
 Gaan *i.* henen gaan *wordt van den dag gezegd H. op M.*
 Gaan iemand een streck in de rechte *i.* iemand nader tegen gaan *H. H.*
 Gaan op zyn eer *H. Br.*
 Gaan zo 't gaan zoude *i.* gaan zo 't mag *St.*
 Gaan op twee bescheiden *arbitrio duorum proborum virorum committere H. V. D.*
 Gaan aan zyn lyf *i.* aan zyn leven *periculo vitae esse H. V. D., H. op M.*
 Gaan gevaieren *i.* gaan buurpraaten *Cl. Sp.*
 Gaan te zeylen (*de Schepen*) op de baren *naves petunt altum Gef.*
 Gaan ten achteren *i.* verliezen *damnum facere V. Jof. in D.*
 Gaan uit de korf *i.* de maat te boven gaan *modum excedere H. H.*
 Gaan te voren *i.* te boven *praecellere St.*
 Gaan grof *i.* te sterk, te byster gaan *H. H.*
 Gaan een gat in *i.* een gat maken in *H. H.*
 Gaan angst aan iemand *i.* bevangen *H. H.*
 Gaan tot aan iemand *i.* naar by iemand *S. V. S.*
 Gaan dapper op iets *i.* trotsch moedig op iets *V. V. r.*
 Gaan iets doen *i.* iets doen *H. M. C.*
 Gaan *i.* gaans hebben met zyns naaftens wyf *Coire cum uxore proximi D. B.*
 Gaan de maare gaan zo *i.* zo loopt het gerucht *ita ferunt J. M.*
 Gaan *i.* zeggen, zo gaan de propfecien *L. V.*
 Gaan onder iemand *d. i.* zich aan iemand onderwerpen *L. V.*
 Gaan te gader *i.* te samenkomen *H. op M.*
 Gaan van den raadſchap *abire consulti.*
 Gaande houden *i.* laten gaan, van vee *i.* laten weiden *K. V. H.*
 Gaarde *i.* hof, tuin *Hortus B. D. G. Th.*
 Gaardenaer *i.* Hovenier *Hortulanus Tb.*
 Gaard (*Schout en*) voeren *H. N. P.*
 Gaardenier *i.* tuinier *Hortulanus V. H.*
 Gaardragen *Colligere V. Hipp.*
 Gaatachtig *i.* dat gaten heeft gaatachtigen steen *J. Fl.*
 Gaardryk *i.* ryk in gaarden of tuinen *nomen fictum K. M.*
 Gaarkeukenschap *Oud. Vert. A.*
 Gabberen *H. H., S. B.*
 Gabbery *S. B.*
 Gade *i.* behaaglyk, begeerlyk *Efop.*
 Gadelik *i.* paai, behagelyk *H. op M.*
 Gader (*te*) *i.* te samen *K. V. H. S. V. S., H. H.*
 Gader (*te*) stoten *Collidere D. B.*
 Gader (*te*) slaan *Concutire D. B.*
 Gader (*te*) hem hopen *i.* tot een hoop verzamelen *Conglobare D. B.*
 Gader (*te*) gedrogen *qui uno eodem utero simul gesti sunt, D. B.*
 Gader (*te*) rekenen *i.* gelykstellen *Comparare D. B.*
 Gader (*te*) zweringhe *Conjuratio D. B.*
 Gaderaar van 't koorn *i.* inzamelaar van 't koorn *Sc.*
 Gaderen *i.* verzamelen *Colligere D. B.*
 Gaderen ſchot *Tributum erigere V. V.*
 Gaderen nyd in 't hart *D. R. C.*
 Gaderen *i.* volk, heir gaderen *Colligere Congregare exercitum L. V.*
 Gadering van heeren, *is* het treffen, het slaan *derzelyen, pugna, Conflictus L. V.*
 Gadeslaan *i.* achtgeven *observare H. Or. d. A.*
 Gading, gadingen *i.* vol hebben *habere, quod placet St. Br.*
 Gading *species judici* foe wie dan erve aenspact in die gadinghe *H. V. H.*
 Gading dingen alle jaren mach men *gading dingen H. V. Enkh.*
 Gadood *i.* pestilentia *D. B.*
 Gaffel *Furca S. B.*
 Gaffelken *Furcilla J. Fl.*
 Gagen *i.* gaen *H. M. C.*
 Gagel een plaats buiten *Utrecht, tusſchen Zuilen en Westbroek G. op K.*
 Gagelboom *Myrtus D. B.*
 Gaggelen een gaggelende gans *S. V. C.*
 Gaing van man en wyf *H. de Gr. Inl.*
 Galen *i.* haken, verlangen galen naar leeringhe *S. d. Ph.*

- Galei *Triremis* *Gef.*
 Galery *Porticus* *H. de Gr.*
 Galg een gedeelte van een schip naar een galg gelykende *Z. Wv.*
 Galg of galge *Patibulum* *D. B. Esopet.*
 Galg of galge die galghe des cruces, *M. S. van de choren der Enghelen.*
 Galgen *i.* naar de galg smaken, het galgt beter dan 't burgemeestert *Proverb.* die praatjes galgen. beide aangehaald door *G. op K.*
 Galgenere *i.* galgenbrok *Furcifer* *H. op K.*
 Galyk, behaaglyk *gratus* *Viss. Zinnip.*
 Galyk *i.* bekwaam *aptus* *Vissers. Zinnep H. H.*
 Galyken *i.* bekwaamlyk *H. H.*
 Galykheid *i.* bekwaamheid *H. H.*
 Galin *Sonitus* vliegende galm *inanis sonitus van echo gesproken P. Fl.*
 Galmen *resonare*, aan een zaak toegekend *H. D.*
 Galmen iets *Transit. Verh.*
 Gang *gradus* *L. V., D. B.*
 Gang *i.* reis of weg *V. V., S. V. S. G.*
 Gang heerschappy *imperium* *St.*
 Gang maken *i.* vorderen *proficere* *H. H.*
 Gang gangen nemen *i.* gaan zyn weg nemen *H. Or. d. A. C. d. M.*
 Gang *Imperativus* van gaan of liever van gangen *Tb., D. B., L. V. J., L. V.*
 Gang (het waggelen op de) *B. D. G. Th. Oud. Vert. A.*
 Gangbaar gangbare taal, gangbare Godsdienst *S. C.*
 Gangen *i.* gaan *Imper ganc of gang Vb. L. V. J., L. V., D. B., B. D. G. Th. Zeg. St.*
 Gangen of gaan niet min onbepaald by ons dan varen by de Ouden was *H. op M.*
 Ganger *i.* reiziger *Victor* *D. B.*
 Ganginge schynt een geloop naar een zekere plaats te zyn *L. V.*
 Gannen *Imp. gande i. gunnen* *Zeg.*
 Gangspil een scheepswoord *Hankesw. R.*
 Gans de ganzen iets vroed maken *Proverb. i.* maak dat de zotten wys *J. D.*
 Gans *Anser* *K. V. H.*
 Gans *i.* gezond, genezen *H. op M.*
 Gansse spyzen *i.* gezonde spyze *Esopet.*
 Gans *i.* geheel *integer* gans en geheel *B. D. G. Th.*
 Gansch, gaar *H. N. P.*
 Gansch (van) de werrelt afgeschyden *i.* van de gansche wereld afgescheiden *K. M.*
 Gansing een ciergeyt en een gansinge
 alder ander doechden *i.* volkomenheid *B. D. G. Th.*
 Gants *i.* geheel, gants in al *K. M.*
 Gantschlik *i.* geheelyk *S. B.*
 Gapen naar hofgeschenken *Oud. Vert. A.*
 Gardeken *Calamus* *D. B.*
 Gardenier *i.* *hortulanus* *S. B.*
 Gareel een gespan paarden de garelen der zonne *solis equi Moon.*
 Garen *i.* geren, begeren *Cupire Esop.*
 Garen *i.* gaderen vergaderen *V. D.*
 Garenboom of garenboom eens wevers *Texentium liciatorium* *D. B.*
 Garf (de) der aarde en bergen *Oud. Vert. A.*
 Garnate (Appel van) *Malum punicum* *D. B.*
 Garnaten appel *Malum punicum* *D. B.*
 Garpe *Quid?* ghy hoe van alle garpen *Br.*
 Gars *i.* gras *J. Fl., H. op M.*
 Gras *Quid?* voorder gaande sy vonden die hoogte gars geplant *Sc.*
 Garsoen *i.* jongen, knecht *Puer, famulus* *H. op M.*
 Gashoek hoek van een straat *H. H.*
 Gasendus een onduitsch gelatiniseerd woord is 't Nederduitsch gezinde familia *G. van Loon Hv. Al.*
 Gasse straat *H. H., idem Ged., idem Hist. NB. Credo luc etiam pertinere Hans in alle gasse in gem. duitsch Spw. Camp. ubi sermo est de Ardelinibus Belg. bedillers hans in alle gassen eit igitur hans in of op alle straten.*
 Gast *i.* vreemdeling *peregrinus* *L. V. H. V. Al., K. V. H., Gef.*
 Gast (jong) *i.* Jongeling *Juvenis* *Gef.*
 Gaste (te) komen *ad coenam venire* *C. d. M.*
 Gastebod *Quid?* *H. H.*
 Gastgoden *Oud. Vert. A.*
 Gastmalen *Verb. Oud. Vert. A.*
 Gastrecht *Judicium peregrinorum* *K. v. Schellinkh by B. Mann. M. S. K. von Westw. van de Wal. H. V. D.*
 Gat pl. gaten en gatten *J. Fl.*
 Gat (gespannen aan 't) *Gef.*
 Gat (hangen aan 't) *Gef.*
 Gat (achter het) *Gef.*
 Gat (slapen een gat in den dag) *d. i.* een groot gedeelte van den dag, lang na dat het dag is *Gef.*
 Gat, weten in wat gaten het te gieten *i.* in wat manier men het moet beginnen, aanleggen *V. Geb.*
 Gatebetiel *i.* doorslag *G. op K. uit Nozem. Hans van Tongen.*
 Gatig *i.* met gaten van *(Spelden in Groenland Z. Wv.*
 Gave *i.* donum *S. B.*

- Gave (*ene*) geven *d. i.* een gave Gods welke certyds ook bevatte de pest en anders plagen van God gezonden *H. op M.*
- Gavel *i.* 't zelfde als 't *Fr.* gabelle belasting chens en gavel dikwyls by een te gavele staan *i.* ten dienste staan *H. op M.*
- Gavelote *Tragula H. V. Al.*
- Gawi *i.* gaanwy of laat ons gaan *H. op M.*
- Ge om niet dikwyls dezelfde woorden tweemaal op deze lyst te plaatsen, hebben wy alle woorden, welke met ge en gh beginnen, 't welk de ouden onverschillig deden, alleen geplaatst op ge, gelyk wy ook hebben gedaan met de woorden met ghe of ge beginnen-
de.
- Ge wordt niet alleen voor werkwoorden, maar ook voor naamwoorden gevoegd, als getenten *d. i.* tenten, ghegroueringhe voor groueringhe, gheraetsel *d. i.* raatsel *D. B.*
- Ge in be verwisseld in geloven voor beloven *Zeg.*
- Geachten *i.* achter *L. V.*
- Geachtvolcht *i.* achtervolgd *Sc.*
- Geafgodet worden *i.* tot afgodery begogen worden *B. D. G. Th.*
- Geakkerd *i.* geploegd *Aratus D. B.*
- Geankerd aan *i.* gehecht, vastgemaakt *C. d. M.*
- Geargerd *i.* ergergemaakt, bedurven *Corruptus, mutilatus, debilitatus D. B.*
- Gearget het zelfde als geargerd *d. i.* erger gemaakt bedurven *Corruptus, mutilatus, debilitatus D. B.*
- Gebaar *i.* geraas de tempestate & de mari *H. N. P.*
- Gebaard voor geboren *natus K. M., Gef., H. N. P.*
- Gebaarte voor gebaarde, plur gebaar-
tens *Voorb. tot de war. Gods.*
- Gebaat *i.* bevoordeeld *H. de Gr.*
- Gebaire *i.* baren, parere *D. B.*
- Gebakken *B. D. G. Th.*
- Gebalder *i.* gedruis *NB. van een trom
f. M.*
- Geballast *i.* geladen in een schip *Moon.*
- Gebalsaemt *i.* gebalsemd *Conditus D. B.*
- Gebanden *i.* gebonden *Vinctus H. M. C.*
- Gebare gedaante was by de ouden zeer gemeen niet alleen van menschen, maar ook van de uiterlyke gedaante der Beesten, ja ook van ziel- en levenloze dingen enz. *H. op M.*
- Gebaren *i.* baren *Parere B. D. G. Th., D. B., H. V. Al. Ald. W.*
- Gebaren *i.* tonen, vertonen, openbaren *B. D. G. Th.*
- Gebaren zich *Oud. Vert A.*
- Gebaren *i.* gebaar, geraas, geweld maken *Tumultuare S. d. Ph.*
- Gebaren balken, barretum edere de *A-
fino. Esopet.*
- Gebaren (*het*) *i.* de baring *Actus pa-
riendi D. B.*
- Gebaren nood *i.* barensnood *Vb.*
- Gebarende syn parturire *D. B.*
- Gebarghe (*gods*) *d. i.* Moririn *B. D. G. Th.*
- Gebarnd *i.* gebrand *ustus Hare ghe-
brande offerhande Holvacusta D. B.*
- Gebas *Latratus f. Fl.*
- Gebattailgyt *i.* in slagorde geschaard *H. V. Al.*
- Gebedde wagen *i.* rosbaar *Lectia D. B.*
- Gebeddet *i.* te bedde liggende *Zeg.*
- Gebeden *particip. i.* beden en bidden *D. B., S. B.*
- Gebeden *i.* aangebeden *Adoratus D. B.*
- Gebeet *obscurum utrum sit* is nedergaan zitten, an gebeid heeft in *Historia Pugnæ Corvini ex Gall. op Sc.*
- Gebeet *Quid?* druckich ongeluckich *C. d. M.*
- Gebeiden *i.* beiden *Morari f. Fl.*
- Gebeierd in 't graf *i.* geluid *f. D.*
- Gebeiren *i.* gebaarmaken *H. Or. d. A.*
- Gebeken *i.* gebedeken *præcatumcula Sp.*
- Gebeekt elke voghel singt also hy ghe-
beekt is *H. Or. d. A.*
- Gebeld *i.* met de bel of klok steekind
verklaard *P. Witel. De Haas ad Me-
rulam Men. van Proced.*
- Gebenedyd *i.* gezegend *Cl. Sp.*
- Gebenedyen *i.* benedyen zegenen *Cl. Sp.*
- Gebent *Quid?* camelet oft laken ghe-
boort en gebent *C. d. M.*
- Gebere *i.* gebaar *C. d. M.*
- Geberen *i.* gebaren, geboren als *i.* zich
houden als *H. op M.*
- Geberg lyfgeberg *Sp.*
- Gebergt niet geborgen *privativ. bergen
Sc.*
- Geberst (*het*) van helm en zwaarden *H. Gr., H. Ged.*
- Gebeten zyn op iemand *i.* door nyd
ontsteken *H. Ged., f. M.*
- Gebeterd *i.* verbeterd *B. D. G. Th.*
- Gebeteren nu verbeteren *Corrigere D. B.*
- Gebeurten die slag gebeurde hem van
God *Al.*
- Gebiechten *i.* biechten *Confitere L. V.*
- Gebieden *Imperare D. B., K. V. H.*
- Gebieden *i.* aankondigen *H. V. D.*
- Gebieden *i.* toelaten *permittere H. op
M.*

- Gebiederinne *i.* gebiedster *B. D. G. Th.*
 Gebies (*het*) *zyn de biezen Fr. W.*
 Gebiesd met biezen bezet *Juncis ob-*
situs C. d. M.
 Gebiester *i.* gebiedster *Br. D.*
 Gebynt *i.* gebind *part. van binden pro*
gebonden Sc.
 Gebinden *i.* binden *vincire H. Or.*
d. A.
 Gebiten *i.* byten *Mordere Zeg.*
 Geblauwd *Subst.* het blank *geblauwd*
der aarde H. Ged.
 Geblauwd *Adj. i.* blaauw gemaakt *D.*
B.
 Gebladerd *nu* gebladderd *D. B.*
 Geblas *i.* geblaas *Sibulum D. B.*
 Geblasen *S. B.*
 Geblevene (*over*) *S. B.*
 Geblyf *i.* stil zwygen, *Silentium Zeg.*
 Geblyf *i.* verblyf *H. V. D.*
 Geblindhokt *i.* misleid, onwetend ge-
houden J. M.
 Gebloeddrift *i.* eenigfints gekwetst *H.*
de Gr.
 Gebloeddrift *i.* befneden *circumcisus*
V. D.
 Gebloeid gebloeide claver *florens Cy-*
thifus K. M.
 Gebloemt (*het*) *J. K.*
 Gebloosd schoon gebloosd, gebloosde
 kaken *os rubore suffusum J. K. T.*
P. P.
 Gebloot *i.* ontbloot *mudatus H. N. P.*
D. B., J. D.
 Gebloot *i.* ontbloot *d. i.* naakt, niet
 gekleed *D. B., B. D. G. Th.*
 Gebocht *i.* gebogen ten vollen geboch-
te zaak Oud. Vert. Ar.
 Gebod *i.* gebied *Imperium D. B.*
 Gebod hebben *i.* gebieden *Imperara D.*
B.
 Gebod *zyn i.* gehoorzaam *zyn L. V.*
 Gebod *Mandatum* tiengeboden *Adman-*
datum D. B.
 Gebod (*een*) bieden aan *i.* een aan-
bieding doen H. op M.
 Gebod *i.* bod *licitatio H. op M.*
 Geboden *part. van beeden S. B.*
 Geboechnis *ik denk een drukfeil voor*
gehoechnis Memoria Oud. Getydb.
van Lel.
 Geboeft *multitudo nebulorum S. C.*
 Geboegd geboegde schepen *Herkm.*
Lof d. Zeev.
 Geboeid aan *i.* verknocht aan *C. d. M.*
 Geboecht *i.* gebogen *D. B.*
 Geboeid (*gebonden en*) aan een bit-
tere band van dienstbaaheid Oud.
Vert. A.
 Geboer *i.* boer *Rusticus H. op M.*
 Geboernesse *i.* geboorten *Nativitas*
H. op M.
 Geboorte *Mater D. B.*
 Geboertig *i.* dat tot de geboorte be-

hoort, geboertige hoechtyt *i.* feest
 der geboorte *Festum nativitatis B.*
D. G. Th.

Geboertig man *i.* man van geboorte
Velden.

Gebogen *part. van buigen D. B., S.*
B.

Gebond *i.* dat samengebonden is,
 bosch, pak, *fascis, sarcina* gebonden
 van geperste druven *D. B.*

Gebondeken *fasciculus D. B.*

Gebonden en geboeid aan een bit-

tere band van dienstbaaheid *Oud.*
Vert. A.

Gebonden in liefde *amore unitus C.*
d. M.

Gebonden suiverheid *ik denk ingetogen*
Continens Sc.

Gebonden houten (*woonsteen van*) *for-*
tis habitacula ex colligatis lignis Sc.

Geboogzaam *Oud. Vert. A.*

Geboorte *Nativitas B. d. G. Th.*

Geboortelyk *Oud. Vert. Ar.*

Gebordent *Quid? L. V.*

Geboreling *V. II.*

Geboren *natus D. B., K. V. H., S.*
B.

Geborene (*eerst*) *S. B.*

Geborgen niet gebergd *absconditus*
D. B.

Gebornesse *Nativitas H. op M.*

Geborsten uit den band *Oud. Poez.*

Geboorte *i.* geboorte *H. V. D.*

Geborteld (*komen in*) *i.* komen instui-

ven *J. Fl.*

Geboschte scheut *Quid? H. D. M.*

Gebrekkig *i.* gebrekkelyk *H. de Gr.*

Gebrekkig *i.* gebrek hebbende *indigus*
 troost gebreckich *H. Polyx.*

Gebrekt *i.* gebrek *Fr. W.*

Gebrelicheit en ongebrelicheit *forfari*
vitia Pass. som.

Gebrenge *i.* brengen *S. V. S.; L.*
V., J. Fl.

Gebriesch *Rugitus, van 't geluid eens*
Leeuws D. B.

Gebriesch *Rugitus, van menschen ge-*
bruikt V. N.

Gebrieven *i.* verhalen, beschryven
Narrare C. d. M.

Gebroed *part. van broeder Sc.*

Gebroeder *i.* broeder *Frater D. B.*

Gebroedfel *i.* *Generatio NB. in malam*
partem H. Or. d. A.

Gebroken *particip van breken D. B.,*
S. B.

Gebruict *i.* gebroed *D. B.*

Gebruiken *Cum gen. uti & frui B. D.*
G. Th. D. B., Cl. Sp.

Gebruiken *cum Acc. D. B., Kl. der*
l. landen.

Gebruiken zonderling gebruikt al wist
 ik evewel dat ik... mynen heer, my-

nen God in ewigheyt niet gebruiken
 en soude *Sp. der Volc.*

Gebriug.

- Gebruiken een fundich leven *i.* zondig leven *St. B.*
 Gebruiken de falicheit *i.* genieten *St. B.*
 Gebruiken zich *i.* operam dare *Reyd.*
 Gebruikenisse *Ufus H. V. D.*
 Gebruikig zyn eensdings *i.* het gebruik hebbende *Cl. Sp.*
 Gebot *i.* bot gemaakt of geworden *transl.* verminderd afgenomen *Obtusus factus collabefactus* de gebotte min weder aanwetten *profert ex V. Merwe de R. Mintrionfer G. op K.*
 Gebouwsel *aedificium Kantt. S. B.*
 Gebouwe *Aedificium L. V.*
 Gebraakt *partic. van braken Novare* gebrakte akker *Novale C. d. M.*
 Gebrand *i.* verbrand *Ustus D. B.*
 Gebras *i.* braschery *P. N.*
 Gebras schynt gebroedsel *Z. N., M. C. C. R.*
 Gebreed *i.* gebreid of verbreid *D. B.*
 Gebreed worden *Amplificari D. B.*
 Gebreed worden *Flecta D. B.*
 Gebreid *i.* gebreid *d. i.* verbreid *B. D. G. Th.*
 Gebreisch *i.* gebriesch *Rugitus D. B.*
 Gebrek *vitium B. D. G. Th., H. op M.*
 Gebrek *i.* nood *necessitas D. B.*
 Gebrek *inopia D. B., H. M. C.*
 Gebrek viel nooit aen de zyde der Staaten *d. i.* zy bleven nooit in gebreke *H. H.*
 Gebrek vinden aan *i.* gebrek hebben aan *Sp.*
 Gebreken *cum gen. rei. & Dat. pers.* ontbreken *Deficere D. B., Fr., B. D. G. Tb.*
 Gebreken *cum Accus. rei & Dat. pers.* *H. Gr., Fr. W., S. V. S., V. D. Poot, H. Br., H. Th. en Ar.*
 Gebreken *Deficio St. B.*
 Gebreken des lyfs *mori Zeg.*
 Gebruis *Z. N.*
 Gebruken *cum acc. i.* gebruiken *uti D. B.*
 Gebruken *cum gen. i.* gebruiken *Frui D. B.*
 Gebrukenisse *Ufus D. B.*
 Gebruikig wesen priesterichap *fungi sacerdotione D. B.*
 Gebruikig worden iets ook in iets *i.* gebruiken, bedienen *D. B.*
 Gebrul *Mugetus taurorum. in plur. usurpatum J. Fl.*
 Gebrusche *i.* gebriesche *Rugicus D. B. O. B.*
 Gebuer *i.* boer, Landman *Rusticus H. op M.*
 Gebuerin *i.* buurin *Vicina D. B.*
 Gebuerlyk *i.* gebeurlyk *C. D. M.*
 Gebuerfche buytenlien *Z. N.*
 Gebuerte *Utrum pro* geboorte *Nativitas, an pro* geboorte *Vicina Fr. W.*
 Gebuigzaam *V. V. r.*
 Gebuycht *partic. a* buigen *D. B.*
 Gebuycht worden *incurvari D. B.*
 Gebuygen *imperf.* gheboochde of gheboechde *i.* buigen *D. B.*
 Gebuyghet *part. a.* buygen vel gebuygen *L. V. J.*
 Gebuild *i.* dat builen heeft *H. de. Gr.*
 Gebuurtyd *Nuperum tempus H. H.*
 Gebuurvast aan verganghelykheid *Oud. Vert. Ar.*
 Gecele *i.* gessel *Flagrum H. op M.*
 Gecopt *Copulatus Zeg.*
 Gecrig *i.* geschreeuw *Clamor Zeg.*
 Gedagd *i.* bedaagd *Bass. sem., C. d. M.*
 Gedaan *factus particip. van doen L. V. D. B., B. D. G. Th.*
 Gedaan (*goed*) zyn iemand *i.* 'er wel uit zien voor iemand. niet goed gedaan zyn, 'er kwalyk uitzien *H. op M.*
 Gedaan (*hoe*) zyn *i.* hoedanig zyn *H. op M.*
 Gedaan (*zo*) zyn *i.* zodanig zyn *H. op M.*
 Gedaan (*aldus*) zyn *i.* dusdanig zyn *Esop.*
 Gedaan (*dus*) *i.* dusdanig *H. Velz.*
 Gedaan (*bleek*) *i.* die 'er bleek uitziet *H. Velz.*
 Gedaan hebben *i.* voldaan hebben *D. B.*
 Gedaan hebben voor hebben doen *b. v.* gedaan hebben *regnere*, gedaan hebben *rapen*, gedaan hebben *passeren enz. d. i.* doen *regnere*, doen *rapen*, doen *passeren enz. D. B., Sc.*
 Gedaant (*bet*) *i.* de gedaante *Vr. C. A.*
 Gedaante *i.* schyn *spicus Br. D.*
 Gedaante *i.* foort, manier, wyze *Genus, modus Z. Wv.*
 Gedacht *Cogitatio Onz. Ges., T; P. P.*
 Gedacht zyn *i.* gedachtig zyn, gedenken *D. B.*
 Gedachte (*in*) spelen *Oud. Perr.*
 Gedachte *Cogitatio O. Sp., H. Gr.*
 Gedachte *Merf. Onz. D. B., B. D. G. Th.*
 Gedachte (*zyn*) staat op *i.* zyn zin staat op *C. d. M.*
 Gedachte zetten *i.* voornemen *St.*
 Gedachtig *a. Gen. Memor. H. de Gr.*
 Gedachtig *c. Infin. Memor. C. a. M.*
 Gedadingd *partic. a.* dadingen *Transfere Moon.*
 Gedalsch van een hond *i.* geblaf *Latratrus H. op M.*
 Gedalsch van een mensch *i.* geraas, geluid, *strepitus, Sonitus H. op M.*
 Gedane *i.* gedaante *Facies, forma Zeg. St., H. op M.*
 Gedank *i.* gedenken, gedachte *Meditatio Aldig. Wederl.*

- Gedanken *i.* danken *Cl. Sp.*
 Gedeel *divisus St.*, *D. B. G. Th.*, *L. V.*
 Gedeelde raad des graaven van Holland *Quid? H. V. D.*
 Gedeeldheid *i.* verdeeling *Divisio D. B.*
 Gedeeldheid *i.* meen ik verdeeldheid de gedeeltheden der wysgeren *Oud. Vert. A.*
 Gedegen *part. a* gedyen *D. B.*
 Gedegen te niete *i.* *Redactus ad nihilum D. B.*
 Gedeild *i.* verdeeld *Divisus D. B.*
 Gedeinken *i.* gedenken *D. B.*
 Gedeinken *Subst.* gedachtenis *Memoria D. B.*
 Gedeinkenisse *i.* gedenkenis *Memoria D. B.*
 Gedeinkig *i.* gedachtig *Memoria D. B.*
 Gedelve *i.* graf *Sepulchrum Esopet.*
 Gedenk *Sp.*
 Gedenken *i.* gedachtig zyn *Memineffe a Genit. D. B.*, *B. D. G. Th.*
 Gedenken *i.* *accus.* gedenken ict niet aan ict *D. B.*
 Gedenken *Impersonaliter cum Dat. pers. & Gen.* ziet *Huigens J. Fl.*
 Gedenken *Impersonaliter cum Dat. pers. sequente dat vel hoe J. Fl.*, *Moan.*
 Gedenken *Meditari D. B.*
 Gedenken *Meditari Impersonaliter cum Gen. rei & Dat. pers. L. V.*
 Gedenken *Subst. i.* gedachtenis *Memoria D. B.*
 Gedenkenis *i.* *Recordatio D. B.*
 Gedenkenisse *Recordatio D. B.*, *B. D. G. Th.*, *Fr. W.*, *St. H. V. D.*, *Cl. Sp.*, *Coornh. H. Henr.*
 Gedenkmaning *monumentum Oud. Vert. A.*
 Gederen *i.* deren *Nocere L. V.*
 Gederft *i.* ontbeerd *Cl. Sp.*
 Gederven *i.* derven, ontberen *Carere Cl. Sp.*, *H. M. C.*, *H. A. T.*
 Gedichtfel der gedachten *S. B.*
 Gedichtfel *i.* verdichtfel *ficlio, Com- mentum Ald. W.*, *V. D. in B.*, *V. N.*, *S. B.*
 Gedyden *feri Vend.*, *Hvl.*, *S. V. S. G.*
 Gedyden *i.* gelukken *V. Luc.*
 Gediede *i.* volk *Vulgus H. op M.*
 Gedieden *i.* javare, prodeffe *L. V.*
 Gedyden door uitwerping der d voor gedyden *i.* lukken *V. L.*
 Gediene *i.* dienen *Servire L. V.*, *B. D. G. Th. Al. W.*, *D. B.*
 Gedyt om 't rijm *pro gedeilt H. M. C.*
 Gedinge vierfchaar *Judicium Zeg.*
 Gedacht *opinio Zeg.*
 Gedoegen *i.* gedagen *i.* *gen. sustinere D. B.*
 Gedoeglik *Patienter D. B.*
 Gedoegzaam *Patiens D. B.*
 Gedoegzaamheid *i.* geduld, lydszaamheid *Patientia D. B.*
 Gedoegfamig *i.* langmoedig *Patiens D. B.*
 Gedoen *i.* doen *St. Cl. Sp.*, *B. D. G. Th. H. M. C.*
 Gedoge *i.* toestemming, oolof, toelating *Consensus, permissio bi gedage cum bona tua venia, nu met uwe permissie C. d. M.*
 Gedoge *in certum est quid significet* houd u gedoogde *C. d. M.*
 Gedogen *i.* lyden, verdragen *sustinere pate D. B.*, *Pelgr. Cl. Sp. H. M. C. V. Jof. in E. S. V. S.*
 Gedogen *Subst.* *Pestis Pestilentia D. B.*
 Gedoyt *i.* gedood *occisus P. N.*
 Gedolven *partic.* delven *fodere V. D.*
 Gedommeld *i.* gemengd *Moan.*
 Gedommeld (*gemengeld en*) Voorber. tot den *W. Gods.*
 Gedonkerd *i.* verdonkerd van de oogten gesproken *D. B.*
 Gedons *i.* geraas van 't geklop van *Vulkaans hamers J. Bod.*
 Gedoogzaamheid *i.* *Patientia O. B.*
 Gedoopt *i.* geverwd dier gedoopte wol *Oud. Vert. A.*
 Gedorst waar naar gedorst *d. i.* verlangd is lang gedorst regen *H. Gr. bew. v. d. W. Gods.*
 Gedragen *i.* dragen *ferra sustinere D. B.*, *Al. W.*
 Gedragen mijn raad gedraagt zich *ita Consilium fert meum, sic decrevi V. G. of Geb.*
 Gedragen zich tot *Referrere ad H. Or. d. A.*, *H. H.*
 Gedram *Quid* gedram van Volk en gedrang? *Vijs. Zinnep.*
 Gedrank *partic. a* drenken vel drinken *D. B.*
 Gedrege *i.* bedreiging *Comminatio Zeg.*
 Gedreigd *i.* bedrieging *Comminatio V. D.*
 Gedreven tot *i.* geneigd tot *Deditus alicui rei Ges.*
 Gedreigd of gedriecht *i.* gedruis *strepitus Th.*
 Gedriesch van worden *Oud. Vert. Ar.*
 Gedril *i.* een bevend geluid als van een zingende stem in 't ruischen der bladren *Z. N.*
 Gedryven *i.* dryven *Sch. d. Ph.*
 Gedroch *i.* bedrog *fallacia B. D. G. Th.*
 Gedroch *An turba, Cohors?* een vreemden hoop een wonderleyk gedroch blaast nieuwen oorlog *Jonkt.*
 Gedrochtelyke misdrachten vermeeningen *Oud. Vert. A.*
 Gedroecht voor droog *D. B.*
 Gedromd in eenen drom *Voorb. tot den Ware Gods.*

- Gedromen *i.* dromen *J. D.*
 Gedommel *i.* geraas *strepitus V. Vr.*
 Gedronken zyn *i.* gedronken hebben
 of wel gedrenkt zyn *K. M.*
 Gedrukt in *B. D. G. Th.*
 Gedruſche *i.* stormwind, warrelwind
Turbo D. B.
 Gedubbelert *i.* gedubbelcerd *d. i.* ver-
 dubbelde *duplicatus Sp.*
 Gedult *ſchyn* verdrongen *demerſus*
L. V.
 Geducht *i.* vrees *timor Z. N.*
 Geduen *i.* doen *S. V. S. G.*
 Geduer *i.* during *S. d. Ph.*
 Gedueren *i.* aanhouden *Perſeverare Mo-*
rari D. B.
 Gedueren *i.* duren *Permanere D. B.*
 Gedueren *i.* beſtaan *Subſiſtere, Conſi-*
ſtere D. B.
 Geduytſt *videtur* beſpot van de cho-
 ren der Enghelen *M. S.*
 Geduld *partic.* van ouden *d. i.* lyden
peti H. de Gr.
 Gedulken *i.* dulden *J. K.*
 Geduldig *i.* lydſaam *paciens H. M. C.*
 Geduren *i.* aanhouden *Perſeverare D.*
B.
 Geduren *i.* duren *durare L. V. St.,*
V. Jef. in E., H. op M., H. M. C.
 Geduren *i.* beſtand zyn, *parmanere*
H. op M.
 Geduren *i.* lyden, verdragen *Pati Fer-*
re H. op M.
 Gedurig *Permanens D. B.*
 Gedurigheid *i.* eeuwigheid *Aeternitas*
D. B.
 Gedurigheid *i.* ſtandvaſtigheid *Conſtan-*
tia D. B.
 Gedwas *i.* gedwaas of dwaas voor
 dwaasheid *ſtultitia L. V.*
 Gedweeg *i.* zacht *Oud. P.*
 Gedwegen *partic.* van dwaan waſchen
Pelgr. H. op M.
 Gedwingen *i.* dwingen *L. V.*
 Gedwogen *partic.* a verbo dwaan *La-*
vare D. B.
 Gedwongen *ſtrictus D. B.*
 Gedre *(te)* getogen iemand, die uit
 een wagen geworpen is voelt, dat
 zyn leden met de raders zo van
 een getogen zyn. Het betekent
 zekerlyk dat zyn leden van een zyn
 geſcheurd maar is eigenlyk miſchien
 anſtuk, gebroke *J. H.*
 Gecceren *i.* eeren *honorare D. B.*
 Geccerent *i.* herkaauwd *ruminatus D.*
B.
 Geccerfaamd *Honorificatus D. B.*
 Geccend *i.* glad, gelyk gemaakt geef-
 fende ſteen *Lapis dolatus D. B.*
 Geccfs *(goed)* *Liberals J. D.*
 Geccſchen *i.* eicſchen of wederccſchen
Petere, repetere D. B.
 Geel voor geheel *L. V.*
 Geel *Quid?* ap *L. V. an etiam pro* geheel:
- Geelgiering *Oud. Vert. A.*
 Geellicheyt *i.* geheellykheid *Br. D.*
 Geelwe *(het)* *i.* het geele *Sc.*
 Geen *i.* gaan *L. V.*
 Geen *nullus* *Adjunguntur* huic voci a-
 liquando duo negativa du en fals niet
 nemen gheen wijf. *Ne capias uxorem*
D. B.
 Geen *perperam pro* niet nu twyffelen
 zy geen meer *d. i.* niet meer *Oud.*
Vert. A.
 Geen *(de)* *illi, qui Plur.* de gene
 niet genen *D. B.*
 Geene *Nullus* *Zeg. S. B.*
 Geen ſyns *i.* geenzins *D. B.*
 Geensins *D. B.*
 Gheensins *Ayful* en is hy geensins ghe-
 neghen niet *Ergo duo negativa rā*
 geensins *adduntur H. Or. der. A.*
 Geent *i.* ghene *Eſopit.*
 Geent *i.* dat *Eſopit.*
 Geent *Inſitus H. de Gr.*
 Geeren *i.* geeren *d. i.* eeren *honorare*
B. D. G. Th.
 Geerft *partic.* ab erven op wien de
 kroon is geerft *ad quem corona be-*
reditatis pervenit H. de Gr.
 Geer ora *veſtis, ſimbris D. B.*
 Geerne *Libenter B. D. G. Th.*
 Geerrig *i.* gereg *d. i.* begerig *cupidus*
Vr. C. A.
 Geert *i.* geerd *Honoratus Br. D.*
 Geert *i.* begeert *Cupido S. C.*
 Geerte *i.* begeerte *Cupido S. C.*
 Geefel *i.* gyzel *Obses D. B.*
 Geefel *m. flagillum S. B.*
 Geeft *Spiritus, anima D. B., B. D.*
G. Th.
 Geeft *Spiritus* word met ziele verwis-
 ſeld *D. B.*
 Geeft *(In ſinen achterſten)* legghen
ſupremum ſpiritum trahere ſinen geeft
 weder ontfaen *i.* bekomen *ſpiritum*
reſumere D. B.
 Geeft *i.* geefland *d. i.* zandachtig
 land en ook wel land in 't algemeen *St.*
 Geefte *Hiſtoriae* geſchiedenis *H. op M.*
 Geeftel *i.* geefteelyk *ſpiritualis L. V.*
 Geeftelik *Spiritualis B. D. G. Th.*
 Geefteelyk *oppoſitus* werelyk *H. A. T.*
 Geefteelykheid *i.* heilig, verdienſteelyk
 werk *Opus ſanctum Cl. Sp.*
 Geeten *partic.* van eten *Fr. W.*
 Geeuwen naar de dood *T. P. P.*
 Gefatfoeneerd *i.* dat zyn behoorlyke
 form heeft *J. Fl.*
 Gefeil *i.* feil, miſlag *Error. F. W.*
 Gefenynde ſiecle *i.* beſmetteleyke *Mor-*
bis epidemicus Cl. Sp.
 Gefiguurd *i.* gefigureerd *P. N.*
 Gefinſte *Quid C. d. M.*
 Gefreut *i.* gefruit *Frixus D. B.*
 Gefryt *Quid* gefryte olie *D. B.*
 Gefriſcerde rabbaerden *Cl. Sp.*
 Gefroit *i.* gefruit *frixus D. B.*

- Gefronste hemden zyn denk ik, hemben met frafels.
- Gaan ire S. V. S. G., ♀. Fl.
- Geganst i. genezen *Sanatus particip. a ganzen D. B.*
- Gegaruwet i. kleden gegaruwet en ge- cleet Cl. Sp.
- Gegeeld i. geel gemaakt Cl. Sp.
- Gegeselt *flagellatus* ghegheselt in quaet- heden *Flagellatus malitia D. B.*
- Gegeten *partic. ab eten S. B.*
- Gegeven D. B., S. B.
- Gegeven i. overgegeven *deditus* gege- vens ter bouwerie *deditu agricultu- rae D. B.*
- Gegeven ten hemel i. gevaren ten he- mel *forte pro* geheven L. V.
- Gegeven d. i. gedagteekend H. op M.
- Gegeven i. gezwollen mischien een drukfeil voor geheuen D. B.
- Gegeven i. geven ♀. M., L. V.
- Gegeul i. drukte S. C.
- Geggetjen i. lach, *lacherny risus* Viss. Zinnep.
- Gegyzeld i. in *custodia retentus* thanst. de gladio ♀. M.
- Gegleden *partic. a glyden* gegleden in dwaling Oud. Vert. A.
- Gegloryet met majesteit T. P. P.
- Gegoed also gegoed i. zo veel bezit- tende, zo ryk K. V. H.
- Gegor mischien geruis, *strepitus* ♀. Bod.
- Gegord i. omgord D. B.
- Gegoten *part. a gicten* *fusus* B. D. G. Th., S. B.
- Gegouden *partic. a geiden* i. betaald *solutum* D. B.
- Gegraveerd *sculptus* D. B.
- Gegraven i. gegraveerd *sculptus* D. B.
- Gegraven *soffus* S. B.
- Gegrepen *partic. a grypen* *Captus* S. B.
- Gegrepen i. grypen *Apprehendere* L. V., D. B., B. D. G. Th.
- Gegronden i. gronden of doorgronden *penitus percipere* L. V.
- Gegroundvestigd *fundatus* Oud. Vert. A.
- Gegroot *partic. a. groten* d. i. groot- maken D. B.
- Gegroueert i. gegraveerd *sculptus* D. B.
- Gegroveringe i. groveringe d. i. gra- vering *Caclatura* D. B.
- Gegrunt i. gegroeid D. B.
- Gehad. i. gehaat L. V.
- Gehaerd *Capellatus* T. P. P.
- Gehakkeld *Quid?* curaat van Mans en vrouwen — soo gehackelt en ge- hoort H. N. P.
- Gehalslacht i. *eigenl.* in den hals gesla- gen NB. 'er werdt gesproken van de plaats in de S. B. waar 't geen hier gehalslacht beet de Dordsche overzetting is met vuisten geslagen Cl. Sp.
- Gehandeld i. handelen B. D. G. Th.
- Gehandtrouwd met de dood *Desponsa mortis* S. C.
- Gehangen zyn i. hangen *pendere* D. B.
- Gehangen (hem is nochtans de tong zo wel) Oud. Vert. A.
- Gehanteerd i. gehavend, mishandeld *male mulitatus* Cl. Sp.
- Geharderen i. harderen d. i. harden uitgouden *sustinere* ♀. Fl.
- Geharnasd van een schryfftyl gebruikt Oud. Vert. A.
- Gehartigd Oud. Vert. A.
- Gehaten i. haren B. D. G. Th.
- Gehebben i. hebben Cl. Sp., B. D. G. Th. Ald. B.
- Gehecht zyn in i. aankleven, *Haerere alicuri* Viss.
- Geheeffet i. geheffet *fermentatum* D. B.
- Geheel vulgo massief *solidus* D. B.
- Geheelheid i. volkomenheid *Integritas* Cl. Sp.
- Geheelentlyk i. geheel en al. Zeg.
- Geheer Stoke.
- Geheerde schynt by stoke gezet te zyn voor geherde d. i. hy dorsten onder- staan H. op M.
- Gehierste i. ge- eerdste *Honoratisimus* H. op M.
- Geheescht i. geeischd Sc.
- Geheet i. gebod, bevel *mandatum jus- sus* H. op M.
- Geheeten *partic. ab heeten* d. i. gebie- den Cl. Sp.
- Gehefdeacht i. gehefdeegd *Fermenta- tus* D. B.
- Geheffet brood *fermentum* D. B.
- Geheffel i. heffel *Fermentatus* D. B.
- Geheilichheit *Santificatio* D. B.
- Geheid *partic. ab heien* *stiptibus firmare* transl. ♀. D.
- Geheylt i. geheeld gebruikt van een kleed dat behloed zynde geweest, naderhand drooggeworden aan 't lyf is aangebak- ken ende geheylt enz. Cl. Sp.
- Geheischet i. geeischet geeischt D. B.
- Geheld *inclinatus* gehelden liefden is mischien tot liefde S. V. S. G.
- Gehele i. *Integer* D. B., S. B.
- Gehelpen i. helpen S. V. S. G., S. V. S.
- Gehemd i. hem zeggen een gewoonte van die genen die een redevoering be- ginnen ♀. D.
- Gehende i. naby *Prope* Zeg., St.
- Gehenden met een dat i. na by komen *Appropinquare* St., H. op M.
- Gehengde Rechtvaderen zyn *Licentea- ten* in de Rechten *Fur. utriusque Li- centeati* Oud. Vert. A.

- Gehengen *i.* gedogen, toestaan *Permittere Br. D., L. V. J., Cl. Sp. V. Ad. in B., V. D., J. K.*
- Gehengenisse *i.* toelating *Permissio B. D. G. Th.*
- Gehend *i.* geend of gecend *L. V.*
- Geherden *i.* herden *d. i.* harden *Aldeg. W.*
- Gehert *Kantt. S. B.*
- Gehertig tot den mensche *S. V. S. G.*
- Geheven *i.* opgeheven *Elevatus D. B.*
- Gehevelte *H. H. enz.*
- Geheugen *i.* heugen *V. D.*
- Gehekt (*pas uit den dop*) *Oud. Vert. A.*
- Gehilicte soen nu behuude zoon *Gener D. B.*
- Gehinde *i.* gehende *d. i.* naby *prope L. V.*
- Gehinderen *i.* hinderen of verhin-
den *Impedire Aldig. tig. B. D. G. Th. de Geestdr., Cl. Sp.*
- Gehinderen van den dienst gods *Br. D.*
- Gehindt voor geent *instus M. C. C. R.*
- Gehinge *i.* toelating *Kantt. S. B.*
- Gehingen *i.* gehengen, gedogen *pati, permittere C. d. M., H. M. C., J. Fl.*
- Gehingen *i.* gunnen *C. d. M.*
- Gehit *i.* mischieten *gehiet L. V.*
- Gehoehnisse *i.* geheugenis *memoria Fr. W., D. B. B. D. G. Th.*
- Gehoehnisse *i.* geheugenis *d. i.* ge-
denkstuk *Commentarius D. B.*
- Gehoeden *i.* hoeden *Cavere H. op M.*
- Gehoed *participium* van hoeden *Cave-
re D. B.*
- Gehoedet *partic.* van hoede *Custodire D. B.*
- Gehoeld *i.* gehoold *Caratus D. B.*
- Gehoelde ventieren *Henesterae obliquae D. B.*
- Gehoend *partic.* van hoenen *decipere D. B.*
- Gehoend *i.* beroofd *fraudatus, defrau-
datus D. B.*
- Gehoept *i.* gehoopt, tot eenen hoop
gebracht *conglobatus D. B.*
- Gehoer *i.* iets dat gehoord is *d. i.*
gerucht *rumor D. B.*
- Gehoren *i.* gehoren nu verhoren *Ex-
audire D. B.*
- Gehoemet *i.* gehoord *Cornutus D. B.*
- Gehoersaam *i.* gehoorzaam *cum datin D. B., H. op M. B. D. G. Th.*
- Gehoersaam *Cl. Schult. explicat* beho-
rende of gehorende aan *pertinens ad B. D. G. Th.*
- Gehoert *i.* gehort of gehurt, gestoten
D. B.
- Gehoirsaam *i.* gehoorzaam *D. B.*
- Geholpen *partic. a verbo* helpen *Schr.*
- Gehonen *i.* honen *Incantare D. B.*
- Gehonigd *Melle conditus D. B.*
- Gehorchenisse *i.* gedachtenis *Recorda-
tio Cl. Sp.*
- Gehoorchenisse *i.* geheugen *Memoria Fr. W., Mier. Chh.*
- Gehoort te gader *i.* byeen verzameld
D. B.
- Gehoort *Auditus Sp.*
- Gehoort *Audientia V. Hier. Sp.*
- Gehoort krygen wordt hy gezegd die na
ontflettenis en oproer eindelijk begint
gehoort te worden *Vond. H.*
- Gehoort hebben *Audire Sp.*
- Gehoort (*het*) boeien met zang *V. P.*
- Gehoort geven *i.* luisteren *V. Kersch.*
- Gehoortfamig *i.* gehoorzaam *Cl. Sp.*
- Gehoren *i.* horen *D. B., St. B. D. G. Th.*
- Gehoren *i.* verhoren *Exaudire D. B.*
- Gehoren *i.* gehoorzamen *Pertinere D. B.*
- Genorig nu gehoorzaam *D. B.*
- Gehort *Conquassatus D. B.*
- Gehouden *i.* houden *d. i.* onderhouden
Observare Cl. Sp.
- Gehouden en geleert te samen *i.* una
epucate & erudite H. op M.
- Gehouden nu gehouwen *Concibus D. B.*
- Gehouden worden van *i.* gehouden
zyn aan *Teneri aliqua re D. B.*
- Gehouden zyn aan *i.* verplicht zyn
aan. *Moon Br.*
- Gehouden zyn in iemand *i.* aan ie-
mand *V. H.*
- Gehouden *i.* wederhouden, bedwingen
Continere J. Fl.
- Gehoud *i.* gehuwd *waarvan* gehou-
de *nupta Cl. Sp.*
- Gehoudig *i.* getrouw *fidelis Zeg.*
- Gehouwen *Concibus D. B.*
- Gehouwen *tentus D. B.*
- Gehouwen *i.* gehouden voor behouden
servare H. A. T.
- Gehu *i.* het geroep van hu by 't aan-
vallen van iemand *L. V.*
- Gehucht *parvus pagus H. Or. d. A.*
- Gehuigen *i.* geheugen *D. B.*
- Gehuydt *i.* verborgen *Abconditus D. B.*
- Gehuldigd *i.* gedienftig *Officiosus C. d. M.*
- Gehuldig *i.* eerbiedig *C. d. M.*
- Gehuldig *i.* getrouw *C. d. M., S. V. S. G. H. M. C., H. A. T.*
- Gehuldig *i.* gewis *Certus C. d. M.*
- Gehuldigheid *i.* getrouwen *S. V. S.*
- Gehulpen *i.* helpen *H. M. C.*
- Gehulpig *i.* behulpig *H. M. C.*
- Gehuust *i.* hu achter nageschreeuw *H. op M.*
- Gehuwe *i.* geroep, geschreeuw *Clamor Zeg.*

- Gehuwede zoon *i.* behuuwde zoon
Gener D. B.
- Gei *Interfectio S. V., S.*
- Gejaard voor bejaard *J. D.*
- Gejacht *partic. dubium utrum a jagen*
an a jachten K. M.
- Gejagen *partic. jagen H. A. T.*
- Geyen naar *i.* haken naar *C. d. M.*
- Geil *subst. fyn wyf een vuyle geil*
Z. N.
- Geil *Adj. i.* vruchtbaar *fecundus V.*
V.
- Geil *Adj. nimis dulus Br.*
- Geil *Adj. Lascivus V. D.*
- Geil *Adj. i.* geel *Flavus J. Fl.*
- Geelachtig *i.* geelachtig *J. Fl.*
- Geilig *Lascivus Br. D.*
- Geinster *i.* glans *H. H. Opdr*
- Geinsteren *i.* glinsteren *S. V. C.*
- Geinstre *ik denk afgrond die grote*
gheynste van der see die 't al ver-
sint en verswelget sonder uit te
werpen Pelg.
- Geisen *i.* genezen *Curare sanare S. V.*
C.
- Geiser *i.* Medicus *S. V. C.*
- Geizing *i.* genezing *S. V. C.*
- Geitlam *i.* jonge geit *K. M.*
- Gejuift (*een voorschrift wel*) *Vr. C.*
Agn.
- Gejuweeld *i.* met juwelen versierd *F.*
de W.
- Gekaaid *i.* aan de kaai komen *d. i.*
aan land, in de haven komen van
Schepen gesproken C. d. M.
- Gehaak *An pro haak, maxille! an ge-*
kaak est idem quod praat? soekt de
waarheyt uyt een leughenaers ge-
kaak S. C.
- Gekaakt (*wyd*) *d. i.* dat wyde kaken
heeft *Overdr. van den mond van den*
Berg Etna J. D.
- Gekalanderd *Gef.*
- Gecaluut *i.* kaal gemaakt *Calvus suc-*
tus D. B.
- Gekapte broeders *ik denk broeders die*
kappen dragen Monncken Morachi.
Oud. Vert. A.
- Gekarbonkeld. dat speel mannetje met
fyn rood gekarbonkeld aangesicht *G.*
op K. Nozeman.
- Gekarteld *Z. N.*
- Gekeerd *i.* afgekeerd *aversus H.*
Velz.
- Gekeerd tot *Conversus ad D. B.*
- Gekeerd van *i.* *aversus ad B. D. G.*
Th.
- Gekeld *i.* gekeeld *H. M. C.*
- Gekennen *i.* kennen *Cognoscere J. Fl.*
- Gekeren *i.* bekeren *B. D. G. Th.*
- Gekeven *partic. a kyven S. B.*
- Gekyf *i.* geklag *C. d. M.*
- Gekinnen *i.* kennen *L. V.*
- Gekken gekken en spotten met iemand
Sc. J. D.
- Geklag doen *i.* klagen *K. M.*
- Geklamp *aan i.* aan malkander ge-
raakt van twee tegen malkander *stry-*
denden Sc.
- Geklang *i.* geklank *Z. N.*
- Geklank *i.* geluid *Sonitus H. op M.*
- Geklapper *i.* geklap van wicken *H.*
N. P.
- Geklater oproer, onweer en geklater
Oud. Vert. Ar.
- Gekletter *J. M. Bat.*
- Gekleven *partic. van kleven gekleven*
met wasch d. i. gekleefd *K. M.*
- Geklik *i.* gekkelyk *Stultie B. D. G.*
Th.
- Geklikklak van metaal en harnasch te-
gens een *V. D.*
- Gekloven *partic. a kloven pro gekloofd*
S. B.
- Geklucht *i.* kluchtigheid *Z. N.*
- Geknaap *i.* gevolg van knapen of
knechten *familia famulitium C. d.*
M.
- Gekneden nu gekneed *partia a kne-*
den D. B.
- Gekners *strepitus* geknars van staal
H. Gr. H. Ged.
- Geknobbeld *i.* knobbels krygen
Gef.
- Geknocht *Congl. glutinatus D. B.*
- Geknocht *i.* geknoopt *D. B., Pelgr.*
- Geknocht (*kreukels sterk*) *Gef.*
- Geknost *i.* geknoopt *Oud. Vert. A.*
- Geknoopt *Cl. Sp.*
- Geknort een stoc die hardt gheknort,
Crom vol knopen is Pelgr.
- Gekoelt *Quid? bloet op bloed gecoeft*
en gebakken Cl. Sp.
- Gekomen *Imperf. gequam i.* komen
J. Fl. B. D. G. Th.
- Gekomen *i.* voorkomen *S. V. S. G.*
- Gekomen *i.* aangekomen, overkomen
D. B.
- Gekonnen *partic. van konnen passe L.*
V., J. Fl.
- Gecranket *i.* verzwakt *partic. a cran-*
ken Br. D.
- Gekrankt nu gekrenkt *partic. a kran-*
ken D. B.
- Gekregen *partic. a krygen Sc.*
- Gekrenkt *Partic. a verbo krenken D.*
B.
- Gekry *i.* veldgeschrei *Clamor bellicus*
H. op M.
- Gekry *i.* geschreeuw *C. d. M.*
- Gekriek *H. Daib.*
- Gekrygen *i.* krygen *Adipisci L. V.,*
D. B., C. d. M., Cl. Sp.
- Gekrysch *i.* gejammer *J. M. Bat.*
- Gekryt maken *i.* geschreeuw maken
H. de Gr.
- Gekrinkeld *Coarctatus D. B.*
- Gekrinkeld haar *Z. N.*
- Gecrise *i.* Rugitus *D. B.*
- Gekroel *i.* gekriek *H. D.*

- Gekrold *i.* gekruild lang gekrolde tuy-
ren *Z. N.*
- Gekruild *i.* met kruiden toegemaakt
gherechten naar den tyd gekruild
T. P. P.
- Gekruift gowude laken *H. H.*
- Gecruude specerye *i.* gekruilde wel-
riekende specerye *Aromaderiferum*
H. op M.
- Geksmere *i.* geksmere malle klaap *J.*
Fl.
- Gekundig *i.* kerkondigd *B. D. G. Th.*
- Gekust niet gekuscht *D. B.*
- Gekweek *i.* zang *Z. N.*
- Gekweekt (gebaard en) *Z. N.*
- Gekweld *partic. a* kwellen *F. W.*
- Gekweten *part. a* kwytten *H. de Gr.*
- Gekwoilen *particip. a* kwellen *F. W.*
- Gelaakt *partic. a* laken *improbare H.*
V. D.
- Gelaakten dyk wyzen *i.* een dyk af-
keuren als niet naar behoren zynde
gemaakt *H. V. D.*
- Gelaaskunst *i.* glanskunst *ars vitriaria*
S. V. C.
- Gelaat *vultus L. V. Cl. Sp., B. D.*
G. Th.
- Gelaat (eet ydel) oefenen met iets,
een iedele vertoning maken *B. D.*
G. Th.
- Gelaat (kwaad) *B. D. G. Th.*
- Gelaat (een stout) maken *i.* vertonen
L. V.
- Gelaat niet veel gelaats maken van
i. niet veel vertoning maken van
H. H.
- Gelaat iets doen sonder veel gelaats
i. zonder veel plechtrigheid *H. Gr.*
- Gelaat maken van *i.* zich houden als
veynzen van *simulari H. Hist.*
- Geladen *i.* opgeleid met *V. L.*
- Gelag *i.* drinkgelag *Gef.*
- Gelag in 't gelag *i.* in de kroeg *J.*
D.
- Gelag (een dier) *i.* een zware zaak
res difficilis C. d. M.
- Gelag (een hard) *i.* een zware zaak
res difficilis V. V. r.
- Gelag (zonder) *i.* kost- en schade-
loos *sine sumtu & damno H. op M.*
- Gelage iets liggen *i.* gemeen met iets
liggen *H. op M.*
- Gelang (naar) van *i.* naar mate van
H. H.
- Gelas *i.* glas *Vitrum Fr. W., P. N.,*
Gef., S. V. C., Verclar. in de ver-
worpige.
- Gelafig *i.* glazig *vitreus S. V. C.*
- Gelat *i.* glad *J. Fl.*
- Gelaten *i.* verlaten *relinquere D. B.*
- Gelaten *i.* laten *demittere D. B.*
- Gelaten *i.* nalaten *Omittere H. M.*
Cl.
- Gelaten *partic. a* laten vel gelaten *D.*
B.
- Gelaten gaan, ghewelt gheven, ghe-
hoert seggen, ghedaene tamen, ghe-
daan vallen vindt men by *Stoke* en
andere Ouden doch ook voor al by *Sto-*
ke: laten maken, dorven bestaan,
horen lien, gaen slapen, laten gaen
H. op M.
- Gelaten laten apparere het gelaat sich
zo in myne ogen *S. B.*
- Gelaten zich dus of zo *i.* zich dus of
zo aanstellen, *d. i.* veinzen *simula-*
re C. d. M., V. Geb., H. Or. d.
A. V. D. Moon.
- Gelaten zich, *i.* zich gedragen *V.*
D.
- Gelaten *i.* geduldig *Moon.*
- Gelaven *i.* laven *Cl. Sp.*
- Gelavet *i.* gelaafd *Cl. Sp.*
- Gelaarloverde *Baccalauri Oud. Vert.*
A.
- Geld *Pecunia* met reden ghelde *para-*
ta pecunia H. V.
- Geld hebben over zich nu by zich
Gillis avoer *d'argent jur fori C. d.*
M.
- Gelde (te) iets maken *aliquid in pre-*
tium redigere D. B.
- Gelegenheid *i.* al wat iemand om en
by zich heeft, *G. op K. uit Huig.*
- Geleggen *i.* bevallen *parere* op 't ge-
leggen zyn *i.* staan te blyven *partu-*
rrire Wb.
- Gelegneesten der steden *Oud. Vert.*
A.
- Gelei volk aannemen, op zyn eigen
gelei *i.* op zyn eigen gezag *Veleus*
Chr. V. V. Fr. W. H. V. D.
- Geleid *i.* geleide *B. D. G. Th.*
- Geleide (niet zyn zelfs) reizen *i.* met
zyn eigen volk reizen *H. op M.*
- Geleiden dirigere *D. B.*
- Geleiden iemand een beteren weg
H. Velz.
- Geleider *Fr. W., H. V. D.*
- Geleigeld *Fr. W., H. V. D.*
- Geleitier *i.* gelieften *praestare B. D. G. Th.*
- Geleit hebben in beide *Quid? L. V.*
- Geleken met een *Dut. d. i.* vergeleken
Affimulatus H. op M.
- Geleren *i.* leren *Docere B. D. G. Th.*
- Geleven *i.* leven *Vivere D. B.*
- Gelichaamd *i.* geformeerd, *formatus*
Oud. Vert. A.
- Gelid een ry van so'daten *Overdrach-*
tig gebruikt Moon.
- Geliden } *i.* leden *Pat. B. D. G. Th.*
of } lyden *Pat. Ald. W.*
- Gelyden }
- Gelident *Quid? B. D. G. Th.*
- Gelieven *Ald. W.*
- Gelieven *i.* believen *St.*
- Geliever *S. V. S. G.*
- Geliggen *i.* in de kraam leggen *Eso-*
pet.
- Gelden *Imperf. gout en gelt betalen*
X 2 ver-

- vergoeden, wedergeven *solvere*, *Reddere D. B.*, *K. V. H.*, *Moon. J. Fl.*, *St. Sp.*, *H. V. D.*, *H. V. Enkh.*
 Gelden hy sal geldes wordt daar ver-
 taalt de *El. Excli. D. B.*
 Gelden *i.* waardig zyn *V. J. E.*
 Gelder *i.* iemand, die in de kosten
 van een werk draegt *H. Or. A.*
 Geldkastroper *Oud. Vert. A.*
 Geldprachery (moedwillige) *Oud. Vert. A.*
 Geleden *i.* verleden, overleden, voor-
 bygegaan *Praeteritus Fb.*, *D. B.*,
C. d. M., *Cl. Sp.*
 Geleebraakt misfchien gerabraakt *Oud. Vert. A.*
 Geleegt *i.* gelaagd, *d. i.* verlaagd,
 vernederd *J. D.*
 Geleekt (groot geld van anderen) heb-
 bende *Oud. Vert. A.*
 Geleerd ten, ter *i.* doctus *ad D. B.*
 Geleerde heeren *i.* geestelyken *H. op M.*
 Geleesten *i.* gebeuren *H. v. Al.*
 Geleesten *i.* doen *facere*, *praestare L. V.*
 Geleedt *i.* geleid van leden voor leiden
D. B.
 Geleet *i.* geleed *d. i.* gelegd *repositus Cl. Sp.*
 Geleet *i.* geleid of gelegd van hair
 gesproken *Cl. Sp.*
 Gelegen (de wind *i.*) *d. i.* gaen lig-
 gen, bedaard *J. Fl.*
 Gelegen misfchien afgeleggen by *M. S. H. op M.*
 Gelegen voor lagen leggen *Col.*
 Gelegen vallen *i.* te pas komen *Sp.*
 Gelegen zyn van een jonge dochter
J. Fl.
 Gelegenheid *i.* gestalte, gedaante *B. D. G. Th.*
 Gelegenheid *circumstantia V. D. in B.*
 Gelegenheid staat *Conditio V. V.*
 Geliggen iemand aan een zaak of per-
 foon *L. V.*
 Geliggen de tempore de daggelag tem-
 pus venit, *L. V.*
 Gelyk met een *Dat. similis D. B.*
 Gelyk met een *Dat. similiter D. B.*
 Gelyk est *similiter ac K. V. H.*
 Gelyks (myns) *meissimilis H. M. C.*
 Gelyk staan van de wind *i.* goeden
 wind hebben *H. op M.*
 Gelyk verre *i.* even verre *D. B.*
 Gelykmatig *Oud. Vert. A.*
 Gelyken (van) *i.* *Eodem modo H. O. d. A.*
 Gelyker hare *i.* gelyker wyze *L. V.*
 Gelykmoedelyk *Aequanimitus Br. D.*
 Gelykwichtig *Oud. Vert. A.*
 Gelycti *i.* gelykt di of gy *H. op M.*
 Gelyt *i.* geleden *d. i.* beleiden *D. B.*
 Gelyke of gelyke *i.* gelykenis, gedaan-
 te *specus D. B.*
 Gelyke voorbeeld *Exemplum St.*
 Gelyke *i.* gelyk *i.* *Dat. similis D. B.*,
Br. D.
 Gelyke (zyns) *similis fui in elle* met
 fynen gelyke niet geliken *D. B.*
 Geliken *Impr. gelycte niet geleken Part.*
 gelyct niet geleken *B. D. G. Th.*,
D. B., *H. O. d. A.*, *H. M. C.*,
St., *Cl. Sp.*
 Geliken *i.* evenaren *Aequare Adaequa-*
 re zonder aan *D. B.*
 Geliken *similem esse cum Dat. D. B.*
 Gelyken *i.* schynen *videre V. J. in E.*
 Gelyken iets by *d. i.* vergelyken *Vb. Sp.*
 Geliken *i.* gelyk maken *St. B.*
 Geliken *i.* *Ejusdem ordinis esse S. B.*
 Geliken van spraken *unus patier H. op M.*
 Geliken *Ad verb. similiter cum Dat. K. V. H.*
 Gelyken voor van schelyken *eodem ma-*
 do *Sp.*, *S. V. S. G.*
 Gelyke wel tamen *Kantt. S. B.*
 Gelyker wys *i.* gelyker hand *Veld.*
 Geiykigheid *i.* geiykheid *similitudo Sc.*
 Gelikken *i.* blinken *Splendore H. Gr. Fr. W.*
 Gelilpraal (ledige zotte) *Oud. Vert. A.*
 Gelimp an pro *Glimp? Reyd.*
 Geline *Quid? L. V.*
 Gelingen *i.* gelukken *T. P. P.*
 Gellas an pro *glas Sc.*
 Gelochenen *i.* lochenen *Ald. wedesl.*
 Geloef *i.* geloof *fides Br. D.*
 Geloefd *i.* geloofd *d. i.* beloofd *L. V. J. D. B.*
 Geloeft *i.* geloofd toevertrouwd *Creditus D. B.*
 Geloeft van den perde an geligt? *L. V.*
 Geloeven *i.* beloven *Promittere L. V.*
 Geloeven *i.* vertrouwen *Credere D. B.*
 Gelofte *i.* belofte *d. i.* verbond *Foedus D. B.*
 Gelofte *i.* belofte *Promissio H. Or. d. A.*
 Geloyen *i.* gloeiend *H. Or. d. A.*
 Geloken *Pertic. a luiken i.* sluiten
Claudere D. B., *H. op M.*
 Geloofd *fides H. Th. en A.*, *Verh. Poez.*
 Geloofd *i.* beloofd *Promissus D. B.*
 Geloofd *i.* geprezen *Laudatus ge-*
 loofde dyk *i.* goedgekeurde dyk *H. V. D.*
 Gelooffaam *Bennig. Chroornh.*

- Gelopen *i.* lopen *St.*
 Gelove *fides* *Fr. C. A., H. O. D. A. B. D.*
G. Th. D. A., S. B., H. op M.
 Gelove *i.* belofte *L. V.*
 Geloven *i.* beloven, *Promittere* *D.*
B., L. V., H. A. T., Fr. W.,
H. op M.
 Geloven *Credere cum* *Dut. perf. &*
acc. rei.
 Geloven *i.* credit geven *H. V. D.*
 Geloven *i.* vertrouwen, betrouwen
fidere, Credere *D. B.*
 Geloven *i.* loven *Laudare* *Cl. Sp.*
 Gelover *Creditor* *D. B.*
 Geloverd *frondofus* *L. V., D. B.*
 Gelovet *i.* geloofd *d. i.* beloofd *D.*
B.
 Gelovets *i.* gelooft het wordt verward
met gheloves *d. i.* geloofde het of
 gelove 't *d. i.* geloofde *H. op*
M.
 Gelovigheid (uit een goede) *Cud.*
Vert. A.
 Geloeven *Quid? An Affique? an in-*
venire *Zeg.*
 Gelpen *i.* golpen of gulpen *forbere*
Sp., H. H., V. Ad. V. Geb.
 Gelte zekere maat van vocht zynde
 het vyftigfte deel van een Aam *H.*
V. D.
 Gelten *Quid? H. Ged., V. V. r. ubi*
 eerst gegelte koe *utrum* eerst ge-
 melkte *an* eerst gedekte *i. e. pri-*
imum subacta?
 Gelu *i.* geel *flavus* *C. d. M., Zeg.*
 Gelubd *Castratus* gelubde knaep, ge-
 lubde man *Eunuchus* *D. B.*
 Geluchte *i.* lucht *Aër* *C. d. M. n.*
 Geluchten *i.* luchten *d. i.* lyden, ver-
 dragen iemand *C. d. M.*
 Geluden *i.* leuden *d. i.* wedergalmen
refonare *D. B.*
 Gelue *i.* geel *flavus* *D. B.*
 Geluerd *i.* geluerd *traditus* *L. V.*
 Geluid *Sonus* *Manl. in Onz. D. B.*
 Geluid *Quid? B. D. G. Th.*
 Gelukken *i.* gelukwenschen *Sc.*
 Gelukkig gelukkig iemand vallen *Pro-*
spere evenire *D. B.*
 Gelukkigheid *Oud. Vert. A.*
 Geluksaligheid *Felix* *S. B.*
 Gelukste *i.* gelukkigste *B. D. G. Th.*
 Geluw *i.* geel *C. d. M.*
 Geluwe *i.* geel *A. V. M., S. B.*
 Gemaak *i.* gemak *d. i.* daar wil vrye
 wil met cracht oft gemakke *vi' aut*
sponte *H. M. C.*
 Gemaakt *i.* befloten *Decretus* *D. B.*
 Gemaakt worden voor eenvoudiglich
 worden *D. B.*
 Gemaal *i.* echtgenoot *Conjux* *Gef.*
 Gemaal van een vrouw *V. Jof. in 't*
H.
 Gemaald *pictus* ghemaelt wert *pictura*
D. B.
 Gemaaldie *i.* dat met maaljen of maeld-
 jen is *sqammatus* *D. B.*
 Gemaand *i.* dat de gedaante der maan
 heeft *Lunatus* dyken half gemaand
H. N. P.
 Gemaard (een) fchip *i.* een vast ge-
 legd fchip *J. M.*
 Gemacht *Inguen* *D. B., J. Fl.*
 Gemagerd *i.* vermagerd *D. B.*
 Gemak *i.* voordeel *Commodum* *B. D.*
B. D. G. Th. Br. D.
 Gemake (met) iemand laten *i.* met
 vrede laten *D. B.*
 Gemake (leven met) *i.* met rust le-
 ven *Zeg.*
 Gemake (blide en te) wesen *Lactare*
& Gaudere *H. op M.*
 Gemaken *i.* maken, doen *L. V., B.*
D. G. Th., H. M. C.
 Gemaken *i.* maken *d. i.* aantonen, be-
 wyzen *Docere* *D. B.*
 Gemakkelyk van toegang *facilis aditi.*
Oud. Vert. A.
 Gemakstellen der zieken nu filletjens
Oud. Vert. A.
 Gemand (*Maritarius*) wel gemand en
 gewyfd in den echten staat *Fr. W.*
 Gemank *i.* behoefte, noodwendigheid
L. V.
 Gemang *ik denk* gemengd *zeg.*
 Gemanierd *i.* gematigd, gemengd
Temperatus *D. B.*
 Gemanierdheid *i.* *Disciplina* *D. B.*
 Gemanierdheid *Democrates* *D. B.*
 Gemanierlyk *Moderati* *D. B.*
 Gemanteld gemantelde bedelary *Oud.*
Vert. A.
 Gemarmerd *Marmoreus* *H. Br.*
 Gemat *i.* afgemat, vermocid *Lassa-*
tus *T. P. P.*
 Gemate *i.* mate nederig *Efopet.*
 Gemest *i.* van kant geholpen, *Occi-*
cus *J. D.*
 Gematteerd *partic. a verbo* matteren
 afmatten *Sc.*
 Gemeden *i.* gemyd of vermyd *Vita-*
tus *J. D.*
 Gemeen *publicus* *D. B.*
 Gemeen *Communis* *D. B.*
 Gemeen worden *is* verbeurd verklaard
 worden *Publicari* *D. B.*
 Gemeen raad *Antitas* in tegenover-
 stelling van gedeelden raad, een
 Commissie uit den rade *H. V. D.*
 Gemeene stede *H. V. D., K. V. H.*
 Gemeene liede van Dordrecht *H.*
V. D.
 Gemeend hebben te hebben *i.* mee-
 nen te hebben *D. B.*
 Gemeenhouding *Oud. Vert. A.*
 Gemeenlic *Communiter* *D. B.*
 Gemeenlike *Communiter* *H. V. D.*
 Gemeensprake *i.* spreekwoord *Prover-*
bium *D. B.*
 Gemeente enz. *Sc.*

- Gemeenvolkig *Plebeius* Oud. Vert. A.
 Gemeen wyf *i.* hoer *scortum* D. B.
 Gemeerret *i.* gemeerderd nu vermeer-
 derd L. V.
 Gemeyn *i.* gemeen D. B.
 Gemeyn maken *Publicum facere* van
 een land enz. H. Or. D. A.
 Gemeynhuse *i.* hoerhuis, Bordeel M.
 S. B. V. Ch. Eng
 Gemeenigen *Publici* Oud. Vert. A.
 Gemeinſchap voor gemeente S. V. S.
 Gemeynthe *i.* gemeente H. M. C.
 Gemeenten ſtaat *Respublica* Oud. Vert.
 A.
 Gemengelheid *Commistio* D. B.
 Gemenget *i.* gemengd *Temperatus* D.
 B.
 Gemeenichte *i.* menigte, *Multitudo*
 D. B.
 Gemeenichvuldicht *i.* vermenigvuldigd
 D. B.
 Gemeenſchet *i.* tot mensch gemaakt
 B. D. G. Th.
 Gemergd *i.* dat merg heeft *Medulla-*
tus D. B.
 Gemerk *i.* merk *Nota* Ald. W.
 Gemerk nemen *i.* opmerken H. M. C.
 Gemerken *i.* merken St.
 Gemerkt *i.* dewyl, nademaal, aange-
 zien H. Or. D. A., H. H.
 Gemeerrent *i.* vermeerderd, groter ge-
 maakt L. V.
 Gemesfen *i.* meſfen of miſfen *Carere*
 C. d. M.
 Gemet een zekere maat lands een ge-
 met lands plur. gemeten Sc., Odr.
Weeringw.
 Gemet een klein ſtuk land in 't alge-
 meen S. V. C.
 Gemeten *i.* meten *Meteri* D. B.
 Gemeten *Partic. a* meten S. B.
 Gemiddeld *i.* bygelegd de queſtien
 waren ghemiddelt *lites fuerant com-*
positae, scriptae Sc.
 Gemyd *i.* dat gemyd word C. d. M.
 Gemikt ſchynſt beſtemd D. B.
 Gemind *i.* bemind B. D. G. Th.
 Geminde *i.* beminde Cl. Sp.
 Geminderd *minutus* ghemindert wor-
 den van wysheit *minui ſapientia*
 D. B.
 Gemenkt *i.* gemengd *mixtus* L. V.
 Geminnen *i.* minnen of beminnen B.
 D. G. Th.
 Gemoeid *Animus* hard gemoed *Ani-*
mus, durus, Cor durum H. de Groot.
 Gemoed (opgezet) *i.* voornemen *das-*
tinata animi malitia Gef.
 Gemoed (wel of kwalyk) zyn iemand
i. wel of kwalyk te vreden zyn op
 iemand L. V.
 Gemoede *i.* toeftemming, bewilliging
permiſſio, conſenſus iemands ghe-
 moede hebben *Licentiam, veniam*
alicuſus habere L. V., St., H. op
 M., Keur. van W., H. V. D.
 Gemoei *i.* overlaſt, kwelling *moleſtia*
 Cl. Sp.
 Gemoeid *i.* gekweld *Afflictus* D. B.
 Gemoeid *i.* aangezocht J. D.
 Gemoet *Occurſus* D. B., Z. N.
 Gemoet (te) hebben *obviam habere*
 D. B.
 Gemoet (te) of gemoete gaan *obviam*
ire D. B.
 Gemoet (te) of gemoete komen *ob-*
viam ire D. B., H. A. T.
 Gemoet of gemoete (in iemands) ko-
 men *i.* iemand te gemoet komen.
 Dus ook lopen, treden, ſenden enz.
 D. B., Eſopet.
 Gemoet doen *i.* ontmoeten D. B.
 Gemoet (in 't) in *occurſu* V. Jeſſb.,
 V. Joan.
 Gemoet (te) roepen H. Vl.
 Gemoet *i.* ontmoeting d. *i.* ſtryd
 Zeg.
 Gemoeten *i.* ontmoeten met een *Da-*
tivus of *Accuſativus* D. B., B. D.
 G. Th. S. V. S., V. Herſch., V. Da-
 vid in B., V. Poez., V. O. o. K.,
 Oud. Vert. A., Br. by G. op K.
 Gemogen *i.* mogen L. V.
 Gemogen *i.* overmogen D. B.
 Gemolken om ſyn gemolken comt de
 koe twee mael daegs t'huis, d. *i.*
 om te zyn gemolken K. M.
 Gemom *ſuſurrus* van 't geluid der
 Byen Z. N.
 Gemond (ſtyf) zyn *i.* die ſtout of
 ſterk ſpreken kan J. D.
 Gemonteerd onder ene baneere zyn
 die onder een baniere optrekken
 H. op M.
 Gemoord *i.* moord *Caedes* J. K.
 Gemorwet *i.* gemorwd of vermorwet
Emollitus D. B.
 Gemuert nu bemuurd *muratus* D. B.
 Gemuerte muren *muris* D. B.
 Gemueten *i.* gemoeten B. D. G. Th.
 Gemuyert *i.* gemuurd of bemuurd
 D. B.
 Gemuit ſubſt. *i.* muitery *ſedetis* S. C.
 Gemuit *partic. a* muiten H. de Gr.
 Gemul *i.* ſtof, *Pulvis* D. B., O. B.
 S. V. S. G.
 Gemullekyn *i.* ſtofjen *pulviſealus* D.
 B.
 Genaam *i.* aangenaam B. D. G. Th.,
 St. B., Cl. Sp., S. V. S., H. Pr.
 Genaarſt *Quid?* Sc.
 Genade *Gratia* S. B., B. D. G. Th.
 Genade worden *i.* genade geſchieden
 B. D. G. Th.
 Genade *i.* vryheid, oorlof *Venia* D.
 B.
 Genade (bidden op) d. *i.* om genade
 bidden H. op M.

- Genade (gaan *bidder op*) *i.* genade
gaan *bidden H. op M.*
- Genadigheid *i.* genade, *Venia D. B.*
Cl. Sp.
- Genaken *i.* naderen *Appropinquare a*
Dut. D. B.
- Genaken *i.* trouwen *H. op M.*
- Genaket *i.* genaakt *D. B.*
- Genan *i.* naamgenoot *Moon.*
- Genant *i.* genaamd *L. V.*
- Genaren *Quid? L. V.*
- Genaryk *i.* genaderyk *gratia plenus*
V. Ad.
- Genatuert *i.* geformeerd *B. D. G.*
Th.
- Genatuert (*cranckelyk*) *P. N.*
- Genatureert (*het herte tot lusticheyt*)
P. N.
- Gene (*de*) *ille, qui plur.* ghene niet
genen, *gint. dis* gheens niet des
ghenen *plur.* ghene niet genen,
Zelf in Acc. D. B., K. V. H.,
St. B.
- Gene *d. i.* gindsche *ille, illa, illud*
niet altyd *nullus H. op M., Esopet.*
S. B., St., A. v. M.
- Gene *nullus S. B., V. If.*
- Gene (*die*) dese die ghene *Ille hic*
D. B.
- Geneerd *i.* vernederd *B. D. G. Th.*
- Geneerd *i.* gegeneerd *C. d. M.*
- Geneerte *S. V. S. G.*
- Geneesplegen *Oud. Vert. A.*
- Genegen voor yver of naarstigheid
H. N. P.
- Genegenes *i.* genegenheid *H. H.*
- Geneyt *Fremitus* van paarden *D. B.*
- Geneegelykheid *i.* geneigdheid *Incli-*
natio St., Cl. Sp.
- Geneighet *i.* geneigd *inclinatus D. B.*
- Geneigd *inclinatus H. Or. d. A.*
- Geneeren *i.* geneeren *H. A. T.*
- Genende *i.* stoutheid *Audacia St.*
- Genende (*met*) iets doen *i.* met kloe-
ken moede, stoutelyk, onvertzaagd
doen *H. op M.*
- Geneesplegen *Oud. Vert. A.*
- Genegen voor yver of naarstigheid
H. N. P.
- Genendelike *i.* stoutelyk *Audacter L.*
V.
- Genenden *i.* zich verftouten, onder-
nemen *eigent.* stoutelyk ondernemen
H. op M.
- Generen zich *se sustentare H. de Gr.*
V. D., S. V. S. G.
- Generig *i.* nyver *f. Fl.*
- Genet een zeker paard *Viss. te lau-*
dente G. op K.
- Genezen *Imperf. genas pers. genaas*
Curare, Janare D. B., K. V. H.,
S. B.
- Genezen *Janari S. V. C., C. d. M.*
- Genezen uit Benautheyt nu van *S.*
V. S.
- Genezen van *i.* bevallen van *V. B.,*
Esopet, H. v. M.
- Genet *subst.* een zeker soort van paard
H. de Groot, H. Velz.
- Genet *d. i.* genat nat gemaakt *D. B.*
- Genet *i.* gezuiverd *f. D.*
- Genetter *i.* natgemaakt *Tb.*
- Geniet *i.* genot *Ujus Fr. W., D.*
C. R., S. B.
- Geniet *i.* genoten *H. Or. d. A.*
- Genieten *frui L. V.*
- Genieten (*het*) *i.* genot *B. D. G.*
Th.
- Genietening *i.* genieting, genot *H.*
Ach. en Pel.
- Genig in genegen deele *Oud. Vert.*
A.
- Geninde *Audacia* met geninde *Audac-*
ter L. V., H. op M.
- Geninden zich *i.* zich verftouten *L.*
V., H. op M.
- Genoecht *i.* genoegte *Delectatus ge-*
noecht hebben *Delectare se in D.*
B.
- Genoechte *Delectatus D. B., Br. D.,*
S. V. S. G., B. D. G. Th.
- Genoechte geven *D. B.*
- Genoechte hebben op *d. i.* in *D. B.*
- Genoechtelic *i.* behaaglyk *D. B.,*
Br. D.
- Genoechteliken *i.* behaaglyk *Adv. D.*
B.
- Genoechtelikheid *i.* behaaglykheid.
- Genoechtigheid *i.* voldoening, genoeg-
doening *satisfactio L. V.*
- Genoechtlik *i.* behaaglyk *D. B.*
- Genoeg *Satis D. B.*
- Genoeg wat al te *Hawk. R., H. Pr.*
- Genoeg doen nu voldoen *satisfacere*
D. B.
- Genoeg gedaan *Subst. Satisfactus D.*
B.
- Genoeg syn *sufficere D. B.*
- Genoeg wezen *satisfacere St. B.*
- Genoeg hebben dies *d. i.* daar van
St.
- Genoegen *Placere D. B., St. V. D.,*
Br. D., Z. N.
- Genoegen hem aan *i.* behagen hebben
aan *D. B.*
- Genoegen (*latende zich*) in *i.* zich
vergenoegen met *B. D. G. Th.*
- Genoegen *i.* genoeg zyn *sufficere D.*
B.
- Genoegen aan *i.* te vreden zyn met
Contentum esse H. Gr., Sp., V.
Day. in B., V. Ad. V. V. V.
P.
- Genoegen met *i.* te vrede zyn met
V. Ad.
- Genoegen *Subst. i.* voldoening *satis-*
factio B. D. G. Th.
- Genoegen *i.* voegen, betamen *Oud.*
Poëz.
- Genoeglyk *i.* behaaglyk *D. B.*

- Genoegliken *i.* behaaglyk *Adv.* D. B.
 Genoeglykheid *i.* behnaglykheid B. D. G. Th.
 Genoest *i.* beschadigd, gekwetst *Lacus* D. B.
 Genoet *i.* genoot NB. van vrouwen en dochters *L. V.*, B. D. G. Th.
 Genogen *i.* genoegen *Placere* en iets *cum Dat. personae* D. B.
 Genomen *videtur esse* genoemd *L. V.*
 Genomen *partic. a* nemen S. B.
 Genomen *i.* noemen *Appellare* H. op M.
 Genomen *i.* het zy zo, gesteld zynde dat H. A. T.
 Genood *i.* genodigde *vocatus ad mensam* V. D.
 Genooddrukt *i.* genoodzaakt *ƒ. Fl.*
 Genoot *i.* gelyk, *par, similis*. St., Zeg., H. op M., M. C. C. R.
 Genoot *socius* V. Geb., B. D. G. Th.
 Genoten *pares* van de 12. gelyken of rechters van denzelfden staat, als een beklagde, die volgens de oude wetten over denzelfden moesten te recht zitten *Seg.*
 Genoten de Keurvorst en St., H. op M.
 Genoten *Pares* de pairs van Frankryk H. op M.
 Genootschap voor genoot V. Ad.
 Genopen *i.* genoept *part. van nopen* H. de Gr.
 Genster *i.* venk *scintilla* ƒ. Fl.
 Gent *i.* jent M. C. C. R.
 Genuchte *i.* vermaak, welgevallen *Delectatio* L. V.
 Genuege (te) gedaan *i.* vermaken ƒ. Fl.
 Geniet *i.* nut, voordeel *Kantt.* S. B. de Groot *Inl. tot de H. R.*
 Genutten *ik denk voor nuttigen* Jonkt.
 Geoefenen *i.* oefenen B. D. G. Th.
 Geerloven *i.* oerloven of oorloven H. V. D.
 Geosend *i.* geoefend, misschien een drukfeit B. D. G. Th.
 Geonderpand *i.* onderpand *Oud. P.*
 Geoneerd *i.* onteerd D. B.
 Geontreind nu ontreinigd B. D. G. Th.
 Geopenbaard *i.* verschenen D. B.
 Geopend *partic. van openen* S. B.
 Georkend *i.* bekend of erkend *L. V.*
 Gepaaid *i.* verzoend *placatus* gepaeyt op d. *i.* over, wegens D. B.
 Gepaaid houden zich *i.* zich voldaan houden *L. V.*
 Gepaaid van moede zyn *Aequo animo esse* D. B.
 Gepaaien *schynt verkrygen te zyn by* ƒ. Fl.
 Gepaeyt *is* paeyt, verzoening *Reconciliatio* D. B.
 Gepaeyfen *i.* verzoenen *Placare* D. B.
 Gepaeyst *i.* verzoend *Placatus*, gepaeyst op iemand nu met iemand D. B.
 Gepaald *i.* bepaald *definitus* D. B.
 Gepaisfen *i.* bevredigen *Pacificare* L. V.
 Gepayst *i.* verzoend *Placatus* D. B.
 Gepakt *refertus* V. N.
 Gepalleerd *i.* opgezeerd *ornatus* Cl. Sp.
 Gepapt *i.* met pap of styffel styf gemaakt, gepapte doeckens en fyne gestyfte gepapte doeckens Cl. Sp.
 Gepasfyt *i.* die lyden ondergaan heeft *Christus* naamlyk B. D. G. Th.
 Gepast *Quid?* zy zyn met u verzoek zo cuvel niet gepast *Jonkt. Twistged.*
 Gepaveerd *i.* bestraat, ghepauceerd met stenen D. B.
 Gepeerld gepeerde halsdoeckens d. *i.* met peerlen versierd. Doch waren dit wezenlyke Peerlen, of eenig sieraat, dat om deszelfs gelykenis naar Paarlen dus werd genoemd? Dit zou men misschien in Hieronymus kunnen zien, waar van by Cl. Sp., waaruit dit woord genomen is, ook een vertaling is. enz.
 Gepeesd op pezen d. *i.* op snaren gesteld *transl.* Virgiliï boeck Itaende op zyn Duytsch gepeest K. M.
 Gepeins *i.* *Cogitatio, Consilium* D. B.
 Gepeis *i.* *Cogitatio, Consilium* D. B.
 Gepeysen *i.* peisen *Excogitare* D. B.
 Gepeyst *i.* gepayst d. *i.* bevredigd, verzoend *reconciliatus* Cl. Sp.
 Gepens }
           } *is* } *Cogitatio* D. B., St.
 Gepense }
 Gepens (zyn) zetten ten dienste des Heren *i.* zyn gedachte op God zetten d. *i.* daar Monik worden St.
 Gepeins (zyn) tegen den fellen Vriescen *i.* den Vriescen aantonen, bewyzen St.
 Gepenst *i.* bedacht D. B.
 Gepensfen *i.* pensen, *Excogitare* D. B., St.
 Gepepen *part. van pypen* op de pyp spelen *Gem. Sp. W. van C.*
 Geperfoente *Quid?* Die is minnende die liefste en-perfoente C. d. M. NB. Misschien niet anders dan de liefste perfoon of vrouw, of welgemaakte.
 Geperst *i.* gedwongen ƒ. M.
 Gepeupel 't gemeene volk ƒ. D.
 Genyn *i.* pyn *Dolor.* S. V. S. G., H. A. T.

- Gepynd nu gepynigd, *tortus, appres-*
sus, afflictus D. B.
 Gepynde martfen *Quid? L. V.*
 Gepinigd nu gepynd *tortus, afflictus*
Br. D.
 Gepikt op iemand zyn *i. gebeten J.*
Fl.
 Geplaar *i. gevlei Br.*
 Geplamote behelzing van verscheide
 dingen *Oud. Vert. A.*
 Geplat *i. plat gemaakt hondert clu-*
zen van geplatten vigen d. i. klom-
pen van op malkander gepakte vy-
gen D. B.
 Geplat *i. plat gemaakt si vonden die*
hoghe gars geplat Sc.
 Geplegtigde namen *Oud. Vert. A.*
 Gepleit *i. pleit Lis K. M.*
 Geploen *partic. a plegen vel petus a*
plien Zeg., L. V.
 Geplozen *partic. a plegen L. V.,*
D. B. C. d. M., H. Or. d. A.,
Ald. W. Ges., J. D., P. N.
 Geplompt voor den tyd in den af-
 grond *Oud. Vert. A.*
 Geplomt *i. plomp, stomp geworden*
D. B.
 Gepluimt *i. voorzien zyn van vede-*
ren overdrachtelyk van iets anders
Pel.
 Gepluimstrykt *i. gevleid Oud. Vert.*
A.
 Geplukt *S. C.*
 Geplameet werk *Opera alutarii & po-*
lymetarii D. B.
 Gepoent *Quid? An gepunt d. i. be-*
paald L. V.
 Geporst *i. gedekt testus Br.*
 Gepoog *i. poging Conatus H. N. P.*
 Gepoot *i. geplant H. de Groot.*
 Gepord *i. aangespoord gepord en aan-*
gedreven T. P. P.
 Geporret *i. gepord, geporret metten*
geest van wantrouwigheden Conci-
tatus Spiritu Zelotypias D. B.
 Geporret worden *Commovere D. B.*
 Gepot *i. gepoot Ges.*
 Geprang *i. geruisch Kantt.*
 Gepranten *i. nemen prehendere L. V.*
H. op M.
 Geprekelt *i. geprikkeld stimulus D.*
B.
 Geprint *i. gegraveerd D. B.*
 Gepresen tegen iemand *i. vergeleken*
 met *Comparatus alicui D. B.*
 Gepryst voor geprezen *particip. a ver-*
bo pryzen Laudare D. B., B. D.
G. Th.
 Geprisen *i. pryzen Laudare D. B.*
 Geproedoft *Oud. P.*
 Geproefst *probatissimus alre geproefst*
zilver i. gelouterd D. B.
 Geproeft *i. bewezen probatus D. B.*
 Geproeft *i. beproefd probatus D. B.*
 Geproeven *i. beproeven a gen. L. V.*
- Gepronkt *i. gemaakt simulatus Sp.*
 Geprooft *i. geproefd d. i. bewezen*
D. B.
 Gepropt *i. vervuld gepropt van wys-*
heid Oud. Vert. A.
 Gepuift *i. veracht J. D.*
 Gepulverd *i. tot itof van pulver ge-*
maakt pulverisatus D. B.
 Gequaet *i. kwaad gemaak slecht ge-*
maakt B. D. G. Th.
 Gequeek *i. geschreeuw van vogels*
das gansen ghequeek J. Fl.
 Gequeekt *i. verkwikt Reocillatus D.*
B.
 Gequellen *i. kwellen C. d. M.*
 Gequelt *partic. a verbo quellen Z. N.*
 Gequollen voor gequeld *partic a quel-*
len Z. N.
 Gequetfede *i. gequetste K. V. H.*
 Gequetfet *i. gekwetst part. a quet-*
sen D. B.
 Gequetst *partic. a quetsen D. B.*
 Geraad *i. geraden partic. a raden Con-*
siliunlare K. M.
 Geraadfel *i. raadfel Problema D. B.,*
C. d. M.
 Geraadzaam nu raadzaam *Ges.*
 Geraak *i. gemak, geraak en hulp be-*
stellen Br.
 Geraakt *Quid? L. V.*
 Geraakt (*wel*) *i. welgemaakt H. op*
M.
 Geraapt drie en viermaal *Oud. Vert.*
A.
 Geraart daar voor vindt men ook ghe-
 raet en gerat *H. op M.*
 Gerad *i. rad Celer. V. B.*
 Gerade *i. suppellex S. Sp.*
 Geraden *i. nuttig K. M., V. N.*
 Geraden *i. raden, Exhortare, Juadere*
D. B.
 Geraden *i. raden, gissen Conjicere J.*
D.
 Geraden *i. raadgeven Consilium dare*
V. B.
 Gerader, rader, giser *NB. d. i. een*
inlegger van dromen D. B.
 Gerader *i. rader, raadgever Consilia-*
rius D. B.
 Geradig *i. raadzaam Ges.*
 Geraeyen voor geraden *d. i. raden*
Conjicere H. M. C.
 Geradigheid *i. beleid Reid.*
 Gerak *i. voordeel, nut Commodum tot*
gerak der kerke Oud. Vert.
 Gerak ten gerake tot voordeel, tot
 nut *S. V. S. G.*
 Geraken *i. verkrygen Imperf. & partic.*
gerocht L. V., Sc.
 Geraken voor komen *H. M. C.*
 Geraken tot *i. vervallen tot V. L.*
 Gerakt mensmoordisch en ten verderf
 gerakte reedthappen *Oud. Vert. A.*
 Gerande of gherande *i. in ghenet*
 hande *H. op M.*

- Geraal *i.* zottepraat, ydel geklap *J.*
Bod., J. D.
 Geras *i.* ras *C. d. M.*
 Gerasch *i.* ras *Cl. Sp.*
 Gerdebeenen *Vericare S. B.*
 Gherden (*sinte*) minne iemand ge-
 ven *i.* een dronk toebrengen ter
 gedachtenise van Sinte Geertruid.
 Sinte gherden minne drinken dus-
 danig een teug drinken. NB. Dit
 geschiedde by iemands verirek *H. op*
M.
 Gere *i.* zwaard *Gladius Zeg.*
 Gere *Obscurum quid sit en his verhis*
Ander staf seilt nospere en sal syn
in syn gere H. op M.
 Gere *i.* begeerte *Col., St., L. V.*
 Gere (*mit*) iets doen *d. i.* met yver
 met drift *H. op M.*
 Gere voor geenre gelyk ere voor eenre
 ingheri fake voor in geenri fake *L.*
V., H. op M.
 Gerecht *i.* aangerecht van een tafel
 sprekende *L. V.*
 Gerecht *i.* opgerecht *erectus D. B.,*
H. op M.
 Gerecht *i.* recht *Iustus D. B., O.*
B., V. Br., St., J. Fl., S. B.
 Gerecht *i.* hersteld *restitutus S. V.*
S. G.
 Gerecht *i.* verbeterd *Corctus Sp.*
Veld.
 Gerecht *i.* oprecht *sincerus D. B.*
 Gerecht *i.* *Judicium K. V. H.*
 Gerechtelyk *i.* *Iustus D. B.*
 Gerechter *i.* rechter *Judex S. Sp.*
 Gerechtig *i.* rechtvaardig *Iustus D.*
B., Sc., Oud. Vert. A.
 Gerechtig maken *i.* rechtvaardig ma-
 ken, rechtvaardigen *Iustificare D.*
B.
 Gerechticht *i.* gerechtvaardigd *Iusti-*
ficatus D. B.
 Gerechtige *i.* rechtvaardige *St. D. B.*
 Gerechtigheid *i.* *Iustitia D. B.*
 Gerechtigheid willen hebben *i.* recht
 begeren *Velle sibi Jus dici H. V.*
D.
 Gereede stellen *Quid? S. Sp.*
 Gereede *Quid? L. V.*
 Gereede gaet *i.* *Apparatus D. B.*
 Gereden *i.* bereiden *Apparare D. B.*
Esopet.
 Gereden *i.* gereed, bereid, toebereid
apparatus gereden volk i. bereid
 toegerust volk *D. B.*
 Gereden (*een*) ruiter. *Eques opponi-*
tur tā voetganger & voetvolger
pediti D. B.
 Gereden plur. ruiters *Equitas, Equi-*
tatus D. B.
 Geredene { Plur. ab gereden, rui-
 en { ters, *Equites, Equi-*
 Geredenen { tatus *D. B.*
- Gereden *partic. a* ryden van een ge-
 reden met de ploeg *Z. N.*
 Gereede vestigen *Oud. Vert. A.*
 Gereed *i.* geweven, bereid, flax
 bereid flans ghereet *C. d. M.*
 Gereed *i.* bereid, toebereid van een
 waarschap of maalyd *D. B.*
 Gereed *i.* toegerust *D. B.*
 Gereed geld *pecunia parata V. D. B.*
 Gereed *i.* legt *facile H. H.*
 Gereed *abundat aliquando S. V. S.*
G.
 Gereedschap *i.* voorraad, gereetschap
 van prouancien *i.* voorraad van pro-
 viand *D. B.*
 Gereedschap *Vrouw.*
 Gereefde marszeilen *Hawk. R.*
 Gereen *Quid? L. V.*
 Gereeste *paratissimus* ten ghereesten
 waert vlieden *d. i.* vlieden wer-
 waards men best kan.
 Gereexste verkondiging des levendi-
 gen items *Oud. Vert. A.*
 Gereed *i.* gereedschap *J. d. H.*
 Gereed *i.* bereid *paratus D. B.*
 Gereed *i.* toebereid, uitgerust *In-*
structus D. B.
 Gereide *i.* zadel *Zeg., Esopet,*
B., H. op M.
 Gereede *necessare St.*
 Gereden *i.* bereiden *Apparare L.*
V., D. B., Cl. Sp.
 Gereden *i.* zadelen *D. B., L. V.*
 Gereden *i.* beryden, nam een paard
H. V. M.
 Gereeken tot schade *d. i.* stukken *S.*
B., S. B.
 Gereeken *i.* reeken *D. B.*
 Gerek *i.* teug, gereedschap *J. Fl.*
 Gerek mengelmoes NB. dit kan men
 ook tuig noemen bygevolg *i.* al dat
 gerek, al dat mengelmoes of tuig
Zeg., H. op M.
 Gerekenen *i.* tellen *numerare Suppe-*
tare D. B.
 Gerekend *S. B.*
 Gerekend *i.* geschat *Aestimatus Cl.*
Sp.
 Gerekkelyk gerekkelyk stun zal zijn
 buigzaam want 'er wordt gezegt,
 dat een hart gelyk aan een steen in
 hardheid nu eenen gerekkelyken
 is geworden *J. Fl.*
 Gerekt met schroeven en met tang
 ik denk gepynigd *T. P. P.*
 Geren *i.* begeren *Cupere L. V. Zeg.,*
Pel., Br., Corinh., S. V. S., Vel-
den. Oud. P.
 Geren *i.* geerne of gaarne *L. V.*
 Gerevekat *i.* geloof of gereveld *S.*
C.
 Gereneeren *St.* NB. Ik geloof niet,
 dat dit woord by Stoke word gevon-
 den, 't moet misfchien geremeren zyn.
 Ge.

- Gerezen *i.* ontstaan, opgekomen. NB. van een zweer in 't vleesch of de huid. D. B.
 Gerezen met den hemele P. N.
 Gerezen worden *i.* hoger opgetrokken van een gebouw Vr. C. A.
 Gerezen tot staat *i.* verheven J. K.
 Gerief schynt droefheid te beteekenen, swant men zegt: syn gherief in rouwe laten zinken Zeg.
 Gerief hebben in iemand Quid? C. d. M.
 Gerief gemak, secreet, Latrina G. op K. uit Huygh.
 Gerief Commodum Sc.
 Gerieft, misschien een drukfout voor gepriest C. d. M.
 Gerievelyk spreken *i.* gediensstelyk beleefdelyk spreken C. d. M.
 Gerig *i.* begerig S. C.
 Gerigheid gerigheid der spisen *i.* gulzigheid B. D. G. Th.
 Geryf *i.* gemak, voordael Commodum H. de Groot V. D.
 Geryf lyk dat tot uw gemak dient Sp.
 Gerykt *i.* ryk gemaakt Ditatus.
 Geril Sontus S. B.
 Gering *i.* haastelyk Cito D. B.
 Geringe *i.* haastelyk Cito D. B., B. D. G. Th., V. B., Veld., S. V. S., Sp.
 Geringer *i.* spoediger B. D. G. Th.
 Geringeld worden van wyven *i.* gekweld Gef.
 Geris liefd geris S. V. S.
 Gerit *i.* ruitery Equitatus H. Gr., V. G. V. V.
 Geryven *i.* voordeel geven, baten prodesse Sp.
 Geryven *i.* helpen, bystaan adjuvare geryven met troost S. V. S. G.
 Gerlande een ding tot de wapenrusting behorende, misschien het zelfde als britsier H. op M.
 Gerne *i.* ligtelyk, gemakkelyk facile Gem. Sp. W., H. op M.
 Gerocht particip. van roken of roeken Curare.
 Gerocht participium van raken tangerre Zeg., Sc., C. d. M.
 Gerocht Imperf. a verbo raken, geraken J. D., Moon.
 Gerochten *i.* gerochte hem, raakte, trof hem H. op M.
 Geroen Quid? L. V.
 Geroen *i.* rusten, wordt maar op drie plaatsen by Stoke gevonden H. op M.
 Geroerd *i.* gestoord, vergramd iratus gheroert op de Grieken Sc.
 Geroerd *i.* gemeld Br. D.
 Geroeren *i.* roeren V. D. B., B. D. G. Th.
 Gerokt *i.* gerokkend of berokkend P. N.
- Gemommeld kleine en door een gerommelde Boekjes Oud. Vert. A.
 Gerood *i.* rood gemaakt, rood geverwd rubricatus D. B., H. de Groot.
 Geroofd *i.* beroofd privatus Z. N.
 Geroop *i.* geroep, geschreeuw Clamor D. B.
 Gerouet *i.* geroofd d. i. beroofd D. B.
 Gers Milium S. V. C.
 Gerst of gerste Hordeum D. B., S. B.
 Gersten moes fersan decoctum Hordeaceum. NB. Dit wordt iemand aangeboden, die te drinken begeerde J. Fl.
 Gersten schachte Smigma D. B.
 Gerster vyers scintella ignis Z. Heyns Baras.
 Ghertheit An begeerlykheid? L. V.
 Gerucht of geruchte impetus, tumultus Gef.
 Gerucht rumor, strepitus, K. V. H., S. V. S. G., Gef.
 Gerucht geruis, murmur, Z. N., K. M.
 Gerucht *i.* de faam, fama C. d. M., Oud. Vert. A.
 Geruchte *i.* oproer seditio D. B.
 Gerve voor garve V. D.
 Gerveren *i.* rueren d. i. roeren, bewegen movere B. D. G. Th.
 Geruft *i.* gerucht, geraas strepitus Zeg.
 Gerufte *i.* geruchte, faam exestimatio Br. D.
 Geruft *i.* quietus, otiosus K. M.
 Geruft partic. a rusten Quiesceri D. B.
 Gerusten *i.* rusten requiescere D. B.
 Geruste *i.* gerust, stil T. P. P.
 Gerustige stand Oud. Vert. A.
 Gerustigheid *i.* gerustheid Sc.
 Gesaad nu verzaad of verzadigd Satiatus D. B., Cl. Sp.
 Gesaad *i.* bedaard modestus Cl. Sp.
 Gesaet *i.* gezeid of gezegd L. V.
 Gesaadheid *i.* satietas D. B.
 Gesaadheid *i.* zathheid. Saturitas.
 Gesaadheid ons nedes Cl. Sp.
 Gesachten *i.* verzachten, vermurwen bevredigen Mitigare D. B.
 Gesachtet *i.* bevredigd Mitigatus Br. D.
 Gesadet *i.* verzaad satiatus H. op M. D. B.
 Gesag *i.* aanschouw, aanzien, acht geen gesag hebben of iet schadelyk of nut zy non curare, utrum negrium, an utile sit J. Fl.
 Gesait (een scilt met lilien) *i.* een schild met lilien bezaaid L. V.
 Gefaligd part. a faligen d. i. zaligmaken, gefalichde sielen B. D. G. Th.

- Gefamen *i.* zaaien *serere* L. V.
 Gefant (het) *i.* gezantschap *Legatio* Sc.
 Gefat *i.* gezet L. V.
 Gefatig een gefatig zwygen *i.* bedaard of zedig *Fr. W.*
 Gefatigheid *i.* bedaardheid of zedigdigheid *modestia* St. B., *Viff. Zinnep.*
 Gefchaard *part. a* fcharen, in flagorde fteilen D. B., J. M.
 Gefchaard *i.* verteerd, langh vergaert, haest gefchaert *versio illius dicti labitur exiguo, quid partum est tempore longo* Ap. H. N. P.
 Gefchacchel en gefchater Oud. Vert. A.
 Gefchadeld aan de zond *Quid?* J. K.
 Gefchaden *i.* fchaden *d. i.* fchade na deel doen *damnum offerre* B. D. G. Th., Cl. Sp., L. V.
 Gefchal *i.* gerucht *rumor* H. M. C.
 Gefchal *i.* geluid *sonitus* K. M.
 Gefcant *i.* gefchund nu gefchonden *Partic. a* fchenden L. V.
 Gefchandvlekt J. K.
 Gefchapen *partic. van* fcheppen S. B.
 Gefchapen zyn *i.* in gevaar zyn van H. H.
 Gefchapen zyn met *i.* gefield zyn met V. J. in Eg.
 Gefchapen ftaan te *i.* hy in ftaat te V. N., H. H., D. B. G. Th., V. D. B.
 Gefchapen *i.* bekwaam *aptus* K. M.
 Gefchapen *i.* gemaakt gefcapen als een clocke, *d. i.* gemaakt als een klok H. op M.
 Gefchapenheit *i.* gefalte B. D. G. Th.
 Gefchapenheid *i.* 't gefchapene, fchepfel *Creatura* V. Ad.
 Gefchapenheit *i.* fchepfel of het gefchapene B. D. G. Th.
 Gefcatten *i.* fchatzen B. D. G. Th.
 Gefceaven *i.* gefchaafd *Laevigatus* D. B.
 Gefcheed *i.* dat mejn een fchede draagt *d. i.* gefcheede wapen H. op M.
 Gefcheel *i.* gefchil D. B., Sp.
 Gefcheen *i.* gefcheden *d. i.* fcheiden *separare* H. O. d. A.
 Gefcheept zyn met iets *i.* beladen zyn met H. Velz.
 Gefcheet voor gefcheid *subst. St.*
 Gefceide dingen *videtur male legi pro* gefchiede dingen *res, quas acciderant nisi* gefceide dingen *sint res variae* L. V. J.
 Gefcheid *subst. i.* affcheiding *separatio* Sc., *Veld.*
 Gefcheid *adj. voor* gefcheiden D. B., St.
 Gefcheiden *i.* fcheiden B. D. G. Th.
- Gefcheiden *Diffipatus* D. B.
 Gefchel of gefchele *Contentio* D. B., H. V. D.
 Gefchelen hebben *d. i.* gefchil hebben, gefchele fcheiden *i.* beflifen afdoen H. V. D.
 Gefchelen *i.* verfchillen, twisten, Sp.
 Gefcheit *fugium* D. B.
 Gefchend nu gefchonden *partic. a* fchenden L. V., T. P. P., J. K., *Gef., C. d. M., D. B., A. V. M.*
 Gefcendet *i.* gefchend D. B.
 Gefchenkje *munusculum* Oud. Vert. A.
 Gefchep *i.* fchepfel D. R. C.
 Gefchepen *i.* gefchepen D. B., Br. D.
 Gefchepen rade *Quid?* H. V. D.
 Gefcheppen *i.* fcheppen B. D. G. Th.
 Gefceppenisse *i.* werk B. D. G. Th.
 Gefchept *i.* gefchepen Sc.
 Gefceeten *Quid?* L. V.
 Gefchicht gefchiedenis *Historia* Kel.
 Gefchiede (het) *subst. Historia* H. de Groot.
 Gefchieden *imperf. gefchach* Gem. Spw., H. V. D.
 Gefchieden (te) zyn *i.* *futurum esse* D. B.
 Gefchieden met een dat *is* overkomen *Accidere alicui* S. V. S.
 Gefchien *i.* gefchieden D. B., B. D. G. Th.
 Gefchien (te) zyn *Futurum esse* D. B.
 Gefchien fchynt doen of daad S. V. S. G. En my verlost door fyn genadich doen *videtur esse* door zyn genade.
 Gefchien (het) *i.* het welk gefchiede of pleegt te gefchien D. B.
 Gefchiente *i.* dat gefchied is D. B.
 Gefchier *Vas. V. Hier.*
 Gefchiet (het) *subst. nu* her fchieten A. V. M.
 Gefchieten (de) gefchiedeniffen jaarboeken *Annales* D. B.
 Gefchyn *i.* glans *splendor* D. B.
 Gefchiktheid *i.* bekwaamheid. H. M. C.
 Gefchil *is* gefchil effenen en flyten H. V. D.
 Gefchil *Quid?* C. d. M.
 Gefchille (in) blyven C. d. M.
 Gefchillige zaken *i.* twist zaken H. M. C.
 Gefchoed *i.* gefchoeid *Calciatus* J. D.
 Gefchoeys *i.* gefchoeid *Calciatus* D. B.
 Gefchoeyte *i.* fchoeifel *Calceamentum* D. B., Cl. Sp., Ep. en Lv. Ge-

- Gefcookeerd *i.* gefchakeerd *Variegatus* *J. Fl., Br., Gef. Kil.*
 Gefcoert *i.* gefcheurd, gefcoert *zyn is gefcheurd nu gebroken zyn, een breuk hebben* *Herniosum esse* *D. B.*
 Gefchoert *i.* gefchoert *uit een Oud. Vert. A.*
 Gefcholen *i.* bedekt *H. de Oroot.*
 Gefcholen *quod latet* *V. Hipp.*
 Gefcholen (*weg*) *i.* verftoken *T. P. P.*
 Gefconfiert *i.* gefconfiert *d. i.* gefchonden *L. V.*
 Gefcoort *i.* gefcheurd, gefcoort *te fticken* *L. V. nu gefcheurd aan ftikken.*
 Gefchoorst *Quid?* een bone had fi gefchoorst als een bode *Pelgr.*
 Gefchoren ftaan met *i.* gefteid, gefchoren ftaan met *Vond N.*
 Gefchorst *i.* opgefchort *fufpensus* *J. D.*
 Gefcoort *succinctus* *D. B.*
 Gefcot, *neq. conjectum ewigere, quid gefcot vocatur* *Charterb.* gefcot en fchot komen derhalven van fchieten *conficere* byeen werpen, *dis* zeggen *ny tegenwoordig, b. v.* een worp zeshalven, *zynde dit het eerste voorbeeld van gefcot dat ik vinde, Nota Ampl.* van wyn, *ad huadata verba Chartularii.*
 Gefcot pylon *H. op M., St.*
 Gefcou *mifchien* aanschouw, aanzien verlaten van allen gefchouwen *S. V. S.*
 Gefcouden *i.* gefcholden *d. i.* beftraft, vermaand *reprehensus* *H. op M.*
 Gefcouderd *i.* op de fchoulers dragende *V. D.*
 Gefcout an *i.* aanschouwd *H. op M.*
 Gefchouwen *i.* fchouwen, fchuwen *vitare* *H. M. C., H. A. T.*
 Gefchreden (*voorby*) *i.* voorby geaan, overtroffen *J. D.*
 Gefchreden *i.* fchrylings, gezeten *Moon.*
 Gefchrei *Clamor* *V. Herfch.*
 Gefchreye *Fletus* *D. B.*
 Getchroyt *Quid?* fcherp verftand te zyn gefchroyt *Gef.*
 Gefchubbe *an idem quod hodiernum* fchobbert? o du boofe oude, o du fchalkaftige gefchubbe *V. D. B.*
 Gefcuert *i.* gefcheurd *H. op M.*
 Gefchuild *niet gefcholen* *partic. a* fchullen *G. op K. uit Merw.*
 Gefcut *jaculum, sagitta* *D. B.*
 Gefcutfei van berden en van berderen *Tabulatum* *D. B.*
 Gefe *nomen proprium mulieris pro uncillae nomine ufurpatur* *J. K.*
 Gefedigheit *i.* zedigheit *St. B.*
 Gefect (*'t yfere*) *utrum* harnasch an troon, ftoel? *S. C. Ifab.*
- Gefeg *Dictio* *V. P.*
 Gefeggen *i.* zeggen, *dicere* *B. D. G. Th., Cl. Sp., Aldeg. Wederl., H. Or. d. Amf.*
 Gefaint *i.* gezaaid *fatus* *L. V. J.*
 Gefaint *i.* gezend *L. V. J., B. D. G. Th., D. B., Cl. Sp.*
 Gefel *i.* makker, bondgenoot *D. B., L. V.*
 Gefelen *Flagellare* *D. B.*
 Gefelen een ftroom toegefchreven, die tegen een fchuit ftaut *H. Ged.*
 Gefelle *focius* *B. D. G. Th., D. B., St., S. B.*
 Gefellen *fociare* gefellen ten huwelic *fociare conjugio* *D. B.*
 Gefellen hem met iemand *se fociare alicui* *D. B.*
 Gefellen hem tot iemand *se fociare alicui* *B. D. G. Th.*
 Gefellyk *i.* gezellig *socialis* *D. B.*
 Gefellyk (*genen hem*) met *i.* zich vereenigen met *D. B.*
 Gefellike *i.* gefellig *Br. D.*
 Gefellikken *i.* trouwen *C. d. M.*
 Gefelfchap *Societas* *D. B.*
 Gezelfchap maken *Societatem inire* *D. B.*
 Gefent voor gezond *Fr. W.*
 Gefent nu gezonden *missus* *L. V., D. B., Zeg.*
 Gefent *i.* gezet *Positus*, *mifchien een drukfout voor ghesent* *D. B.*
 Gefet *Quid?* *L. V.*
 Gefet *i.* bezet *D. B.*
 Gefet gefette mans *Quid?* *H. A. T.*
 Gefet in die fonne *Jibi Expositus* *B. D. G. Th.*
 Gefet *i.* wet, infteiling, *lex, institutum* *B. D. G. Th., Vb. R., Mlands Rberg, H. de Gr.*
 Gefetheid *i.* meen ik naauwgezetheid, dat confciencie is een gefetheid der verftandenisse *B. D. G. Th.*
 Gefetten *i.* zetten *ponere* *D. B.*
 Geficht *i.* gelaat *vultus* met rypen gefichte *torvo vultu* *Cl. Sp.*
 Gefien *i.* zien *videre* *L. V., D. B., Sc., H. M. C.*
 Gefien en vernomen faamgevoegd *H. op M.*
 Gefien worden *i.* fchynen, *videri* *D. B.*
 Gefiener *Comparat.* van gefien meer zichtbaar *S. V. C.*
 Gefiert *i.* verfiert *B. D. G. Th.*
 Gefyn *i.* zyn *esse* *B. D. G. Th., Cl. Sp., H. Or. d. A.*
 Gefyn *i.* geweest *D. B., Zeg., Efof. H. op M.*
 Gefynde *i.* gezondene, afgezondene *Fb.*
 Gefin *Familia* *D. B.*
 Gefint zyn, grammelyk gefint zyn *i.* gram zyn *H. A. T.*

- Gefonde *vr. i. gezin familia S. B., Herkm. Ld. Z., H. V. D.*
- Gefinde (*hy*) sach Symons glorie en syn voorbaricheit in goude ende in silver ende syn grote ghefinde, *in de vulg. heet dit copiosum apparatus D. B.*
- Gefinde nu gezinte, secte, *Secta H. de Gr.*
- Gefinne *Familia Br. D., D. B.*
- Gefinneken *i. een klein gezin parva familia Kantt. S. B.*
- Gefinnet op nu gezind tot *Br. D.*
- Geflacht *i. geboorte generatio D. B.*
- Geflacht *i. volk Genf., Nater.*
- Geflachte (*van rechten natuerliken*) een erfgenaam der werelt, van conincliken geslachte *B. D. G. Th.*
- Geflagen *partic. a slaan D. B., S. B.*
- Geflagen uur *is vol of volkomen uur drie geflagen uren Moon.*
- Geflakt voor geslaakt a slaken *laxare* geslakt wambeys *i. los of loshangend Gef.*
- Geflecht *i. effen, gelyk gemaakt Compianatus D. B.*
- Geflegen *i. geflagen D. B.*
- Geflegen *i. geflagen of gesmeed van een metaal, of iets van een metaal gemaakt. Die sulks maken twe cherubin gulden en geflegghenen, gesmeden candelaar D. B.*
- Geflepen op iets *d. i. afgerecht op Moon.*
- Geflepen verstand *d. i. geoefend verstand, geleerd man Politum ingenium Gef.*
- Gefleten *i. vergeten overdracht van rouw V. P.*
- Gefleten en ffordige taal *forte obfoluta & ffordeda lingua Oud. Vert. A.*
- Geflist van vuur *i. gebluscht J. D.*
- Gefloten *particip. van sluiten S. B.*
- Gefloten *i. besloten of ingesloten inclusus C. d. M.*
- Gefloten *ii. besloten, vastgesteld statutus, decretus H. Or. d. A., J. Fl.*
- Gefmaken *i. smaken sapere, gustare D. B., S. V. S. C., B. D. G. Th.*
- Gefmaldeeld *subdivisus V. D.*
- Gefmeed *Ductilis D. B.*
- Gefmeek van eenen zachten wind *i. geblaas, gestreel, als of men zeide gevele van smeken, vleien Z. N.*
- Gefmeten *i. geflagen J. M.*
- Gefmide van lastbeesten *is tuig van een paard, bepaaldelyk een zadel H. V. Al., Esopet.*
- Gefmide van wapenen *i. wapentuig Vafabellica D. B.*
- Gefmolten *particip. van smelten, myn siel is gesmolten B. D. G. Th.*
- Gesmookt *i. gerookt een tong (nam. offentong) in den rook gesmookt Z. N.*
- Gesmouten *i. gesmolten fufus D. B.*
- Gefneden *transl. (my quam in 't oor) een zoet geruisch Z. N. Metaphora minus apta, ut mihi videtur.*
- Gefnor *Turba Br.*
- Gefnor wordt met verachting gezegd van al wat schandelyk of ongeregel is, al 't gefnor van geyle boelery *T. P. P., kaartspel, dobbelspel en zulke ranken werden een gefnor genoemd by J. D.*
- Gefoden *partic. van fieden Coctus D. B.*
- Gefoghen worden *Lactare D. B.*
- Gefond *sanus D. B., K. V. H.*
- Gefond (*wedergeven*) *sanatum reddere D. B.*
- Gefond *i. genezen D. B.*
- Gefonde *i. gezondheid, sanitas L. V., Br., H. op M., zie ook Sc., D. B.*
- Gefonden *Missus partic. a fenden D. B.*
- Gefonderd *i. uitgezonderd adverbialiter Excepto.*
- Gefonderd *i. afgezonderd B. D. G. Th.*
- Gefonderd van de mans *i. afgezonderd separata a veris D. B.*
- Gefondheid *Sanitas D. B.*
- Gefondigheid *i. gezondheid Sanitas Zeg.*
- Gefond maken *transl. behouden, verlossen Servare D. B.*
- Gefondmaker *i. behouder, verlosser Servator D. B., Cl. Sp.*
- Gefouten *salitus D. B.*
- Gefpan de steen is Christus tot des doots gefpan *S. V. S. G.*
- Gefpan van 20 ruiteren *V. V. R.*
- Gefpand *i. gespannen T. P. P.*
- Gespannen in veteren *i. aan ketenen gelegd D. B.*
- Gesparen *i. sparen parcere C. d. M.*
- Gespeel *i. speelnoot J. K.*
- Gespeelnede *i. gespeelen S. V. S. G.*
- Gespeelscap *Sodalitium B. D. G. Th.*
- Gespekt met geile boosheid *T. P. P.*
- Gespekt *i. gespikkeld G. op K. uit Huig.*
- Gespeelin *i. medgezelin, speelnoot Sodalit D. B., Cl. Sp.*
- Gespeulin *i. gespeelin Th.*
- Gespens *i. speatrum S. V. C., Wb.*
- Gespiegeld *i. gespikkeld H. de Gr.*
- Gespisen *i. spyzen B. D. G. Th.*

- Gespitst *i.* afgerecht *ſ.* *M.*
 Gespleten *partic. a* splyten *H. de Gr.*
 Gesplet *i.* gespleten *H. op M.*
 Gespoel *i.* gespeel, speelnoot *B. D. G. Th.*
 Gespoord *i.* opgespoord, vernomen *V. D.*
 Gespoorde zweep *T. P. P.*
 Gespouwen *i.* gesplijst *H. de Gr.*
 Gesraeyt *i.* gespreid *d. i.* verspreid *Dispensus D. B.*
 Gespraeytheit *i.* verstrooiing *disperſio D. B.*
 Gespraektaem *H. A. T.*
 Gespreye *i.* gespreid *d. i.* verspreid *dispersus L. V.*
 Gespreetheid *i.* verstrooidheid, verstrooiing *disperſio D. B.*
 Gespreid *i.* verspreid *dispersus D. B.*
 Gesprekeld *i.* gesprekeld, gespikkeld *variogatus D. B.*
 Gespreken *i.* spreken *B. D. G. Th., C. d. M., H. op M.*
 Gespuinge *vomitus D. B.*
 Gest *i.* gebaard *C. d. M.*
 Gest (*met de*) of lymstang op zyn neus lopen *i.* dronken of zot zyn *S. C.*
 Gestaaft gedaafde eed, *Fusjurandum praestitum* gedaafds eeds iets beloven *promittere aliquid furejurando praestito H. V. D.*
 Gestaaftde manschap *Homagium praestitum Oud. Vert. A.*
 Gestaaftde ontzachtbaarheid (*Wysgeer van*) *Oud. Vert. A.*
 Gestaaft *i.* te rug gehouden *A. V. M.*
 Gestaan *i.* staan *stare D. B., L. V., B. D. G. Th.*
 Gestaan *i.* bestaan, bestand zyn *L. V.*
 Gestaan *i.* opstaan *D. B.*
 Gestaan *partic. van* staan *D. B., L. V.*
 Gestaan zyn *i.* staan *stare L. V., D. B.*
 Gestaan ledig van *i.* vry of bevryd zyn van *B. D. G. Th.*
 Gestade *i.* standvastig *constans S. V. S. G., T. P. P.*
 Gestade *i.* vast, krachrig *firmus H. V. D., H. de Gr. Int*
 Gestadelyk *i.* geduriglyk *assidue H. de Gr.*
 Gestaden *i.* toestaan *L. V.*
 Gestaden *i.* doen *L. V.*
 Gestaden *i.* bevestigen *affirmare H. Gr.*
 Gestadere (*te*) *Compar. a* gestade *P. N.*
 Gestadig *i.* vast *stabilis D. B.*
 Gestadig *i.* standvastig *constans C. d. M.*
 Gestadigheid *i.* zachtmoedigheid *Manſuetudo.*
 Gestadigd *stabilitas D. B.*
 Gestal *Quid? Stoke.*
 Gestaltenisse *i.* gesteltenis of gestalte, gestaltenisse des gemoees *Oud. Vert. A.*
 Gestaltschuwing *Oud. Vert. A.*
 Gestandenisse *i.* gestalte *B. D. G. Th.*
 Gestar *i.* gesternte *D. B.*
 Gestarken *i.* starken of sterken, nu versterken *D. Bi*
 Geste en gesten *i.* historien geste, *Commentaria, Historiae D. B., Cl. Sp.*
 Gestede *i.* gestade *L. V.*
 Gestedigheid *i.* bevestigd *B. D. G. Th.*
 Gestedigt *i.* bevestigd *B. D. G. Th.*
 Gesteed nu gesteengd *part. a* steenen nu steenigen *Lapidibus objicere D. B., Cl. Sp.*
 Gesteeinte *i.* gesteente *H. M. C.*
 Gesteken *i.* steken *B. D. G. Th.*
 Gesteken niet gestoken *partic. a* verbo steken *D. B., H. M. Cl., V. D.*
 Gesteld zyn op, genegenheid hebben voor, beminnen ien vrouw *H. Velz.*
 Gestentig *i.* denk ik bestendig *Ald. W.*
 Gesterken *i.* sterken *L. V.*
 Gesterrede ogen *misſchien oculi scintillantantes B. D. G. Th.*
 Gesterte *i.* gesternte *ſ. Fl.*
 Gesteven niet gestyfd *partic. a* verbo styven *S. C., Ges., Z. N.*
 Gestevend *Oud. Vert. A.*
 Gesticht *i.* beschaafd *moratus C. d. M.*
 Gesticht en *i.* bedreven en *ſ. Fl.*
 Gestichte *i.* gebouw *Aedificium D. B.*
 Gestichte (*blyven in zyn*) *i.* by zyn stuk blyven *C. d. M.*
 Gestichtig *i.* stichtelyk *Cl. Sp.*
 Gestichtzaam *V. ſ. D.*
 Gestieren *i.* stieren *H. M. C.*
 Gestyfd *partic. a* styven *Fr. W.*
 Gestyfdde gepapte doecxkens *Cl. Sp.*
 Gestille *i.* stilte *silentium D. B.*
 Gestillen *i.* stillen *V. D. B.*
 Gestoef, dat lant is beroert van den gelude des gestoefs van synen vechters en *virgata est a voce hinnetuum* gestoef *videtur didum pro* gestuif *D. B.*
 Gestoord *i.* beroerd *turbatus D. B.*
 Gestof *i.* stof *Pulvis Sc.*
 Gestoord *i.* verstoord, gram, iratus *ſ. Fl.*
 Gestoord *i.* verstoord *turbatus D. B.*

- Gestolen *Adverbialiter*, steelswyze, heimelyk *Clam. C. d. M.*
 Gestoot voor gestoten *pulsus K. M., H. Or. d. Amb.*
 Gestore (van den helschen) *S. V. S. G.*
 Gestoren *Quid? B. D. G. Th.*
 Gestort *i.* verspreid, verstrooid *Dis-sipatus D. B.*
 Gestorven *i.* dood *mortuus* ghestorven dorre dood kreng *D. B.*
 Gestreken liggen *i.* besloten zyn van een Raadsbesluit *Oud. Vert. A.*
 Gestreken komen *i.* aankomen *advenire V. Gh.*
 Gestrekt *i.* volstrekt *Oud. R. Mog.*
 Gestrekt *i.* uitgestrekt met allen leden, gestrekt legghen *B. D. G. Th.*
 Gestryd *subst.* fryd *Regna D. B., K. M.*
 Gestryd *Lis D. B.*
 Gestrikket *i.* gestrikt *B. D. G. Th.*
 Gestrikt *i.* verstrikt *Cl. Sp.*
 Gestroeyt *i.* bestrooid *adsperfus D. B.*
 Gestroeyt *i.* verstrooid, verspreid *dispersus D. B.*
 Gestrost lees ghetorst of getrost *suc-dinetus D. B.*
 Gestroyet *i.* gestort *D. B.*
 Gestroyt *i.* verspreid *dispersus D. B.*
 Gestuerd *i.* gestierd *B. D. G. Th.*
 Gestukt (volkomentlyk *Oud. P.*
 Gestukt en verstuikt *Oud. Vert. A.*
 Gesuft, gesuft door aerdsch vernuft *D. R. C.*
 Gesuikerd *sacharo conditus* *Trasfata* gesuikerd spreken *H. de Groot.*
 Gesweer *S. B.*
 Geswyg *silentium D. B.*
 Geswyg geven *i.* zwygen *D. B.*
 Geswind *Celor* geswind verstaand *Z. N.*
 Gesworen *subst.* Naam van een Magistraats-persoon, in de Krimpenre Waard als te Stolwyk en Berkenwoude worden de Schepenen Norus genoemd. Te Hoorne werde in de 15. eeuw onderscheid gemaakt tus-schen den Rechter, mischien den Schout en Gesworens en Vredemakers *K. V. H.*
 Gesworen *partic.* van zweren *S. B.*
 Getaal *i.* getal *numerus* met getaal *ad numerum D. B.*
 Getal *i.* *numerus D. B.*
 Getal (lieffte) *i.* waardste, lieffte, beminste, *gratissima, carissima C. d. M.*
 Getamen *i.* betamen *L. V.*
 Getand *Dentatus* getande distel *Car-duus dentatus H. de Groot.*
 Getande vellen *Quid? Sc.*
 Getandeert *Quid? H. op M.*
 Getappyt *Tapissatus* redeneri *vib.* ge-tappyte of geborduerde woorden, *d.* zyn bestaard of stadhuys woor-den *G. op K. uit Br.*
 Getast *i.* aangedaan *Tactus D. B.*
 Getast *i.* opgehoopt *Cl. Sp., C. d. M.*
 Getast, zo ben ik getast *Quid? C. d. M.*
 Getiem, een gemaakte en langwylige uitrekking der woorden *Moon.*
 Geteeft *i.* getoeft, onderzocht *Oud. Vert. A.*
 Getegen (heen of weg) *i.* weg of heen getrokken *S. C.*
 Geteykenr *i.* bezegeld, verzegeld *signatus B. D. G. Th.*
 Geteykent boeck *Quid? B. D. G. Th.*
 Geteld *i.* tenten *Tentoria Castra St., Zeg., H. op M.*
 Getelde tenten *Tentoria, Castra Zeg., H. op M., H. V. Al.*
 Getelden tenten, heir *Tentoria, Castra D. B., H. V. Al.*
 Getellen *i.* tellen *numerare D. B., St.*
 Getelde *i.* tenten. leger *Tentoria Castra D. B.*
 Getamen *i.* betamen *Decere H. op M.*
 Getemen *i.* onderstaan andere *St., H. op M.*
 Geten nu gegeten *part. ab eten L. V., L. V. J., J. Fl., H. op M.*
 Geten en opgedaan *i.* gegeten en de tafel opgenomen *H. op M.*
 Getent *i.* tent *D. B.*
 Geterjuind op de weyery *Oud. Vert. A.*
 Getert *i.* getart *Laceffitus Sc.*
 Getes *Quid? L. V.*
 Getesen *Quid? S. V. S. G.*
 Gety *i.* tyd *Tempus H. H.*
 Getydiglyk *i.* tydelyk *Fr. W., S. B.*
 Getjenter (het) der zwaluwen *Oud. Vert. A.*
 Getymmerd *i.* gebouwd *Br. D.*
 Getimmert *i.* gebouw *Aedificium D. B., Veld.*
 Getippel der vingeren, van 't aanra-ken der saaren *Vond. Jes. in D.*
 Getist in drukken en wenschen *J. Bod.*
 Getochte *i.* optoch *Incessus D. B.*
 Getoecht *i.* getoocht *d. i.* getoond *D. B.*
 Getoefd *i.* onthaald *Gef., J. D.*
 Getoenaamd *cognominatus D. B., A. V. M.*
 Getogen *i.* getrokken *partic.* van ty-gen trekken *Br. D., B. D. G. Th., D. B., Cl. Sp., K. M., Z. N., J. K.*
 Getoi *i.* tooi *H. N. P.*

- Gerommel *i.* geraas en gedruis, gerommel en bravade *Oud. Vert. Ar.*
- Getonen *i.* tonen *Ostendere D. B.*
- Getooid *i.* opgetooid, opgeschikt *V. D.*
- Getoomde rouw *is, meen ik, ingetoomde, bedwongen T. P. P.*
- Getoot *Quid?* getoote trypen pan, toffelkens *Cl. Sp.*
- Getoren *i.* toren of toorn *Ira L. V.*
- Getouwe *i.* werktuig, *Instrumentum L. V., B. D. G. Th.*
- Getraan *i.* traan, geweent *F. W.*
- Getrantel *i.* heen en weder lopen *Z. N.*
- Getreden *i.* betreden *Calcere D. B.*
- Getreden *partic. van treden, getreden weg via trita D. B.*
- Getreft voor getroffen *S. C., F. W., Z. N.*
- Getrekken *i.* trekken *D. B.*
- Getrekken *i.* aanlokken *Ejopet.*
- Getrekt *i.* voorgetrokken *partic. a trekken L. V.*
- Getreur *i.* droefheid *dolor H. A. T.*
- Getroost *i.* gezind, getroost niet eenen voet te wyken *V. Herfs.*
- Getroosten zich op *i.* vertrouwen in *L. V.*
- Getroosten zich eener zake *i.* niet vrezen voor een zaak *H. H.*
- Getrou *Fidelis.*
- Getrouwe (een) *Quid. fit V. G. v. Loon, St.*
- Getrouwe *i.* getrouwheid *Fides S. B.*
- Getrouweweg *i.* getrouwig *Fideles L. V.*
- Getrouwewen *i.* betrouwen, vertrouwen *D. B., St.*
- Getrouwlgheid *i.* getrouwheid *H. Or. d. A.*
- Getuige *i.* getuige *Testis H. op M.*
- Getrouwede *i.* getrouwde *B. D. G. Th.*
- Getuig *i.* tuig *Instrumentum, Arma Sc., J. M., V. Hipp.*
- Getuig (tafels) het tuig des tafels, het geen tot de tafel behoort *B. D. G. Th.*
- Getuig nu getuigenis *Testimonium D. B., Cl. Sp., J. Fl., O. Getb. Lel., St. Br.*
- Getuig *i.* getuige *Testis D. B., H. H.*
- Getuige *Testis F. W.*
- Getummel *S. B.*
- Getuur *mischien een drukfout voor getruur. Met jammer en getuur H. N. P.*
- Getwidighet *Quid?* sy verdiende dat sy wert met onderscheyde getwidighet ende gehoort *Tb.*
- Getwiede broeders en zusters *S. Sp.*
- Geur oâer transl. *S. C., Oud. Vert. A.*
- Gevaan *i.* gevangen *D. R. C.*
- Gevaart zeide men eertyds voor gedaan *H. op M.*
- Gevaderling *susceptor Baptismi H. op M.*
- Gevayer *i.* gevader *eigenl. doch overdr. een goed, gemeenzaam vriend, by de Franschen compere. Hiervan gevayer en compeer Cl. Sp.*
- Gevayeren (gaan) *i.* gaan praten *Cl. Sp.*
- Geval *Casus L. V., H. M. C., T. P. P.*
- Geval in alle geval *in omni casu, in omni eventu H. M. C.*
- Geval in gevalle *in casu, si H. A. T.*
- Geval *i.* geluk, *felicitas H. op M., Zeg. L. V.*
- Geval *i.* welgevallen, welbehagen *V. D.*
- Gevallen *Imperf. geviel i. vallen Cedere D. B.*
- Gevallen *Imperf. geviel i. gebeuren, voorvallen L. V., B. D. G. Th., D. B.*
- Gevallen iemand iets *i.* overkomen *accidere D. B.*
- Gevallen *i.* gelukken *Zeg.*
- Gevallen *i.* behagen *Placere V. L.*
- Gevalschit tonghe niet gevalst om iemand se bedriegten *Z. N.*
- Gevangnesse *i.* gevangenis *Larcer L. V.*
- Gevangnesse doen *i.* in de gevangenis leggen *in Carcerem conjicero L. V.*
- Gevangen *Subst. in pl. non differens a gen. Steenhuus — daar se hare gevangen in leggen, besloten H. V. D.*
- Gevangen *partic. a vangen Capere H. Velz.*
- Gevangen leggen *facere in carcere gevangen leggen op den hals H. Velz.*
- Gevangenisfe *Carcer D. B.*
- Gevaren *i.* wedervaren *Casus H. op M.*
- Gevaren *partic. D. B.*
- Gevaren (uit) *i.* uitgetrokken *Cl. Sp.*
- Gevaren *i.* voorgevallen, gebeurd *H, op M.*
- Gevast *partic. van vasten, sterken, robirare D. B.*
- Gevaten *i.* vatten *Ald. W.*
- Geve *i.* gifte *donum, wordende mischien in de gantsche N. Taal alleen gevonden by Stoke H. op M.*
- Geveerde *i.* gedrag, houding *B. D. G. Th.*
- Gevee *i.* vyandig *St., H. op M., L. V.*
- Geveinzen *i.* veinzen *simulare Ald. W., C. d. M.*

- Geveinzen hem *d. i. zich* C. d. M.
 Geveld *veinſter obliqua Fenestra* Z. B.
 Geven *Imperat. gefe praef. fulj. gave dare, tribuere* D. B., Br. D., S. B., K. V. H.
 Geven zich ſchuldig *i. zich ſchuldig kennen* *Confiteri ſi reum* V. B.
 Geven niet, om de dood *i. den dood niet vrezen* St.
 Geven des graven roeden van den wenen H. V. D.
 Geven des graven buitermate H. V. D.
 Geven zyn gemoed aan den dag *i. openbaren* Reidt.
 Geven veel om dromen *i. dezelve veel achten* V. Jof. in D.
 Geven dienſt en tribuut St.
 Geven *i. ten huwelyk geven* St.
 Geven horinge op *i. miſchien luisteren naar* S. V. S.
 Geven oorzaak *Cauſam praebere* Sp.
 Geven wonder St., J. Voll. P. N.
 Geven der zake ſchout en hette H. H.
 Geven in der vyanden rugge *i. dezelve in den rug vallen* Sc.
 Geven wetten *i. maken* Oud. Vert. A.
 Geven *i. begeven* D. B., V. L., V. Jof., in E., S. V. S., H. Velz., V. P., A. v. M.
 Geven hem te ſtride enz. *d. i. zich begeven* D. B.
 Geven hem ergens in *i. zich ergens inlaten, deel nemen in* H. Or. d. A.
 Geven zyn hert om dat *d. i. op dat enz.* D. B.
 Geven *i. boete betalen* K. V. H.
 Geven ſchat K. V. H.
 Geven wiſfel van goede K. V. H.
 Geven den enen geven om den anderen *i. tegen malkander verwifelen* H. op M.
 Geven *i. maken* *facere, reddere* D. B.
 Geven *d. i. gegeven* *datus* Part. a geven H. op M.
 Geveinſet *i. geveinsd, verzeerd* *Confictum* D. B.
 Gevensdheid *i. verzeering* *Fecteo* D. B.
 Gevenſterd Z. N.
 Geveren (*maar hoe hier is*) *ſed quidquid hic acciderit, quidquid factum ſit* H. op M.
 Geverſt *i. uitgeſfeld, part. a verſten of vorſten* St.
 Geverud *i. geverfd* *Coloratus* D. B.
 Geverwd *Coloratus* Hawk. R.
 Geveſt *i. vaſtgezet* *Confixus* D. B.
 Geveſt *i. fixus* D. B.
 Geveſt an of aan *i. vaſt gemaakt, vaſt gehecht an of aan* *Configatus* D. B., C. d. M.
 Geveſt *i. beveſtigd, geveſte waarheid* Oud. Vert. A.
 Geveſtet *i. beveſtigd* B. D. G. Th.
 Geveſticht *i. beveſtigd* *Confirmatus* B. D. G. Th.
 Geveſtighet *i. beveſtigd* *Confirmatus* B. D. G. Th.
 Geveten den brand *i. den brand blusſchen* H. op M.
 Gevetert niet ſterken yſer *i. geboeid met ſterke ketenen* L. V.
 Gevetert aan de boyen Z. N.
 Gevettet *i. vetgemaakt* D. B.
 Gevicht *i. gevecht* *Pugna* Cl. Sp.
 Gevigert *i. ignotus* D. B.
 Gevig Sp.
 Gevinden *i. vinden* St., Keur v. de l. landen, Cl. Sp.
 Gevinge *i. Datio* S. V. S. G.
 Gevinge tot alre deuchden *i. overgeving, geneigdheid tot* B. D. G. Th.
 Gevyſelt *i. opgevyzeld, verheven* Oud. Vert. A.
 Geviſeren *is 't zelfde als viſeeren* *ex cogitare* L. V.
 Gevlecht *dubium, utrum partic. a vlechten an ſubſt?* Z. N.
 Gevleukt *i. gevleugeld, een gevleukte paterſtoel d. i. een armſtoel; una ſedia a braces* G. op K. uit Merw. R. Mintr.
 Gevleukt (*kort*) *i. gekortwiekt* G. op K. uit Merw. R. Mintr.
 Gevlei (*in het*) ſpreken H. H.
 Gevlieg *ſubſt. volatus* Transl. H. N. P.
 Gevlien *i. vlien* *fugere* D. B.
 Gevloden *partic. a vlieden* S. B.
 Gevloeien *i. vloeien* *fluere* Cl. Sp., D. R. C.
 Gevloekdoemd Oud. Vert. A.
 Gevlogen *i. gevloten* D. B., Th.
 Gevlogen *i. gevluucht, worde verwifeld met gevloouwen* D. B.
 Gevlokt *i. geweld, laniger* Moon.
 Gevloten *i. vloten of vlieten* J. Fl., B. D. G. Th.
 Gevloouwen *i. gevloten of gevluucht ſomtyds met gevlogen verwifeld* D. B.
 Gevlucht een neſt met jong gevluucht T. P. P.
 Gevlucht *partic. van vluchten* *fugere* Sc.
 Gevoeden *i. voeden* *Nutrire* D. B.
 Gevoedſterd Voorb. tot den W. Godsd.
 Gevoeg *i. belang, gemak, voordeel* *Commodam* L. V., Eſopet, Sp., S. V. S. G.
 Gevoeg *i. verdrag* *Conventio* St., H. V. D.
 Gevoeg ſamenſtel H. de Gr.
 Gevoegen hem *i. zo gevallen, zo gebeuren* B. D. G. Th.
 Gevoegen *i. vervoegen* B. D. G. Th. Ge.

- Gevoegt met maagſchap *i.* vermaagſchapt *D. B.*
 Gevorderd *nu* vervorderd, zich gevorderd hebben *i.* zich vervorderd, ondernomen hebben *Aggreari Cl. Sp.*
 Gevormet *i.* gevormd, gevormet worden *i.* het vormſel ontvangen *B. D. G. Th.*
 Gevreden *i.* bevreden, verzoenen, *Placare D. B.*
 Gevredet *i.* bevredigd, verzoend *D. B.*
 Gevreed *i.* bevreed, verzoend tot iemand *Conciliatus cum aliquo D. B., Cl. Sp.*
 Gevreendet *i.* gevriend of bevriend *Cognatus B. D. G. Th.*
 Gevreest *Quid? L. V.*
 Gevreifehen *i.* verſtaan, te weten komen *Reſciſcere L. V.*
 Gevreed *i.* bevryd *B. D. G. Th.*
 Gevroed *Quid? D. B.*
 Gevroeden *i.* weten & *ſubſt.* wetenſchap *H. V. D.*
 Gevroeden weten, *ſcire cum gen. rei D. B.*
 Gevrofen *partic. a* vriezen *nu* gevrozen *H. N. P.*
 Gevrucht *i.* geveid *ſ. D.*
 Gevruchtigen *i.* vrucht voortbrengen *fructum proferre B. D. G. Th.*
 Geus een vlag op de borgſpriet *Z. W., ſ. M.*
 Gevoelen *i.* gevoelen *Cl. Sp.*
 Gevuild *i.* vuilgemaakt *D. B.*
 Gewaand *partic. a* wanen, haſtighe en die niet ghewaant en was *timor inſperatus D. B.*
 Gewaar met een *Gen. Eſopet.*
 Gewaar (*lyfs*) *Sp.*
 Gewaar worden met iemand *ſentire cum aliquo D. B.*
 Gewaard *i.* bewaard *Munitus D. B.*
 Gevoegde macht *i.* vereende *H. N. P.*
 Gevoegzaamheid *Oud. Vert. A.*
 Gevoelen met een *gen.* gevoelen des wyns *d. i.* ſmaken. Dit woord wordt derhalven overgebracht tot andere zinnen, dan het gehoor *H. op M.*
 Gevoeren *i.* voeren *B. D. G. Th.*
 Gevoeſterd *i.* gevoed *Gef.*
 Gevoet *i.* opgevoed *B. D. G. Th.*
 Gevogelt *S. B.*
 Gevoghet *i.* gevoed, verknocht, verbonden te niet tot of by *D. B.*
 Gevoghet iemand met maagſchappen, *affinitate conjunctus alicui*, met trouwen *fide conjungi D. B.*
 Gevoghet te enen wiue mitter vergaderinge ſyns ſaets *commixtione adulterina junctus D. B.*
 Gevold voor vol *plenus D. B.*
 Gevolg by den meeſten gevolg van der ghemeynthe *plurimis ſuffragiis communitatis H. Gr. Jan. ander van Oudyk M. S.*
 Gevolglic zyn *i.* volgen, opvolgen *obſervare, obſequi H. op M.*
 Gevolgſel *Conſequentia Oud. Vert. A.*
 Gevonnifen *i.* vonniſen *Judicare D. B.*
 Gevoorſchikt *Oud. Vert. A.*
 Geweest *partic. a* wezen *inperf.* geweest hebben niet zyn *D. B.*
 Geweet *ſubſt. i.* geweten *Conſcientia Z. N., D. R. C.*
 Gewegen *partic. van* wegen *D. B.*
 Gewegen (*ſynde ſwaricheyt by hem*) *Sc.*
 Gewegen *i.* naaſtliggen *St., H. op M.*
 Gewei *i.* ingewand *Inteſtina T. P. P.*
 Geweid *i.* gewaad *veſtis Br.*
 Geweide *i.* ingewand *inteſtina Br.*
 Geweld *i.* macht, gezag *ſ. D.*
 Geweld *violentia Sc.*
 Geweldclykheid *Oud. Vert. A.*
 Geweldenary *Oud. Vert. A.*
 Gewelderinne *i.* heerscheresſe *Dominatrix B. D. G. Th.*
 Geweldig *i.* machtig *B. D. G. Th.*
 Geweldig *cum Gen.* geweldich's lands worden *i.* 't land in zyn macht krygen *poteri regionis L. V.*
 Geweldſchappy *Oud. Vert. A.*
 Gewelkomt *T. P. P.*
 Gewemel *S. Sp., Fonkt., Poot.*
 Gewend op *Aſſuetus alicui rei V. Herſch.*
 Gewene *i.* *Planctus, Luſtus D. B.*
 Gewene *i.* gewin, woeker *Foenus D. B.*
 Gewennis *Oud. Poez.*
 Gewenſchen *i.* wenſchen *Ald. W., B. D. G. Th.*
 Gewente *i.* gewoonte *V. Ad., V. ſ. D.*
 Gewer zyn iemand *i.* helpen, byſtaan *H. op M.*
 Gewerden *i.* werden of werden *B. D. G. Th.*
 Gewerk *i.* werk, daad *opus, factum H. op M.*
 Gewerke (*een ding van dieren*) *Res pretioſa vel pretioſi operis H. op M.*
 Gewerken *i.* werken *Ald. W.*
 Gewerneert *Quid? L. V.*
 Gewerre *obſcura vox apud St., H. op M.*
 Gewerrent *an* gewarnd, gewaarſchouwd? *L. V.*
 Gewes *i.* gewis *L. V.*
 Gewes doen *i.* verzekeren *L. V.*
 Geweſen *i.* weſen *eſſe St. S. B.*
 Geweſen *part. a* geweſen vel weſen *L. V., H. op M., H. N. P.*
 Geweſen *partic. a* wyzen *V. D.*

- Geweten *i.* weten *scire* D. B., Cl. Sp., St. S. B., Aldig. B., H. M. Cl., J. Fl.
 Gewicht *Pensatio* D. B.
 Gewicht *Mina* D. B.
 Gewicht *pondus* overcendragend gewicht *Oud. Vert. A.*
 Gewidet *i.* gewyd *d. i.* wyder maakt, uitgebreid *dilatatus* D. B.
 Gewied *i.* gewyd *sacratu*s D. B., B. D. G. Th.
 Gewiegd *transl.* opgevoed J. M.
 Gewiegd *transl.* gevleid *Ges.*
 Gewield, *denkelyk een drukfout* voor gewied *sacrum.* gewielde maachdekens Cl. Sp.
 Gewyfd (*wel gemand en*) in d'echten staat F. W.
 Gewagen *i.* melden *verb. neutr.* L. V.
 Gewagen *subst.* voor gewag *mentio* H. M. C.
 Gewagen *sensu neutro pro.* worden *fieri* S. V. S.
 Gewagmaking *Oud. Vert. A.*
 Gewalg *fastidium* K. M.
 Gewand voor gewend Sc.
 Gewand *i.* kleed *Vestis* B. D. G. Th., H. V. D.
 Gewendeld *i.* veranderd *Tb., B. D. G. Th.*
 Gewandelen *i.* wandelen D. R. C.
 Gewanderd *i.* gewandeld D. B.
 Geware *i.* gewaar St. S. B.
 Gewarig *i.* waar, waarachtig, *Verus, verax* L. V., D. B., L. V. Fr. W. Pass. en Ev. D., St. B. d., Zeg., Cl. Sp.
 Gewas *subst.* volbrengen te gewasfe *Perducere ad incrementum* D. B.
 Gewas *verb. imperf. a* geweest of gezyn Cl. Sp., S. V. St. B.
 Gewassen *partic. a* wasfen *Crescere* D. B.
 Gewassen *partic. a* wasfen *lavare quod tamen dubito, an unquam alibi per duplex f pro sch scribatur* B. D. G. Th.
 Gewaterd *i.* met water gemengd van wyn Cl. Sp.
 Gewecht *i.* gevecht *Pugna* Sp.
 Gewed *pignore certatus* Handv. V. Gr.
 Gewedde hand *Handv. V. Delft.*
 Geweeft nu geweven *Textus* *Ges.*
 Geweeft *Textura* D. B.
 Geween *Luctus* D. B.
 Geween doen *i.* weenen D. B.
 Geweerd in hare *Quid?* Sc.
 Geweerdigen hem of zich *Dignari* Cl. Sp.
 Gewaard *i.* gemachtigd, gewaardchand *Handv. van Medenbl.*
 Gewaard gewaarder hand panden H. V. D.
 Gewaard gewaarde Rechter *Handv. V. Kennem., H. V. D.*
 Gewaard gewaarde Bode *Handv. V. Medenbl., Handv. V. Hart. Aalbr. M. S., V. D. Wal, H. V. D.*
 Gewaard gewaarde Biecht. *An idem quod ware?* St. Br., C. d. M.
 Gewaardigen *i.* *Dignari* D. B., V. L., D. H.
 Gewaardigen zich iets V. N.
 Gewaardigen iemand iets V. Dav. in ball., D. H.
 Gewaarlyk *i.* waarachtig *Verus certus* Zeg.
 Gewacht *i.* bewaard *Custoditus* D. B., Pelgr., H. de Gr.
 Gewachten *i.* wachten H. M. C.
 Gewachten hem *d. i.* zich van iets nu zich hoeden voor iets *Cavere ab aliquare* Cl. Sp.
 Gewad *i.* wed *vadum* H. op M.
 Gewad *i.* gevaar *periculum* zekerlyk *transl.* Pelgr.
 Gewade *i.* wed *vadum* D. B.
 Gewade *i.* gevaar L. V.
 Gewade *i.* ingewand *Viscera* H. op M.
 Gewag *i.* melding K. M., H. Gr.
 Gewag doen van iets *i.* gewag maken van iets H. op M.
 Gewagen *imperf.* gewoog *Active* verhalen, vertellen *narrare* L. V., C. d. M.
 Gewyd *partic. a* wyden *inaugurata* D. B.
 Gewyd *partic. a* wyden *d. i.* wyder maken *Dilatate* D. B.
 Gewysd *partic. a* wyzen *monstrare* D. B., Tb.
 Gewysde (*de*) zaak *Oud. Vert. A.*
 Gewild hebben voor hebben willen D. B., K. M.
 Gewin *i.* winst *Lucrum* C. d. M.
 Gewinnen *i.* winnen, bekomen, verkrygen B. D. G. Th.
 Gewinnen des *i.* daar toe komen H. op M.
 Gewin vordering *Oud. Vert. A.*
 Gewis *i.* gewisse *Conscientia* H. de Gr.
 Gewis *adj. i.* vast S. B.
 Gewis iemand nemen *i.* hem aantasten, dat men, om zo te spreken, zeker is van hem te overwinnen V. V.
 Gewis *i.* zeker van iets J. D.
 Gewit *i.* wit of witgemaakt D. B.
 Gewoente *i.* gewoonte *Consuetudo* Br. D.
 Gewoest *i.* woest *desertus* D. B.
 Gewoest *i.* *partic. a* woesten nu verwoesten *vastare* D. B.
 Gewoestheid *i.* woestheid *vastitas* D. B.
 Gewogen *partic. a* verho wegen S. B. Ge-

- Giegagen *i.* balken *rudere de Asino Moon.*
- Giegauw by *Visf i.* misschien 't geen men in de Schilder- en Bruincerkunde of Beeldhouwery noemt Ariades, Moresques, of misschien de Harpyen, die men op de Plaat by *Visf.* ook vindt. *Erg.* gegans *G.* op *K.*
- Giey *Quid? L. V.*
- Gielys *i.* gillis *nomen proprium H.* op *M.*
- Gien dat is geen, *nullus*, in ghiennen faken oirconscap draggen *K. V. H.*
- Gien tweemaal in eene rede, foo en moet ghien poertier ghien goet aanspreken *K. V. H.*
- Gien achter niemand, ende niemant sal ghien oven laten maken ten fi bi den recht, *sequitur tamen in eod. art.* niemant sal een oven setten *K. V. H.*
- Gien frequent, dan gheen scepen sal laten tuighen dan *K. V. H.*
- Gienerhande *i.* generhande *K. V. H.*
- Gier *Vultus H. de Gr., Gef.*
- Geer (*Verkens.*) *Verkens* dief *G.* op *K.*
- Gier *adj.* guur *C. d. M.*
- Gier voor gierig of begeerig als leergier *Sp.*
- Gierecheit *i.* gierigheid *Avaritia H.* op *M.*
- Gieren *verb.* 't gieren van de vlerken der vogels in de lucht, in 't gieren op haar vleugelen *Oud. Vert. A.*
- Gieren naar *i.* haken naar *Oud. Vert. A.*
- Gierig *i.* onverzadelyk *Avidus. D.* op *B.*
- Gierig *appetens*, gierig na 't licht *appetens lucis S. V. S.*
- Gierig *bono sensu*, in heil gierig *H. Ach. en Pol.*
- Gierigheid *Avaritia L. V., D. B.*
- Gierigheid *Cupiditas D. B.*
- Gierigheid *i.* begeerlykheid, gierigheid van geld *H. de Gr.*
- Gierigheid *i.* gulzigheid *Aviditas D. B.*
- Geerliken *i.* guriglyk *Avare D. B.*
- Gieten, *Fundere D. B., B. D. G. Th.*
- Gieten *transl. de Cant. Gef.*
- Gietketel, beelden, zo even uit de gietkelen genomen *Oud. Vert. Ar.*
- Giefken *i.* een kleine gift *C. d. M.*
- Gift *Donum H. de Gr.*
- Gift *Donum Incertum utrum Masc. an neutrum D. B.*
- Gigagen *i.* balken van een ezel *rudere V. P.*
- Gigen *Quid? V. D.*
- Gygen en hygen. *H. Or. d. A. corts* daar na gekomen de posten al ghyghen.
- Gygen an snikken *P. N.* 't was al na geld, dat ik elk hoorde ghyghen.
- Gild *Prodigus Br.*
- Gilde (*de*) spelen *i.* brassen, tieren, verkwieten *S. d. Ph., Oud. Vert. A., Visf., Westerb.*
- Gilde volk *i.* 't gemeen, graauw, *Vulgus D. B.*
- Gilden *i.* tieren, brassen, *V. P.*
- Gildenhoofd *Praefectus Collegii G.* op *K.* uit *Mernede, R. Mintr.*
- Gile, leugen, *mendacium*, sonder gile een rymlap by onze oude Dichters *L. V., St., Zeg., H.* op *M.*
- Gilen *i.* liegen, sonder gilen, een rymlap, *L. V., Zeg.*
- Gylen *i.* gyl, ritzig zyn, *Lascivire* gylen naar boelen, *Br.*
- Gylen naar giften, gaven, goud *i.* haken naar giften *enz. J. D.*
- Ginder, daar. *Esopet.*
- Ginge ende gave *i.* gangbaar *H. V. D.*
- Ginnegabben *i.* belachen, *Westerb. dicitur etiam ginnegappen.*
- Ginnegappen, *hetzelfde als ginnegabben*; spotten, ginnegappen, kyven, liegen, achterklappen, *V. D.*
- Ginnen *i.* beginnen *H. Br. Zang.*
- Gins en weder, *huc, illuc*, gins en weder varen *V. D.*
- Ginsfen noch neer *i.* gins noch neer *neque huc neque illuc D. B.*
- Ginswaart *illuc D. B.*
- Gyort, gyot, ghye, wyt, *hetzelfde als in 't Lat. guido of wido H.* op *M.*
- Gypen, een scheepswoord, als by een rak in den wind, het zeil schielyk dreigt over te slaan, overdrachtelyk voor sterven, te gronde gaan, *H. V., Moon, Poot.*
- Gypen (*liggen op 't*) *i.* leggen op sterven *Moon.*
- Girfen den schaatsryders toegeschreeven, de schaatsryder girst in 't ysen locht? *Quid proprie? S. V. C.*
- Gis *i.* gisling, op de gis, by de gis *V. D.*
- Gefarme, een zeker wapentuig *H.* op *M.*
- Gyfe *gall. guise i.* wyze *C. d. M., Faltie d. Viol. door P. de Herpener S. d. Ph., J. M.*
- Gysel of gisel *Obses, St., D. B., J. F.*
- Gysel nemen, houden te, leggen te *St.*

- Gyfel (*te*) dagen *H. V. D.*
 Gyfel (*te*) roeren, zenden *ƒ. Fl.*
 Gyfelen een land aan zyn hand *i.*
 een land aan zich onderwerpen,
St.
 Gyfelen een land aan iemands zyde
i. 't zelve voor hem verzekeren,
St.
 Gyfelen *transl.* voor bedwingen, als
 't zwaard in de scheep, *Feitema*
Triomf.
 Gyfelen, bewaren 's lands oorlogs-
 tuighuis, daar de Flitsen van den
 leeuw gekyld zyn *E. Kraayv.*
 Gyfelfchap hanteeren, *obsides detinere*
H. V. D.
 Gistelyk *Competuralis* *Oud. Vert. A.*
 Gisten op iets *S. V. S.*
 Gistinge *Aestimatio* *D. B.*
 Gift *i.* droessem, grondsap, hef,
Fex.
 Gyfkerken *i.* vonkjen *Scintillula* *ƒ.*
Fl.
 Geth, met een ruede sal men geth
 verslaen en cymenum met enen stoc
D. B.
 Glas *i.* glas *Vitrum* *Zeg.*
 Gladden *i.* glad, ligt maken, glad-
 den den handel *d. i.* gemakkelyk
 maken *H. H.*
 Gladdigheid *S. B.*
 Glansen *i.* glanzig zyn *Veld., S. V.*
Ch.
 Glas *i.* tyd, beurt *Z. N.* By glafen
 om *d. i.* elk zyn beurt. *Dewyl de*
tyd op de Schiepen by uurglazen
werdt afgemeten *Sp.*
 Glat *i.* glac, glatte woorden *S. B.*
 Glary, lans, speer, *luncea, hasta* *D.*
B.
 Glarie lans, speer, *Luncea, L. V.,*
D. B., Cl. Sp., Chron. van Zeel.
 Gleep, samenvoeging der steenen *S.*
B.
 Glesfen *i.* glisfen *S. V. S. G.*
 Glibber glad *Oud. Vert. A.*
 Glyden *verb. neutr.* *ƒ. K.*
 Glyden *Memoria labi.* *Mier. Chb.*
 Glyk voor gelyk *K. M.*
 Glyken *i.* gelyken *K. M.*
 Glimmen *nitere* *B. D. G. Th.*
 Glimp *i.* glans *L. V., H. H.*
 Glimpelyk *i.* glimpig *L. V.*
 Glimpelyk *i.* zonder glimp *H. Ged.*
 Glimpend, glimpend kouter *Poot.*
 Glimpig *i.* schoon schynend *H. H.*
 Glimpvernis *Oud. P.*
 Glinsteren *S. B.*
 Glinster *S. B.*
 Glinsteren niet glinsteren *S. B.*
 Gloed *i.* *Calor vehemens* *C. d. M.*
 Gloedig *ardens*, overspel *C. d. M.*
 dorst *P. N.*
 Gloeien *Ardere* *P. N.*
 Gloeien in een' lichten brand *V. L.*
 Gloeien, blinken van een roos *C. d.*
M.
 Gloor *i.* glorie, de gloor haars roem
 lesfchen *H. Br.*
 Gloor (*de*) zyns naams *Oud. P.*
 Gloferen winst uit winst *i.* zoeken
Visf.
 Glottoen *Quid? Zeg.*
 Gloze, verklaring van een woord glos-
 sa *ƒ. D.*
 Glozen *i.* blinken *C. d. M.*
 Gluk voor geluk *K. M.*
 Gluren *Sp., T. P. P., H. Br., ƒ.*
K., Schem. Sal. Liefdel.
 Glurig *Anflo.*
 Gnor (*helsche*) *Oud. Vert. A.*
 Gnorren *Oud. Vert. A. de Care.*
 Gnokachtig, een hongerige konst,
 altyd gnokachtig *Oud. Vert. A.*
 Guokken, deeze loopen gnokken
 door de huizen 'der edelen *Oud.*
Vert. A.
 Gnorren *i.* knorren *Z. N.*
 Gochelary *Oud. Vert. A.*
 Gochelboek *Oud. Vert. A.*
 Gochelen *H. H.*
 Gochelkuur *Oud. Vert. A.*
 God *gen. Goods, acc. God* *D. B.,*
B. D.
 God om Gode *i.* voor God *in plaats*
 van God *D. B.*
 God, iemand bevelen te Gode. *Man-*
dare, commendare aliquem Deo *D.*
B.
 Gods (*de*) armen niet enkel Gods ar-
 men *Pauperes* *D. B.* zie ook op goed
subst.
 Gods sone (*de*) niet enkelyk Gods
 sone *D. B., St.,* zie ook op goed
subst.
 Godes loon *V. B.*
 God (*alst*) woude, een spreekwys
 gemeen als een zaak of daad door
 Gods byzondere bestiering geschied
 of te rechter tyd iemand gekomen
 of voorgevallen was. Men zeide
 daar voor ook God wouds *H. op*
M.
 God, bi Gode *i.* door God, een
 spreekwys zeer gemeen by Stoke *H.*
 op *M.*
 God bevrucht *Vr. C. A.*
 Goddienstelyken *i.* godsdienstelyk *Cl.*
Sp.
 Goddienstig *i.* godsdienstig *D. B.*
 Godendac, een verbastering van het
 woord goeden dag, den naam van
 zekere Piken by de Vlamingen in de
 14. Eeuw in gebruik. Aanteekening
 van den Heer van Wryn uit du Can-
 ge, zo ik meen.
 Godevaard *Lat. Godefridus, Gall.*
 Godefroy, Geoffrooy, Godevaard
 is by verkorting Govaard, Goverd,
 nu zegt men kwalyk Godefrid voor
 C c 2 Go-

- Godvercerd, als men spreekt van Godevaard, met den Bult, H. op M.
- Gode waert (tot) *Deum versus Cl. Sp.*
- Godheid nu Godgeleerdheid *Theologia H. H., V. P.*
- Godingen der graven vele *Kolyn*
- Godlik *Pius O. Get. L. Lel., Me-fraan, Aldig, R. Bync.*
- Godloos *Impius S. B.*
- Gods lof *Dei Gloria B. D. G. Th.*
- Godspel *Oraculum Anst. P.*
- Godswetser *Theosophista Oud. Vert. A.*
- Godvergeten, Menschen van Godvergeten droefem *A.*
- Godwouds, de zelfde spreekwys als: alst God woude i. door Gods bestier *St., V. B., Poot H. op M., Zie ook Alkem. Cerem. der Begr.*
- God wouds, *cronici si Dis placet*, zy moeten lachen om die verwaande God wouts *Doktoren Viss. Zinnep.*
- Godienstigheid i. Godsdienstigheid *Br. D.*
- God ni go *Regio Reyd.*
- Goed (in 't) aanvaarden, zie goed.
- Goe (te) geven i. toegeven *Concedere Oud. Vert. A.*
- Goed subst. God. Deus Heer van de Goeds zone, de Goeds crachte, de Goeds arme, de Goeds want en wanden, altyd met het art. voor Goed *H. op M.*
- Goed *Bonum pl.* goeden ook wel goejen niet goederen, *res, Bona Sc., D. B., K. V. H., H. M. C., H. Utr. d. Heb. Amb., J. Fl., V. B.*
- Goed aanspreken voor eyghen, *vindicare, petere actione in rem K. V. H.*
- Goed (lyf en) verhoeren *K. V. H.*
- Goed i. koopmanschap *K. V. H.*
- Goed wechvlugten *K. V. H.*
- Goed de bonis, *credo, feudalibus*, dat goede huys te Montfoorde d. i. *Castellum Montfortiae St.*
- Goede lieden van Zuthollant, *Vasalli Zuidhollandiae H. V. D.*
- Goed myns *H. Gez.*
- Goed (verwrocht) d. i. verbeurd, *bona publiata S. Sp.*
- Goed bezitten panden. Zie bezitten.
- Goed (te) houden i. vergeven, *ignoscere Verh. P.*
- Goed aanvaarden in 't goe d. i. in 't goede, ten beste nemen *V. Virg.*
- Goede (te) doen *S. V. S.*
- Goede (te) keren i. houden, nemen *Bred., G. op K.*
- Goede (in 't) ontvangen i. nemen *C. de M.*
- Goet voor goed d. i. God *Deus D. B.*
- Goed bidden i. heil, geluk bidden, geluk wenschen *D. B.*
- Goed en zoer *B. D. G. Th.*
- Goed recht, het is goed recht d. i. billyk *aequum Zeg.*
- Goed rond zeggen i. rond uit zeggen, *praefise dicere H. A. T.*
- Goed rond ad verb. verstaan goed rond *S. V. S.*
- Goed rond adj. myn goed rond i. myn openhartigheid *S. V. S. G.*
- Goed aanvangen, *Vindicare sibi H. V. D.*
- Goed aanvatten, *Vindicare sibi H. V. D.*
- Goed bevaren i. vinden *H. V. D.*
- Goed schutten *H. V. D.*
- Goed vrien hem met vrien goede *K. V. D.*
- Goed i. eerlyk, goede knapen, *virii honesti K. V. H.*
- Goed, goede fame, *illaesa existimatio H. op M.*
- Goeddenken i. schynen, *videri H. op M.*
- Goeddunken i. goedvinden *C. d. M.*
- Goedelik i. goelyk, fraai *Poot.*
- Goedeloos i. zonder goed *St.*
- Goeden i. ryk maken, goed geven, *Ditare L. V., St.*
- Goeden, *heredem facere Kl. v. d. lage Landen, Veld.*
- Goeden i. schenken, *Donare St., S. V. S. G.*
- Goeden waaryan gegoed zyn *K. V. H.*
- Goed i. zeker, ter goeder waarheid *K. V. H.*
- Goed, ter goeder trouwe, *bona fide V. D.*
- Goederhande i. goedertieren *H. M. C.*
- Goedertieren (de) *S. B.*
- Goedertieren met een gen. goedertieren iemands *D. B.*
- Goedertieren *Fr. de Haas, Poot.*
- Goedertierenheid, *Propitius D. B.*
- Goedertierig *Manfuctus C. d. M., S. C.*
- Goedewelwinning, *Captatio benevolentiae Oud. Vert. A.*
- Goedgrondig i. uit een goeden grond goedgrondig danken *S. V. S. G.*
- Goed jaar, *Interjectio Ald. B.*
- Goedig i. goed, goddaartig *Viss.*
- Goedliks *H. V. D.*
- Goed rondsche i. eenvoudig, oprecht *simplex, sincerus Sp., Br. Poez.*
- Goedunkenheid i. goeddunkenheid, welgevallen *B. D. G. Th.*
- Goeyfack pye, slecht, gemeen kleed *Cl. Sp.*
- Goelyk i. bevallig, aanminnig *Moon.*
- Goelikjes fraaitjens, *G. op K. uit Huighens.*

- Goem cura Zeg., L. V.
 Goem nemen i. acht geven, acht slaan L. V., Zeg.
 Goen voor goeden, goen dag i. goeden dag K. M.
 Goeraaf G. op K. uit de Erfgrav. Bediende.
 Gogulen i. hikken Cl Sp.
 Gokelaar nu gochelaar *Hariolus*, *Magus*, *Incantator* D. B.
 Gokelen i. gochelen, gokelen onder den hoed H. op M.
 Gokelie i. gochelary L. V.
 Gokelrie i. wichelary, tovery, *Augurium*, *Magio Pelg.*, D. B.
 Gollefachtig i. galvachtig *Rindulofus* Oud. Vert. A.
 Golven *mari transferi* S. V. C.
 Gome, acht, zorg, Cura, gome nemen op iets i. acht slaan op S. V. S. G.
 Gome nemen tot St.
 Gome nemen *cum genit.* St.
 Gomen op iets i. letten op iets S. V. S.
 Gomen, een stopwoord dat alles beteekent by L. V.
 Gond (de, het) i. gene Sc.
 Gonnen i. gunnen *Imperf.* gonste Zeg.
 Gonst i. gunst *Cratin.*
 Goren i. geuren, goer geven, reiken *Olere* L. V.
 Goren, niet geloof gegoort zyn *Quid?* S. V. S. G.
 Goot zie gote.
 Gootman die by de Walvischvangst het Spek van den afgemaakten Visch met schoppen langs de goot in 't ruim strykt Z. V. W.
 Gordel *Zona Onz*, D. B.
 Gorden i. omringen *Congere* D. B., *Gef.*
 Gorden in reine Sneeuw, Poot.
 Gorden met vreeze *Quid?* S. V. S. G.
 Gordine i. gordyn D. B.
 Gore (der) i. der goonre d. i. der geener H. op M.
 Gorge *Quid?* een gorge veddelaar G. op K. uit *Nozem. Klaartje.*
 Gorgier, een wapen tot bescherming van den hals dienende. *Pelgr.*
 Gort-man *Quid?* Sc.
 Gote *Cynalis* S. B.
 Gote *Fusura* D. B.
 Gote *Alvetus fluvii* f. Fl.
 Goud, *Aurum*, zo trouw als goud, spreekv. beteekenende, dat hy van wien men spreekt, als goed goud de proef kan doorstaan. Moon.
 Goudbloem niet goudsbloem A. V. M.
 Goudbloemig K. M.
 Goude (ter) bier brouwen K. V. H.
 Goudwege i. goud gewicht *Ald. Wederl.*
 Goudziek *Auri cupidus* f. M. Bat.
 Goupe, kolk.
 Gouw, *Regio*, *provincia*, *territorium* *Colyn*, *Matth. de M.*
 Gouw voor goed *praeteritum* van gelden V. D.
 Gouwe voor Gouda C. d. M.
 Graach i. *gracilis* C. d. M.
 Graad i. trap, *gradus* H. Or. d. A., H. M. C., f. Fl.
 Graaf, *Comes* St.
 Graaf, niet altyd bepaaldelyk die het Graafschap bedient, maar somtyds ook zyn Stadhouder of Voogd des Lands, vooral zo het een Zoon des Graafs is H. op M.
 Graafgeding i. des Graven Vierschaar *Judicium Comitum* Handv. v. Kennem.
 Graafnede i. Gravinne H. op M.
 Graafnedinne verbastering van Graafnede, Gravinne H. op M.
 Graan *Quid?* Zeg.
 Graauw i. gryns, *Canus* D. B.
 Graauw, (het) 't gemeene Volk, *Vulgus* f. D.
 Graauwen i. graauw of gryns worden, *Canescere* Gem. Spw.
 Graauwheid i. grysheid, *Canities* D. B.
 Grabbelary Oud. Vert. A.
 Grabbelen met beide de handen in 't gras f. Fl.
 Grabbelregels Oud. Vert. A.
 Gracelyk ichoon, *formosus* D. B.
 Gracelik, *Gracilis* D. B.
 Gracht i. graft, *sepulchrum* D. B., C. d. M.
 Grafnede, Gravin, *Comitessa*, Recht van den Prins van Oranje op Veere.
 Graf, *sepulchrum* K. V. H.
 Graft, *sepulchrum* D. B.
 Graft, *fossa* Oud. Vert. A.
 Gragen i. graag, begerig maken f. K.
 Graken (het) van den dag nu het kriecken H. op M.
 Gram 't zelfde als droevig, komt ook in 't Fr. voor H. op M.
 Gram *iratus* tegen iemand, ook alleen iemand zonder tegen D. B., C. d. M.
 Gramende minnenyd Oud. Vert. A.
 Grammelyk gezind H. A. T., C. d. M.
 Grammoedig Sc.
 Gramscap, *ira* D. B.
 Gramscap, *furor* D. B.
 Gramscap des toerns, *ira furoris* D. B.
 Gramschap (de) Gods i. de vallende Ziekte, *Epilepsia*, *Morbus Comitialis* H. op M.
 Gramtoornig *Sch. d. Ph.*
 D d Gra-

- Grane *i.* zaad *femen* L. V.
 Granen *Quid?* S. V. C. Ch.
 Gras, te niere grafe, Vere novo St.
 Grasduinen (gaan in) J. D.
 Grafelen *Quid?* Schout Bont die graf-
 felt vast V. P.
 Grave (ten) komen *i.* niet tot ie-
 mands begravenis komen, maar tot
 deszelfs graf H. op M.
 Grave (ten) waard dragen een dood
 vis J. K.
 Grave *i.* graf, kuil B. D. G. Th.
 Graven *Fodere* D. B. Imperf. groef.
 Graven Imperf. groef, Sepelire D. B.,
 St., Veld., K. V. H., Zeg., J.
 Fl., L. V., B. D. G. Th.
 Graven nu graveren *Sculpere* D. B.,
 L. V.
 Graver *i.* graveerder, *Sculptor* D.
 B.
 Graveren *Sculpere* D. B.
 Graucraar nu graveerder, *Sculptor* D.
 B.
 Grawigheid *i.* graauwigheid, grys-
 heid, *Canities*.
 Grecht *i.* gracht, *fossa* H. M. C.
 Gredfelen van weze H. H.
 Greep, *Persuasio* V. Hersch.
 Greep *i.* list J. K.
 Grefien verb. *credo inferere fructus*
 K. M.
 Greiden *placere* M. C. C. R., S. V.
 S. G., M. Geer Fab., Oud. Vert.
 A., S. V. S. R., Westerb., H.
 Or. d. A., Paffenr., Gef., habet
 misgreiden *Displicere*.
 Greie *Lubitus* C. d. M., Gallia Gré.
 Greye, *Lubitus Gallice* Gré C. v. der
 M.
 Grein 't zelfde als greiden, behagen,
Placere C. d. M., Oud. Vert. A.,
 M. C. C. R., J. D.
 Greien *i.* weenen V. P.
 Greinde trompet S. C.
 Grein, Juweel H. Or. d. Amb.
 Grein *i.* uitmuntend Zeg.
 Grein *i.* graan Chron. van Zeel., C.
 d. M., Paff., W. V. Ar.
 Greindel *i.* grendel Cl. Sp.
 Green, *mulier placita* S. V. S.
 Greinsen in 't helsch verdriet S. V.
 S. G.
 Gremelen V. Virg.
 Gremmen *i.* grimmen, *Frendere* D.
 B.
 Grenadier, Granaat-Appelboom P.
 N.
 Grendel, *Veatis* D. B.
 Grendels van 't gemoed T. P. P.
 Grenen, *subvidere* H. Hist.
 Grenikken der fortune H. H.
 Grenzen, overdr. gemeenschap heb-
 ben met, gelyken naar V. J.
 D.
 Greuen *i.* denk ik, vinden Fl.
- Grief *i.* hartzeer, smert, *dolor* C. D.
 M., Zeg.
 Griefte hetzelfde als grief S. V. S.
 Grieken *i.* Griekenland, *Graecae* J.
 Fl., B. D. G. Th.
 Grielen bloed V. P.
 Grielen *i.* krielen, vol zyn Paffenr.
 Griet, (*quade*) Spreekwoord, denklyk
 afkomstig van Margaretha, Dochter
 van Boudewyn H. op M.
 Grieven, smerten H. Or. d. A.
 Grieven, ontberen V. Ad.
 Grievlyk *i.* nadeelig C. d. M.
 Grievlyk, brosch, verganglyk C. d.
 M.
 Griffelen *i.* enten S. V. S.
 Griffelen nu griffie D. B.
 Griffen *i.* graveren S. V. C., S.
 C.
 Griffen overdr. voor bevestigen S.
 C.
 Griffen overdracht. in'enten S. G.
 Gryn, de bruine grynsen van des
 Hemels aanschyn H. Or., H. Ged.
 Gryn *i.* momzicht Voorb. tot den W.
 Gedsd.
 Grynsen, *Frendere* D. B., Sc.
 Gryp, gryps D. B.
 Grys, *Canus* B. D. G. Th., C. d.
 M.
 Gril *i.* grillig, *frigidusculus*, grille
 winter H. Or. d. A.
 Grille *Phantasia* H. D.
 Grim *i.* gramschap, *ira* V. L., R.,
 P. Verh., Poot, G. op K., uit
 Merw.
 Grimmelen *i.* krielen, *scatere* V. L.,
 V. P., H. H., J. M. B.
 Grimmen, *Mutere* D. B.
 Grimminge, *Fremitus* D. B.
 Grindig, *Scabiosus* S. B.
 Grynen Imperf. green, grimlachen,
subvidere G. op K. uit Merw.
 Grynen Imperf. green *i.* grimmen,
 Vb., Z. N., V. L., H. H.
 Grinnen *i.* grynen J. M.
 Grip *Aratiuncula* D. B.
 Grypen, vangen, *Capere* D. B.
 Grysen *i.* grys worden, *Canescere* S.
 V. S.
 Grising *i.* trilling V. Virg.
 Groef *i.* grof, lomp, *Stupidus* C. d.
 M.
 Groefd *i.* gegroefd *d. i.* gegraveerd,
Coelatus.
 Groeien, *Crescere* B. D. G. Th., V.
 Hersch.
 Groeien, *Verere* D. B., C. d. M.,
ubi sermo est de groeiend hair, quod
opponitur grys.
 Groeien, uitschieten, *Germine* D.
 B.
 Groeien *act.* voortbrengen, *Proferre*
 D. B., S. B., S. V. S.
 Groeien *subst. i.* zaad, *Germen* D. B.
 Groei-

- Groeiën, *Metaph. V. L.*
 Groeiendeheid, *Veriditas D. B.*
 Groeinisfe, *Germen D. B.*
 Groeifel, *Germen D. B.*
 Groen *i.* dartel, *Lascirus G. op K. uit H. Gr.*
 Gronderen *zo ik meen voor gronderen*
Sc. d. i. doorgronden.
 Groenen *i.* groen worden *V. Herfch., V. P., S. B.*
 Groenfel *i.* groenfel *S. B., K. M.*
 Groenfel een kraai, *Graculus Esopet.*
 Groes of grosfe *i.* graszode, *Cespes Viredis Sc., J. Fl.*
 Groet *i.* groot, *magnus St., D. B., L. V.*
 Groet en smal *i.* groot en klein *L. V., St.*
 Groet *gen. masc. des groet H. op M.*
 Groet *i.* groot, een zekere munt *K. V. H.*
 Groeten *i.* gelukwenschen, groeten den Koning met den intrée in zyn ryk *V. Ad.*
 Groetfele *i.* groeting *S. V. S.*
 Groetfen (een) hebben *op B. D. G. Th.*
 Groeze *i.* zoodde, *Cespes V. V.*
 Grof, *Rudes D. B., H. A. T.*
 Grof *i.* dik, *Craffus D. B.*
 Grof, het grof vermaek der zonden *D. R. C.*
 Grofheid *i.* dikte, *Grossitudo D. B.*
 Grofkiken *i.* grofzyk *D. B.*
 Groien *i.* groeien, *Verere D. B.*
 Groien *i.* groeien, *Act. Germinare D. B.*
 Grol *ik denk grommert Gef.*
 Grollen, *Grunnire Gef.*
 Grom van visch *i.* 't ingewand van den visch, daar van te Utrecht de Visch-grommers, die de visch schoon maken en 'thuis brengen *G. op K.*
 Grommelen, 't zelfde als grommen, *nutere G. op K. uit Huig.*
 Grond (in den) *i.* geheel, ganschlyk *C. d. M., H. Or. d. A.*
 Grond (te) dryven *i.* gaan *Gef.*
 Grondboek, blaffert en grondboek, *Oud. Vert. A.*
 Grondbouwing eener Stad *i.* eerstflichting *Oud. Vert. A.*
 Grondbrakig *i.* dat tot in den grond breckt *H. de Gr.*
 Gronde (te) *i.* geheellyk, *Omnino B. D. G. Th.*
 Gronden, *Investigare D. B.*
 Gronden *i.* fimare *V. D. Herfch.*
 Gronden *i.* doorlezen, *Perlegere H. Br.*
 Grondeigendom *Oud. Vert. A.*
 Grondeloos (een) vergeet *H. Ged.*
 Gronderen *i.* doorgronden *H. Or. d. A., H. M. C., Cl. Sp.*
 Grondieren, 't zelfde als gronderen *B. D. G. Th.*
 Grondlier *Oud. Vert. A.*
 Grond oorzaak *Oud. Poëz. en Vert. A.*
 Grondsteun *Oud. Poëz.*
 Grondstof *Oud. Vert. A.*
 Grondtaster *Sp.*
 Grondtouw, een zeker Scheepstouw *Z. W.*
 Grondvast *Oud. Vert. A.*
 Grondvest, *fundamentum transl. V. P.*
 Grondwalen *d. i.* grondeloze walen, *Gurgites Oëtr. W. Waard.*
 Groot, grooter *S. B.*
 Groot *i.* *magnus*, groot en smal *H. op M.*
 Groot noch klein *i.* in geenën deele, in 't geheel niet.
 Groot *i.* veel, groot geld, groot volk, *multa pecunia, multus populus Viff. Zeg.*
 Groot van magen zyn *i.* van aanzienlyke afkomst en geslacht *Zeg.*
 Groot *i.* beroemd, *Celeber J. Vollenh. P.*
 Groot gaan *i.* zwanger gaan, zwanger zyn *S. C., Poot.*
 Grootachting (in) houden *S. B.*
 Grootdadigheid, *Magnificentia H. Ged.*
 Grootgeachtte *S. B.*
 Grootte *i.* zekere hoeveelheid, de grootte van twee ponds geld *H. op M.*
 Grootigheid *i.* grootheid *Sch.*
 Grootzichtigheid *Oud. Vert. A.*
 Grootwichtig *S. B.*
 Grootwoordige Redenaars *Oud. Vert. A.*
 Grootzigheid *i.* grootschheid *J. K.*
 Gros (in 't) *i.* in 't algemeen *H. de Gr., J. D.*
 Gros (in) in 't algemeen *L. V.*
 Grosfe (werpen op 't) *Sc.*
 Grotelyk niet grotelyks, *magnopere D. B.*
 Grotelyk niet grotelyks, *magnopere D. B.*
 Groteliks, *magnopere S. B.*
 Groten *i.* groeten *B. D. G. Th.*
 Groten *i.* grootmaken, verheerlyken, *Magnificare D. B.*
 Groten *i.* groter maken, vergroten *S. V. S.*
 Groten *i.* begroten, schatten *H. V. D.*
 Groure, gefochte fabulen *Sc.*
 Grouwen, brieven vol grouwens, *litterae plenae horroris H. Br.*
 Groven, een paard achter rond gegroefd *S. V. C.*
 Groveren *i.* graveren, *Sculpere D. B.*
 D d 2 Gro

- Groveringe *i.* graveringe, *Celatura* D. B.
- Gru *i.* gruwel of afschrik *Sc.*, C. d. M., S. V. S., S. V. S. G., Vb. R.
- Gruel *i.* gruwel B. D. G. Th.
- Gruep, met gruepen dreck smyten *Gem. Spw.*
- Gruet *i.* groet, *salutatio* D. B.
- Gruete *i.* groete, groetenis L. V.
- Grueten *i.* groeten *Zeg.*
- Gruiten *i.* raken, aangaan *Pelgr.*
- Gruetfede *idem quod* gruechuis H. V. D.
- Gruethuis *i.* daar men 't gruitgeld betaald H. V. D.
- Grullen, *Grunire* C. d. M.
- Grummen *i.* grommen, *Grunnire* f. Fl., H. V. Al.
- Grut *vulgus* het arme grut der waarzeggers *Oud. Vert. A.*
- Grute *i.* gruite, *Veddigal quoddam a Cocturibus Cervisiarum pendendum* H. V. D. & *ibi van de Wal.*
- Grutteneeter, gezworen grutteneeters *d. z.* de matrozen H. N. P.
- Gruuwzaamheid *Oud. Vert. A.*
- Gruwelen *i.* vrezen f. D.
- Gruwelen hem *d. i.* een gruwel een afgryzen hebben *Fr. W., Br. D.*
- Gruwelstuk *Oud. Vert. A.*
- Gruwel-vaer- en moer Voorber. tot den *W. Goud.*
- Gudfen *i.* stromen, storten, *Smids Ged., H. Dull.*
- Gued *i.* goed D. B., K. V. H.
- Guederhande, *Benignus* D. B.
- Guedertierlik, *Benigne* D. B.
- Guedmoedig, *qui est bono animo* D. B.
- Guelke *i.* geluk, *Juliacum* L. V.
- Guere *i.* geur C. d. M.
- Guf *i.* onbeschoft *Sc.*, f. D.
- Guichelaar nu gochelaar *Vijf.*
- Guichelen nu gochelen, spelen van den wind gebruik *V. Geb.*
- Guichelen, spelen, trappelt op haar asch en guicheit met haar beenen *Ritz.*
- Guichelmaker *Oud. Vert. A.*
- Guichelrye f. Fl.
- Guil *i.* ruïn, guyl om guyl, vruëch hengst, vruëch guyl *i. e.* ruïn. *Adagia Mff.* gecopieert van Regem Gherritz. t' Amsterdam Ao. 1552. *sub symbola*, 't geloof moet werken. *Ex Excerptis Amplissimi van Wyn, V. D., T. P. P., P. Gef., Scap Deugde enz., G. op K. uit Merw.*
- Guil, onwetend mensch *V. P.*
- Guise *i.* wyze C. d. M. Gall. guise.
- Guit, (gemeyne) *sine ruwar* H. V. D.
- Guiten *i.* als een guit handelen C. d. M.
- Guitery *Oud. Vert. A.*
- Guizen *certyds 't zelve als nu* gudzen H. op M.
- Gul *i.* openhartig H. Gr., H. van Velz., T. P. P.
- Gul voor gulzig *Gef.*
- Gulden, *aureus* D. B.
- Gulden pl. guldenen, *aureus numerus* D. B.
- Gule slag *Zeg.*
- Guleke, gulike, gulke, guulke, *by de ouden de naam der Stad Gulik* H. op M.
- Gulpen, kabbelstroomen *Oud. Vert. A.*
- Gulfscheid *i.* gulzigheid H. op M.
- Gulziger *i.* gulzigaard f. K.
- Gunnen *imp. gun* S. C.
- Gunnen eek en gal zyn dorst gegun f. Vollenh.
- Gunst, favor, gunst in dragen hebben tot iemand, *favore alicui* *Handv. van Hert., Willem van Heun.*
- Gunt (het) *i.* het geen H. de Gr.
- Gunstjacht, *Capitatio favoris* H. H.
- Gunstveirdig, *paratus ad favorem* H. H.
- Gurden *i.* gorden, hier van aguurt voor gegord *by Br. annotante G. op K.*
- Gureke *Quid?* G. op K. uit *Huyg.*
- Guwen, guuwen *Sp.*

Finus Corcopes met de Littera G.

H wordt somtyds gebruikt daar zy niet nodig is, zo in 't begin als in 't midden van woorden: als gehent voor geënt, gheherven voor geërven, ghehint voor geïnt, t'hachter voor te achter, hout voor out, helre voor elre. NB. Dit is gemeen by de Vlamingen en hunne Naburen de Zeeuwen. Onder de Hollanders is dit den Goudenaren eigen. L. V., H. op M.

H wordt by de Vlamingen, Zeeuwen en Goudenaren ook somtyds niet gebruikt daar zy nodig is: als in calf voor te half, ondekyn voor hondekyn L. V., H. op M.

H voor sch schreven de Ouden byna altyd slechts Cl. Sp.

H by de Ouden dikwyls uitgelaten in de woorden uitgaande op heit, als wareit voor waarheit, rikeit voor rycheit, sconeit voor schoonheit H. op M.

Haaft

- Haast, haefsten staende drie voet van den cante en der maze Oudenhoven Heusd.
 Haagdichter *i.* boschdichter, *Poëta silvestris* K. M.
 Haaglyk voor behaaglyk H. Gr.
 Haai, een zeker Zeedier Z. W.
 Haaien *i.* wachten S. V. S.
 Haaien *i.* heien, palen in den grond staan J. Bod.
 Haak, *Uncinus* D. B.
 Haak, haakje, Haakje - Piek of Pek, Hand - Bank - Haakje, Sloeps, Spek, Mallemoks, Mok, Takel, Want - haak, onderscheiden soorten van haaken, waarvan de meesten in de Walvischvangst worden gebruikt, Z. Wv.
 Haelfone, *Quid?* L. V.
 Haet hier niet voor had het. S.
 H *ex flandrica Dialecto usurpata ubi non, opus est tam in initio quam in medio vocis* L. V.
 H somtyds uitgelaten in sch, somtyds niet, Cl. Sp.
 H voor sommige woorden gevoegd daar het niet behoorde, als harme voor arme, en afgelaten daar hy behoorde, als voor Hals, H. op M.
 H deze Letter ontbreekt enz. zie K. V. H.
 H werd by de Ouden in de woorden op heit uitgaande, dikwyls by verkorting uitgelaten. Zie H. op M.
 Haefsten, item waar men bevindt in der maze eenige haefsten staende enz. Zie Oudenhov. Heusden.
 Haegdechter, K. M.
 Haaglyk *i.* behaaglyk H. Gr.
 Haabaeyen *i.* keyven, Oud. Vert. A.
 Haeyen, Spe V. S. G.
 Haaych, Z. W. V.
 Haak enz. deezem (de Malmokken) zyn gesteld om met hunne Mokhaaken de Sloepen enz. Z. W. V.
 Haak enz. Z. W. V. achter Groent. Visfery. Haak enz.
 Haacken Schip en Schipper in de grond P. Gsf.
 Haakachtig, haakachtige tanden, klauwen, J. Fl.
 Haelfter, Oud. Vert. A. Haelfsters zyn u opgeworpen o quiviten.
 Haelfter, V. V. R.
 Haembilt, op den rugghe was gestelt een haembilt, Pelgr.
 Haan, roode haan, een geslichte brand figuurlyk enz. S. M.
 Haen *i.* hier, Seg.
 Haer *i.* hier, Seg.
 Haan (den) schreden, P. Gsf.
 Haan Contr. pro hadde, S. Cost.
 Haantjen (het) blyven, Weitang.
 Haar, possess. mak. pl. pro hum. A. V. M.
 Haer *i.* hier, B. D. G. Th.
 Haer en ghins, haer en geins, hier en gins, H. op M.
 Haer ende daer, Seg.
 Haerder *i.* narer. Zie *Sonneshyn* Voorb. van Seg. en Schr.
 Haerlem (tot) K. V. H.
 Haerlyk of haerlyc *is* elk hunner het komt voorby, H. op M.
 Haerlieden, Sonare. Zie ook herlyuden, D. B.
 Haers selfs, Esop. Fab.
 Haerschen, gladde oly Haerschen in de keel, Oud. Vert. A.
 Haes op (Potterije Z. N.
 Haes op zyn, Tugere Wesh.
 Haas, V. P.
 Haast, Voorr. F. W.
 Haasten, voor zich haasten, O. Gb. Lel.
 Haestig, Schr.
 Haesfen, *Populus*, J. Fl.
 Haefsten *i.* verhaaften, *Accelerare* den wech, D. B.
 Haefsten hem of zich, D. B.
 Haestig, *Festinus*, D. B.
 Haet, Br., D. B.
 Haet, *odium*, in haet hebben, D. B.
 Haat, M. S., H. op M.
 Haetscap, Esop. Fab.
 Haatdyen, Oud. Vert. A.
 Haetclavtige konsten, Oud. Vert. A.
 Haet en nydt, V. J. D., dat dier heet haet en nydt.
 Haeterych, H. op M. want die haet reynich - zyn enz.
 Haets, niemand haast zyn.
 Haatsch, V. J. D. of bilke al te haets.
 Habituaat *i.* kleding, C. d. M.
 Habyt, *forte*, houding of gedaante, S.
 Habyt *i.* kleed, H. op M.
 Haglyk, haglyke behendigheeden, H. H., V. D. H., D. B.
 Hachte in ze bezeilen, Sp. en H. Henr., H. H.
 Hachelyk zie haglyk.
 Hachjen, *Vischers Zinnsp.* laet leggen dat hachjen.
 Hacht, *Vischers Zinnsp.* hacht maar sacht enz.
 Hacht zie hachte.
 Hadt, had het, S.
 Hadt schreef M. S. voor had 't of het als onder anderen. Leest ook Jan van Heelen, Ferg., Walewein, H. op M.
 Hagedochten, onder-aardsche Plaats, zie in H. V. Al.
 Hagelsteen, *Grando*, D. B.
 Hagje, fienshagje, Z. W. V.
 Hagje enz. Z. W. V., achter Groent. Visfery.
 E c

110: W O O R D E N L I J S T.

- Hagedoget *i.* kelder, grafkelder, *L. V.*
Hagen voor behagen, *S. Cost. Jth.*
Hagh zie hachte.
Haien voor hein, *J. Bod.* wanneer men vaste palen haeyt *enz.*
Hairachtigheden en tweedragtigheid *Oud. Vert. A.*
Hairreepen, *Oud. Vert. A.*
Haair, *S. V. S. G.*, om een haer u raet doen, *Reyd.*
Hayr { Geloest nyemant hy en
Doerhayren { hebbe hayr in de
handt *enz.*, *Campan.*
Hair, by het hair grypen *enz.*, *J. D.*
Hair, in 't hair zitten, gemeenlyk gebruykt voor iemand scherp de waarheid te zeggen, *J. Moon.*
Hair *i.* haar, *Juus, D. B.*
Hak, *quae hujus vocis significatio apud Spieg.*
Haken, de Historie van *Seg.*
Haaken, *unco figere Kil.*, *P. Gef.*
Haken, *Aride Appetere*, *H. Or. d. A.*, *H. H. T.*
Haken, al wat hy com zoeken *enz.*, *Z. N.*
Haken naar, *C. d. M.*
Haken *subst.* *C. d. M.*
Haken naar *i.* verlangen, *C. d. M.*
Haken *i.* verlangen, *C. d. M.*
Haken *subst.* verlangen, trek, begeerte, *Minbr. enz.* achter de *C. d. M.*
Hakje om de boomen lopen, *Z. N.*
Hakkelen, *Schr.*
Hakkenie, *V. Alt. Geh.*
Hal is 't imperf. van heelen, verbergen *enz.* *H. op M.*
Halen (voor oogen) *Cl. Sp.*
Half, *K. V. H.*
Half iets *d. i.* de helft van iets, *D. B.*
Half iets is de helft van iets, *Dimidium*, half dat deel, *dimidia pars* *enz.* *D. B.*
Half (een) *D. B.*
Halfjens vat, halfjes vaten, *Z. Wv. achter Groenl. Visfery.*
Halle, Vleesch huse, *H. V. D.*
Hallinc, noch hallinc noch penninge hebben si ghegeven, *Pelgr.*
Halden, standhouden, staanblyven, *H. H. Gr.*
Halen, *D. B.*
Halen, *Arcessere*, *B. D. G. Th.*
Halfgesteten Maagd, *T. P. P.*
Halfgesnyden, *Oud. Vert. A.*
Halfhondert fours, *H. V. D.*
Halfslagt (een) *Oud. Vert. A.*
Halster, met een helster geknepen, *Oud. Vert. A.*
Haller, *H. V. D.* drie heller coelsch.
- Hals, om hals te brengen, *P. Gef.*
Hals (om) brengen, overdrachtelyk, *P. Gef.*
Hals, ten halte trecken, *D. B.*
Hals (styf van) hardnekkig, *H. Gr.*
Halsbant, *Tibula, D. B.*
Hals (der) komen, *K. M.*
Halsberg, *S. Cost. Jfab.*
Halsberch, *Seg.*
Halsberch, *Lorica, D. B.*
Halsberch, nemet deze halsberch, *enz. Pelgr.*
Halsberg bestond uit maelgien of maelien, dat eigenlyk ringen zyn *enz.* *H. op M.*
Halsberg, *St.*
Halsberg, *S. Cost. Jfab.*
Halslagen *i.* met vuiten slaan, *Cl. Sp.*
Halssterrig, dit de rechte spelling van dit woord zy, en niet halssterk als Hooft en Vond. *Huydec.*
Halstalic, *Z. Wv. achter Groenl. Visfchery.*
Halsmisdadige, *Voorb. tot den Waar. Godsd.*
Halffschuldig, *Oud. Vert. A.*
Halven (van Gods) *i.* van Gods weegen, *L. V.*
Halven, halveren, *D. B.*
Halverrou *i.* verwyldde, *H. Gr.*
Hameide *i.* slag of slagboom, *L. V.*
Ham, *fura, D. B.*
Hamburgher bier, *K. V. H.*
Hamer, *K. V. H.*
Hancdief, des hancdiefs coerde van der hellen, *Pelgr.*
Hancdievinghe, *Pelgr.*
Hant, *manus*, (*biniamin*) *D. B.*
Hant sine dien aen *i.* zyn hand slaan aan, *D. B.*
Hant voer benden hebben *i.* hy de hand hebben, *in promptu ad manum habere*, ondelhanden hebben *enz.*, *D. B.*
Hant *i.* macht, *manus*, die werdeelder hant hebben, *D. B.*
Hand, in de hand hebben, *H. A. T.*
Hand, de hand vullen met, *H. op M.*
Hand (ergens een lichte) afhebben, *V. Ghist, Ter. And.* Daer sal hy af hebben een lichte hant.
Hand, iets ter handen trekken, by de hand nemen, *Visfchers Zinnep.*
Hand, voords handts *i.* voor de vuist, *S. Cost. Jfab.*
Hand of hant, aan zyne of an sine nu na of naar, *L. V.*, *D. B.*
Hand (ter) *Schr.*
Hand (rechter) *K. M.* Myn regter hand met overwenfte swaer *enz.*
Hand

- Hand (*'t famender*) *sonnet sapere au-*
de tot Hoorn, K. M.
 Handdadigheid, *Oud. P.*
 Handel, *M. Actio* Boeckens op
 deezen handel gemaakt, *Ald. teg.*
de Gd.
 Hand, met eender hand zweeren,
Handy. V. Gr., Nbr. aan Me-
denbl., St.
 Hand (*ter*) oorlog houden, *St., V.*
V.
 Hand nyen wy verklaren, *St., V.*
H., V. J. D., V. J. E., H. H.,
S. V. S.
 Handen te trekken *i.* by de hand ne-
 men, *Cl. Sp.*
 Handen (*te*) laten, *L. V.*
 Hand, voor de hand, *H. Or. d.*
A.
 Hand (*keeren metter*) *St.* voorhand
 vechten, *V. V., zie ook V. Geb.,*
Sp., S. V. S. G.
 Hand voors hands, *V. V., H. H.,*
Sp., St.
 Hand in komen, *St., Reid., Pasf.*
W., Sp.
 Hand (*aan zyn*) kans gefelen, *St.,*
naar zyn zetten, V. V., St., H.
H., H. V. D.
 Hand voor hand *in stede van hand*
over hand, V. D.
 Hand (*voor de*) voor 's hands, *P.*
Gef.
 Hande al te (*terstond*) nu verkort in
 thands, *zie Historie S.*
 Handen (*zyzeren*) waren werktuigen,
met welken men Schepen op de ree-
de ten anker leggende, enz. H. op
M.
 Handelbeurzen der Koopliden, *Oud.*
Vert. A.
 Handelen, *B. D. G. Th.*
 Handelgreep, de geringe handelgreep
 van tellen, *Oud. Vert. A.*
 Handen (*al te*) *L. V.*
 Handgouwen, *Oud. Vert. A.*
 Handgebaer (*zyn*) was een rol met
 brieven, *V. A. G., V. Virg.*
 Handgebouwen, *Oud. Vert. A.*
 Handgedrai (*met een*) *Hoff. N.*
P.
 Handgeslach, *Planctus, St.*
 Handgeslag, *Planctus, Minbr. enz.,*
C. d. M.
 Handgevrochte Kerken, *Oud. Vert.*
A.
 Handhaven boos verraad, *J. H.*
K.
 Handhaven des slots, *Hoogvl. onzen*
H. H.
 Handig versieren, *Oud. Vert. A.*
 Handfchicht, *Schr.*
 Handfchoe, *H. Gr. en H. V.*
 Handfchoe 't enen handfchoe vangen,
L. V.
 Handtichtiger daet *i.* heeter daat, *S.*
Sp.
 Handvestkisten, *Oud. Vert. A.*
 Handrede, *Privil., K. V. D. cum*
notis van de Wal.
 Handzaam, *Oud. Vert. A.*
 Handzaam ter verraderyen, *Oud.*
Vert. A.
 Handzaamheid (*de*) om te leven,
Oud. Vert. A.
 Hangdief, *Carnifex, Tr. W.*
 Hangen, dieren hangende desen stond
enz. Schr.
 Hangman, *Carnifex, V. P. D. B.*
 Hannen (*een rechten*) *P. Gef.*
 Hant (*te*) terstond, *L. V.*
 Hant (*te*) staten. *Zie ook tykens*
en te hants, D. B.
 Hant *zie* staten, *D. B.*
 Hant (*de*) keren, *Deficere, L. V.*
 Hant (*te*) reeds *fam. D. B.*
 Hant (*te*) *nec fam. D. B.*
 Hant (*te*) *M. S., H. op M.*
 Hant (*te*) wilen, *jam olim, D.*
B.
 Hant (*te*) *i.* terstond, *statim, B.*
D. G. Th.
 Hant (*te*) *thans* terstond, *Th.*
 Handband, *boli manicae, O. Gb. Lel.*
zie ook S. V. S., St., Br.
 Hantboom, *veftis, Walewein, H. op*
M.
 Handdadighe, *K. V. H.*
 Handwaal *zeide Heemsk. Bat. Arka-*
dia, zie ook H. op M.
 Handelen, *Ald. W., S. V. S.*
G.
 Handgate, *Pelgr.*
 Handgeklap *i.* verrukkende toejuiching
Moon.
 Handgemeen *of* hantghemene worden
is eigenlyk komen by malkanderen,
H. op M.
 Handgemeen *of* hantghemene *i.* ge-
 zamentlyk, *H. op M.*
 Hant geflach, *S. B.*
 Handgeslach, *Planctus, L. V.*
 Handgetrouwen, verbondene by hand-
 tasing, *Moon.*
 Handhaving *i.* iets in stand houden,
Moon.
 Handig *i.* handelbaar. *Zie H. Pr.,*
H. Gr., H. V., S. V. S. G.
 Hantyer *i.* *boli Manica, D. B.*
 Handfena *i.* *e.* Hoofdlofing, *sive*
Leudis, M. Ch.
 Handmaal, *huc forte pertinet, H. V.*
D.
 Handfagen, *Plaudere ea vox est forte*
quae Legitur Epistelen en Euange-
lien, enz. by Hendr. Henkert van
Nouberch.
 Handvestinge *i.* handtekening, *Vaderb.*
 Hantual, *Pugillis, D. B.*
 Handvol voor een klein getal, *Moon-*
E e 2 Hang-

- Hangdief, *Carnifex*, T. W.
 Hangdief, *Beul*, Cl. Sp.
 Hangen, duncn hangende defen ftond
 enz. *Schr.*
 Hanneke, een Mof, Hannekmaijer.
 Hanghel, *Cardo*, D. B.
 Hangeman of hangheman, M. S.,
 H. op M.
 Hangen *i.* ophangen *imperf.* hang,
 D. B.
 Hangen, *Limborg*, H. op M.
 Hangen hein *d. i.* zich aan iemand,
Adhaerere alicui, D. B.
 Hangen acn, *Adhaerere alicui Pendere*,
 D. B.
 Hangen op *i.* fteunen, rusten, *inniti*
 D. B.
 Hangen, *Hvl. Meng.*, V. V., V.
 F., nog eens by *Hvl.*
 Hangen, V. N., *Hoogvl.*, V. V.
 Hangen aan een bred moertje, G.
Br. P., Sp., V. F. W., H. H.,
 F. W.
 Hangen zyn geld aan, H. Or. d.
 A.
 Hangen, aan een zyde draad hangen,
oneigenlyk in gevaar zyn, *Moon*.
 Hangen aan hem, V. N., T. P.,
 D. B., V. F., G. Br. P.
 Hangents haers, *Paffis Capillis* Brief
 van Hertog Aalbrecht, H. op M.,
achterfte deel van M. S.
 Hanger, *Touwerk tot de Grondtouden,*
en ftoffen tot de takel en twee-
hangers, Z. Wy.
 Hangman, *Carnifex*, V. P.
 Hancke, *Pelgr.* die zesde hand hielt
 fi op haar hancke die zeer was.
 Hannen (een rechten) P. Gef.
 Hanne, *Corruca, adulterae maritus,*
partum vir enz., P. Gef.
 Hannen of hannyn, by M. S. en H.
 op M.
 Hansen, wat groote hansen doen
 dat moet men pryzen enz., by
Campan.
 Hans (de) *statim.* Zie ook te hant
 en te hants, D. B.
 Hant (te) terftond, L. V., D. B.
 Hanteren, harenen, handelen, Cl.
 Sp.
 Hanteren, *Tractare*, D. B.
 Hanteren, *Johan van Ede Recom.*,
 H. Or. d. A. en H. A. T.
 Hanttieren, Br. D.
 Hantering in 't Onz. gebruikt.
 Hantieren, S. V. S. G., H. V.
 D.
 Hants (te) *statim*, zie ook te hens,
 D. B.
 Hants (te) *i.* reeds, D. B.
 Hantfteen, L. V.
 Hantveste, K. V. H.
 Hapren, H. H., V. V.
 Happing, V. D.
- Happing (een) gast, een wakker ke-
 rel, *Gef.*
 Happeg, H. H., fchuw maken van
 nea een ydele fchaduw enz.
 Happeppen, *Oud. Vert. A.*
 Hapfe dellen, *Oud. Vert. A.*
 Har zie heer.
 Har *i.* haar, *Doctrinale*, H. op M.
 Hard gemoed, H. Gr.
 Hard *i.* zwaar, *gravis*, L. V.
 Hard, *vehemens* *adject.*, D. B.
 Hard, *vehemens.* Dit woord gebruik-
 ten de ouden ook als een *Adjectivum*
nevens een ander Adjectivum, en
 niet altyd *adverb.* al ter harde, M.
 S. V., *Walewein*, *Ferg.*, H. op
 M.
 Harde, *Adject. vehemens*, D. B.
 Harde of herde, *Adject. vehemens*,
 D. B.
 Harde zeer, *valde*, D. B.
 Harde of herde zeer, *vehementer val-*
de, D. B.
 Harde valde of herde, D. B.
 Harde of herde, *vehementer aliquando*
adjectur fere, D. B.
 Harde *i.* eer, zie *Historie van S.*
 Harde, *fic & hodie dicimus*, harde
 lopen, harde vriefen, harde vorst
 enz., *Boxhorn op Antw. op de ne-*
goye de bediening van Hehal.
 Harde fcone zeer fchone, *Walewein*
 by H. op M.
 Harde harder of herder, *Pastor*, of
 herde, D. B.
 Harde of herde *i.* zeer, *valde*, L.
 V.
 Hard getwyfeld, *Oud. Vert. A.*
 Harden itraf, A. v. M.
 Harde zie herde.
 Hardelic dure, D. B.
 Harden, H. H. en H. de Gr., Br.
 Harderen *i.* harden, J. Fl.
 Hardhorig *i.* doof, *Moon*.
 Harderende twist, Br.
 Hardmeesters, *Oud. Vert. A.*
 Hare, *Cilicium*, *Hairenkleed*, D.
 B.
 Hare, *Pleonastice*, *Chronycke van Zee-*
lant.
 Hare *i.* hier, *Efopet.*
 Hare, D. B.
 Haren *i.* vun hair of hairen, D.
 B.
 Hare *i.* haire kleed, L. V., D.
 B.
 Harentare *i.* hier en daar, L. V.
 Harentare, *Efop. Fab.*, *Phaed.*
 Harentare *i.* hier en daar, *Efop.*
 Harentare, M. St., harentare, L.
 V., Sp.
 Haarsplyters *i.* haarklovers, P. Gef.
 Harinc, metten foute gefoute haring
 H. V. D.
 Harnas tegens iemand dragen, V.
 Har-

- Harnasch, waar voor men ook dog zoo goed niet harnasche vind, is alles wat iemand tot eene uitrusting of zigt noodig heeft, *Ferg. en H. op M.*
- Horne, *Cerebrum, Vaderb.*
- Harrenassen met, *V. H.*
- Harfebekken en met dit zaet van *Cranium, V. Z.*
- Harfen, geharst pro gehond, *H. H. G.*
- Hart, *D. H., Poot.*
- Hartelykheid, *V. J. D.*
- Hartkneyen, *Oud. Vert. A.*
- Hartstreek doot, *V. V.*
- Hartzweer, *H. Gr., H. V.*
- Hafenpad, alle hafenspaden kondich wesen, *Reid.*
- Harp (een) spannen, *A. M.*
- Harpoen, *Z. W. V.* yzere gereedschappen.
- Harpoen, *H. de Gr.*
- Harpoenier, *Z. W. V.*
- Harpoenstok, eke harpoen stokken.
- Harpoenwoud, *Z. W. V.*
- Harre, *Card. zie ook here, D. B.*
- Harren hengfels, *J. D.*
- Harrenassen, *Metaphorise, V. H.*
- Harfebocken, *Cerebrum.* Zie ook herfebocken, *D. B.*
- Hart, *Cor,* hart nemen *i.* moedscheppen, gryfen, *D. B.*
- Hart (om 't) zyn, *Kant. Sp., V. V., Pass., H. Gr.*
- Harten (van goeder) *V. D.*
- Hart (yferen) *Verneba, J. Fl.*
- Hartje (in 't) *i.* in 't midden of beste gedeelte, *Moon.*
- Hartoghe, *Dux.* Zie ook Hertoghe en Hertoch, *D. B.*
- Hantsier, *V. V.* omsingelt met een stael schilt enz.
- Hanwaert, *hac, D. B.*
- Hafe, hier is nu hafen, *Veld Proverbium, L. V.*
- Haspelen, *V. V.*
- Hasfebasfen, *P. Gef., J. D.*
- Haspegauwen, *L. V.*
- Hasfebasfen, *Oud. Vert. A.*
- Hasfebasferyen, *Oud. Vert. A.*
- Haten, *quae hujus vocis significatio? Keur. Viering., V. T., Dycken.*
- Hate, *odium,* in haten hebben *i.* haten, *odio habere* zyn *odio esse.* Zie ook staet, *D. B.*
- Haten, *Odiffe, D. B.*
- Haten (te) wesen, *odio esse, D. B.*
- Haatenyich, *H. Or. d. A.*
- Hatenyt, *Invidia Compositum, sive potius contractum ex haat en nyd, J. Fl.*
- Hatye *i.* de haat, *odium fementin* hatye hebben, *D. B.*
- Haatie, *D. B.* Zie ook *S. V. S. G.*
- Hatye, *Olium in hatye hebben, Oliffe, D. B.*
- Hatich, *inimicus, B. D. G. Th.*
- Hatich, *Odibilis, D. B.*
- Hatig *i.* gehaat, *V. Hipp., V. V., S. V. S.,*
- Haut die draeck, boet syn huid, *H. V. M.*
- Hare, *V. facultates,* verkocht een hare.
- Hauelyc quet, *supellex utensilia mobilia, D. B.*
- Hatelyk *i.* gehaat, *H. H.* om myne broeders haatlyk te maaken.
- Haten, *D. B.*
- Haters, *D. B.*
- Hatie *i.* haat, *L. V.*
- Hatig, niet hatig maar batich, *S. Cost. Ith.*
- Hatige *i.* gehaate, *S. V. St. B.*
- Hau, *K. M.*
- Hautefche, *L. V.*
- Hare bezitten, *Possessio, L. V.*
- Hauen, ter hauene comen, *B. D. G. Th.*
- Hayelyc goet, *Suppellex, D. B.*
- Hauen, *bona, Seg.*
- Harene, *Portus, D. B.*
- Havenen *i.* van onreinheid zuiveren, gepast op het Land en Tuin enz., *Moon.*
- Haven (t Schip ter goeder) roeien, *C. d. M.*
- Haevenen (zaed) *Oud. Vert. A.*
- Havenen, *S. Cost. Iph.*
- Haze, *Lepus Manl.*
- Hazelaer, *V. V.*
- Hazere stok *i.* hazelaren, *S. Cost. Ith.*
- Heare voor Heer is geen Nederduitsch, *H. op M.*
- Hebben, 2de *Perf. Sing. Praef.* heeft *D. B.*
- Hebben, in 3de *Perf. Sing. Praef.* hevet, *Br. D.*
- Hebben, *K. V. H.*
- Hebben behouden, *K. V. H.*
- Hebben by zich zyne zinnen enz., *B. D. G. Th.*
- Hebben (gheweest ghebleyen) enz. pro zyn, *J. Fl.*
- Hebben ghen berghen te setten, *K. V. H.*
- Hebben gevallen, *Gef.*
- Hebben is somtyds hebben hem, als by *H. op M.*
- Hebben, *Cl. Sp.*
- Hebben voor houden, *Etop.*
- Hebben *d. i.* houden, *habere, D. B.*
- Hebben dezen fzwellen, *Lat. habere, D. B.*
- Hebben zich vromelyk gedragen, *J. Fl.*
- Hebben die dinc heeft hair alsoe, *Refita schabet Latuismus, D. B.*
- F f

- Hebben hem wyfelike enz. d. i. zich
 wyfelyk gedragen enz. agere Pra-
 denter enz., D. B.
 Hebben hem d. i. zich te waert als
 gedragen hem tegen als, D. B.
 Hebben te doen netuerlic, zie doen.
 Hebben toeëne, zie toerne.
 Hebben raet, zie raet.
 Hebben iemant in hatye, zie hatye
 in halt, zie haet.
 Hebben wee, zie wee.
 Hebben onwaert, zie onwaert.
 Hebben den willen iet, zie wille.
 Hebben in cren, zie eere.
 Hebben noot eens, dines, zie noot.
 Hebben voertgang, zie voertganc.
 Hebben te spotten, zie te spotte
 hebben.
 Hebben reden, zie reden.
 Hebben zyn beueel, zie beueel.
 Hebben voor handen, zie hant.
 Hebben in heilicheden, zie heilic-
 heit,
 Hebben Ghebot, zie Ghebot.
 Hebben in haten, zie hate.
 Hebben die voerdeelder hant, zie
 hant en voerdeelder hart.
 Hebben zich wyslyk, S. V. St. B.,
 H. Gr., St., H. V.
 Hebben, S. V. St. B., 't heeft my
 wonder, Br., Sp. d. Valc., Veld.,
 H. Gr., Vaderb., H. H.
 Hebben is niet alleen heb er by de
 Ouden, maar ook hebben en, enz.
 H. op M.
 Hebbelyk, *habilis*; zuiver hebbelyke
 handt, H. D.
 Hebben pro zyn, P. Gef.
 Hebben, 2° Pers. Praef. S. heucs
 pro hebt, B. D. G. Th.
 Hebben bat of bet, zie bat.
 Hebben dag, zie dag.
 Hebben goede tocht, zie tucht.
 Hebben te zynen berichte, zie be-
 richte.
 Hebre voor hebbere, J. Roel, H. op
 M.
 Hebs zeiden de Ouden voor hebben
 si, hetwelk zy ook gebruikten, gelyk
 ook heb wi voor hebben, H. op
 M.
 Hecht, *Marubrum*, D. B.
 Hechtere, *Camus*, D. B.
 Hechten, *Scuffes*, Oud. Vert. A.
 Hechten, *Neutrum*, Sp.
 Heden, S. V. St. B., H. H., Ald.
 W., V. V.
 Hedensch, zie heden.
 Hedigesdaes, zie heden.
 Heef i. hef, gist, H. Gr.
 Heefdeech, *Fermentum*, D. B.
 Heefftie i. hobt gy, J. Fl., H. op
 M.
 Heel, *Adverbium* voor geheel, H. op
 M.
 Heel i. heil, gelyk by H. op M.
 Heel vind men wel voor heil, H. op
 M.
 Heel, van anderen zin, H. D.,
 Brand, V. V.
 Heelen, D. B.
 Heelyk i. heellyk, geheel, K. M.
 Heelden, L. V.
 Heelen, *Celare*, H. Gr. in Hist.
 Heelen voor verbergen, J. D.
 Heelt, M. S., D. B., H. op M.
 Heemraad, een Rechter, om een
 laager Vierfchaar enz., Moon.
 Heenzinken, V. N.
 Heer, K. V. H.
 Heer, (groet) K. V. H., als Heer
 van Baerlant.
 Heer, M. S., noemd de Moniken
 van Egmond eens Heren, J. B.
 V. en H. op M.
 Heer (Vyftich) zie Vyftich Heer,
 Heer over hondert, *Centuria*, D.
 B.
 Heer zeiden de Ouden, b. v. M. S.,
 H. op M.
 Heer, *Exercitus*, nu heir, zie ook
 heire, D. B.
 Heerder i. Herder, lof Heerder die
 my verlooren Schaecken Confor-
 teert, S. V.
 Heere nu heir, *Exercitus*, zie ook
 Heer in Here, D. B.
 Heere of Heer i. Heere, D. B.,
 Sp., H. V. D., V. V.
 Heeren, *Dominari*, *Vlaerdings* *Re-*
derlyk, overheeren, *Veld*, H. V.
 D.
 Heerlycheit, *Principatus*, D. B.
 Heersch, heersche vrou, V. J. D.,
 Sp., V. J. E.
 Heerden i. heerden, harden, *Pato*,
 C. d. M.
 Heerden, K. M.
 Heerdy i. heerlykheid, Br.
 Heerspoor (van de baan en) afge-
 leyd, Hoff. N. P.
 Heersch, S. Cost. *Polyx*.
 Heerschap, *Dominator*, D. B.
 Heerscap (Heerscapie) en goet, L.
 V., Sp.
 Heerschap i. eigendom, *Dominium*,
 D. B.
 Heerschap ('t) betekent by M. S.
 nooit de Heer maar de Heeren,
 Zie Vertaaler van Boëtius, H. op
 M.
 Heerschap voor Meester, *Ejop*.
 Heerschap, *Imperium*, heerschap heb-
 ben boven d. i. over, D. B.
 Heerschap over broeders, V. Jof.,
Imperium, M. Ch., H. V. D.
 Heerscapie, heerschap en goet, L.,
 V., Sp.
 Heerschap hebben, *dominari imperium*,
 heerscap, D. B.

- Heerschappen, *Dominari*, boven en niet over, *D. B.*
 Heerschappen *i.* heerschappy voeren, *F. D.*
 Heerscappie *i.* Heer, *Militia*, *D. B.*
 Heerscappie, *Principatus* enz., *D. B.*
 Heerscappie hebben, *Br. D.*
 Heerschappen, *Verbum*, *K. M.*
 Heerschappen, *Dominare*, *Br.*, het dagh. *D. B.*, *Coernh.*, *Reidt.*
 Heerschappen, *Dominare*, *S. V. S.*
 Heerscappie *i.* heerlykheid, *H. V. D.*
 Heerschelyk, *Oud. Vert. A.*
 Heerschheid, *H. H.*, *H. V.*
 Heerschild, *Sc.*, *Sp.*
 Heersching, *D. R. C.*
 Heerschop (*'t* gerechteste) *Schr.*
 Heer verdriet, *P. Gef.*
 Heerwaardye, *Oud. P.*
 Heerschen, *Sp.*, heirschen, *H. H.*
 Heervaert leggen, *H. V. D.*
 Heerevaert (*ter*) varen, *K. V. H.*
 Heervelt, door *Alk.* by *M. S.*, zeer wel verklaard door Legerplaats, *H. op M.*
 Heefche van de katyviceid der menscheliker nature, *Gent*, *S. V. S. G.*
 Heefele, aen haer borst was een heefele dair in 't middel stont een starre, *Pelg.*
 Heeschen *i.* eischen, *Petere*, zie ook heysfchen.
 Heesch *i.* eisch, *Schr.*
 Heesche, *A. S. Mandatum Chron.*
 Heeschen *i.* henger, *Oud. Vert. A.*
 Heeschen *i.* eischchen, *Schr.*
 Heet zyn tot, *H. op M.* die tot alle boosheyt seer heet zyn.
 Heeten, *Vocari*, *S. V. St. B.* heeten dezelve, *B. D. G. Th.*, *V. N.*, *Verh.*, *C. d. M.*, *Ber.*
 Heeten *i.* gebieden, *Cl. Sp.*
 Heeten, *Appellare*, zie ook heeten, haten en hieten, *D. B.*
 Heet en hier, *Efopet*, *Phedr.*
 Heeten *d. i.* zich heeten, *Appellari Nominari*, *D. B.*
 Heeten *i.* heet worden, *Sp.*
 Heffen, *B. D. G. Th.*
 Heffen, *Minnebr.* enz. acht. *C. d. M.*
 Hef eigenlyk grondfop, droesem, gemeenlyk gebruikt voor het slechtste soort, *Moon.*
 Hefdeach, *Fermentem*, *D. B.*
 Hefdeech, *Fermentum*, *D. B.*
 Hefdeachghen, *Fermentare*, *D. B.*
 Hefdeacht, *Fermentatus*, *D. B.*
 Hesse, *Fermentum*, *D. B.*
 Hesse *i.* droesem, *fex*, *D. B.*
 Heffen *imperf.* hief ook hessede, *D. B.*
 Heffen *pro* aanheffen, enz. *Ouderk.*, *Heusden.*
 Heffen er boven, *H. V. D.*, *S. V. S.*, *M. Ch.*, *B. D. G. Th.*, *Pelgr.*, *V. V.*, *S. V. S. G.*, *H. V. D.*
 Heffen tenten opbreken, *D. B.*
 Heffen voor zich heffen of opheffen, ryzen, zwellen, *tumere*, *D. B.*
 Heffen, *Fermento farre miscera*, *D. B.*
 Hessel, *Fermentum*, zie ook ghehesel, *D. B.*
 Hest *i.* hecht, *V. D.*
 Hest voor heeft, *Ferg.* en *H.* op *M.*
 Heghen, *A. V. M.* voor *K. M.* Zie ook *T. T. P.*
 Heggen, *sine forsam imperf.* hoech, *Kour van Schellench.*, *M. S.* enz. zie by *Westerb.*
 Heydenschap (*'t*) schrieck.
 Heye *i.* hegge, *N. P.*
 Heyens van deur te deur bedelende, *Oud. Vert. A.*
 Heiland (*de*) van ons staat, *Hoff.* *N. P.*
 Heilbaer, *Sp.*
 Heyldoem *i.* heiligdom, *L. V.*
 Heilgeerig, *V. Joann.*
 Heilgeert, *Sp.*
 Heiligierig mensch, *D. R. C.*
 Heilheiligste, *Oud. Vert. A.*
 Heilig ter heiligen sweren, *H. V. D.*
 Heiligdaagsche weken, *Hoff. N. P.*
 Heiloosheid, *Oud. Vert. A.*
 Heilplegende, *Oud. Vert. A.*
 Heide *i.* Bosch, *Nemus*, *H. op M.*
 Heide en gras verwisfeld, *S.*
 Heiden *i.* Veld, te voren *Gras* genoemd, *Seg.*
 Heyden, *ante*, 't fant, *Seg.*
 Heiden, *Gentes*, niet Heidenen, 's welk echter ook gevonden wordt, *D. B.*
 Heyden *Adject.* nu *Heidensch*, *D. B.*
 Heyl en heuil by elkander, *D. B.*
 Heile, *Sanatio*, *Vaderb.*
 Heilen *i.* heelen, genezen, *B. D. G. Th.*
 Heim (*en 't*) *F. W.*
 Heimelbank *i.* Secretary, *S. V. C.*
 Heimelen, *S. V. C.*
 Heimelic, *intimus*, hi was also heimelic, *Vaderb.*
 Heind *i.* naby, *F. K.*
 Heinde, *H. H.*
 Heynst zie hengst.
 Heyning, *Maceria*, *D. B.*
 Heirvaart *i.* oorlogstogt, *F. M.*
 Heykracht, *Schr.*
 F f 2 Heyr.

- Heyschapper, *S. V. S.*, *D. B.*
 Heerschen zie heerschen.
 Heyrtoch, *Schr.*
 Heysch *i.* eisch, *P. N.*
 Heyschen, *H. V. D.*
 Heyschen *i.* eischen, *J. Fl.*
 Heische, *Petitio i.* eisch, verzoeke, *D. B.*
 Heyschen *i.* eischen, *Petere*, zie ook heerschen, *D. B.*
 Heyschen *i.* eischen, heyschen iemand ict *d. i.* voor iemand ict eischen, *D. B.*
 Heit, *uitgang in 't* meervoud eiden en eden, *D. B.*
 Heit *verandert in sommige woorden in eit, als in wareit voor waarheit, enz H. op M.*
 Heit, *haec terminatio cum art. Masculino quasi esset Masculina usurpatur*, *D. B.*
 Heiten *d. i.* heten, *Appellari absolute*, voor hem *d. i.* zich heiten, zie ook heeten, heten en lieten, *D. B.*
 Heiten zie heeten.
 Heks, *Strux*, *J. Bod.*
 Heylen aan, *haerere cupiam*, *J. Fl.*
 Heilgheer *i.* heilbeggerig, *Sp. Hartsp.*
 Heilich, *Sanctus*, *D. B.*
 Heylich *i.* zalig, *Beatus*, *D. B.*
 Heilig, *ongewoon gebruikt*, *H. Th. en A.*
 Heiligdom betekende by de Ouden in 't byzonder, 't geen wy nu beter met een basterwoord noemen Reliquien, hier van by *M. S.* en *H. op M.*
 Heilige, *K. V. H.*
 Heylighens (*alre Godes*) dage.
 Heilichnisse, *Festum omnium Sanctorum*, *Versen uit 't M. S. B. van M. S.*
 Heilicheid, *Sanctitus*, hebben iets in heilichede, *habere in Sanctificationem*, *D. B.*
 Heilicheyt, *Br. D.*
 Heylichliken, *Br. D.*
 Heldachtig voor heldhaftig, *Sp.*
 Helden *i.* houden, *B. D. G. Th.*
 Heldenchildery, *Feitama Harl.*
 Helder mannen van helder en heughelyk vernuft, *H. H.*
 Heldige konst, *Oud. Vert. A.*
 Helen *i.* verbergen, bedekken, *C. d. M.*
 Helen, *Occulare*, *Minbr. enz. achter C. D. M.*
 Heelen, *Hoff. N. P.*
 Helleveeg (*een*) *Oud. Vert. A.*
 Helmen, *S. V. S. G.*
 Helpe *i.* hulp, *P. N.*
 Helpting, *Oud. Vert. A.*
 Helzen *d. i.* halzen, *S. V. S. G.*
 Heltery, *Oud. Vert. A.*
 Heme *i.* hem, *L. V.*
 Hemel, *in S. B.*
 Hemelrycksch, *B. D. G. Th.*
 Hemelvaert van kriel by kiel, *V. P.*
 Hemmen en hemt op dwalende ommeewegen, *P.*
 Hemrader, *Priv. van Hart. Accer. M. S. by Cl. Mannh.*
 Heim, *domus Patria*, *H. H. en S. V. C.*
 Heymelicheit *i.* verborgenheid, *Mysterium Arianum Prolides, le Long Boekz. der Ned. Byb.*, *D. B.*
 Heimelykheid, *Vaderboek.*
 Heymelicheit, *Secretum*, Raedsmann van heymelicheden ook verborgenheid, *Mysterium*, *D. B.*
 Heymelicheit, *Secretum*, *D. B.*
 Heymelicheit der naecturen, *Secreta Naturae*, *D. B.*
 Heymelyc, *Secretus*, heymelyk *enz.*, *D. B.*
 Hen *Poff.* voor haar, *K. M.*
 Hendich zie handig, *D. B.*
 Henen, *D. B.*
 Henen branden, *H. D.*
 Henen deinzen, *Poot.*
 Henen dryven, *L. V.*
 Henen reddden, (*zich ergens door*) *Verh.*
 Henen slapen, *V. J.*
 Henen sterven, *Poot. D. B.*
 Henen wegvoeren, *D. B.*
 Henen zenden, *D. B.*
 Henen zwerven nae, *D. B.*
 Hengelaas, *Spieg.*
 Hengst, heynst, heynstborne, *S. D. Ph.*
 Heneken hangen, *Br.*
 Hennebrame, *Rubus*, *K. M.*
 Heine *i.* kuil, *S. V. C.*, *D. B.*
 Heynen, *Sepir*, *D. B.*
 Heynrye *i.* Henrik, *H. op M.*, *D. B.*
 Helden hem *d. i.* zich hellen ter, *D. B.*
 Helderer, *Neutrum, V. J. D.*, *V. L.*, *V. P.*, *H. H.*, *V. V.*
 Hecken, hy aan zyn mond niet hecken of snuyven, *gemeene Duitfche Spreekwoorden, Camp.*
 Heefsel, *Monile*, plur. heefelen en heefel, zie ook hexfel, *D. B.*
 Heefsel, *Monile*, *D. B.*
 Hexfel, *Monile*, zie ook heefel, *D. B.*
 Hele, *K. V. H.*
 Helen *i.* verbergen, *Celare*, *D. B.*
 Helen *i.* verbergen, *Celare*, *Br. D.*
 Helen *i.* verbergen, *J. V.*, *Recom-mandatie van H. Or. d. A.*, zie ook *H. Wisp.*
 Heelen, *Celare*, iemand iets heelen, *die Historie. Seg.*

- Heelen *i.* Geneezen, *B. D. G. Th.*
 Helen, *Z. W. V.*, achter Groenl.
Visfery.
 Helfde *i.* Helfte. *dimidium*, *D. B.*
 Helfte, *K. V. H.*
 Helle, *Lucidus S. V. Col.*, zie ook *V.*
 Helle, *in eri*, ter Hellen, *ad inperet.*
D. B.
 Hellen, *inclinare transitive*, sulx een
 ygelyk Gheest daer toe is Ghehelt,
S. V. S., Sp., S. V. St. B., en
 95 *Vlaardingsh Rederykberg*, *Maasl.*
 Hellen, *inclinare*, *D. B.*
 Hellende (*het*) van een Bergh, *D. B.*
 Heller, *een allgeringste munt*, *J. D.*
 Helline anders Halline, *obulus*, *D. B.*
 Helline, *obulus*, *D. B.*
 Helm, *dezelve was van ouds open*,
onder de Helm werd een Staalen hoed
gedraagen, *Bekkeneel genaamt* (zie
Bekkeneel) by *H. op M.*
 Help, nu Hulp, *Auxilium*, zie ook
 Hulpe, *D. B.*
 Helpe, *Auxilium*, *K. V. H.*
 Helpe, *Hulp Esop. Tab.*
 Helpe, nu Hulpe, *Auxilium*, zie ook
 Help, *D. B.*
 Helpen, *imperf.* Holp of Halp, zie
D. B.
 Helpen, iemand om landen luiden,
G. Brant P., V. P.
 Helfen *i.* omhelfen, *B. D. G. Th.*
S.
 Heltine. *Lat. Eicene genus teli*, *Zeeuw-*
sche Keure van den Mombaar, *J. Fl.*
 en by *H. op M.*
 Hem, *Plural*, zoo dat als, *Acc. in*
D. B. accusativus.
 Hem, zoo *Acc* als dat, *D. B.*
 Hem, dat en *accusat. Pl.* voor haar,
Br.
 Hem, *Dativus singularis Pluralis* van
 hi, *Sing.*, *K. V. H.*
 Hem, *Ablativus* van Ei, *K. V. H.*
 Hem, achter men smelt weg, *K.*
V. H.
 Hem achter fel, *verandert in Sellen*,
K. V. H.
 Hem, *hier* voor zegt men ook, en Hum,
K. V. H.
 Hem, dewyl 't by den Ouden voor zig
 word gebruikt, kan somtyds eenige
 duisterheid in den zin baren, enz.
M. S. ook nog zelfde boek, *H. op M.*
 Hem word in *samenmeltingen* dikwils
 uitgedrukt, *H. op M.*
 Hem, tweeën, drieën, vieren, enz.
M. S. zie ook *H. op M.*
 Hem, smelt met een voorgaend woord
 te samen, enz. zie het *H. op M.*
 Hem (*te*) komen, *d. i.* tot hem,
 enz. *S. Fl.*, *H. op M.*
 Hem (*Fate*) viven, *M. C. H. op M.*
 Hem tiende, *schynt* by *M. S.*, zie
 ook *H. op M.*
 Hem, *d. i.* zich ook in, *Plurali*, *H.*
o. d. A.
 Hem voor Haar, *D. B.*
 Hem luiden, *niet* hen luiden, *D. B.*
 Hemde, *Sindo*, *D. B.*
 Heme, *Muerlant*, sprekende van den
Vloek tegen de Slangen, *D. B.*,
H. op M.
 Heme (*van*) van Hem, *S. Fl.*, *H.*
op M.
 Heme, Hem, *Ferg.*, *H. op M.*
 Hemel, *Coelum*, *D. B.*
 Hemel, *Coelum Plur.*, Hemel, *D. B.*
 Hemelen, men dansfe Sesjes, en by
 Paaren, enz. *H. H.*
 Hemelyc, Heimelyk, *Bediedenis der*
Misfen, *H. op M.*
 Hemelsdom, engelen, *V. A.*
 Hen, *Plural S.*
 Hen, *ipfi Hun*, *H. V. D. H. Gr.*
 Hen, *Dativus en Accusativus*, *Plur.*
Cel. Sp.
 Hen *Pl.* van Hem, is geen nieuw
 woord, men vind in *M. S.* en *M.*
S. C. en *H. op M.*
 Hen, het en, *Huyd. Esop. Fab.*
 Hen *d. i.* Het en, *d. i.* daar en,
Walewein, *H. op M.*
 Hen, Het en, *Ferg. H. op M.*
 Henck, Hong de voorleden tyd van
 Hengen, *Th.*
 Hend, *Vertaler van Boeth.*, ziet *S. V.*
St. B. H. B.
 Hene, Hier (*van Hene*) van hier,
tunc S.
 Henen hinc hem, *d. i.* zich henen
 maken, *D. B.*
 Henen (*van*) van hier, *Hinc D. B.*
 Henen scieden, *Abire Proficisci Ferg.*,
H. op M.
 Henen scieten, *Destuere*, *D. B.*
 Henevaaren, *Storven*, *V. D.*
 Henevaert *i.* verrek, *B. D. G. Th.*
 Heneewier, Henegouwen, *het is een*
valsch woord, by *J. V. Heele*, *H.*
op M.
 Henge, *Cardo V. P.*
 Hengelen, *S. D.*
 Hengelen, met genegenheid om iemand
 heen zwerven, hem omgeeven,
D. B.
 Hen lieden, *van vrouwen voor Haar*
 lieden, *Cl. Sp.*
 Hennik, *Sp. V.* strak tegen weer en
 winden.
 Hencker, *Gae her word een Kremer*,
 enz. *gemeene spreekwoorden*, *Campen.*
 Hens kroes, *V. D.*
 Hen was, *d. i.* het en was, enz. *H.*
op M.
 Hent tot *i.* tot aan, *usque*, *B. D.*
G. Th.
 Hende, *Vicinus*, *S. V. C.* hende
 mueren, *D. B.* zie ook *S. V. St.*
B.

- Hent tot *i.* tot aan, *usque ad* ook
Hent dat, *D. B.*
Hent tot, *usque ad* ook Hent dat, ook
Hent alleen doncr, *D. B.*
Hent of Hent tot, *usque ad*, *D. B.*
Hent dat tot dat, *Br. D.*
Hepe, *M. S.*, *H. op M.*
Her, Heer, *dominus*, *Jan van Heele*,
H. op M.
Her dorper, de Heer dorper of Boer,
Limborg.
Herachigheit *d. i.* Heerachtigheid,
pracht, luister, *magnificentia*, *S.*,
H. op M.
Herademen, *Respirare*, *D. B.*
Heraut, *Praeco*, zie ook Eraut, *D. B.*
Herbekken, *J. D.*
Herberghe, inlegghen, buten hoer
selves Herberge, *K. V. H.*
Herberghen, *Hospitare*, *D. B.*
Herbergen, *diversari* *berg.*, *H. op M.*
Hert *i.* moeilyk, *Br. D.*
Herde zeer, *Th.*
Herde, *H. V. M.*
Herde, *Valde*, *H. o. d. A.*
Herde *i.* zeer, *est declinabile adject.*
B. D. G. Th.
Herde, *Pastor*, *S. V. St. B. Veld.*
Vaderb.
Herde, Herder, *H. D. Hert*, *Esop.*
Fab.
Herde, Herder, *Esop. Fab.*
Herde, Herder, *Pastor*, *D. B.*
Herdenckelyc, Gedachtig, *Memor.*,
D. B.
Herdenken (een) *Monumentum*, *D. B.*
Herdnackich nu Hardnekking, *D. B.*
Herdt, hard, vast, *Cl. Sp.*
Here nu heir, *Exercitus*, zie ook Heer
en Heere, *D. B.*
Here, schreven de oude voor Hier,
enz. *M. S.*, *S. V. H. en H. op M.*
Herghebieiden *i.* wedergebieiden, *Re-*
mandare, *D. B.*
Hereghen, waar voor men, zoo 't
schynt, moet leezen herghen *i.* ver-
woesten, enz. *M. S.*, *H. op M.*
Heren schilde, *K. V. H.*
Herevaert of Heervaert ghebieiden,
M. S., *Jan van Heelen*, *Sp. Hist.*
H. op M.
Herft, Herft, *L. V.*
Herhalen, *V. Ad.*
Heryten, o heilich temple, temple
Gods, *Pelg.*
Herken, *Cuscultare* van Gilst, *Dexoph.*
aan *Phyll.*, *S. V. S.*
Hercken, *in hiare*, *H. o. d. A.*
Herkomen nu bekomen, *respirare vi-*
res recuperare, *D. B.*
Herluden, *concripare*, zie ook Heer-
luiden en Herluden, *D. B.*
Hermakinghe (der Sielen) verkwik-
king, *D. B. Cl. Sp.*
Hernasch, harnasch, tuig, *Esop. Fab.*
Herentbeiden *i.* wederontbeiden, *reex-*
spectare, *D. B.*
Herre, *L. V.*
Herre, *Cardo*, zie ook Harre, *D. B.*
Herre, *Curdo*, *J. Fl.*
Herre *i.* Harre, *Cardo*, *S. V. C.*
Hersch, *M. C. C. R.*
Hersebekken, ook met twee Herse-
becke, *Cerebrum*, zie ook Harse-
becken, *D. B.*
Hersebekken, *J. Fl.*
Hersfen, *Cerebrum*, *D. B.*
Hert, *M. Esop. Fab.*
Hert, *Cervus*, *M. Esop. Fab.*
Hert, *Cervus*, *M.* zoo ook in het, *H.*
D. der Hiersch, *Esop. Fab. Phaedr.*
Hert, *Cervus*, *Ferg. H. op M.*
Hert, *Cor. V. Esop. Fab. St. Florys.*
M. S.
Hervaren, *pro* ervaren, *J. Fl.*
Hervaren nu ervaren, *Gef.*
Herte (*syn*) gheuen, zyn zin zetten
op *Cor daren*, *D. B.*
Herte, *Vr. C. A.*
Hert, zyn hert op iets stellen, *H. O.*
D. A.
Hert, ter herte gaan, *H. O. D. A.*
Herte ('t) is zwaer aan iemand, *d.*
i. benaauwd, bedroefd, *angi ani-*
mo, dolere animo, *Walewein*, by *H.*
op M.
Herte (ter) leggen, *Animo Reponere*,
B. D. G. Th.
Herte (in 't) zyn, *animo volvere*,
in animo habere, enz. by *I. e. Long*
Boeke, *S. B.*
Hertheyt, Hardigheid, ruwheid, *Cl.*
Sp.
Hertog, *S. V. S. Animofus*, *S. B.*
Hertinne, *Cerva*, *D. B.*
Hertoch, *dux*, zie ook haatighe en
Hertoghe, *D. B.*
Hertoghe, *K. V. H.*
Hertochdom, *Ducatus*, *D. B.*
Hervet *pro* Heervaert, *K. V. H.*
Hertvechter, *Bellator Heros*, *D. B.*
Hervaren, *Transferre*, *D. B.*
Herwaert of Harwaert, niet Herwaerts,
D. B.
Herwaert (Hort of Hoert) zeiden de
ouden voor kom herwaard voor her-
waerts, enz. *H. op M.*
Herwasfen, *J. Fl.*
Her, van alle oudheit her, *H. H.*
Herboosen (Boetsen en) hem, oud
Vert. A.
Herborenschap, *S. V. S.*
Herde, *Pastor*, *B. D. G. Th.*
Herde Wale zeer wel, *Kolyn.*
Herdelick, *B. D. G. Th.*
Herderen *i.* herden, harden, *C. D. M.*
Herderen, *Vertaal. van C. D. M.*,
S. V. S. G.
Herderen *i.* harden, verdragen, *C.*
D. M.

- Herderen *i.* herden, harden, uitstaan, *C. d. M.*
 Herderschat, tol in Zeeland, *M. Ch.*
 Herddeckend, *S. V., St. B.*
 Here nu heif, *L. V.*
 Herecracht, *L. V.*
 Heren *i.* eren, *S. Cost. Iph.*
 Herknauwen, *Ruminare*, herkouwen, *Ald. teg. de Gd.*
 Herkomen, *Redire*, *K. M.*
 Herkregen, *Oud. Vert. A.*
 Hernafche (wel 't) wel gewapend, *L. V.*
 Herpeizen *i.* herdenken, *Minnebr., C. d. M.*
 Herfenbekken, *S. B.*
 Herfpeler, *K. M.*
 Herfpringen, *L. V.*
 Herstellen, *Schr.*
 Heerften, *torrere*, *V. fer.*
 Hert, gefchreven in 't boec des her-
 ten, in 't hart geprent enz., *C. d. M.*
 Hert, zie hert.
 Hertbarich van natuure, van *Gilst*,
Demoph. aan Phyllis.
 Herte (in 't) zitten, *C. d. M.*
 Herttekyn, *B. D. G. Th.*
 Hertgekwel, *D. R. C.*
 Hertgrondig, *J. Krul.*
 Hertich ('t) broeyen, *K. M.*
 Hertnek *i.* hardnekkig, *Pervicex*, *C. d. M.*
 Hervaren *i.* ervaren, *P. Gef.*
 Hervoorbrengen, *S. B.*
 Hespe, *C. d. M.*
 Hespen, *Oud. Vert. A.*
 Hefelyk, van tronfen hefelyk, *Wesb.*
 Hefchen, *M. S., H. op M.*
 Hefsen, hy arbeid als een muyle,
 als een hesse, gemeene Spreekwoor-
 den, *Campan.*
 Het, het is, wordt gezegt van een
 voorgaande zaak of ding, *D. B.*
 Het is by de Ouden zeer algemeen
 voor daar, gelyk als het heddenfe
 enz., *H. op M.*
 Het *i.* was, er was, *Efop.*
 Het *i.* daar, *Efop.*
 Het *i.* er of daar, *S.*
 Het *i.* daar er, *D. B.*
 Het *i.* er, *D. B.*
 Het *i.* daar er, *B. D. G. Th.*
 Het *i.* er, *J. Fl.*
 Het was *i.* er was, *Cl. Sp.*
 Het *d. i.* er, het was enz., *D. B.*
 Het *d. i.* daar, het is enz., de *Plu-*
ribus, *D. B.*
 Het voor min, *D. B.*
 Het uitgeleuen, *D. B.*
 Het ontbreekt fomtyds, *K. V. H.*
 Het voor dat, *B. D. G. Th., Vaderb.*
Sch. Sp., H. Pr., H. H., Fr. W.,
St., H. Gr., H. V., Reid., Sp. d. Valc.
 Het, *V. Ad.*, geen blancheyt mag
 het hier by halen, *H. Gr., H.*
V., H. Henr., B. D. G. Th.
 Het achter dat, met hetzelfde in een
 woord dattet, *K. V. H.*
 Het by verkorting enz., *K. V. H.*
 Het *i.* er, *K. M.*
 Het voor hy, *K. M.*
 Heten, *Appellare Vocare*. Zie ook
 heeten en hieten, *D. B.*
 Heten, *Absolute pro* zich heten, ge-
 naamd worden, *Appellari Nomina-*
ri enz., *D. B.*
 Heten *i.* zyn, *esse*, *D. B.*
 Heten iemant enen naem voor enen
 naam, *D. B.*
 Heten, noemen en genoemd worden,
J. Fl.
 Hiet, *Praeter*. van heeten.
 Hieten *i.* gebieden, bevelen, *imperf.*
 hiet, *B. D. G. Th.*
 Heeten *i.* hiet, *Efop.*
 Heeten *i.* belasten, bevelen, *Man-*
dare fubere. heten iemand iet doen,
 niet te doen, zie ook heeten, *D. B.*
 Hets, het 's, het is, *Walewein*, *H.*
op M.
 Hette, *B. D. G. Th.*
 Heten *i.* bevelen, gebieden, *fubere*,
C. d. M.
 Heten *i.* genoemd, geheten worden,
L. V.
 Hetic, kwalyk by *L. V.*, zie ook *H.*
op M.
 Heugelyk, *fucundu*, *hilaris*, *H. H.,*
H. Gr., H. V.
 Heuke, *Vaderb.*
 Heul, *J. M.*
 Heul en heil by elkander, *V. D.*
 Heule, *H. V. D.*
 Heulen, *Coire in unum*, *Smids Baalf.*,
J. D.
 Heulfap, *Opium*, *J. D. Mar.*
 Heude, *H. H.*, ettelyke gewapende
 heuden.
 Heugel, gelyk als de heugel gaet
 op en neder enz., *Vischers Zinnep.*
 Heugen, *Personalit*, *H. ff. N. P.*
 Heul elders zoeken, *H. H.*, aan haar
 heul zoeken.
 Heve twee man van der heven ge-
 ven zegt *M. S., H. op M.*
 Heveten *i.* heeft hem, *Walewein*,
H. op M.
 Heve *i.* Collecte, *S. B.*
 Heve, zie heffen.
 Heven *i.* heffen, *Br.*, 't lant begint
 hem op te heven.
 Hi. By de oude Dichters was allerge-
 meenst, dat zy voor 't werkwoord
 stelden hi of si, *H. op M.*
 Hi, *ille*, wanneer 't achter 't *Ver-*
bum word geplaat, versmelt met de
 laatste Lettergreep van hetzelfde in
 een enz., zie *H. op M.*

- Hi *pro* hier, fontaine comt hi di om te dwanen, *Pelgrim*, nu segt mi hi.
- Hi, *K. V. H.*, ende roept hi niet.
- Hi, *in dativo singulari & plurali*, hem *ing.*, *K. V. H.*
- Hi in *Ablativo* hem, *K. V. H.* met hem offeren.
- Hy, *Acc. Pluralis*, *se*, *enclitice Gen. sing.* *syns*, *D. B.*
- Hy of hi, dit voornaam woord wordt dikwyls verzwegen, *H. op M.*
- Hy die, *ille qui*, *d. i.* iemand die, *D. B.*
- Hi selve, *K. V. H.*
- Hy (een) en sy, *K. M.*
- Hyen *i.* hy hem, *K. M.*
- Hiel enz, *P. Gef.*
- Hiel *i.* geheel, *H. Gr.*
- Hiel (*het*) geheel, *Gef.*
- Hier *i.* hier, Spiegel der Moniken enz., *H. op M.*
- Hier binnen *d. i.* ondertusfchen, *interea*, *H. op M.*
- Hier boven, *contra hoc*, *K. V. H.*
- Hierde, zie heerde.
- Hieren, *S. v. d. Mersch*, *Sinnet*, *Voor.*, *K. M.*
- Hierenboven, *K. V. H.*
- Hierenbinnen *i.* ondertusfchen, *interea*, *D. B.*
- Hier en binnen, *interet*, *H. op M.*
- Hier en binnen *i. e. interea*, hier en binnen, *H. V. Al.*
- Hier en boven, *Praeterea*, *D. B.*
- Hier en tusfen, *H. H.*, *St.*, *H. V. B.*
- Hier en binnen, *intusfen*, *S.*
- Hierom, *igitor*, *D. B.*
- Hierde, *Pastor*, *Vaderb.*
- Hierre *i.* hier door, *letterverzetting*, hier voor hier *d. i.* hy daar, *D. B.*
- Hieren of hierten, *vox rustica*, *Br. Gric.*
- Hiersche, ic ben die hiersche quene, *loquitur ira*, *Pelgrim.*
- Hiesfchen *i.* verzoeken, begeeren, *Petere*, *D. B.*
- Hiesfchen *i.* zoeken, *quaerere*, *D. B.*
- Hiesch, *Schr.*
- Hieschen, *Schr.*
- Hiesfchen *i.* eifchen, *Schr.*
- Hiet doen, *St.*
- Hieten, zie heeten.
- Hieren, *imperf.*, *Schr.*
- Hieten *i.* heten, noemen. *Appellare imperf.* hiete, *D. B.* Zie ook heeten, hiet en heten.
- Hietendom (een) *H. H.*, *S.*, *Sp.*
- Hietmen voor hiet men hem, *H. op M.*
- Hygen na den berg van volmaakt-heid, *Oud. Vert. A.*
- Hygen, *S. Cost. Isab.* op den derden morgenfondt enz.
- Hil *i.* heuvel, *Collis*, *D. B.*
- Hile, *L. V.*
- Hil, *S. V. S.*, wil waer op den hil.
- Helden *i.* huldten, huldigen, *L. V.*
- Hylig, *F. W.*
- Heylikken, *D. B.*
- Heilig *i.* heilig, *Benninga Chron.* zie ook *Beydr.*
- Hylick *i.* huwelyk, *Nuptine*, *Br. D.*
- Hilicbedde, *Thorus maritalis*, *D. B.*
- Hyliken *i.* huwen, *Matrimonio se Jun-gere*, *D. B.*
- Hilte, *Capulum*, *D. B.*
- Hilte, gevest van een Zwaard aangehaald by *H. op M.*
- Hilte *i.* Vischfuik, *Pelgr.*
- Hyn 't zelve als hine, nam by hem, *H. op M.*
- Hyn *d. i.* hyen, *H. op M.* zeide ook hyne.
- Hin met een bult, kalkoensche hen, *J. Fl.*
- Hinde, *hinnulus*, zie ook hynde, *D. B.*
- Hynde, *Caprea*, *Vr. C. A.* Zie ook hinde, *D. B.*
- Hindekyn *i.* jonge hinde, *Hinnulus*, *D. B.*
- Hindelike, *L. V.*
- Hinder, *Offendiculum*, *D. B.*
- Hinderen *i.* verhinderen, *V. D.*
- Hinderlaag, *V. D.*
- Hindewaert, *retro*, *E'op.*
- Hinde, hinte *schryft S. D. Ph.*
- Hindedoogig, *Oud. Vert. A.*
- Hinderen, *B. D. G. Th.*
- Hincke pincken, *P. Gef.*
- Hinghel, *hamus*, *D. B.*
- Hinkepinken, *Claudicare unico pede saltare*, *Kvl.*
- Hincken, ander honden hinken en Koopluyden sweren, fal zich niemant keeren, *Spreekw. Campen.*
- Hinkelen, *Oud. Vert. A.*
- Hinnerasten, *M. C. C. R.*
- Hinte, zie hinde.
- Hippelkorens, *Oud. Vert. A.*
- Hippen *i.* hoppelen, *T. P. P.*, het hipt van d'een tack op den ander.
- Hippocras (deelen Wyn en) *Hoff. N. P.*
- Hippelcoeren *i.* Sprinkhaan, *Locusta.* Zie ook hippelcoerne, *D. B.*
- Hippelcoren *i.* Sprinkhaan, *Locusta*, ook keren, *brachus.* Zie ook hippelcoerne, *D. B.*
- Hippelen, *H. Dull*, *H. H.*
- Hysen, *Tenus*, *S. V. C.*
- Hyselen, zie yfelen.
- Hisfen den haes, *Paff.*
- Hits voor hittig, *J. D.*

Hit-

Het volgende is niet afgedrukt geworden.